

Pogovor Tita o knjigi v SFRJ

Predsednik Tito: potrebujemo množično marksistično literaturo — Omogočiti, da jo bodo brali tudi začetniki

BEOGRAD, 21. marca (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je 15. marca sprejel delegacijo združenja založnikov in knjigarjev Jugoslavije, ki jo je vodil predsednik upravnega odbora združenja Ivan Bratko. Sprejema se je udeležil tudi član izvršnega biroja predsedstva ZKJ Todo Kurtović.

Člani delegacije so predsednika seznanili s težko potjo knjige od založnika do bralca, delno zaradi neustreznih finančnih instrumentov, dalje s neurejenim položajem pisatelja ter s položajem v prevajalstvu.

Predsednik Tito je v pogovoru med drugim dejal, da je bil zaradi včasih stihistične dejavnosti pogosto nezadovoljen z založništvom. Omenil

je, da vsa lažja literatura ni tudi šund in da je mlademu bralcu potrebno preskrbeti zanimiva dela, ki bodo pri njem vzbudila veselje do branja, nato pa iti naprej. Potrebujemo množično marksistično literaturo, tudi popularne izdaje, in omogočiti, da jo bodo lahko brali tudi začetniki. V prevajanju del s področja družbenih ved pa so tako založniki kot organi ZKJ dolžni poskrbeti, da ne

bomo prevajali tistega, kar je v nasprotju z načeli našega razvoja.

Tudi v mnogih drugih državah izdajajo napredno literaturo, je dejal predsednik Tito. Vendar pa za nas kot neuvrščeno državo ni logično, da prevajamo tako malo del iz nekaterih afriških in drugih držav.

Podrobneje o pogovoru na 3. strani.

Bombe na vasi v Tanzaniji

Vojaška letala Burundija bombardirala tri obmejne vasi

DAR ES SALAAM, 21. marca (Reuter) — Ministrstvo za zunanje zadeve Tanzanije je danes sporočilo, da so vojaška letala sosednega Burundija 15. marca bombardirala tri tanzanijske vasi. Ob tej priložnosti je bilo ubitih 36 ljudi, med njimi 8 tanzanijskih, drugi pa so bili begunci iz Burundija. V sporočilu je rečeno, da so letala bombardirala vasi Kakunga, Kibuti in Mubazari ob meji med Tanzanijo in Burundijem. Vlada Tanzanije je vladi Burundija poslala protestno noto, končuje sporočilo.

„Hvaležni smo Titu!“

M. Rahman: Jugoslavija je ena naših najboljših prijateljic

DAKA, 21. marca (Tanjug) — „Jugoslavija je ena od naših najboljših prijateljic, je izjavil premier Muddžibur Rahman v intervjuju z dopisnikom Tanjuga. »Se posebej smo hvaležni predsedniku Titu, ki se posebno zanima za našo državo. Zato nam je ljubo, da si bo predsednik ZIS Džemal Bijedić utrgal čas in v kratkem obiskal Bangladeš. Sprejeli ga bodo kot dragoga prijatelja in moramo reči, da se veselimo njegovega obiska,« je dejal M. Rahman. Povzete pogovore objavljamo na 4. strani.

Avstralija se zanima za Alžir

Avstralija pripravljena kot opazovalka sodelovati na konferenci neuvrčenih - Bijedić obišče Novo Zelandijo

CANBERRA, 21. marca (Tanjug). Avstralija je pripravljena kot opazovalka sodelovati na sestanku najvišjih voditeljev neuvrčenih držav, ki bo septembra letos v Alžiru.

To je izvedel poseben poročevalec Tanjuga v dobro poučenih krogih avstralske in jugoslovanske delegacije, ki se v Canberru pogovarjata o mednarodni politiki in dejavnostih Avstralije in SFRJ na mednarodnem področju. V omenjenih krogih zatrjevali, da bo avstralska udeležba na konferenci neuvrčenih doela v skladu s sedanji razvojnimi težnjami avstralske zunanje politike in z željami vlade premiera Whitlame, da

bi Avstralija sodelovala z vsemi državami. Podrobnosti o tem preberite na 4. strani.

Danes se nadaljujejo jugoslovansko-avstralski pogovori, ki jih vodi premiera Bijedić in Whitlam. Popoldne sta skupini politikov in izvedencev — za politična in gospodarska vprašanja — imeli ločena sestanka, premiera pa bosta nadaljevala pogovore zvečer, med uradno večerjo, ki jo bo premier Whitlam

pridredil gostom na čast in po njej.

Popoldne se bo predsednik ZIS Bijedić sešel v stavbi jugoslovanskega veleposlanstva z mnogimi jugoslovanskimi izseljenci in začasno zaposlenimi Jugoslavlani v Avstraliji.

Predsednik ZIS Džemal Bijedić bo na povabilo predsednika vlade Nove Zelandije Normana Kirka odpotoval 22. marca na dvodnevni uradni in prijateljski obisk v Novo Zelandijo.

Dubrovnik

Dubrovniški sestanek med zunanijima ministroma Italije in Jugoslavije je samo etapa v gradnji mostu na Jadranu, ki se je začela na temelju spoznanj, kako tragično škodljiva je bila politična misel, veljavna v obdobju med obema vojnima, ki je učila, da »vse, kar koristi Jugoslaviji, škoduje Italiji in obratno...«; je pa tudi del, že ustaljene prakse, da državni občasno izmenjavata mnenja o perečih mednarodnih vprašanjih in o iz bilateralnih odnosov izhajajočih problemih, kar samo potrjuje, da je bila orientacija k tvornemu sodelovanju obojestransko koristna, ne glede na težave, ki so se v tem procesu pojavljale in ne glede na nihanja, ki jih je občasno čutili na tej relaciji. Okoliščina, da je izmenjava mnenj o mednarodnih vprašanjih potekala v Dubrovniku na ministrski ravni, se sama po sebi odkriva kvaliteto in vsebino, ki se ju obe strani prizadevata dati odnosom med sosedama.

Italijanski poročevalci, ki so spremljali ministra Medicija, so s posebnim poudarkom opozorili na delovni značaj sestanka, kar preprosto povedano pomeni diskretnost obeh delegacij, in na prisrčno soproščnost, ki je dajala ton dubrovniškemu srečanju.

Spričo tega se lahko opremo zgolj na skupno sporočilo, ki poudarja odločenost obeh držav, da se naprej poglabljata že večkrat ugotovljeno dobro sodelstvo in obojestransko koristno sodelovanje na najrazličnejših področjih, pa dobro voljo, da se odprta vprašanja rešujeta v duhu odkritega, medsebojnega razumevanja.

Kljub načelnim ugotovitvam o dobrih sosedskih odnosih si seveda nihče ne v Italiji ne pri nas ni delal utvar, da odprtih vprašanj, ki jih je treba urediti, ni. Nasprotno. Obe strani se zavedata, da so. Taka, ki sidiijo v okvir bilateralnih odnosov, pa tudi takva, ki v sedanjem evropskem razvoju pomenijo nerazumljivi anahronizem. Morda bi kdo utegnil reči: sodelovanje med državama pa teče naprej in se poglablja kljub vsem odprtim vprašanjem. Če to po eni strani delno drži, pa je po drugi strani res, da na stalno zamrznjenih odprtih vprašanjih ni mogoče v nedolgi dobi graditi in poglabljati dobrega sodelovanja, ki mora med drugim temeljiti tudi na medsebojnem zaupanju, čeprav ne bi smeli odmisliiti tudi dejstva, da se ob tako zamrznjenih spornih vprašanjih politično napajajo vse tiste sile, ki a priori nasprotujejo dobrih sosedskim odnosom med Italijo in Jugoslavijo.

Zato bi bilo obojestransko koristno, če bi tisti del komunikeja, ki govori o reševanju še odprtih vprašanj, dobil tudi operativno vrednost.

MIRAN SUSTAR

Elektrika in premog dražja

ZIS sprejel odlok o ustreznem zvišanju cen elektrike in premoga

BEOGRAD, 21. marca (Tanjug) — Po sklepu ZIS lahko proizvajalne organizacije združenega dela povečajo sedanje prodajne cene za premog.

ZIS je sprejel tudi odlok o ustreznem povečanju cene električne energije. Prav tako lahko proizvajalci koncentriranih krmil za živino povečajo cene svojih izdelkov v skladu s povečanjem cen za sestavine, ki jih uporabljajo. (Več na 3. strani)

Gmotne sankcije v ustavi

Predlogi o elementih zaštite samoupravljanja v novi ustavi SFRJ

SEZANA, 21. marca — Člani samoupravnih teles naj bi tudi gmotno odgovarjali, kadar bi delavski svet sklepal o nečem, kar ne sodi v njegovo pristojnost. Samoupravne spore naj bi razsojala posebna samoupravna sodišča, branilci samoupravljanja, prav tako nova institucija, pa bi delovali v občinah in republikah. Značilna novost v predlogih za novo ustavo, o katerih je na seminarju v Sežani govoril član IS in CK ZKS Zvone Dragan, je tudi obnova t.i. paritetnih komisij za volitve direktorjev. Več na 2. strani.

Jasen kodeks!

Edvard Kardelj: Najširši družbeni dogovor samoupravljalcev naj bo napisan v jasnem in razumljivem jeziku

LJUBLJANA, 21. marca (Tanjug). Član predsedstva ZKJ Edvard Kardelj je danes v Ljubljani sprejel predsednika sveta zvezde sindikatov Jugoslavije Dušana Petrovića in sekretarja sveta Bora Petkovskega. Predstavnik sindikatov ga seznanišila z dosedanjim delom pri izdelavi kodeksa samoupravljalcev Jugoslavije.

Povedala sta, da je veliko število članov organizacij združenega dela in družbenopolitičnih organizacij, ki so sodelovali v javni razpravi o prvem osnutku kodeksa, podprli zamisel, da bi takšen dokument kot sredstvo revolucionarnega boja delavskega razreda čimprej sprejeli, kar je sklenil tudi II. kongres samoupravljalcev.

Edvard Kardelj je med večurnim pogovorom opozoril, da mora biti kodeks spisan v jasnem, razumljivem jeziku.

ku, da ne sme obnovljati ustave, vendar mora iz nje izhajati, in da mora konkretno obdelati medsebojne obveznosti in pravice delovnih ljudi v združenem delu. Edvard Kardelj se je med drugim zavezal za aktivnejše delo naprednih družbenih sil pri izdelavi kodeksa. Kodeks bo moral biti najširši družbeni dogovor samoupravljalcev o njihovi družbeni dejavnosti med nadaljnjo graditvijo samoupravnih socialističnih družbenih odnosov, med neposrednim določanjem pravic

in odgovornosti na vseh področjih dela in življenja.

Kardelj je rekel, da med drugim gre za dogovor samoupravljalcev Jugoslavije v zvezi z družbenim dogovorjanjem in s samoupravnim sporazumevanjem s področja pridobivanja in delitve dohodka, s področja družbene reprodukcije in akumulacije, integracije, reševanja stopenjskih problemov, izobraževanja in samoupravnega odpravljanja navzkrižij, do katerih prihaja tudi znotraj delavskega razreda.

Mladinci iz DRV pri Dolancu

Delegacijo sta sprejela tudi Rato Dugonjić in Marjan Cvetković

BEOGRAD, 21. marca (Tanjug) — Sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc je danes sprejel članke delegacije zvezde mladine osvobodilne fronte Južnega Vietnam ter se z njimi daljša prijateljsko pogovarjal. Delegacija, ki jo vodi član CK zvezde mladine osvobodilne fronte Južnega Vietnamam Tram Van An, se mudi pri nas že nekaj dni na povabilo ZMJ.

Delegacija sta sprejela tudi podpredsednik predsedstva SFRJ Rato Dugonjić in predsednik zveznega odbora ZZB NOV Marjan Cvetković.

Velika stavka na Danskem

Stavkati je začelo 153 tisoč delavcev, večina metalurgov

KOBENHAVN, 21. marca (AFP) — V Dansk je izbruhnilo najhujše nasprotje med delavci in delodajalci po letu 1936. Stavkati je začelo 153.000 delavcev, večina metalurgov, 105.000 delavcev pa je prizadevalo, ker so delodajalci tovarne zaprli.

Ta stavka, do katere je prišlo, ker pogajanja o obnovitvi kolektivnih delovnih pogojev niso bila uspešna, bo morda trajala tri do pet tednov, kar je dejal eden od sekretarjev danske sindikalne organizacije.

Različen položaj manjšin

Intervju avstrijskega prosvetnega ministra za Kline Zeitung

DUNAJ, 21. marca (Tanjug) — Avstrijski prosvetni minister Sinowatz se je zavezal za to, da bi sprejel zakone o položaju narodnosti, ki bi veljali za vso Avstrijo. V intervjuju za celošvko Kline Zeitung je izjavil, da bi bilo sprejetje takšnega zakona pomembno dejanje in da bi bilo treba za Gradiščansko izdelati, kot je rekel, »modificirano obliko zakona. «Kar zadeva gradiščanske Hrvate, je treba reči, da moramo upoštevati popolnoma drugačna gledišča kot na Koroškem. Na

Nov dialog

Zahodnonemška delegacija na čelu z G. Heinemannom na obisku v Rimu

BONN, 21. marca (Tanjug). Predsednik Zvezne republike Nemčije Gustav Heinemann je danes odpotoval na sedemdnevni uradni obisk v Italijo. Tukašnji tisk poudarja, da je v tem trenutku v odnosih med državama komaj mogoče najti kako vprašanje, za katerega rešitev bi se državniki in diplomati morali posebej potruditi.

V Zahodni Nemčiji je bilo pred dnevi vseeno slišati zelo ostre pripombe, ker se Italija ne ravna po dogovoru o skupnem odpravljanju vzrokov finančne krize na Zahodu. Toda odkar so devizne borze ponovno odprte in odkar je poslovanje z dolarjem spet mirno, so se tudi ti očitki polegli.

Gostitelji bodo verjetno spregovorili o sklepu ZRN, da ne more sprejemati novih delavcev iz Italije. Zdi se, da je ta sklep dokončen — velja bo vsaj toliko časa, dokler ne bodo ustvarili možnosti za sprejetje nove delovne sile in dokler ne bodo

poskrbeli za primerne življenjske razmere teh delavcev.

Domnevajo, da bo zunanji minister Scheel, ki se je odpravil na to pot skupaj s Heinemannom, ob tej priložnosti v imenu zahodnonemške industrije zastavil vprašanje, zakaj je Italija predlagala naročilo za zgraditev elektrarne na atomski pogon in zakaj odlašajo s sprejetjem sistema PAL za barvno televizijo.

Program predvideva, da bo predsednik ZRN Gustav Heinemann med bivanjem v Rimu obiskal tudi papeža Pavla VI.

RESNICA O SVETU NI ČRNO-BELA

Avstralski državni tožilec je moral s policijo vdreti v dva sedeža avstralske obveščevalne službe, ker mu ta ni hotela izročiti podatkov o ustaški dejavnosti v Avstraliji. To se je zgodilo tik pred Bijedićevim obiskom v Avstraliji. Dogodek je zelo poučen, ker zgovorno pričča, kako je dolgoletna primitivna antikomunistična propaganda »makartističnega« obarvala državni aparat in miselnost dela javnosti. Ta propaganda je tudi dolga leta zameglevala Avstralcem pravo podobo sveta in jih tako razdvajala ne samo od azijskih sosedov, ampak tudi od drugih celin. Razmišljanje o tem dogodu in o črno-belih predstavah sveta berite na 5. strani med našimi komentarji.

KATERA SO GIBALA REVOLUCIJE

»Para, elektrika in avtomatska predljudca so bile velike bolj revolucionarne kot državljani Barbes, Raspail in Blanqui,« je dejal Marx v prejšnjem stoletju v svojem govoru, ki ga je imel ob jubileju lista »People's Paper«. Mnogi se danes omenjajo ta Marxov citat, tako kot druge, nekateri pa ga tudi ne poznajo ali pa nameroma pozabljajo nanj. Pozabiti nanj pa pomeni, spregledati izhodiščno dejstvo, ker ni revolucije brez razvoja materialnih sil prek tehnike in znanosti. Če to zanemarimo, piše v komentarju na 5. strani Zdravko Ilić zaledmo v nekako »revolucionarno neodgovornost,« v povzročnost in med kategorijo tistih, ki pojmujejo osvoboditev delas kot brezdelje, komodno razkošje.

Polemika v VS

Predlog Paname o reorganizaciji OAD — Polemika med Panamo in ZDA — Predložen osnutek resolucije

PANAMA, 21. marca (AFP). Vodja panamske diplomacije Juan Antonio Tack je predlagal, da naj bi organizacijo ameriških držav (OAD) reorganizirali. Izjavil je, da bo Panama navzoča na zasedanju OAD v Washingtonu (od 4. do 14. aprila) in da resno razmišlja o možnosti, da bi o tem vprašanju razpravljali že na tem zasedanju.

JOHN SCALI: polemika s panamskim kolegom

Tack je v odgovoru ameriškim veleposlaniku Scalliju na popoldanski seji varnostnega sveta odločno dejal: »Prepričani smo, da je prišel trenutek, da vestno pretehtamo celotno strukturo organizacije ameriških držav in se potrudimo, da bi jo prilagodili resničnim potrebam tega območja.«

Po dvodnevni intenzivni posvetovanjih med neuvrčenimi državami, članicami varnostnega sveta, med katerimi je tudi Jugoslavija, so večer predložili pregledani osnutek resolucije, katerega avtorji so Cyrine, Panama, Peru, Sudan in Jugoslavija. Osnutek vsebuje vse bistvene zahteve Paname. Nekatere formulaci-

je so opustili ali ublažili, da bi ustregli Ameriki, ki se je pritožila zoper ukazovalnost stališče v tej resoluciji. Medtem ko se je zavzemala polemika med Scallijem in Tackom, so sejo varnostnega sveta prekinili, da bi na posvetovanjih poiskali skupno delovno izhodišče.

Ko se je varnostni svet po nekajurnem premoru sinoči ponovno sešel, je sprejel predlog jugoslovanskega veleposlanika Lazara Mojsova, naj bi to sejo preložili na danes. Medtem bodo še enkrat poskusili doseči dogovor o dokončni verziji resolucije, ki bi bila sprejemljiva tako za Paname kot za Američane.

FRED SINOWATZ: manjšine je treba zaščititi z zakonom

Gradiščanskem živijo Hrvati, ki so že stoletja ločeni od matičnega naroda. Zaradi tega je njihov razvoj v celoti drugačen kot razvoj koroških Slovencev.

Na vprašanje, ali je med obiskom v Jugoslaviji govoril o slovenski in hrvaški narodnosti v Avstriji, je rekel, da je svoje gostitelje seznanil s položajem manjšin in izrazil pripravljenost svoje vlade, da bi sprejel rešitve, ki bi bile v skladu z dobrimi mednarodnimi zgledi.

Kairo posreduje

Sadat odpoklical Zajata z njegove turneje po Aziji in ga napotil v Bagdad — Riad pa je odpotoval v Kuvajt

grand hotel
metropol
PORTOROŽ, TELEFON 066 75-141
BAZEN Z OGREVANO MORSKO VODO
SAVNE — MASAZA
TENIS IN MINI GOLF IGRISČA

KAIRO, 21. marca (AP) — Egiptovski predsednik Sadat je naročil zunanjo ministru Zajata, naj takoj preneha svojo turnejo po Aziji in se vrne v Bagdad, da bi posredoval v iraško-kuvajtskem obmejnem sporu. Turnejo naj bi nadaljeval šele tedaj, ko bo ta spor rešen. Medtem se je za odpravo iraško-kuvajtskih naprotij zavezal tudi arabska liga. Generalni sekretar lige Riad je danes na povabilo kuvajtske vlade odpotoval v Kuvajt. Večernj se je s člani iraške in kuvajtske vlade pogovarjal po telefonu.

Poslej dvojna komisija

Delo četverne komisije v Južnem Vietnamu bo prevzeli Vietnamci

SAIGON, 21. marca (AFP) — Četverna vojaška komisija, katere naloga je poskrbeti za uresničitev pariškega sporazuma o ustavitvi ognja v Južnem Vietnamu, bo končala delo 28. marca. V tej komisiji so predstavniki Severnega Vietnam, začasne revolucionarne vlade Južnega Vietnam, ZDA in saigonskega režima. Po 28. marcu mora prevzeti delo četverne komisije dvojna komisija, v kateri bodo člani začasne revolucionarne vlade in Thieujeve administracije.

Največji uspeh doslej

Nogometaši Hajduka po zmagi s Hibernianom 3:0 v polfinalu pokala PP

SPLIT, 21. marca — V povratni tekmi četrtine finala evropskih klubskih nogometnih pokalnih prvakov je Hajduk premagal škotsko enajsterico s 3:0 (2:0) in se tako uvrstil v polfinale tega tekmovanja. Prvo tekmo v Edinburghu so domačini dobili le s 4:2. Splitani so tako dosegli svoj največji mednarodni uspeh in so tudi prvo jugoslovansko moštvo, ki se je v tem tekmovanju uvrstilo tako visoko. Podrobnosti in izide drugih tekem objavljamo na 10. strani.

BLOKIRANA PRAVNA FAKULTETA V ATENAH — Atenski študentje prava so zasedli strešno ploščad poslopja svoje fakultete iz protesta proti vladnemu dekretu, ki daje vojski pravico vpoklicati »malovalne« študente. Policija je fakulteto zastražila. Telefoto: UPI

„Tiskati moramo zlasti marksistično literaturo!“

Pogovor predsednika Tita z našimi založniki, ki so ga seznanili s svojimi težavami — Pri mladih moramo vzbuditi veselje do branja — Marksistična literatura je za branje, ne le za citiranje

BEOGRAD, 21. marca (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je 15. marca sprejel delegacijo združenja založnikov in knjigarnarjev Jugoslavije na čelu s predsednikom upravnega odbora združenja Ivanom Bratkovičem. Sprejema se je udeležil tudi član izvršnega biroja predsedstva ZKJ Todor Kurtović. Pogovor med predsednikom Titom in delegacijo založnikov bo objavil Komunist v jutrišnji številki. Člani delegacije so predsedniku Titu povedali, da smo v Jugoslaviji po vojni našli okoli milijardo knjig, oziroma povprečno okoli 50 knjig na prebivalca.

Zdaj že kakih 10 let natisnemo v Jugoslaviji letno okoli 55 milijonov knjig. Založniki so govorili tudi o tem, da bi morali zakonodajno, ki zadeva promet s knjigami (davek in druge instrumente), v državi poenotiti. Zakoni o založniški podjetjih, ki so zdaj v pripravi, bi morali imeti enotna temeljna načela.

Vsa lahka literatura ni šund

»Moram povedati, da sem bil pogosto nezadovoljen z založniško dejavnostjo, in to iz več razlogov. Ta dejavnost je potekala dokaj stihistično. Zdaj, ko smo začeli bolj odločno uresničevati načela zveze komunistov o razvoju naše družbe, bi se moralo to pokazati tudi pri založniški dejavnosti. Ne gre le za to, da za vse velja neke vrste nadzorstvo, temveč da zagotovimo razvoj družbe v smeri, za katero se zavzema ZKJ, v smeri nadaljnje izgradnje socializma. Marksistična literatura, ki je obramba prihodnosti, revolucije, za katere je bilo veliko žrtvovanega.«

Predsednik Tito je zatem govoril o šundovski literaturi in poudaril, da ta pojem pri nas še ni opredeljen. Omenil je, da v šund sodijo predvsem razne pornografske izdaje in razne uvožene brezvrstne in škodljive knjige, ter dejal, da del literature včasih napadno uvrščajo med šund. »Vzemimo na primer lahko literaturo. Kot otrok sem prebral knjigo o Sherlocku Holmesu. Name niso slabo vplivale. Mislim, da lahko take knjige pri otrocih spodbujajo domisljivo in občutek za pravico.«

Predsednik je opozoril, da je v svetu velika literatura, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so nanj svoj čas navdih našli izredni vtišniki Jacka Londona. »Klasična dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitova, sodijo med težjo literaturo in zelo rad sem jih prebral pozneje, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojev, Balzacov ali Marso, temveč jim moramo prebrati zanimivo literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studiozno in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografijo, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Potrebujemo množično marksistično literaturo

Predsednik Tito je zatem opozoril, da pri nas še dolgo zanemarljivo marksistično literaturo in založniški politiki, zaradi česar je prišlo na tem področju do stihističnosti. Naše izobraževalne ustanove, univerze, srednje šole in podobno, so bile tako izpostavljene negativnim vplivom iz Zahoda.

»Tiskati moramo, predvsem marksistično literaturo in poiskati, da jo bodo našli ljudje, da brale,« je poudaril predsednik Tito. »Ne gre le za to, da bi voditelji jemali citate iz teh del, kadar so jim potrebni. Vsi moramo poznati to teorijo, preiti mora v srž razumevanja našega družbenega razvoja. To je zdaj naša naloga.«

»Moram povedati, da sem bil pogosto nezadovoljen z založniško dejavnostjo, in to iz več razlogov. Ta dejavnost je potekala dokaj stihistično. Zdaj, ko smo začeli bolj odločno uresničevati načela zveze komunistov o razvoju naše družbe, bi se moralo to pokazati tudi pri založniški dejavnosti. Ne gre le za to, da za vse velja neke vrste nadzorstvo, temveč da zagotovimo razvoj družbe v smeri, za katero se zavzema ZKJ, v smeri nadaljnje izgradnje socializma. Marksistična literatura, ki je obramba prihodnosti, revolucije, za katere je bilo veliko žrtvovanega.«

Predsednik Tito je opozoril, da je v svetu velika literatura, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so nanj svoj čas navdih našli izredni vtišniki Jacka Londona. »Klasična dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitova, sodijo med težjo literaturo in zelo rad sem jih prebral pozneje, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojev, Balzacov ali Marso, temveč jim moramo prebrati zanimivo literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studiozno in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografijo, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Predsednik Tito je opozoril, da je v svetu velika literatura, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so nanj svoj čas navdih našli izredni vtišniki Jacka Londona. »Klasična dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitova, sodijo med težjo literaturo in zelo rad sem jih prebral pozneje, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojev, Balzacov ali Marso, temveč jim moramo prebrati zanimivo literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studiozno in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografijo, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Predsednik Tito je opozoril, da je v svetu velika literatura, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so nanj svoj čas navdih našli izredni vtišniki Jacka Londona. »Klasična dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitova, sodijo med težjo literaturo in zelo rad sem jih prebral pozneje, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojev, Balzacov ali Marso, temveč jim moramo prebrati zanimivo literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studiozno in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografijo, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Predsednik Tito je opozoril, da je v svetu velika literatura, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so nanj svoj čas navdih našli izredni vtišniki Jacka Londona. »Klasična dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitova, sodijo med težjo literaturo in zelo rad sem jih prebral pozneje, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojev, Balzacov ali Marso, temveč jim moramo prebrati zanimivo literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studiozno in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografijo, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Predsednik Tito je opozoril, da je v svetu velika literatura, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so nanj svoj čas navdih našli izredni vtišniki Jacka Londona. »Klasična dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitova, sodijo med težjo literaturo in zelo rad sem jih prebral pozneje, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojev, Balzacov ali Marso, temveč jim moramo prebrati zanimivo literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studiozno in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografijo, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Predsednik Tito je opozoril, da je v svetu velika literatura, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so nanj svoj čas navdih našli izredni vtišniki Jacka Londona. »Klasična dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitova, sodijo med težjo literaturo in zelo rad sem jih prebral pozneje, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojev, Balzacov ali Marso, temveč jim moramo prebrati zanimivo literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studiozno in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografijo, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Predsednik Tito je opozoril, da je v svetu velika literatura, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so nanj svoj čas navdih našli izredni vtišniki Jacka Londona. »Klasična dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitova, sodijo med težjo literaturo in zelo rad sem jih prebral pozneje, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojev, Balzacov ali Marso, temveč jim moramo prebrati zanimivo literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studiozno in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografijo, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Predsednik Tito je opozoril, da je v svetu velika literatura, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so nanj svoj čas navdih našli izredni vtišniki Jacka Londona. »Klasična dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitova, sodijo med težjo literaturo in zelo rad sem jih prebral pozneje, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojev, Balzacov ali Marso, temveč jim moramo prebrati zanimivo literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studiozno in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografijo, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Predsednik Tito je opozoril, da je v svetu velika literatura, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so nanj svoj čas navdih našli izredni vtišniki Jacka Londona. »Klasična dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitova, sodijo med težjo literaturo in zelo rad sem jih prebral pozneje, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojev, Balzacov ali Marso, temveč jim moramo prebrati zanimivo literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studiozno in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografijo, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Predsednik Tito je opozoril, da je v svetu velika literatura, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so nanj svoj čas navdih našli izredni vtišniki Jacka Londona. »Klasična dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitova, sodijo med težjo literaturo in zelo rad sem jih prebral pozneje, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojev, Balzacov ali Marso, temveč jim moramo prebrati zanimivo literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studiozno in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografijo, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Predsednik Tito je opozoril, da je v svetu velika literatura, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so nanj svoj čas navdih našli izredni vtišniki Jacka Londona. »Klasična dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitova, sodijo med težjo literaturo in zelo rad sem jih prebral pozneje, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojev, Balzacov ali Marso, temveč jim moramo prebrati zanimivo literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studiozno in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografijo, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Predsednik Tito je opozoril, da je v svetu velika literatura, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so nanj svoj čas navdih našli izredni vtišniki Jacka Londona. »Klasična dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitova, sodijo med težjo literaturo in zelo rad sem jih prebral pozneje, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojev, Balzacov ali Marso, temveč jim moramo prebrati zanimivo literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studiozno in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografijo, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Predsednik Tito je opozoril, da je v svetu velika literatura, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so nanj svoj čas navdih našli izredni vtišniki Jacka Londona. »Klasična dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitova, sodijo med težjo literaturo in zelo rad sem jih prebral pozneje, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojev, Balzacov ali Marso, temveč jim moramo prebrati zanimivo literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studiozno in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografijo, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Predsednik Tito je opozoril, da je v svetu velika literatura, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so nanj svoj čas navdih našli izredni vtišniki Jacka Londona. »Klasična dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitova, sodijo med težjo literaturo in zelo rad sem jih prebral pozneje, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojev, Balzacov ali Marso, temveč jim moramo prebrati zanimivo literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studiozno in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografijo, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Ustavna dopolnila poglobljajo enakopravnost vseh narodov in narodnosti Jugoslavije. Republike in pokrajine imajo zdaj več pravic. Se zmeraj pa imamo opraviti s nerazumevanjem, s odkloni in celo s separatističnimi pojmovanji. Zveza komunistov in njena vodstva so dolžni zagotoviti pravilno linijo nadaljnjega razvoja naše enotne jugoslovanske skupnosti, ki ne oporeka nacionalnim lastnostim in nacionalnim pravic posameznim narodom in narodnostim. S tem v zvezi je predsednik Tito spregovoril tudi o prikazovanju zgodovine naših narodov, o poskusih nekaterih nacionalistov, da bi zgodovino prikrojili in prilagodili svojim pogledom. Zgodovina je znanstvena disciplina, pisati jo morajo znanstveniki, vendar takšni, ki razumejo družbene zakonitosti in ki izhajajo iz marksističnih pozicij, pozicij Zveze komunistov Jugoslavije.

To velja tudi za proučevanje našega družbenega razvoja, odkar smo ustanovili našo socialistično skupnost. Tudi v teh zadevah ne sme biti razhajanj, ker nas vse povezuje enoten interes, interes razvoja socializma in samoupravnih družbenih odnosov. To ni interes ene same republike, temveč vseh, vse naše skupnosti. Tudi v tem pogledu moramo biti enotni, je končal predsednik Tito.

Pet partnerjev

Republiško koordinacijsko telo za mednarodno sodelovanje v kulturi, prosveti, znanosti in pri tehnični pomoči

LJUBLJANA, 21. marca. Na seji koordinacijske komisije IS SRS za družbene dejavnosti, posvečeni tokrat sistemski problematiki mednarodnega sodelovanja na področjih znanosti, kulture, prosvete in tehnične pomoči, je bila temeljna iztočna ugotovitev, da je treba pri vzpostavljanju ustreznih koordinacijskih organov nujno slediti ustavni formuli: ta pa pravi, da so kultura, prosveta, znanost in tehnično sodelovanje ustrezno opredeljene v okviru pristojnosti republik in nato v okviru republik opredeljene v interesnih skupnostih.

Pri iskanju sistemskih rešitev, je bilo rečeno, je treba zato upoštevati tri med seboj prepletajoče se linije: upravno, samoupravno in strokovno (strokovne službe).

V tej luči so člani komisije ugotovili, da nam primanjkuje republiške koordinacije na omenjenih področjih, pri čemer je najbolj v zraku področje tehnične sodelovanja oziroma pomoči.

Enotno so sprejeli predlog, naj bi prvi republiški koordinacijski organ za sodelovanje na področjih kulture, prosvete, znanosti in tehnične pomoči za začetek sestavljalo pet partnerjev: kulturna skupnost, gospodarska zbornica in izvršni svet, pri tem je treba poudariti, da bodo morali gospodarsko zbornico kot najmočnejšo asociacijo gospodarstva pooblastiti za to vlogo njeni partnerji, torej podjetja, in nadalje, da je potreben sodelovanje ter koordinacija za znanstveno in tehnično sodelovanje.

Prvi se naj bi slovenski koordinacijski organ v omenjeni zasedbi sešel v prvi polovici aprila. Tedaj bi se dogovorili o pristojnostih, programu in dokončni sestavi koordinacijskega telesa. P. Z.

Odbor za proslavo AVNOJ

Med 37 člani so tudi 4 predstavniki iz Slovenije — 30. obletnica

BEOGRAD, 21. marca (Tanjug) — Predsedstvo zvezne skupščine je na osmeri predlogov in soglasja republik in pokrajinskih skupščin, funkcionarjev AVNOJ in drugih imenovalo zvezni odbor za proslavo 30-letnice drugega zasedanja AVNOJ v Jajcu. Za predsednika odbora so imenovali predsednika zvezne skupščine Mijalka Todorovića, med 37 članov odbora, ugodnimi družbenopolitičnimi delavci iz vse države, pa so iz Slovenije sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc, predsednik republiške konferenice SZDL Slovenije Mitja Ribič in predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. Josip Vidmar.

Dražja premog in tudi elektrika

ZIS dovoljuje tudi nove cene krmil za živino, ki so odvisne od uvoza — K odloku nujno še soglasje republik

BEOGRAD, 21. marca. (Tanjug). Zvezni izvršni svet je na današnji seji pod predsedstvom dr. Jakova Sirotkovića obravnaval, kaj sporoča sekretariat ZIS za informacije, poročilo o svetovnem monetarnem položaju.

Da bi se izboljšal gospodarski položaj premovalnikov, je ZIS sprejel odlok o določitvi maksimalnih cen za premog. Na podlagi tega lahko proizvajalne organizacije zbirne žanega dela povečajo sedanje prodajne cene za premog, in to: za prodajo termoelektrarnam sme znašati najvišja prodajna cena za črni premog do 33,87 din za milijon kilokalorij, za rjavi premog 30,99 din za milijon kilokalorij in za lignit do 28,83 za milijon kilokalorij. Prodajne cene premoga za druge odjemalce smejo povečati največ za 20 odstotkov, ob sedanjih pogojih za prodajo.

V zvezi s sklepom o določitvi maksimalnih cen premoga, ki ga dobavljajo termoelektrarne, je ZIS sprejel tudi odlok o ustreznem povečanju cene električne energije. Po tem odloku lahko elektrogospodarska podjetja za prenos električne energije povečajo sedanje tarifne postavke največ za 12 odstotkov. Elektrogospodarska podjetja, ki se ukvarjajo z distribucijo električne energije, pa lahko povečajo veljavne tarifne postavke oziroma cene za prodajo električne energije potrošnikom, tako da bo skupni znesek povečanja v sorazmerju s povečanjem cene električne energije na prenosnem omrežju. Te odloke je mogoče uveljaviti, ko se bo z njimi strinjal izvršni svet republike oziroma pokrajine ali organ, ki ga bosta določila.

S spremembo in z dopolnitvijo odloka o maksimalnih cenah za vse izdelke in storitve je ZIS določil, da lahko organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo s proizvodnjo koncentriranih krmil za živino, povečajo sedanje cene koncentrata v skladu s povečanjem cen za sestavine, ki jih upoštevajo, in v skladu z deležem teh sestavin v mesanici. »ZIS je analiziral dogodke in spremembe v mednarodnih odnosih na monetarnem področju in ugotovil, da je svetovni monetarni sistem zašel v sedanjo hudo krizo ravno zaradi tega, kar ne ustrezno sodobnemu razmerju sil v svetu. ZIS sodi, da je mogoče sedanje težave za stalno odpraviti samo tako, da se okrepijo prizadevanja vseh enakopravnih članic mednarodnih skupnosti za konenito reformo in uvedbo mednarodnega monetarnega sistema.

Globoko zaskrbljenost zbuja poskus, da bi krizni položaj rešili z ukrepi, ki jih sprejemajo v ozkem krogu držav, kar to povzroča velike škode državam v razvoju in pomeni zapostavljanje njihovih interesov in interesov večine držav na svetu.

ZIS sprejema notranje ukrepe, da bi ublažil negativne učinke svetovne monetarne krize na jugoslovansko gospodarstvo. Hkrati si ZIS še naprej prizadeva, da bi našli takšne rešitve za sedanje probleme na mednarodnem monetarnem področju, ki bi zagotovile spoštovanje interesov vseh, zlasti še držav v razvoju.

Na seji so obravnavali poročilo medrepubliškega komiteja za razvojno politiko o usklajevanju stališč do osnov politike dolgoročnega razvoja kmetijstva ter predlogov za sistemskih in drugih osnov za uresničitev te politike. Sklenili so, da bo ZIS poskusil uskladiti odprta vprašanja s predsedniki republik in pokrajinskih izvršnih svetov. Glede na sklep zbora narodov zvezne skupščine, da bo začel razpravo o poteku priprav za določitev politike dolgoročnega razvoja kmetijstva, je ZIS sklenil seznaniti poslanec tega doma z doslej doseženim soglasjem predstavnikov socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin in z odprtimi vprašanji. Po istem odloku bodo kot obstoječe cene hotelskih storil-

tev (prenočišča in penzione) za domače turiste veljale ne samo cene z dne 31. decembra 1972, temveč tudi cene, ki so veljale v določenem obdobju (sezoni) lanskega leta. ZIS je obravnaval tudi predlog za sprejetje zakona o poštni hranilnici, hkrati z osnutkom zakona, in na podlagi soglasja republik in avtonomnih pokrajin, doseženega v pristojnem medrepubliškem komiteju, sodi, da ga zvezna skupščina lahko sprejme. Po tem zakonu je poslovanje poštne hranilnice uskladenost z določili XXXIII. ustavne dopolnila. Hkrati je določeno, da bodo republike in avtonomni pokrajini usmerjala sredstva poštnega varčevanja in del teh sredstev uporabljale za modernizacijo prometa PTT.

Na seji so določili tudi merila za uresničevanje politike carinskih kantingentov. Namen sprejetih meril je, da bi tudi po tej poti podprli pospešeni razvoj panog in grupacij, predvidenih v družbenem načrtu Jugoslavije do leta 1975: energetike, črne in barvaste metalurgije, bazične kemične industrije, proizvodnje oementa, kmetijstva in gozdarstva.

V okviru ukrepov za okrepitev gospodarske menjave s državami v razvoju je ZIS sprejel sklep o sprostitvi uvoza kakaa, kikirikija, popra in nekaterih vrst južnega sadja.

ZIS je obravnaval tudi več predlogov s področja stikov s tujino.

Kleop Msua pri Vratuši

BEOGRAD, 21. marca (Tanjug) — Podpredsednik ZIS dr. Anton Vratuš je danes sprejel finančnega ministra republike Tanzanije Kleopa Msua in ministra za zveze in promet Džoba Lusindeja, ki sta kot gosti ZIS mudrila v Jugoslaviji.

Mlečna vojna v BiH?

Proizvajalci sirov, masla in drugih mlečnih proizvodov so zoper republiške izvršne svete in ZIS, ki ne dovolijo zvišanja cen, »izkopali bojno sekiro«

OD NASEGA SARAJEVSKEGA DOPISNIKA

SARAJEVO, 21. marca. Na tržišču BiH skorajda ni več sirov, masla in drugih mlečnih izdelkov. Vzrok je znan: nizke maloprodajne cene so prisilile proizvajalce v Slavoniji in Vojvodini, glavne oskrbovalce republike, da so zmanjšali oskrbovalne kontingente.

BiH je to pomanjkanje najbolj opazno. Razlog je preprost: to območje zaradi slabo razvitega kmetijstva ne slovi in nima intenzivne proizvodnje mlečnih izdelkov. Ob tem so v državi te dni izbruhnili glasovi, da nam preči še večje pomanjkanje mlečne prehrane kot smo je bili vajeni doslej. Proizvajalci sirov, masla in drugih mlečnih proizvodov so namreč izkopali zoper ZIS in republiške IS, ki se niso strinjali s povečanjem maloprodajnih cen in kompenzacij, bojno sekiro.

Primer iz lanskega leta, o njem je razpravljalo tudi ustavno sodišče, je vsem znan. Poslovno združenje mlekarjev Mlekosim iz Beograda je od

republiške IS zahtevalo kompenzacijo izgub oziroma domestek za sredstva, ki so bila zaradi nizkih maloprodajnih cen prelite iz Slavonije in Vojvodine na druga jugoslovanska območja. Zadeva je bila odbita. Pred nekaj dnevi, ko je bil zaradi taiste stvari s strani Mlekosima tožen ZIS, pa je ustavno sodišče Jugoslavije to obtožbo odbilo. Zanimljivo je, da ustavno sodišče trdi, da so zahteve Mlekosima neosnovane, vendar v pravednosti ni razložitve neosnovanosti, trdi jo v BiH.

Preti torej mlečna vojna, ki ji bo povod tistih 10 par republiških subvencij za predelavo mleka, ki so ukinjele. Čeprav nihče ne ve, kaj

bo poreklo predsedstvo SFRJ, ki mu pripada končna beseda v jugoslovanski mlečni

vojni, pa je že zdaj jasno, da bodo proizvajalci mlečnih izdelkov na svojo roko našli izhod iz izgub. Eden teh izhodov je tudi zmanjšanje proizvodnje, kar prinaša s seboj dejstvo, da bosansko hercegovaško tržišče ne bo preskrbljeno. Črna, vendar logična misel. M. BAUER

Pot ladij

Kljub vsemu jih je bolje izdelovati za tuje naročnike — Posojila za ŽTP

LJUBLJANA, 21. marca. Novoimenovani komite za promet pri IS Slovenije, ki je posvetovalni organ izvršnega sveta, je obravnaval načrt modernizacije železnice v Sloveniji v obdobju od 1973. do 1977. leta.

Med drugim je komite podprl predloge, da se cene železniškega prevoza povečajo v skladu s sprejeto politiko cen. Načrt modernizacije železnice naj se uresničuje v skladu z denarjem, ki je na razpolago. V skladu s predpisanim postopkom naj republika Slovenija da jamstvo mednarodni banki za njeno posojilo.

Ko so govorili o položaju, navedenem razvoju in težavah slovenske trgovske mornarice oziroma podjetja Slovenska plovnica, so predstavniki tega podjetja opozorili na neenakopraven položaj naših ladijarev v primerjavi s tujimi. Bode jih tudi dejstvo, da doma ne morejo kupiti novih ladij kljub temu, da jih veli-

ko izdelamo. Se več, teh ladij tudi kupci ne plačajo v gotovini, ampak jim jih dajemo na up. Zato trdijo, da bi se bolj izplačalo, če bi te ladije ostale doma, da bi samim vozilom z njimi in pobrali devizno vozino.

Predstavniki sekretariata za gospodarstvo s tem mnenjem niso soglasni in poudarili, da iz svoje koristi govorijo za sedanje ravnanje. Ladije je mogoče kupiti v tujini tudi ceneje, kot pa stanejo pri nas. Seveda pa je treba zanje plačati 6 odstotkov carine, kar pa je v zvezi s pristojnostmi. Veljalo pa bi razmisliš, da carine ne bi zaračunavali za ladije, ki bi vozile le med tujimi pristanišči.

ILJA POPIT

REVILJA ZA TV RADIO FILM IN ZABAVNO GLASBO

SIOD

SIOD

SIOD

SIOD

SIOD

SIOD

SIOD

Meso je in ni

Kljub nekoliko višjim cenam mesa so mesnice še vedno prazne - V Pomurju dovolj - V Črni gori za 18 % dražje

LJUBLJANA, 21. marca. Mesarji na ljubljanskem trgu so imeli spet prazne mesnice. V Emoni so imeli dovolj ovčjega mesa po 38 dinarjev, nekaj odlojkov in nekaj perutnine, Pomurka je imela na prodaj malo govejega mesa, svinine in perutnine, Mercatorjeva mesnica pa nekaj konjskega mesa, govedine in perutnine.

Iz Celja poročajo, da je bilo na voljo nekaj svinine, ki pa so jo zelo hitro razprodali. V mesnem kombinatu kmetijskega kombinata Hmelzad so povedali, da bo prihodnje dni nekaj boljše preskrbe, vendar je za kratke čas.

Zaradi nasprotij oziroma si v isti opraženosti odkupili cenovno kmetije iz okolice Celja ponudili za zelo nekaj več živine. Ta izvor pa bo verjetno kmalu usahnil.

Od borca naprej, ko so v Pomurju začele veljati nove cene, so mesnice mnogo bolj zapolnjene, kot nekaj dni prej

Kompromis

Po sedmih jalovih poskusih, da bi izločili predsednika republik, so se v turški veliki ljudski skupščini odločili za kompromisno rešitev: sedanjemu predsedniku Sunayju so podaljšali mandat za dve leti. Takšna začasna rešitev napoveduje nove spopade med najpomembnejšimi igralci: dvema največjima strankama v parlamentu ter vojsko.

Sprva je kazalo, da bo general Güler izvoljen brez težav: odstopil je s položaja načelnika vrhovnega štaba in postal doživotni senator. Tako je dobil pravico do kandidiranja. Kazalo je, da drugih kandidatov ne bo. Toda ko je vojska zastrašila poslopje parlamenta in prepovedala časopisno pisanje o poteku predsedniških volitev, je vsem postalo jasno, da je Güler dobil tekmece. Vsaj enega je bilo pričakovati: ne glede na osebnost je bilo slutiti, da bo Demirelova Stranka pravice (njeno vlado je vojska vrгла marca 1971) metala v opekano pota pod noge. Stranka je postavila svojega kandidata, predsednika senata Aribürüna, ki je med glasovanji v parlamentu in senatu dobil precej glasov. Presenetljivo pa je bil tretji kandidat: vodja Demokratske stranke Bozbeği. (Vendar ni dobil niti toliko glasov, kolikor poslanca ima njegova stranka v parlamentu...)

Glede na to, da Demirelovi poslanci že zaradi tega, ker je vojska vrгла njihovo vlado, niso glasovali za Gülerja, in da se je druga najmočnejša stranka, Ecevitova Narodna republikanska partija, odločila za bojkot volitev, je Güler neslano propadel: dobil ni niti absolutne večine, za izvolitev pa bi potreboval dve tretjini glasov.

Takšen izid je seveda hudo ponižanje za turško vojsko. Ponižanje, ki je prišlo po vrsti neuspešnih poskusov, da bi s civilno Melenovo vlado, ki so jo postavili po strmo-glasovanju Demirela, izvedli reforme in naloge, postavljene v slovitih memorandumih marca 1971. Vojska je v toli-ko neugodnem položaju, ker je samo opravila »umirno delo«, se pravi, da je s velikim pritiskom zatrla vso levico in uvedla »red in mir« v državi.

Zdaj je vojska tudi na po-desti: v oktobru naj bi bile parlamentarne volitve, na katerih bi gotovo spet zmagala Demirelova stranka. Vojska neče niti pomisliti na to, da bi bil Demirel spet predse-dnik vlade, zato je mogoče pričakovati od nje najrazličnejše ukrepe: predvsem lu-ko ne dovoliti voliti ali pa vržiti državni udar in preve-merne oblasti v svoje roke.

Takšna rešitev pa ne bi koristila niti obojemnim si-lam Turčije. S. IVANČ

Po zapletu

Kar so hoteli Panamci do-vesti z zasledovanjem varnostne-ga sveta v Panama Cityju je doseženo: svetovna javnost je izrazito potanko seznanjena s problemom prekopa, ameriško »okupacijo« in po-slej — ne glede na to, kako bo formulirana resolucija varnostnega sveta in ne glede na ameriško reakcijo na njo — bo Panamski prekop eno tmed vprašanj na lestvi-ci svetovnih političnih proble-mov. To toliko bolj, ker so bile debate na zasedanju os-redotočene predvsem na pa-radoksalen položaj, v katere-m se nahaja država, gostiteljica zasedanja, in so ne-kočiko manj konkretno, pač pa bolj splošno in načelno poudarjale še druge nevrta-gične točke, ki jih poraja de-lovanje multinacionalnih družb na zelenem kontinen-tu. Panama, ki ji ameriška zaveza na prekopolu brani, da bi se politično, gospodarsko in socialno integrirala, je po-tem, ko je zavrnila dogovore z ZDA iz leta 1967 (ti so pre-dvideali nekaj različne rešitve problema) postavila stvar na ostrino noža: ZDA naj odide-jo s prekopa, pa naj še tako zavračajo to možnost, pa naj še tako vstrajajo, njem, kar da je »štetiljenjskega po-mena za Washington«. Raz-prave na zasedanju varnost-nega sveta pa so vendarle skušale poiskati tudi tako re-ketive, ki bi bila v tem po-litičnem trenutku najbolj raz-umnna, uspešna. Prvi osnu-tek resolucije se zdaj prireja-jo, morda ga nekoliko ubla-jujejo. Združeni državam Amerike danes tudi ne more biti vseeno, če bi se zaradi prekopa zrušila nanje averzija ne samo latinskoameri-ških držav, pač pa tudi osta-lih udeležencev zasedanja. V tem kontekstu je modro za obe strani, da nekoliko ubla-žita ton. Jugoslavija je na tem zasedanju s živahnostjo ak-tivnostjo ponovno dokazala, da je s svojo zgledno nevtr-šeno politiko lahko prime-ren konsulant.

Panamski prekop, ki je simbol ameriške penetracije v Latinsko Ameriko, bo po-sredno najbrž sprožil korek-ture v vedenju ZDA do sose-da, ki se nacionalno osvešča, kajti postal je polnozična točka za vse emancipatorske težnje zelenega kontinenta. P. BRESČAK

Avstralijska opazovalka na konferenci neuvrščenih?

Whitlamova vlada želi aktivneje sodelovati v mednarodnem življenju — Udeležba v Alžiru bi povsem ustrezala težnjam avstralske zunanje politike — Plodni pogovori med delegacijama

CANBERRA, 21. marca (Tanjug). V dobro poučenih krogih avstralske in jugoslovanke delegacije, ki se tukaj pogovarjata o mednarodni politiki in dejavnosti obeh držav na mednarodnem področju, se je zvedelo, da se je Avstralijska pripravljena kot opazovalka udeležiti 4. konference voditeljev neuvrščenih držav v začetku septembra v Alžiru.

Izjavljajo, da to popolnoma ustreza sedanji težnji avstralske zunanje politike in

željam nove vlade, da tvor-neje sodeluje v vseni drža-vani in izvaja politiko, ki bi

temeljala na popolni neodvisnosti in suverenosti oziroma politiko, ki po vsem tem, če-sar se je do zdaj lotila Whit-lamova vlada, pelje k izbolj-šanju mednarodnega sode-lovanja in demokratičnosti med-narodnih odnosov sploh. O možnosti, da bi Avstralijska prišla v Alžir so, kot se je zvedelo, razpravljali na da-nšnjem sestanku avstralskih in jugoslovanskih političnih funkcionarjev in izvedencev.

Te pogovore sta vodila na-mestnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Jakša Pe-trič in namestnik predsedni-ka vlade senator Willessee, ki vodi zunanje ministristvo. Iz-javljajo, da se je avstralska stran zelo zanimala za ju-go-slovansko zunanje-politično dejavnost in jugoslovanska stališča o aktualnih medna-rodnih problemih in dogo-dih, zlasti za neodvisno in

svobodno politično dejavnost v sodobnem svetu. Zanimala se je tudi za probleme go-spodarske integracije v Evro-pi, za obnavljanje koristi majhnih in srednjih držav v teh integracijskih gibanjih, dalje za jugoslovansko oeno-položja na Blaznem vzhodu, indijski podcelini, v ju-go-vzhodni Aziji in drugod.

Bistvo tega zanimanja in izmenjave mnenj je bilo v tem, da se ugotovi, kako maj-hne in srednje države v se-danjem obdobju spoznaume-vanja in dogovarjanja med velikimi silami, kar je sicer dobro, lahko in mogoče oha-rniti svojo neodvisnost, kori-sti in pravice sodelovanja v prizadevanjih, da se izboljša mednarodno sodelovanje.

Jugoslovanski pogajalci tr-dijo, da so bili današnji po-litični pogovori zelo izčrpni, koristni in odkriti in da so poto-kali v zelo pristranskem ozračju.

Ostro proti teroristom

Namestnik zveznega sekre-tarja za zunanje zadeve Jakša Petrič je imel danes tudi ločene pogovore s stalnim se-kretarjem za notranje mini-strstvo Hardom. Pogovarjala sta se o položaju jugoslovan-skih delavcev v Avstralijski in

o dejavnosti ekstremne tero-ristične emigracije. To je bi-la pravzaprav podrobnejša razprava o teh vprašanjih, ki sta jih včeraj načelno spro-žila premiera Bjedid in Whit-lam. Izjavljajo, da je avstralska stran tudi na današnjih pogovorih odločno sporodila, da ne bo dovolila, da bi bila Avstralijska država, kot je bila prej, za zatočišče in središče kakršnekoli teroristične in fa-šistične dejavnosti protiju-go-slovanskim skupin. Vlada se bo lotila vseh ukrepov proti takšnim organizacijam, saj njihova dejavnost predvsem zelo škoduje odnosom med državama, škoduje miru, var-nosti in normalnemu delu številnih Jugoslovancev v Av-straliji ter hkrati pomeni ne-varnost za mir in demokra-tično ureditev v sami Avstra-liji. Kot ukrepe so omenili prepoved takšnih dejavnosti, kaznovanje po avstralskih za-konih vse do izgonu tistih, ki se ukvarjajo s teroristično dejavnostjo.

Jugoslovanska delegacija je izrazila zadovoljstvo nad pri-pravljenostjo nove avstralske vlade, ki pri tem izhaja iz dejstva, da v Avstralijski resni-čno obstajajo in delujejo fa-šistično-teroristične organiza-cije, kar sicer prejšnja av-stralska vlada ni priznavala. S tem bo, kot izjavljajo v krogih obeh delegacij, od-stranjena največja ovira za normalen in dober razvoj ju-go-slovansko-avstralskih sti-kov na vseh ravneh.

Več gospodarske sodelovanja

Danes dopoldne se je član ZIS dr. Emil Ludviger pogo-varjal z nekaterimi vladnimi funkcionarji in strokovnjaki o gospodarskem sodelovanju. Potem, ko so ugotovili, da gospodarski dve državi dru-ga druga ne poznata dovolj, je Ludviger pojasnil avstralskim predstavnikom jugoslo-vanski gospodarski sistem in možnosti našega gospodar-stva, ki pride v poštev za so-delovanje v Avstralijski. Gre predvsem za boljše poznavanje tržišča obeh držav, odpra-vno nekaterih ukrepov neena-kopravnih udeležbe jugoslo-vanskih podjetij na tem tr-žišču, boljše pogoje za uvoz na podlagi sedanjih predpi-sov za manj razvite države, v katere sodi tudi Jugoslavija. Pravijo, da so tudi ti pogo-vori dobro znamenje za pri-hodnje tesnejše sodelovanje. Ludviger je opozoril, da je neuvrženo to, da Jugoslavija uvozi iz Avstralijske na leto za približno 40 milijonov dolar-jev blaga, v glavnem surovini, izvozi pa le za pet milijonov. Omenili so tudi možnost za uvedbo redne letalske zveze med državama. To bodo ver-jetno povežali s pogajanjem v Kuala Lumpurju in Singapu-ru, o uvedbi takšne zveze med Beogradom ter državami jgiovzhodne Azije in Avstra-lijo.

dušni ob takem ravnanju z Bengalijski v Pakistanu.

Premier Rahman je se po-udaril, da je predlagal za-menjavo Pakistancem v Ban-gladešu za Bengalece iz Paki-stana. Ponovno je opozoril na odločenost Bangladeša, da bo pred sodišče v kratkem postavil vse tiste pakistanske ujetnike, ki so krivi genocida v nekdanjem Vzhodnem Pa-kistanu. »Pobili so 3 milijo-ne ljudi, pobili so naše inte-lektualce«, je povedal premi-er Rahman z drhtečim gla-som. Omenil je tudi posilstva in druga teroristična dejanja.

Spodrezani frak

...Da bi čimbolj razširili med ljudmi nadzorsto nad rojstvi, so v Indiji vključili v kampanjo tudi tri slovitve opice, ki v mišicah ne vidijo, ne slišijo in ne govorijo, s pokritimi očmi, ušesi in usti. Priznali so jim še četrto opico, ki vne počenja pregrehe, pri čemer sramežljivo pokriva določen del telesa. Poročajo, da so kipi teh štirih opic postali sila priljubljeni...

...Demonstrantke, ki so šle na dan šena po lon-donskem Trafalgar Squaru, so si izbrale zelo posre-čeno transparent. Na velikem lepaku je namreč pisalo: »Homo sapiens je pošrešna stvar.« Pravijo, da bodo ta plakati lahko uporabili še za druge demonstracije, bodisi politične, pa za državljanske pravice, pa za osonaženje okolja, pa za lakoto v svetu, pa za pomoč nerazvitim...

...Predsednik Nizon je nedavno zavrnil čašo šam-panjca, ki so mu jo ponudili. Razložil je, da noče niti videti več šampanja, odkar je moral pred leti kot predsedniški kandidat med svojo 70-dnevno predvolilno turnejo vsak večer na slavnostnem banketu piti samo šampanjec...

ZAC: KRPLANJE DOLARJA

»Pourquoi pas?«, Bruselj

Vladna kuhinja

Francoska vlada bo v sredo skoraj gotovo odstopila — Predsednik Pompidou zaenkrat molči o svojih namenih

OD NASEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, marca. Francoska vlada bo skoraj gotovo v sredo, 28. marca, odstopila. Tega sicer po ustavi ni dolžna storiti, vendar se je to doslej po parlamentarnih volitvah še vselej zgodilo. Ali to pomeni, da bo nova vlada bistveno drugačna od stare, je seveda drugo vprašanje.

O tem bo odločil predse-dnik republike, ki mu dajeja to pravico tako ustava kot običaj. On imenuje premiera in tudi odločilno vpliva na sestavo vlade. A ker Pompi-dou doslej ni rekel o tem ne bele ne črne, se o sestavi nove vlade v Parizu samo ugiba.

Gotovo je le to, da bo Francija dobila novega zuna-njega in pravosodnega mini-stra. Maurice Schumann in René Pleven sta bila namreč na volitvah poražena in sta bila zaradi tega prisiljena od-stopiti. Kdo ju bo zamenjal, je še popolnoma nejasno. Prav tako ni odgovora na po-glavitno vprašanje — kdo bo novi premier. Komentarji omenjajo dve možnosti: se-danjega predsednika vlade Pierra Messmerja in pa mini-stra za investicijsko izgradnjo Oliveria Guicharda.

Messmer sicer v teh nekaj mesecih odkar vodi vlado, ni posebno zablzel, vendar je navezovanje le vodil zmagovito volilno kampanjo in za to mnogi menijo, da bo vsaj za zdaj odbral svoj položaj — razen če se ne bi Pompi-dou odločil za široko pre-sonovno vlado, ki naj bi začela takoj uresničevati program napovedanih reform: seveda pa je tudi ta program za se-daj še v zraku.

Gotovo je tudi to, da v no-vi vladi ne bo sredinskih re-formatorjev. Le-ti so sicer med dvema krogoma volitev odločno podprli vladno koalicijo, vendar so novo izvoljeni poslanci te struje kri-tizirali vodjo demokratskega centra Jeana Lecanuetja, da je preveč koketiral z vlado. Nje-gov partner na čelu reforma-torskega gibanja Jean-Jacques Servan-Schreiber ga je celo obtožil, da je videl »socialistično komunistično nevar-nost« tam, kjer je ni bilo, češ, bil je žrtev optične pre-vere. Zelo verjetno je, da reformatorji v takem ozračju ne bodo silili v tabor vladne koalicije, ampak bodo poča-kali, da se bo videlo, ali se bo

MAURICE SCHUMANN: Nič več stolčica v vladi

vlada res odločila za bolj od-prto politiko kakor doslej.

Medtem teko tudi živahni manevri v hodnikih bourbons-ke palače. Čeprav bo prva seja novega parlamenta šele 2. aprila, se je že razvelj bo za položaj predsednika pa-rlamenta. Za to mesto se po-teguje trije kandidati iz vrst vladne koalicije — le ti imajo namreč možnost za imenovanje: dosedanj predsednik Peretti, minister za socialo Faure in dosedanj vodja parla-mentarne skupine neodvis-nih republikancev Paquet. Ve-liko pa se govori tudi o biv-šem premieru Chabanu Del-masu, ki je bil predsednik parlamenta do leta 1969, ven-dar je slišati mnenja, da v elizjski palači niso posebno naklonjeni Chabanovi kandi-daturi, češ Chaban bi si lah-ko na tem položaju ustvaril močne pozicije za predsedni-ske volitve, ki bodo čez tri leta. Zato pripisujejo največ možnosti Edgarju Fauru. Le-ti je hotel sprva ustanoviti lastno parlamentarno skupino iz poslancev tako imenovane »študijskega odbora za no-vo družbeno pogodbo«. To je skupina poslancev iz vladnega tabora, ki s svojim soci-alnim programom postavlja nekoliko levo od vlade. Toda govori se, da je Pompidou sam odvrnil »Edgarja« od teh »secesijskih« namenov in mu v zameno ponudil mesto predsednika parlamenta.

Medtem pa so se zunaj strankarskih kuhinj oglašili sindikati. Najmočnejši orga-nizacija, CGT, ki je tesno po-vezana s komunisti in CFDT, ki je blizu socialistom in PSU, ki sta se sestali in jas-no napovedali, da je prišel čas, ko bo treba obljube, stori-jene pred volitvami, tudi iz-polniti. Oba leva sindikata se pri tem sklicujeta na tako imenovani »program iz Pro-vinsa«, ki ga je sprejela vlad-na koalicija med kampanjo, a hkrati dajeta vedeti, da samo ta program, ki je skupek kvantitativnih socialnih iz-boljšav, delavcev ne bo za-dovoljilo.

Ozračje je torej »fluidno«. Ne stranke ne sindikati še nimajo jasno izdelane strate-gije in osnovna »dejavnost« so zakulisna, kosila, večerje in celo zajtrki strankarskih voditeljev, ki se poskušajo čim bolj pripraviti za bliž-nje spopade. Prvo razjasnitev

pa je mogoče pričakovati še-le prihodnji teden, ko bo spregovoril orakej iz Elize-ja.

ANDREJ NOVAK

Bakarić preda val v Bruslju

Govoril je o politiki neuvrščenja in o vlogi Jugoslavije v njej

BRUSELJ, 21. marca (Tan-jug) — Član predsedstva zve-ze komunistov Jugoslavije dr. Vladimir Bakarić je sinoči v kraljevskem inštitutu za mednarodne odnose predaval na temo Politika neuvrščenja v luči popuščenja napetosti med Vzhodom in Zahodom. Predavanje so poslušali pred-sednik predstavniškega do-ma belgijskega parlamenta Achille van Acker, politične osebnosti in člani diplomati-skega zbora v Bruslju. Ba-karić je med drugim orisal vlogo Jugoslavije pri obliko-vanju politike neuvrščenja.

Dr. Vladimir Bakarić je iztrpno razložil nastanek po-litike neuvrščenja in vlogo Jugoslavije pri oblikovanju te politike. Na kratko je pri-kazal zgodovinski razvoj ju-goslovanske države ter razlo-žil vire neodvisne jugoslovan-ske politike, ki se je rodila med narodnoosvobodilno vojno, in njen nadaljnji raz-voj po spopadu s kominfor-mom leta 1948.

Nato je dr. Bakarić go-voril o razvoju politike neuvrščenja v svetu in njenih ciljih, o prvi, drugi in tretji konferenci neuvrščenih dr-žav.

Ko je spregovoril o kon-ferenci neuvrščenih, ki bo septembra v Alžiru, je po-udaril, da se stališča neuvrš-čenih držav do cele vrste mednarodnih vprašanj zelo skladajo ter da njihove pre-dloge večkrat sprejemajo v OZN in v drugih mednaro-dnih organizacijah.

Na koncu je dr. Bakarić spregovoril o možnostih za okrepitve gospodarskega so-delovanja v Evropi, zdaj ko je popustila napetost med Vzhodom in Zahodom. De-jal je, da Jugoslavija po-zdravlja prizadevanja za raz-voj evropskega sodelovanja, na koncu pa poudaril: »Pri-družujemo se vsaki akciji, katere cilj je okrepiti var-nost. Prepričani smo, da mi-ru in varnosti ni mogoče opreti samo na ravnotežje velikih sil, temveč da smo za to odgovorni vsi skupaj. Zaradi tega sodelujemo pri pripravih na konferenco o evropski varnosti in sode-lo-vanju.«

„Vaša pomoč v najhujši stiski“

M. Rahman: Jugoslovanski narodi in vlada so nam stali ob strani, ko nam je bila pomoč najbolj potrebna

DAKA, 21. marca (Tanjug). »Jugoslavija je ena od naših najboljših prijateljic. Jugoslovanski narodi in vlada so nam stali ob strani v trenutkih, ko nam je bila pomoč najbolj potrebna. Še posebej smo hvaležni predsedniku Titu, ker se osebno zanimala za našo državo. Zato nam je ljubo, da si bo jugoslovanski premier utrgal čas in v kratkem obiskal Bangladeš. Sprejeli ga bomo kot dragega prijatelja in moram reči, da se veselimo njegovega obiska.«

Tako je izjavil premier Mudzibur Rahman v inter-vjuju z dopisnikom Tanjuga Brankom Savicem pred ob-iskom predsednika ZIS Dže-mala Bjedidja v Bangladešu. Prvo vprašanje, ki ga je za-stavil Savic premieru Ra-hmanu, je bilo, kateri uspehi so bili v zadnjih 14 mesecih neodvisnosti po njegovem mnenju najbolj pomembni.

»Jugoslavija je tudi na lastni koži okusila podobno trpljenje in iz svojih »aku-šenj« ve, kaj pomeni obna-vljati razrušeno domovino,« je dejal Rahman. »Največ težav pa smo imeli prve dni z re-habilitacijo 10 milijonov ge-nancev, ki so se vračali iz Indije. Cim hitreje je bilo treba tudi obnoviti komuni-kacije, ki jih je pakistanska armada namenoma uničila.

Uničenih ali močno poškodo-vanih je bilo 274 mostov, po-topljenih 66 od 96 brodov, čestno omenjajo, da je bilo v takem stanju, da ga ni bilo mogoče uporabljati. Poleg tega so bile razmerje v državi zelo težavne, zaznamovane s mnogimi posledicami pravkar končane vojne.

Vlada je storila vse, kar je bilo v človeški moči. Če bi se že moral odločiti za največji uspeh v minulem obdobju, je po mojem mne-nju tak uspeh sprejetje usta-ve Bangladeša in prve sploš-ne volitve v tako kratkem času.«

Veliko, posebej pa je omenil: zagotoviti dovolj hrane, omi-ljati brezposelnost, rehabiliti-rati žrtve terorja. Zatem je poudaril, da je sistem izo-bruževanja zastarel, da ima kolonialno obsežje, kar se-veda ne ustreza novim po-trebam. Socialistično gos-podarstvo, ki smo ga začeli graditi, je poudaril Rahman, terja reorganizacijo izobra-ževalnega sistema.

V odgovoru na neko drugo vprašanje pa je premier po-udaril, da se Bangladeš us-merja v izgradnjo socialistič-ne družbe, katere glavni cilj je oremogčiti izkoriščanje človeka po človeku. »Socia-lizma pa ni mogoče zgraditi čez noč,« je poudaril. »Za to je potreben čas, upoštevati pa je treba tudi specifične pogoje dežele. Začeli smo že

uresničevati agrarno refor-mo, nacionalizirali smo klju-ke industrijske veje in tudi nekatera druga področja. Ne želimo pa uvoženega socia-lizma. Hočemo socializem, ki nam bo najbolj ustrezel.«

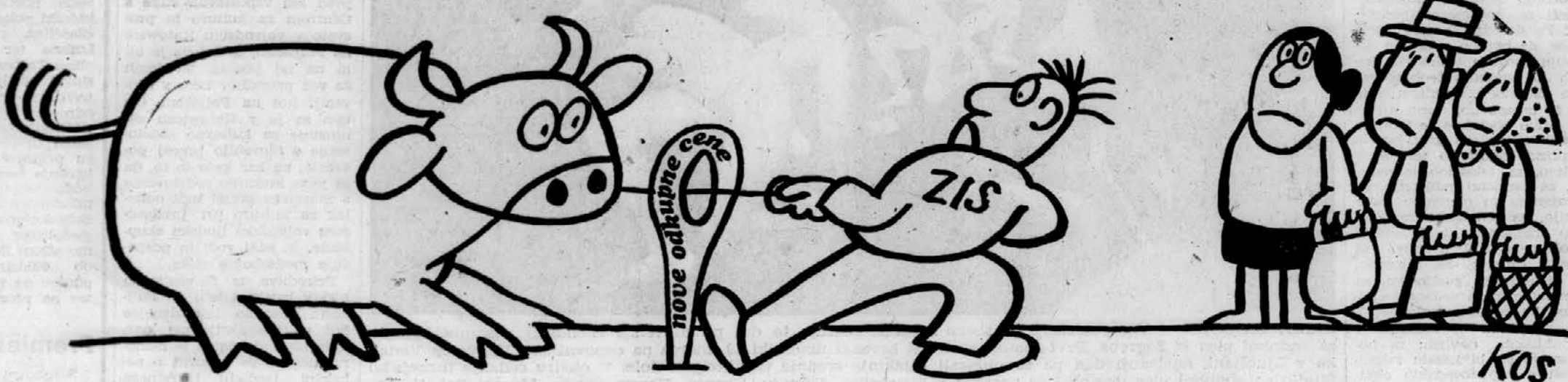
»Ta cilj naj bi pomagal uresničiti tudi prvi petletni plan, ki naj bi ga začeli uresničevati že letos, in še vrsto drugih ukrepov, ki jih bomo v kratkem sprejeli,« je dodal premier Rahman.

Premiera Rahmanna smo se prosili, naj pove svoje mne-nje o položaju na podcelini, ki se kljub temu, da je po-teklo že skoraj leto in pol od dramatičnih dogodkov, zelo počasi ureja.

»Normalizacija ni možna,« je poudaril premier, »dokler Pakistan ne bo sprejel nove stvarnosti na podcelini.« Za-hodni Pakistan se vedno imenuje Bangladeš vzhodni Pakistan« ali »administracijo v Dakki. Premier je poudaril, da že to dejstvo kaže, da se Islamabad še ni odrekel že-ljam po Bangladešu in da tako potrjuje, da »svržanosti« ni konec.

»To daje misliti,« je dejal Rahman, »da tudi niso izpol-njeni pogoji za uresničevanje ženevske konvencije o vojnih ujetnikih. Pa vendar se vsi sklicujejo na to konvencijo in skrbje za pakistanske vo-jne ujetnike. Zakaj ne bi ena-ke skrbje izkazovali tudi 900 tisoč konfiniranim beguncem, civilistom, ki so v pakistan-skih ječah?« Je še mnenje, da bi se OZN vsekar mo-rala zavzeti za ureditev tega vprašanja, ker gre za civilno prebivalstvo, za ljudi, ki niso zagrešili nikakršnega zločina. Ne bi smeli biti tako ravno-

KOS: GA BO SPRAVIL SKOZI ŠIVANKINO UHO?

ZDRAVKO ILIĆ:

Vprašanja o „revolucionarni neodgovornosti“

Med akcijo zveze komunistov, ki poteka ob uresničevanju predsedniškega pisma, je bilo opaziti več pojavov in poskusov, ki potrjujejo večjo ustvarjalnost, smotnejše delo in ravnanje, pravo kritično zavest in večjo odgovornost. Če bi raziskovali, kako pri tem poteka proces prehajanja iz sfere nujnosti v kraljestvo svobode, bi vsakakor ugotovili, da več delovnih ljudi okuša boljše življenje v socialistični in da se čutijo manj odtujene in podrejene ter da imajo več dostojanstva. Ne smemo pa pozabiti, da akcija, za katero je dalo pobudo pismo, temelji na spoznanju, da je razvoj proizvodnih sil v naši, ki so nujne spremembe družbenih razmerij in nova, kvaliteta samoupravnega združenega dela.

S takega izhodišča je moči oceniti kvaliteto vsake, tudi te naše revolucionarne akcije. Spremembe morajo utrditi materialni položaj združenega dela v gospodarskem sistemu, pa tudi spodbuditi ustvarjalnost, kvaliteto dela, produktivnost, tehnološko in poslovno bolj učinkovito organiziranost. Brez vsega tega ni napredka in vsi revolucionarni poskusi se v hipu lahko sprevržejo v svoje nasprotje.

Razprave na sestankih organizacij in forumov ZKS in na sestankih drugih organizacij in družbenih organizmov so neposredno politično angažirale najširše sloje delovnih ljudi. Gre za važno politično dejanje, ker je bolj aktiviran tako imenovani subjektivni dejavnik v spremembah, za katere si prizadevamo in za katere trdimo, da so nadaljevanje revolucije in revolucionarnosti. Na teh sestankih so mnogi izjavili, da so prej delali napake in pri delu, da niso znali delati, da niso bili dovolj odgovorni, hkrati pa so omenjali izkušnje za prihodnost, opozarjali na večjo odgovornost in na marksistično lotevanje akcij in življenja.

»Pala, elektrika in avtomatska predelnica so bile veliko bolj revolucionarne kot državljani Barbes, Raspali in Bianqui.« je dejal Marx v prejšnjem stoletju v svojem govoru, ki ga je imel ob jubileju lista »People's Papers«, katerega so delavci v bil. Mnogi se danes omenjajo ta Marxov citat, tako kot druge, nekateri pa ga tudi ne poznajo ali pa nameroma pozabljajo nani. Pozabiti nam pa pomeni, spregledati izhodiščno dejstvo (morda celo vse marxizem), ker ni revolucije brez razvoja materialnih sil prek tehnike in znanosti.

Če to zanemarimo, zaidemo v nekako revolucionarno neodgovornost, v površnost in med kategorijo tistih, ki pojmujejo »svobodo dela« kot brezdelje, komorno razkošje.

Zakaj ne smemo tudi v današnji revolucionarni akciji zveze komunistov malo vprašanja o revolucionarni neodgovornosti? Zato, ker so med kritiki v akciji tudi nihilisti (nihilizem je teorija, ki vse zanika in ki jemlje za počelo — nič) in ker so tudi taki, ki žele namesto resnice zgolj zmago in ker je za mnoge naše poglede značilno, da največ opozarjamo na napake drugih, da pritožujemo nad težavami, ne moremo pa se o ničemer zadiniti do pet minut pred dvajseto, dokler sveda ne sega do glasu. »Revolucionarno neodgovornost« so mnogi, ki se danes kažejo preveč pametne za vse tisto, kar je bilo včeraj, ki navajajo zastarele nauke, ki mislijo, da je nadzorstvo važnejše od ustvarjalnosti, delitev dohodka od ustvarjanja dohodka, da je bolj važno rušiti kot graditi.

»Revolucionarna neodgovornost« je pravzaprav neke vrste ustvarjalna človeška nemoč, neznanje (nezanjanje) pa ni revolucionarna vrtilna, zabloda, v kateri instinkt včasih prevlada nad razumom.

V času revolucionarnih kriz in zastojev je v prvih vrstah »naprednjakov« najti pogosto tudi birokrate, individualiste, navidezne marksiste in marksiste-božjastne, ki se razglajajo za kritično misel, tisto, ki utira pot napredku in ustvarjalnosti, je zapisal Veljko Vlahović v svoji knjižici »Revolucije in ustvarjalnost« — izšla bo v kratkem.

Treba je raziskati in prepoznati »revolucionarno neodgovornost«. Tudi v akciji v zvezi s izvajanjem ustavnih amandmajev v organizacijah združenega dela, se na primer dogaja, da nekateri aktivisti delavcem enostavno govorijo: urednikite amandmaje, pa boste imeli višje dohodek in boljši standard. In čeprav je uresničitev amandmajev nadvse resno povezana tudi z gospodarskim razvojem in uspehi, je takšna teza le preveč poenostavljena in ni nujno zaveza. Zato je kaj slaba korist za pismo, če ga podpisajo »revolucionarno neodgovornost«. Ni mogoče le na sestanku oceniti, ali je kdo marljiv ali len. Včasih je ustvarjalni molk celo koristnejši od neustvarjalnega ali neodgovornega verbalizma. Pismo je mogoče najbolj dosledno uresničiti z delom, dostojanstvom, znanjem in vztrajnostjo, sposobnostjo za ustvarjanje in spreminjanje sveta, ne pa zgolj za pojasnjevanje. Ker je »revolucionarna neodgovornost« pravzaprav karikaturna odgovornost, katero morda naj uporabimo, da bi jo izkoreninili? Univerzalne metode ni, prav zato ne, ker vsaka velja manj kot ljudje, za katere jo uporabljajo; obstajajo pa parcialne metode. Ena od njih sta tudi — humor in satira, ki se posmehujeta neumnosti in razkrivata laži. Predlagamo torej satiro, ker »revolucionarna neodgovornost« ni revolucionarna, ni nič.

Prav zato smo to »revolucionarno neodgovornost« stavili pod narekovanj.

BOŽIDAR PAHOR:

Resnica ni črno — bela

Tik pred Bijedičevim obiskom v Avstraliji je avstralski državni tožilec senator Lionel Murphy s policijo dobesedno vdrl v sedež avstralske obveščevalne službe ASIO v Canberru in Melbourne in naredil preiskavo. Murphy je od ASIO zahteval doslej o ustaških terorističnih skupinah v Avstraliji, ki mu jih obveščevalna služba ni hotela izročiti, čeprav sta premier Whitlam in tožilec Murphy nominalno predstojnika te organizacije.

Murphy je bil še posebno razjarjen zato, ker ga je ameriška FBI obvestila o dejavnosti ustaških skupin v Avstraliji in ne lastna obveščevalna služba. Napovedal je temeljito čistko v policiji in obveščevalni službi, ki po mnenju laburistične vlade boleha za »makartizmom«. Hkrati je »obsojal« prejšnjo vlado zaradi prevelike strpnosti do ustaških teroristov.

Ta zgodba je sama ob sebi zanimiva, poučna pa je tudi s širših vidikov. Leta in leta je uradna propaganda pitala Avstralce z najbolj primitivnim antikomunizmom oziroma antisocialističnimi gesli in jim delila svet na ovce in kozle. Tisk, ki se je imel za britansko nepristransko, je slikal ljudem črno-belo podobo sveta in Azije. Birokrati v državnih ustanovah — vanje sodita tudi policija in obveščevalna — so bili prepojeni in so še v veliki meri prepojeni z uradnim antikomunizmom. Kdor je drugače mislil, je rajši molčal, da ga ne bi razglasili za komunističnega simpatizerja ali celo komunista. Vsakdo, celo največji lopov, ki je na vsa usta razglajal svoj antikomunizem, si je lahko pridobil legitimacijo spodobnega človeka ali celo neobjavljene žrtve komunističnega preganjanja. Za najbolj »nebohčljive« žrtve so se izdajali ustaši, ki so seveda previdno molčali o tem, da so med vojno pomagali Nemcem pobijati ne samo Jugoslovane, ampak tudi zavezniške vojake, med njimi tudi morda Avstralce.

Poudariti pa je treba, da je nova avstralska vlada med Bijedičevim obiskom dala Jugoslaviji trdna zagotovila, da bo odločno pometla z ustaško teroristično dejavnostjo v Avstraliji.

Toda nauk iz preteklosti je navzlic temu pomemben in na dani: množična občila, ki so zgolj slepo orodje določenih režimov in interesnih skupin — ne glede na vzporednike in poldnevne — ne morejo ljudem stočiti čistega vina — ne poročati po pravici in resnici, kaj se dogaja v svetu.

Namreč pa je treba, da bi z bliževala narode, jih razdajajo. Njihova paleta je črno-bela, ne polikromatična, mnogobarvna, brez barvnih odtenkov, ki bi upodabljali vso raznolikost in zapletenost svetovnih procesov. Največja laž, ki jo pozna novinarska etika, ni nujno zlagana informacija, ampak taka informacija, ki je načrtno pomanjkljiva.

V svetu, kjer uboj za dušo poteka prav tako neusmiljeno kot boj za interese, je monopol nad množičnim obveščanjem še vedno skoraj popolnoma v rokah velikih. Samo ti imajo dovolj finančnih sredstev, da uspešno prekrivajo vso zemeljsko oblo in po svoje »barvajo« dogodke in dogajanja na njej.

Zato neurščene, ki si prizadevajo čim bolj okrepiti stike med seboj in tudi s »suverenicima« — ker niso ekskluzivni klub — čaka težava naloga. Pogoj za trdno in plodno sodelovanje je tudi dobra obveščenost. Neurščene in črno-bela slika sveta sta nezdružljivi. Dejstva morajo biti sveta, da bodo ljudje lahko vedeli, kaj se dogaja pri sosedih in na drugih celinah. In da si bodo ob teh dejstvih ustvarjali zrele, samostojne sodbe. Samo tako je mogoče med drugim ustvarjati mirnejši in zmožnejši svet jutrišnjega dne.

Med take negativne ukrepe, ki zavirajo normalno rast delovnih organizacij in nedvomno v njihovem razvoju nazaj potiskajo najposposnejše in najvitalnejše, prav gotovo sodijo razne zamrzitve, zlasti se cen. Zato tudi zadnji ukrepi predsedstva ZKS poudarjajo, da je treba v čim krajšem roku sprejeti dogovor republik in pokrajin o politiki cen in njenem uresničevanju, da bi dosegli normalnejše razmere na trgu.

Nadalje je po našem mnenju problem linearnosti oz. premajhne selektivnosti še vedno občuten na zunanjetrgovinskem področju, kar linearni ukrepi pogosto prizadevajo najposposnejše delovne organizacije, tiste, ki imajo velike izvoze. Podobno je na področju kreditne politike. Ob zadnji konverzi kratkoročnih kreditov v dolgoročne npr. v prvotnih predlogih za konverzijo ni bilo izvoznih kreditov, čeprav ravno organizacije združenega dela, ki izvažajo na tržišča konvertibilnih valut, poslujejo ob težavnejših pogojih in bi bilo zanje najbolj potrebno, da bi jim zagotovili trajna obratna sredstva, da bi lahko zmagovale hude konkurenčne pogoje.

Ko govorimo o neutemeljenem prelivu presežne vrednosti, je treba omeniti tudi ugotovitve analize akcije proti nelikvidnosti, da je namreč bistvo in vir problema nelikvidnosti razen izgub predvsem neustrezno gospodarjenje z obratnimi sredstvi pri sorazmernem majhnem številu velikih gospodarskih organizacij. Samo na 89 gospodarskih organizacij v vsej državi je v določenem obdobju odpadlo 51 odstotkov vseh nepokritih obveznosti. Gre za velike organizacije združenega dela in velike sisteme, katerih hitri razvoj je pogosto posepeševala predvsem politična podpora družbenopolitičnih skupnosti in so se navadno razvijale mimo javnih predpisov in tržnih zakonitosti. Sprito svoje predimenzionirane rasti in pomanjkanja za izdelave materialnih sredstev, te organizacije svojih dolgov niso plačevale, kar pomeni, da so izsiljevale kreditiranje svoje ga razvoja od drugih organizacij združenega dela.

Vsekakor gre za dokaj zapletene probleme, ki jih seveda ni mogoče odpraviti s kakšnim dekretom. Odpraviti jih bo mogoče z nadaljnjim spopolnjevanjem družbenoeconomskega sistema, posebej se ti stih njegovih institucij, s katerimi naj bi zagotovili poslovanje organizacij združenega dela na podlagi ustavnih dopolnil. In pri tem seveda z lastnimi prizadevanji organizacij združenega dela za boljše gospodarjenje.

Naj žive, rastejo in se plodijo očetje tega izuma!

Čun samoprispevkov, in to povečini za graditev tistih objektov, ki jih iz družbenih sredstev ni bilo mogoče zgraditi, so pa za položaj delovnega človeka prvotnega rednega pomena, še posebej v socialistični družbi.

Četudi je poteza (relativno) kratkoročnega značaja, ni dvoma, da v resnici postavlja na laž celotno deklaracijo o samoprispevku kot obliki solidarnostne akcije ali najširšega samoupravnega sporazuma v danem družbenem okolju, po katerem naj bi bil delež občanov delež deleža širše skupnosti, da bi tako v tem danem družbenem okolju lahko hitreje in ceneje postavili tak ali drugačen objekt. Pri tem pa pričakovano vendarle niso prav nič pretirana: širša skupnost namreč nobene ga dinarja ne podarja, ampak ga samo posoja, pri čemer gre torej za kratkoročne kredite z ustreznim obrestno mero.

Kaj pomeni takšna restrikcija, si pač ni težko predstavljati. V Celju, na primer, z zaskrbljenostjo ugotavljajo, da v okviru samoprispevka sprejetega programa sploh ne bodo mogli uresničiti, kajti oblika ima velike obveznosti do srednjega

so na današnji seji skupščine poslovne skupnosti kmetijsko-industrijskih kombinatov Jugoslavije izrazili nezadovoljstvo zaradi zavlačevanja medrepubliškega sporazuma o politiki dolgoročnega razvoja kmetijstva. Ste nezadovoljni? Zamorjeni? Nikar! Uporabljajte zoben pasto Kaukor in vaš nasmeš bo vedno sprošen in snežno bel. Poudarili so, da bi bilo bolje sprejeti kakršnokoli rešitev, kot pa držati kmetijstvo v negotovosti...

RAVALPINDI, marca (Reuter) — Pakistanski predsednik Ali Buto je dejal, da bi bil pripravljen sestati se s predsednikom indijske vlade Indiro Gandhi. Stop! Za intimitne trenutke in intimo nemo samo dozorant Duet. Svežina, sprostitve in nastop brez kompleksov. Pogovarjala naj bi se o normalizaciji odnosov med Pakistanom in Indijo...

DUBROVNIK, marca (Tanjug) — Tu sta se danes pogovarjala italijanski zunanji minister Medici in jugoslovanski sekretar za zunanje zadeve Mlinić. Ugotovila sta, da so spageti Intes prvotni in poudarila, da sta zadovoljna z razvojem jugoslovansko-italijanskih odnosov. Vselej in povsod kupujte spagete Intes in zadovoljni boste tudi vi...

WASHINGTON, marca (AP) — Indijanci iz plemena Ogala-Sioux so v nedeljo zvečer v mestu Ranjeno koleno razglasili, da so z Washingtonom sv vojne. Nartalas — odlični skalp za vsako priložnost. Z Nartalas skalpom boste vselej urejeni, mladostni in vitalni. Sioux se v Ranjenem kolenu še bolj utrjujejo, zvezni agenti pa se pripravljajo, da bodo sklenili obroč...

TITOGRAĐ, marca (Tanjug) — Skupščina in izvršni svet Crne gore sta uzakonila več predpisov, s katerimi naj bi preprečili nezakonito bogatenje. Potrebujete hišo, nov avto? Postanite milijonar! Kupite srečko jugoslovanske loterije! Vsa teden žrebajte, vsak teden milijoni! Prepovedana je prodaja nepremičnin, sprejet zakon o gradbenih zemljiščih, potem zakon o prevozu blaga ter potnikov in tako dalje...

Oporišča, s katerega bi lahko premaknili Zemljo, žal še vedno nimamo. Zato pa imamo oporišče, s katerega lahko premaknemo ves doseđani sistem informiranja, ga napravimo popolnejšega in bolj vsebinskega. Zdjaj smo končno tik pred tem, da bodo besede velikoga humanista Maksima Gorkoga »Futuroci — to zveni ponosno! res mесо postale in da bomo besedo Potrošnik (morda bi ji lahko dodali še »samoupravni«) lahko brez strahu in zadrege pisali z veliko začetnico.

Naj žive, rastejo in se plodijo očetje tega izuma!

ALEKSANDER JAVORNIK:

Kdo odjeda akumulacijo?

»Za sedanji ekonomski položaj protivodnih organizacij združenega dela je značilna stagnacija samofinanciranja, povečanje zadolženosti pri bankah, kot tudi izločanje in usmerjanje s posebnimi ukrepi družbenopolitičnih skupnosti pomembnega dela akumulacije v posebne sklade. Izločanje sedanjih sredstev za delo je še vedno premalo učinkovito, premajhne pa so tudi možnosti, da bi delovne organizacije modernizirale proizvodnjo in povečale produktivnost dela, razvile ustvarjalnost delovnih ljudi in zagotovile njihovo pobudo in odgovornejši odnos do dela.«

Taka ocena je bila podana na zadnjem plenumu CK ZKS. Ujema se s sklepi 39. seje predsedstva ZKS Jugoslavije, kjer je med drugim poudarjeno: »Zveza komunistov mora okrepiti svojo dejavnost pri uresničevanju korenitih sprememb v razpolaganju s sredstvi družbene reprodukcije in presežnim delom tudi v položaju samoupravnega združenega dela, predvsem pa proizvajalcev, ki ustrezajo njihovemu ustavnemu položaju. Samo tako bo mogoče ustvariti bistvene cilje gospodarske stabilizacije in razvoja samoupravnih odnosov v sedanji etapi socialistične graditve.« Vidimo, da je v obeh ocenah poudarek na večjem delu akumulacije, s katerim naj bi razpolagale organizacije združenega dela. Načelno priznani večji delež akumulacije delovnih organizacij se v praksi resnično manjša sprito najrazličnejših ukrepov na raznih ravneh. Tako smo slišali na zadnjem plenumu CK ZKS tudi ugotovitve, da je temeljna pomanjkljivost sedanjih stabilizacijskih ukrepov v tem, da niso selektivni, da so linearni in se z njimi pretaka presežna vrednost od ekonomskega vitalnejših organizacij združenega dela k tistim, ki že vrsto let niso konkurenčne ne doma, ne na tujem. Prav gotovo je to pomembna ocena, ki že dolgo velja in ji doslej še tako dobri obeti o raznih sistemskih spremembah niso mogli odvzeti njene osnove.

Med take negativne ukrepe, ki zavirajo normalno rast delovnih organizacij in nedvomno v njihovem razvoju nazaj potiskajo najposposnejše in najvitalnejše, prav gotovo sodijo razne zamrzitve, zlasti se cen. Zato tudi zadnji ukrepi predsedstva ZKS poudarjajo, da je treba v čim krajšem roku sprejeti dogovor republik in pokrajin o politiki cen in njenem uresničevanju, da bi dosegli normalnejše razmere na trgu.

Nadalje je po našem mnenju problem linearnosti oz. premajhne selektivnosti še vedno občuten na zunanjetrgovinskem področju, kar linearni ukrepi pogosto prizadevajo najposposnejše delovne organizacije, tiste, ki imajo velike izvoze. Podobno je na področju kreditne politike. Ob zadnji konverzi kratkoročnih kreditov v dolgoročne npr. v prvotnih predlogih za konverzijo ni bilo izvoznih kreditov, čeprav ravno organizacije združenega dela, ki izvažajo na tržišča konvertibilnih valut, poslujejo ob težavnejših pogojih in bi bilo zanje najbolj potrebno, da bi jim zagotovili trajna obratna sredstva, da bi lahko zmagovale hude konkurenčne pogoje.

Ko govorimo o neutemeljenem prelivu presežne vrednosti, je treba omeniti tudi ugotovitve analize akcije proti nelikvidnosti, da je namreč bistvo in vir problema nelikvidnosti razen izgub predvsem neustrezno gospodarjenje z obratnimi sredstvi pri sorazmernem majhnem številu velikih gospodarskih organizacij. Samo na 89 gospodarskih organizacij v vsej državi je v določenem obdobju odpadlo 51 odstotkov vseh nepokritih obveznosti. Gre za velike organizacije združenega dela in velike sisteme, katerih hitri razvoj je pogosto posepeševala predvsem politična podpora družbenopolitičnih skupnosti in so se navadno razvijale mimo javnih predpisov in tržnih zakonitosti. Sprito svoje predimenzionirane rasti in pomanjkanja za izdelave materialnih sredstev, te organizacije svojih dolgov niso plačevale, kar pomeni, da so izsiljevale kreditiranje svoje ga razvoja od drugih organizacij združenega dela.

Vsekakor gre za dokaj zapletene probleme, ki jih seveda ni mogoče odpraviti s kakšnim dekretom. Odpraviti jih bo mogoče z nadaljnjim spopolnjevanjem družbenoeconomskega sistema, posebej se ti stih njegovih institucij, s katerimi naj bi zagotovili poslovanje organizacij združenega dela na podlagi ustavnih dopolnil. In pri tem seveda z lastnimi prizadevanji organizacij združenega dela za boljše gospodarjenje.

JANEZ STANIČ:

Potrošnik — to zveni ponosno!

»Dajte mi oporišče in premaknili bom Zemljo!« je pred nekaj tisočletji dejal nekdo, ki se je navduševal za vrzode in očitno neizmerno zaupal človekovim sposobnostim. »Človek — to zveni ponosno!« je nekaj tisočletij pozneje dejal nekdo drug, ki se je na splošno navduševal za človeštvo in svetovni, naj Človeka pišemo z veliko začetnico.

In res, človek ne pozna meja, pa naj ga pišemo z veliko ali malo začetnico. Ne prestopa nekega odkriva, napreduje, izumlja, izboljšuje in nikoli ne veš, za katerim vogalom te čaka novo senzacionalno in pretresljivo odkritje.

Sediš recimo takole v nedeljo popoldne na vrtu, se greješ na blede pomladanskem soncu in poslušas radijski prenos nogometne tekme Olimpija — Vardar iz Skoplja. Stral mimo gola, napačna podaja, prekršček, zamujena priložnost in tako dalje. Nenadoma pa: »Živahna igra je ogrela gledalce, čeprav je danes tu mrak. Ko smo že pri mraku, hrana se najbolj ohrani na hladnem. Gorenje izdeluje hladilne naprave, ki...« Ne, ni pomota, kajti še nekajkrat nam izkušeni nogometni komentator Radia Ljubljana, Mirko Strehovec iznajdljivo in položajno na grišču primerno razkrije nekaj dragocenih podatkov o Gorenju in njegovi neizmerni skrbi za Človeka.

Človeški genij je rodil še en izum!

»Majhen korak za človeka in velik korak za človeštvo!« je rekel tip, ki se je prvi potikal po luni. Res, vsak korak je majhen in če neče tak ostati, mu morajo slediti naslednji. Iskra božja je prešinila glave radijskih moč, pokazali so nam pot; zdaj moramo kreniti po njej k novim olimpijem, pogumno, s srcem in voljo pionirjev, ki križajo človeku poti do novih velikih začetkov. Ne omejujmo se samo na nogometne tekme in morda še kakšne dru-

ge športne dogodke, ko pa plamen novatorstva in revolucije lahko ponesejo na vsa področja množičnih komunikacij. Kdo, ki mu je pri duši napredek, se ne bo razveselil odkritja, ki nam omogoča, da končno nehamo objavljati dolgočasne, neuhovite in takorekroč enoplastne informacije? Stopamo v obdobje večnadstropne, mnogoplastne informacije, ki zajema člega Človeka, zadovoljuje vse njegove duhovne potrebe in mu hkrati logično in nevtriljivo pove, kako naj zadovolji materialne.

Tu je, radijska je. Naj postane naša! CANBERRA, marca (Tanjug) — Predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bijedić je dopotoval na uradni obisk v Avstralijo. Potuje s Kompasom! Safari, Praga, kengururji. Kompas vas udobno in poceni popelje v svet. Z avstralskim premiernom Whitlamom se bo pogovarjal o vprašanjih, ki zanimajo obe državi...

BEOGRAD, marca (Tanjug) — Predstavniki največjih kmetijskih organizacij

Nove povezave

Posebne izobraževalne skupnosti za usmerjeno izobraževanje naj bi ustvarile nove odnose v izobraževanju

Ustavne spremembe, ki se ta čas oblikujejo in ki bodo v nekaj mesecih tudi že v javni razpravi, vzpostavljajo na področju vzgoje in izobraževanja pomembne nove odnose. Gre za to, da bi delovni ljudje razpolagali oziroma upravljali s presežnim delom na vseh sektorjih, torej tudi pri tistem delu, ki ga potrebuje vzgojno-izobraževalna dejavnost.

Če hočemo te povezave do-
seči, moramo razviti tudi or-
ganizacijo, ki bo to omogoča-
la. Sedanjí razgovori kažejo,
da bi bilo najbolj najustre-
nejše, če bi za splošno, to je
osnovno izobraževanje in za
predšolsko dejavnost skrbili
občani regionalno, v okviru
občin oziroma medobčinskih
povezav. Za vso, vzgojno-iz-
obraževalno dejavnost, ki na-
staja po osnovni šoli, bi ka-
salo razvijati take povezave
med šolo in njenim zaledjem,
da bi prišli študenti do izra-
za neposredni interesi gos-
podarstva in drugih dejavnosti,
ki so zainteresirani za ka-
dre. V bistvu je vsa izobraže-
valna dejavnost po osnovni
šoli še usmerjena k pripra-
vam, ki privedejo na po-
gled. To privede na velja tu-
di za gimnazije in druge po-
dobne šole, kjer se učenci po-
končani srednji šoli res še
ne zaposlijo, so pa kljub te-
mu obiskovali to šolo z na-
menom, da svoje znanje do-
končajo na ustrezni višji šoli.
Razna visoki šoli in se tam
zaposlijo za poklice, za za-
poslitev. Torej moremo k us-

Petnajst predlogov

Precej časa je v razpravah
obstajala dilema, kako pravi-
pravno povezovati usmerjeno
izobraževanje ali regionalno
ali po strokah in republiških
okvirih. Obe možnosti imata
zagovornike in ugovore. Začne
razprave pa vendarle kažejo,
da je ustreznejša povezava v
okviru strok. Zato v pripra-
vah nove organizacije samo-
upravnih interesnih skupnosti
na področju usmerjenega iz-
obraževanja čedalje bolj opu-
ščajo misli na oblikovanje
regionalnih izobraževalnih
skupnosti in čedalje bolj sto-
pajo v ospredje posebne iz-
obraževalne skupnosti za po-
samezna področja gospodar-
stva in družbenih služb. Pravi-
prav bi lahko rekli, da je

prva varianta (regionalne iz-
obraževalne skupnosti) opu-
ščena in da je ostala samo
druga.

V zvezi s temi pripravi-
mi so zelo aktivni sindikati.
V teh okvirih teko dokaj inten-
zivne razprave o oblikovanju
posebnih izobraževalnih skup-
nosti za posamezna področ-
ja. Po dosedanjih razgovorih
kaže, da bi bilo v prvem ob-
dobju mogoče ustanoviti ka-
kih 15 posebnih izobraževal-
nih skupnosti. Gospodarsko jo
je že ustanovilo, razen nje pa
bi lahko obstajale še te: za
gradbeništvo, za grafično in
papirno industrijo ter založ-
ništvo, za tekstilno industri-
jo, za kemično industrijo, za
usnjarsko in obutveno indu-
strijo, za kmetijsko in živil-
ski promet, za PTT promet, za
cestni promet, za trgovino,
za turizem in gostinstvo, za
zdravstvo in za pedagoške po-
klice. Te posebne izobraževal-
ne skupnosti bi delovale v
regijskih okvirih, za po-
morstvo pa bi kazalo razmi-
šljati v jugoslovanskih okvi-
rih.

Za te skupnosti že teko
razgovori. O nastanku drugih
(za obrt in kmetstvo, za ko-
vinstvo, elektro, gumarsko
industrijo, za metalurgijo in
še nekatere pa se odloči sin-
dikati, ki se niso opredelili.
Pogovori v tej smeri teko
tudi v republiški gospodarski
zbornici in tamkajšnje opre-
ditelje so podobne omenje-
nim.

Dosledno
ali kompromisno?

Zelo sta aktivna tudi re-
publiški sekretariat za pro-
sveto in kulturo in republiš-
ka izobraževalna skupnost.
Slednja med drugim priprav-
lja besedilo samoupravnega
sporazuma o ustanavljanju
posebnih izobraževalnih skup-
nosti in pa pregled količine
sredstev, ki jih posamezne
panoge zdaj prispevajo v re-
publiško izobraževalno skup-
nost (ta zdaj v glavnem fi-
nancira vse srednje in visoko
šolstvo v SR Sloveniji).

V zvezi s temi vprašanji je
seveda še vrsta nerazrešenih
stvari oziroma pomislekov v
ene ali druge smeri. Potreb-
no bi se bilo, na primer, tu-
di dogovoriti, da bi sistem,
za katerega se bomo odlo-
čili v nadaljnjih razpravah,
izvedli čim bolj dosledno, ob-
tem pa zagotovili, da v pre-
hodnem času ne bi prihajalo
do motenj. Potrebno bo za-
gotoviti usklajanje in dogo-
varjanje med posameznimi
področji. Zlasti pa bi bilo po-
trebno izvesti tako obliko po-
vezovanja med šolo in zaled-
jem, da bi delavci samo-
upravnih interesov prišli do
veljave, da se torej te pove-
zave ne bi ustavljale ob
strukturnih, ki bi bile še zne-
raj daleč od samega delav-
ca.

J. SVETINA

BALET ZA SOLE — V organizaciji Glasbene mladine gostuje te dni po Sloveniji 11-članski ansambel Studia za sodobni ples iz Zagreba. Prvi nastop so imeli hrvaški umetniki 19. marca na osnovni šoli Valentina Vodnika v Ljubljani, naslednji dan pa so obiskali dijakinje srednje vzgojiteljske šole. V okviru sedanje turnee bo Studio za sodobni ples uredil še nastope v Hrastniku, Velenju, Kranju, Novem mestu, Murski Soboti, Novi Gorici in Ajdovščini.

Racin, kot ga ne poznamo

Pesniško glasbeni večer makedonskih umetnikov v Krizankah

Na torekove večeri v Vite-
ški dvorani v Krizankah je
makedonski pesnik Georgij
Stalev, profesor na filozofski
fakulteti v Skopju, orisal li-
svočestnika sodobne makedon-
ske poezije, revolucionarja in
poeta Koča Racina z naslo-
vom »Racin, kakršnega pozna-
mo«. Zal Slovenci tega pes-
nika, ki je napisal tudi verz-
e »Če si hiše nisem zgradil in
visoke dveri vanjo, mi vse
bratski svet je hiša«, v resnici
še malo poznamo. Zato je bi-
la toliko dragocena literar-
na glasbena prireditev, ki
so nam jo pripravili makedon-
ski gostje.

Dvorana je bila skoraj pol-
na. Med obiskovalci je bilo
veliko predstavnikov sloven-
ske javne življenja Slovenije,
pa tudi mladine, kar je za
nadaljevalno vzajemno spozna-
vanje obeh narodov toliko bolj
obetajoče. Kljub temu pa je
škoda, da že ta Racinov ve-
čer ni bil tudi z lepimi ali si-
cer v Ljubljani bolj popu-
lariziran, kajti zgolj osebna ti-
skana vabila zadržijo priredi-
tev preveč v internem krogu.
Ta Racinov večer mora po-
stati stvar vse Ljubljane, tako
kot želimo, da bi postal Pre-
šernov večer stvar vsega
Sloplja.

Po uvodni besedi dr. De-
sankle Milojevske, sekretarke
za kulturo in umetnost SR
Makedonije, sta recitala ne-
kak pesni iz poezije Koče Ra-
cina dva gledališka pevka —
v makedonski in v sloven-
ski. Kljub lepemu Minati-
jevemu prevodu seveda osta-
ja nekatere pesniške vred-
note, zlasti tiste, ki izhajajo
iz folklore in prirode, nepre-
vedljive.

Na prireditvi so se predsta-
vili tudi nekateri sodobni
makedonski pesniki in glas-
beni poustvarjalci. V glasbe-
nih točkah, v katerih so so-
delovali flavtist Nikola Atana-
sov, basist Djordji Božičev,
pianistka Jasminka Čaukar-Ge-
orgijeva, violončelistka Duška
Tasevska in tenorist Blagoje
Nikolovski, smo se zlasti po-
trdili v že znani resnici, da
imajo Makedonci zelo lepe
glasovne materiale, hkrati pa
smo med sodobnimi skladba-
mi lahko odkrili ponovne ve-
zi s folkloro ali dramatičnim
recitativom. Svoje pesmi so
delno v makedonski, delno
v slovenski, brali pesniki
Jovan Strevski, Jovan Pav-
lovski, Cane Andrejski, Srbo
Ivanovski in Jovan Koteski.
BOGDAN POGAČNIK

IMP
INDUSTRIJSKO
MONTAŽNO
PODJETJE
LJUBLJANA

Poštinska skupnost
objavlja
za sezono 1973 prosta
delovna mesta za dolo-
čen čas v svojih pošt-
niških domovih za:

UPRAVNIKA v Fiesi
UPRAVNIKA na Vel. Lo-
sinju
2 GLAVNI KUHAČI
4 KUHNJSKE
POMOČNICE
5 SERVIRKI
2 SOBARICI
2 POMOŽNI DELAVKI

Osebi dohodki po pra-
vilniku podjetja.

Ponudbe sprejema kadro-
ski oddelček podjetja, Lju-
bljana, Titova cesta 37-III.
2502

Brez ponovitve

Ob odprtem pismu ljubljanskega kinematografskega podjetja in ZKPO - Videli bomo le slovenske kratke filme.

Na sieherni pogovor o do-
mačem kratkem filmu se v
en glas naveže tamanje av-
torjev in proizvajalcev, da je
ta filmska vrsta zaprtja v ne-
kakšen začarani krog, ki se
sploh ne odpira do gledalcev:
distributerji se ne zanimajo
zanjo, kinematografi je ne
predvajajo.

Danes pa kaže o jugoslo-
vanskem kratkem filmu,
konkretno o tisti njegovi po-
dobli, ki jo je oblikoval le-
tošnji, 20. beograjski festival,
pisati drugače. Kajti ta po-
doba ne bo prišla do naših
gledalcev, kinematograf pa
zato ni prav nič kriv.

Nasprotno, Ljubljanski ki-
nematsografsko podjetje in
Mestna zveza kulturno pro-
svetnih organizacij v Ljublja-
ni sta si resnično prizadeva-
la, da bi tako kot prejšnja
leta lahko priredila reprizo
bodisi izbranih del, bodisi
celotnega tekmovalnega spo-
redka. Že pred beograjski pri-
reditvijo so dobili v Ljublja-
ni po telefonu od predstavi-
telja festivala informacijo, da
ponovitev najbrž ne bo mo-
gla, kajti zgolj osebna ti-
skana vabila zadržijo priredi-
tev preveč v internem krogu.

Na prireditvi so se pred-
stavili tudi nekateri sodobni
makedonski pesniki in glas-
beni poustvarjalci. V glasbe-
nih točkah, v katerih so so-
delovali flavtist Nikola Atana-
sov, basist Djordji Božičev,
pianistka Jasminka Čaukar-Ge-
orgijeva, violončelistka Duška
Tasevska in tenorist Blagoje
Nikolovski, smo se zlasti po-
trdili v že znani resnici, da
imajo Makedonci zelo lepe
glasovne materiale, hkrati pa
smo med sodobnimi skladba-
mi lahko odkrili ponovne ve-
zi s folkloro ali dramatičnim
recitativom. Svoje pesmi so
delno v makedonski, delno
v slovenski, brali pesniki
Jovan Strevski, Jovan Pav-
lovski, Cane Andrejski, Srbo
Ivanovski in Jovan Koteski.
BOGDAN POGAČNIK

valom, ki je doslej posredo-
val repize, in lastniki filmov
(distributerji in proizvajalci).
Filmska najemnina je namreč
ostajala v festivalski blaga-
nini, lastniki filmov si z
njo niso opomogli.

V Ljubljani s tem odgo-
rom niso bili zadovoljni in so
na najprej pismeno, poželjše
brzojavno zaprosili za na-
tančnejše pojasnilo. Če bi
bil namreč po sredi le ne-
spoznan med festivalom in
filmskimi lastniki, bi se
vprašanje rešilo s preprosto
administrativno potezo: na-
jemnino (30 odstotkov bruto
tržniska) bi pač nakazali last-
nikom filmov.

Ne vemo, kako so to vpra-
šanje rešili v Zagrebu in Tu-
li, kjer so lahko prireditvi
tudi letošnji festivalsko re-
prizo, ki se začela tudi že
v Skopju. Vemo, da v Ljub-
ljani ni prišel po skoraj
mesečni doli niti pismen ni-
ti prirediteljski odgovor in da
prirediteljska repize ni preosta-
lo drugega, kot da na direk-
cijo festivala naslovijo odpr-
to pismo in z njegovo vse-
bino seznanita tudi tisk.

V Ljubljani pa bomo pri-

hodnji ponedeljek v kinema-
tografu Komunala na večerni
predstavi videli le slovenski
festivalski prispevek.

Toda ta prispevek, ki od-
merja enoletno razvojno pot,
napredovanja, zaostajanja ali
odkone na njej, je treba pri-
merjati in preverjati s to-
kom celoletnega jugoslovans-
kega kratkega filma, da bi
ga mogli pravilno ovredno-
titi. In ne nazadnje imajo
tudi ljubitelji filma v sloven-
skem kulturnem središču v
svojem zanimanju za kratki
film enake pravice, kot jih
imajo ljubitelji v drugih ne-
festivalskih mestih.

Da to zanimanje ni majh-
no, da ima kratki film svoje
gledalce, če ima seveda pri-
loženost, da se jim predstavi,
kažejo podatki o lanskem fe-
stivalski retrospektivi v dne-
od 20. do 25. marca: od mož-
nih 3012 gledalcev je Komun-
o obiskalo 2736 gledalcev.
Prvi štirje večini so bili po-
polnoma razprodani, obisk
je upalnih ob koncu, ko se
je začelo prvo svetovno pri-
venstvo v smučarskih poletih
v Planici.

S. G.

Poljski grafiki pri nas

V Moderni galeriji se bo predstavilo 8 ustvarjalcev iz Katowic

Zveza kulturno prosvetnih
organizacij Slovenije je že
pred leti vzpostavila stike s
Centrom za kulturo in pro-
sveto v vovodstvu Katowice
na Poljskem, doslej pa je bi-
lo na tej podlagi izvedenih
že več prireditev tako v Slo-
veniji kot na Poljskem. Ob
tem se je v Katowicah zani-
manje za kulturno sodelo-
vanje s Slovenijo precej po-
večalo, na kar kaže že to, da
se je za kulturno sodelovanje
s Slovenijo zavezal tudi odde-
lek za kulturo pri predse-
stvu vovodstva ljudske skup-
štine, ki zdaj vodi in pospe-
šuje medsebojne stike.

Prireditve iz Slovenije so
bile v lanskem letu na Polj-
skem nekoliko intenzivnejše
kot poljske akcije pri nas,
toda ne glede na to je nema-
rno mogoče govoriti o ne-
kakšni tradiciji tovrstnega
medsebojnega spoznavanja,
ki se bo v letošnjem letu po
vsem videzu precej poglobi-
lo. Predvidevamo, da bo letos
pri nas teden poljske kulture,
gostovala bosta filharmonija
iz Katowic in pihalni
kvintet, prav tako pa je v
načrtu gostovanje lutkovne
skupine, mladinskega pevsko-
ga zbora na celjskem mladins-
kem pevskem festivalu, gos-
tovanje folklorne skupine,
slikarjev na slovenskih si-
karskih kolonijah, prikazana
bo retrospektiva poljskega
kratkerega filma, čeč nekaj dni
pa bodo v Moderni galeriji
odprli razstavo poljskih gra-
fikov iz Katowic.

Seveda se bo hkrati začel
uresničevati recipročni vidik
sodelovanja, po katerem bo
ZKPO v letošnjem letu na
Poljskem pripravila teden
slovenske kulture, organizi-
rala gostovanje slovenskega
lutkovnega gledališča, retro-
spektivo slovenskih kratko-
metražnih filmov, samostojno
razstavo del enega akadem-
skega slikarja kakor tudi so-
delovanje slikarjev na slikar-
skih kolonijah na Poljskem.

Na razstavi, ki jo bodo od-
prli v Moderni galeriji 28.
marca, bo svoje eksponate
postavilo na ogled osam li-
kovnikov. Na voljo bo tudi
katalog, ki so ga natisnili v
Katowicah in ki prav tako
kaže na prizadevanja Polja-
kov, da bi sodelovanje ostalo
globlje v zavesti obiskovalcev.
Z razstavo se potemtakem,
ne nazadnje tudi po zaslugi
Moderne galerije, napoveduje
zanimivo srečanje z delom
sedanjih poljskih likovne tvor-
nosti.

J. H.

Na poti v Sarajevo tudi v Zagreb

Konec marca bo Primor-
sko dramsko gledališče
gostovalo v Sarajevu in
Zagrebu. S Peršakovo dra-
maturo in režijsko pri-
redbo Prešernovega »Kri-
sta pri Savici« se bo ude-
ležilo sarajevskega festi-
vala malih odrov, s isto
predstavo pa bo nastopilo
tudi v veliki dvorani za-
grebskega Študentovskega
centra, kamor ga je pova-
bil Teater št. V Zagrebu
bodo novogoriški gleda-
lišniški pokazali še dramo
»Zaščitna maska« Pavla
Lužana ter tako vrnili
obisk Teatru št., ki je gos-
taval na lanskem in le-
tošnjem srečanju malih
odrov v Novi Gorici.

Hkrati tečejo v Primor-
skem dramskem gledališ-
ču priprave za zaključni
letošnje sezone. Pripravili
bodo še troje premier,
mladinsko igro Leopolda
Subodolčana »Norčije v
gledališču«, Lorovo dra-
mo »Dom Bernarda Albe«, ob
400-letnici kmečkih
purtov pa veliko uprizori-
tev na prostem.

Premiere ne bo

Strokovni svet Drame in
svet Drame Slovenskega
narodnega gledališča v Ma-
riboru sta na seji 19. mar-
ca po dveurni razpravi in
dvakratnem ogledu Bau-
erjevega dela »Magic Af-
ternoon« sklenila, da de-
lo zaradi idejno nespre-
jemljivega koncepta uma-
neta s programa. Režiser
Tone Peršak tudi na za-
hitev umetniškega vodje
Drame Branka Gombeča
koncepta ni hotel spre-
meniti. Kljub temu da na
oglasni deski Drame piše,
da so vsi dokumenti na
voljo v tajništvo Drame,
jih nismo mogli dobiti, ta-
ko da podrobosti še ne
vemo. Po poprejšnjih na-
povedih naj bi bila pre-
miera čez dober teden.

J. JERMAN

Nemec o Nemcih

Na poti po Jugoslaviji
je obiskal Ljubljano znan-
ni nemški pisatelj Wolf
Dietrich Schure, eden iz-
med začetnikov povojne
progresivne skupine »47«
v Zagrebem. Berlinski in
član Nemške akademije za
jezik in pesništvo. Trin-
petdesetletni Schure, či-
gar pov po objavljeno delo
je bil povest »Polozaj le-
ta 1947«, je napisal v svo-
jih delih, zlasti romanov,
nosil s sabo breme voj-
nih spominov, hkrati pa
se je s svojimi spisi, pre-
davanji in nastopi v radiu
in televiziji uvrstil tudi
med politično dejavne so-
dobne nemške književni-
ke.

V Ljubljani, podobno
kot bo o isti temi govoril
tudi na univerzah v Zagre-
bu in Sarajevu, je pred-
aval o aktualnem vprašanju
»Polozaj pisatelja v ZR
Nemčije«. Po njegovi sod-
bi je ta položaj, že kar
zadeva gmočno plat, zado-
voljiv zgolj za nekaj vr-
hunskih avtorjev, ki imajo
tudi vpliv, medtem ko je
za večino manj znanih pi-
sateljev položaj težak: se-
danja težnja po sindika-
lizi pisateljev — kot je
menil — tega ne bo raz-
vzvala, zato tudi sam ne
želi biti član sindikata.

Na filozofski fakulteti v
Ljubljani je Schure pre-
bral tudi nekaj svojih či-
rtic in vzbudil živahno dis-
kusijo med študenti.

Zelo neposredni in živi
so bili tudi pomenki, ki
jih je imel Schure, ko se
je v terek zvečer udeležil
prijeteljskega pisateljske-
ga srečanja v krogu slo-
venskega centra PEN.

MARJANA KUNČIČ

Kongres pisateljev

V Tunisu se je začel kon-
gres arabskih pisateljev,
na katerem so se zbrali
delegati iz več arabskih
držav. Navzoči so tudi
odposlanci Palestine. V ko-
mentarju tuniške časopis-
ne agencije je čutili zado-
voljstvo nad tem, da je
bil izbran za zborovanje
ravno Tunis, s čimer je
poudarjena povezanost kul-
turnega ustvarjanja v drža-
vah Magreba z ustvarja-
njem v vsem arabskem
svetu. V istem komentar-
ju je tudi poziv vsem
arabskim državam, naj po-
srebrjo, da bodo arabski
pisatelji lahko prevzeli po-
budo, ki jim gre, da bi
tako dobila arabska misel
pravo mesto v svetovnem
kulturnem ustvarjanju.

CONFEZIONI

Godolina

TRST

VIA CARDUCCI 10 VIA ORIANI 3

1948—1973

OB NAŠI

25 LETNICI

smo odprli v lokalih v Via Carducci 10
nov oddelek za posteljno perilo, prte
vseh vrst, tudi za vrte, brisače in kom-
pletne garniture za kopalnice, pred-
pasnike ter kuhinjske krpe.

V prodaji imamo nove zaloge pomla-
danske in poletne konfekcije, obleke
za ženske, moške in otroke, pletenine,
srajce in oblačila ter opremo za vsak
šport.

POSEBNO OBVESTILO!

Ob tej priložnosti obveščamo naše cenjene kupce iz Jugo-
slavije, da jim ponovno nudimo 10 odstotkov popusta, ki
smo ga odobrvali že v preteklih mesecih.

Peti BIO

Pred mednarodno razstavo dobro oblikovanih izdelkov na GR v Ljubljani

Ljubljani si čedalje trdne-
je zagotavlja mesto kultur-
nega središča posebnega po-
mena. Ena od pristno prisot-
nih tendenc je spodbujanje in
pospeševanje kulturne dobre
oblike in s tem višje teh-
nične kulture našega okolja.
Med ta prizadevanja štejejo
tudi letošnja manifestacija bi-
oenske industrijskega oblikova-
nja, ki bo pod streho Gospo-
darskega razstavišča nudil od
9. aprila dalje mednarodni
pregled dosežkov drobnega
designa in ki istočasno odpi-
ra možnost za primerjavo,
napredek in boljše uveljavitev
domače ustvarjalnosti s po-
dročja industrijskega obliko-
vanja.

Na letošnji, že tradicionalni,
razstavi bodo sodelovali Av-
strija, Belgija, ČSSR, Finska,
Italija, Nemška demokratična
republika, Nizozemska, Nor-
veška, Poljska, Velika Britani-
ja, ZDA, Zvezna republika
Nemčija in Jugoslavija. Pri-
kažejo se udeležbo Franci-
je in Sovjetske zveze.

Tradicija BIO prireditve je
pestrja in bogata. Prvi BIO
je bil v Moderni galeriji v
Ljubljani že leta 1964, ki mu
je leta 1966 sledil drugi. Tre-
tjega bienala leta 1968 na Go-
spodarskem razstavišču se je
udeležilo rekordno število 18
držav. Četrty BIO se je mo-
ral zaradi omejnih finančnih
možnosti skromni samo na iz-
bor jugoslovanskih izdelkov,
na letošnji, potem po vr-
sti, pa bo razstaviščni zal
s fotografijami predstavljanih
preko 650 različnih predme-
tov, največ s področja stano-
vanjske opreme, gospodinjke
in gostinske opreme, igrači
in električnih strojev. Polaj
izdelkov serijske proizvodnje,
ki ne smejo biti starejši od
5 let in so jih za BIO iz-
brali in posilale strokovne or-
ganizacije in institucije posa-
meznih držav udeleženci, do-
do na razstavi ločeno pred-
stavljene tudi oblikovalske za-
snove, med njimi številni pro-
jektiralskega natečaja AS
Design 72.

Razstavo, ki bo v Hall B
na Gospodarskem razstavišču,
pripravlja sekretariat BIO v
okviru Arhitekturnega muzeja
Ljubljana, likovno postavitev
razstave pa bo zasnovala gru-
pa oblikovalcev, ki jo vodi
arh. Janez Suhadolc. Priredi-
telja razstave sta Gospodar-
ska zbornica SRS in skupšči-
na mesta Ljubljane v sode-
lovanju strokovnih društev.

Prireditelji želijo z BIO 5
povečati in utrditi vpliv in-
dustrijskega oblikovanja v
njegovi ekonomski, estetski in
sociološki funkciji tako v ju-
goslovanski kot v mednarod-
ni proizvodnji, trgovini in po-
rabi. S tem namenom se
razstava neposredno obrača
ne samo k porabnikom, am-

pak tudi k tujim in domačim
industrijskim in trgovskim
podjetjem in oblikovalcem.

Pred otvoritvijo bo izdelke
pregledala mednarodna žirija
in podelila najboljšim eks-
ponatom zlato medalje in častna
priznanja BIO. Sedemčlanska
žirija sestavljajo mednarodni
strokovnjaki, ki jih je imeno-
val prirediteljski odbor BIO in
mednarodni združenji in-
dustrijski — ICSID in grafični
— ICGRADA — oblikovalcev.
V njej so Italijan Roberto
Bonetto, Poljak Ryszard Bo-
jan, Nizozemec Benno Wissing
in Jugoslovani Stane Bernik,
Nenad Karlovac, Niko Kralj in
Fedor Krivov. Ob žiriranju
bodo kot opazovalci lahko
navzoči tudi predstavniki po-
sameznih nacionalnih insti-
tucij.

Novost letošnje prireditve
je mednarodni svet, ki mu pre-
seduje podpredsednica izvrš-
nega sveta SRS dr. Aleksan-
dra Kornhauserjeva in v ka-
terem so predsedniki oziroma
vodje tujih design cen-
trov in strokovnih institucij,
ki s svojim delom doprina-
šajo k razvoju industrijskega
oblikovanja. Na strokovnem
posvetovanju najvidnejših
predstavnikov omenjenih in-
stitucij ob času BIO 5 bodo
osevili vrednote in indus-
trijskega oblikovanja v luči
razstav in vpliv razstavne de-
javnosti na oblikovalce. Na-

povedan je tudi razgovor s
mednarodno udeležbo o bo-
doči vsebini in obliki insti-
tucije Bienala industrijskega
oblikovanja v Ljubljani.

V tisku je tudi obseben
katalog razstave, ki bo vsebo-
val vse podatke o razstavi e-
nih predmetih, sodelujočih
avtorjih in proizvajalcih.

MARJANA KUNČIČ

Novice

Nagrade »Svetlosti«

SARAJEVO — Žirija sarajevske založbe »Svetlosti« je predlagala delavskemu svetu tega kolektiva, naj bi letošnjo nagrado »Svetlosti« za najboljšo literarno delo, ki je izšlo v zadnjih 12 mesecih, podelili sarajevskemu pesniku Rajku Petroviću-Nogi za pesniško zbirko »Zveninjak«. Avtor naj bi dobil 10.000 din. Za najboljšo delo s področja znanosti in publicistike pa predlagajo nagraditi knjigo dr. Rastka Hurema »Krtica NOP v Bosni in Hercegovini konec leta 1941 in v začetku 1942«. Nagradili bodo tudi prvo pesniško zbirko Miroslava Kraljevića »Rokete«.

Marksistična literatura v turščini

SKOPJE — Glasilo socialistične zveze Makedonije »Bilika« (enotnost), ki v okviru »Nove Makedonije« izhaja v Skopju v turškem jeziku, bo letos izdalo pet knjig s področja marksizma. Gre predvsem za najbolj znana dela Marxa, Engelsa in Lenina. »Bilika« bo poleg tega izdala v turškem prevodu še pesni Koča Rastina in knjigo novel Miroslava Kraljevića.

Romunske knjige v Španiji

MADRID — V madridski državni kongresni palači so odprli razstavo romunskih knjig in gramofonskih plošč. Razstavo je organiziral španski državni inštitut za knjige.

Dragič za sydneyjski festival

ZAGREB — Zagrebški umetnik Nedeljko Dragič, čigar prvi film »Tup-tup« je s dvema filmoma kandidiral za oskarja, je izdelal vse idejno-grafične osnove za plakato, programe, vstopnice in druge tiskane materiale za letošnji 20. mednarodni filmski festival v Sydneyju (od 29. maja do 11. junija). Organizatorji festivala so izrecno prosili, naj bi to delo opravil nekdo iz »Zagreba filma«, ker bo letos v okviru festivala v Sydneyju in Melbourne prikazana retrospektiva risanih filmov tega našega filmskega podjetja.

Potrčeva razstava

PTUJ — Ob 60-letnici pisatelja in ptujskega rojaka Ivana Potrča je pripravila ljudska in študijska knjižnica razstavo njegovih del, krajše proze, prevodov in literature o njem. Razstava bo odprta do konca meseca. V četrtek, 22. marca dopoldne pa bo Ivan Potrč v okviru javne tribune govoril v gimnaziji Dušana Kvedra dijakom o vlogi pisatelja v današnji družbi. Zvečer je na sporedu, poleg odločitev iz Potrčevih del, tudi razgovor med pisateljem in občinstvom o njegovem delu.

»Doživi Gorana«

ZAGREB — V začetku maja bo izšla reprezentativna in po likovni plati ena najdragocenejših knjig, posvečena spominu na Ivana Gorana Kovačiča. Knjigo z naslovom »Doživi Gorana« bodo izdali »Školske novine« ob 60-letnici rojstva in 30-letnici tragične smrti tega znanega hrvaškega pesnika. Knjiga bo pravec prav zbirka pesniških, kronističnih, dramskih in memoarsko-esajističnih spisov o pesniku naše revolucije. Spisi so delo najuglednejših pesnikov in pisateljev.

Lektor v knjižnici

MARIBOR — Mariborska knjižnica bo drugega aprila sprejela v delovno razmerje knjižničarja Andreja Brvarja, ki bo v knjižnici delal kot lektor. To je prva knjižnica, ki bo imela lektorja. Brvar bo skrbel za smotno nabavo knjig, še posebej pa sociološke, pa tudi bralci v predmetni knjižnici druge vrste knjig kot v centru. Prav tako bo organiziral stalne in občasne razstave, ter skrbel za stik z bralci.

Več cilbanov in knjižnico

MARIBOR — Kolektiv mariborske knjižnice je zainteresiran za čim večji obisk v novi pionirski knjižnici, zato so se dogovorili, da bodo s otroškimi vrtili tesneje sodelovali. Tako naj bi vsaj enkrat mesečno pripeljali otroke v knjižnico, kjer bi jim brali pravljice. Tudi starši sami lahko pridejo v pravljico s sobo in tam berejo pravljice svojim otrokom.

Koncert narodnih in umetnih pesni

SLOVENSKA BISTRICA — Drevi ob 19.30 v domu kulture v Slovenski Bistrici gostoval mešani pevski zbor »Angel Besednjak« iz Maribora. Na koncertu, katerega je pripravilo DPD Svoboda Slov. Bistrica, bodo gostje iz Maribora zapeli več narodnih in umetnih pesni.

Igralka in pianist na Vaši matineji

LJUBLJANA — V nedeljski Vaši matineji — 25. t. m. ob 10.30 v Mestnem gledališču ljubljanskem — se bosta obiskovalcem predstavila pianist Ad Bertoncelj in igralka Lenka Ferenčak. V zanimiv spored sta uvrstila literarne in glasbene stvaritve pesnikov Minattijsa, Albrehta, Bora, Vipotnika, Kosmača in skladateljev Štveca, Chopina, Ravela. Napovedovala bo Marjana Brečjeva.

Gledališča Koncerti Razstave

Gledališče

DRAMA SNG
Četrtek, 22. marca, ob 19.30 — Anton P. Čehov: TRI SESTRE. Abonma K in I. Vstopnice so tudi v prodaji.
Petek, 23. marca, ob 20. uri — T. S. Eliot: UMOR V KATE. DRAM. Gostuje Slovensko ljudsko gledališče iz Celja. Javen abonma. Vstopnice so v prodaji od 10.30 do 12. ure in od 18. do 20. ure do 19.30. Vstopnice so tudi v prodaji.
Sobota, 24. marca, ob 19.30 — Anton P. Čehov: TRI SESTRE. Javen abonma. Vstopnice so v prodaji (tel. res. 20.171, 10.172).

OPERA IN BALET SNG

Četrtek, 22. marca — zaprto. Za red B napovedane predstave: Don Kihot, prvi in drugi, zaradi bolezni v ansamblu.
Petek, 23. marca, ob 15. uri — A. Forster: GORENJSKI SLAV. ČEK. Zaključena predstava za razne sloje. V prodaji še nekaj stojšč.
Sobota, 24. marca, ob 18. uri — A. Hachturjan: SPARTAK. Balet. Abonma Sobota I in II. Vstopnice so tudi v prodaji. Abonma redna s ponovno obveščano, da je za drevi napovedana predstava Massenetove opere »Don Kihot« (zgodovinska operi) boletni v ansamblu. Opera ostane drevi zaprta.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Gledališka poseda
Četrtek, 22. marca, ob 19.30 — D. Jovanović: ZIVLJENJE PO DEŽELSKIM PLEBOJEV PO II. SVETOVNI VOJNI ALI TUJE HOČEMO — SVOJEGA NE DAMO (komedija). Premiera. Skupna kmetna uprizaritev s SNG Trst. Red. Premiera.
Petek, 23. marca, ob 19.30 — A. Ayckbourn: LUBEZEN DRUGE PLOVIVCE (komedija). Gostovanje v Zagorju.
Ob 19.30 — D. Jovanović: ZIVLJENJE PO DEŽELSKIM PLEBOJEV PO II. SVETOVNI VOJNI ALI TUJE HOČEMO — SVOJEGA NE DAMO (komedija). Drevi ob 19.30 v MGI. premiera in kmetna uprizaritev Jovanovićeve komedije »Zivljenje po deželskih plebojev po II. svetovni vojni« ali »Tuje hočemo — svojega ne damo«.

SENTIAKORSKO GLEDALIŠČE

Mestni dom
Četrtek, 22. marca, ob 20. uri — Molijev: GEORGE DANDIN — komedija. Gostovanje v Brežicah.
Petek, 23. marca, ob 17. uri — Pindar-Stran: LUCIJA (ljub. drama). Abonma E.
EKSPERIMENTALNO GLEDALIŠČE GLEJ
Četrtek, 22. marca, ob 20.30 — Rudi Sulici: KDO JE SKAK. TI? STI HLAJ v režiji Dušana Jovanovića red. Aljo Tlačivo. Po Jov. Vetrhovo, Markom Sim-

Preseljevanje

Tujcev preveč?

Libanon: kako rešiti tisoč problemov, ki so se nagrmadili z milijonom tujih priseljencev — Odgovora še ni

BEJRUT, marca (Tanjug). Libanon slovi kot država, tradicionalnega gostoljubja in odprtih meja. Prav smisel za hitro navezovanje stikov in podjetna poslovnost sta mu namreč omogočila vsestransko uspešen razvoj. Vendar pa se mu zdaj, kot povsod, kjer so v podobnem položaju, kopičijo tudi problemi v zvezi s priseljenci.

Tovarni, bančništvo in turizem, nafte, pa tudi prometne, tranzitne usluge pa še cela vrsta drugih dejavnosti so Libanonu omogočili, da je postal velik in pomemben posrednik na širokem področju Srednjega vzhoda ter precejšnjega dela Azije. Poleg tega so številne olajšave pritegnile veliko tujcev, tako da njihovo število čenijo že na okrogel milijon.

Predvidevajo, da je Libanonov kakih pet milijonov, natančnih podatkov seveda nimajo, ker se je od tega števila že zdavnaj odselilo vsaj tri milijone, po večini v Afriko in Latinsko Ameriko. Proces migracije se kajpada nadaljuje, glavni razlog zanjo pa je ekonomski poleg težnje po iskanju boljšega. Ko se torej domačini odpravljajo v daljne dežele, pa v Libanonu roma in se naseljuje precej tujih pri-

seljencev, prepranih, da pametno ravna.

Tujci, ki so se stalno naselili v Libanonu, so s kaj različnih koncev sveta ter izahajajo iz različnih slojev in poklicev. Razen bankirjev in drugih pomembnih poslovnih ljudi, ki so v Libanonu našli pribežališče za svoj kapital, je daleč največje število revnih priseljencev. Desettisoče sirskih državljanzov prihaja sem, da se zaposlijo večinoma kot gradbeni delavci.

Domačini kmalu v manjšini

Gostoljubje, ki dočaka tuje doseljence, se seveda precej razlikuje, kadar gre za prišleke, ki se ukvarjajo s poslovanjem, ali za Palestince, ki so v Libanonu dobili svoj azil, in pa celo za tiste tujce, ki se v azilu ukvarjajo s tajno

politično dejavnostjo. Libanonci so politično sicer precej odprti, vendar pa si še niso na jasnem, kaj naj štejejo za dovoljeno in kaj za nedovoljeno politično dejavnost.

Libanonska vlada se zaveda, da bi nekaj morala ukrepati, hkrati pa želi biti čim bolj previdna, ker ne bi rada spodbudila politične polemike ali pa sprejela bistveno strožjih ukrepov za te naseljene in tudi prihajajoče tujce. Sicer pa je razumljivo: od dveh milijonov Libanoncev živi v tej deželi že milijon tujcev. Domačini ne skrivajo bojazni, da bodo lepega dne ostali v manjšini.

Izjema

Neki novinar je omenil slikarju Doretu Klemenciču-Maju:

— Ko sem bral tvoje spomine, sem videl, da so te imeli zaprtega jastika vseh barv, razen generala Franca.

— Ga tudi nisem nič pogrešal, sem imel že drugih preveč!

Draginja

Igralka Bekima Fehmtuja (Odisej) so vprašali, zakaj ne snema za italijanskega producenta Dina de Laurentisa, ko pa je s njim podpisal pogodbo do leta 1974. Igralec je pojasnil:

— Za Dina ne snemam, ker sem zanj predrag.

Logika

Vatroslav Mimica vestno pripoveduje film o Matiji Gabret. Na vprašanje, kako daleč je s pripravami, je odgovoril:

— Vse je pripravljeno, ni pa denarja. Če je komu ta film potreben, je meni potreben denar!

Gre za veliko, veliko denarja.

Slovenija nekoč

Pred petindvajsetimi leti

Z VOLISC NA PROSTOVOLJNO DELO — Nedeljske volitve v okrajne ljudske odbore so zopet zelo razgibale naše ljudstvo, ki je z udeležbo pri volitvah ter z visokim številom prostovoljnih delovnih ur v prostovoljnih tekmovanju ponovno dokazalo, da hoče zgraditi ljudsko oblast, v kateri bodo zastopali ljudstvo in najboljše ljudi. Najboljša udeležba je bila v naslednjih okrajih: Sočana (99,64 %), Tolmin (98 %), Ljubljana-mesto (98 %) in Idrija (97,64 %), najslabša udeležba pa je bila v okraju Murska Sobota (84 %). Skripička brez liste je dobila največ glasov v okraju Murska Sobota (15,87 %). Veliko volivcev se je odpravilo po volitvah na prostovoljno delo. (Slovenski poročevalci, 22. marca 1948)

Pred petdesetimi leti

KAKO SE TROSI DENAR IZ MESTNE BLAGAJNE — Dandanes, ko se vsi tako pritožujejo nad slabim gospodarstvom, moramo mi Barjani gledat, kako po nepotrebnem se troši denar iz mestne blagajne ljubljanske. Mestni denar se meče naravnost proč. Za posipanje mestnih cest na Barju je zapostenih 6 do 8 delavcev še skoraj četrt leta, ki pa se jim čisto nič ne mudi. Delajo namesto osem samo šest ur in še talcra skrajno malomarno. Kaj je vzrok temu, ne vemo. Na vsak način pa je še skrajni čas, da bi magistrat nastavlil postojnega paznika, da bi nadzoroval dela. (Jutro, 22. marca 1923)

Rodovnik

Zgovorno tkivo znane mumije

Po Tutankamonovi razstavi v Londonu: ugotovljen vzrok rane faraoonove smrti? — Zapleteno krvno sorodstvo

LONDON, marca. Tutankamonovo razstavo v Britanskem muzeju v Londonu so zaprli. Petdeset zapetih zabojev z neprecenljivimi zakladi, med katerimi je samo zlata faraoonova maska vredna okrog 20 milijonov funtov (okoli 80 milijonov novih dinarjev) so že odposlali nazaj v kairski muzej. Londonsko razstavo si je ogledalo več kakor milijon ljudi.

Pred nekaj dnevi je britanska televizija prikazala film o delu skupine profesorja li-vrepolske univerze Ronalda Harrisona, ki si prizadeva razvozlati skrivnostno smrt najmlajšega egiptovskega faraoona. Pri tem delu pomaga profesorju anatomije Harrisonu arheolog Liverpoolke univerze Herbert Fairman, čigar teze o življenju vladarjev osemaestletje egiptovske dinastije so med egiptološki povzročile živahne debate.

V čem je bistvo tretje omenjenih dveh Angležev? Predvsem želita dognati, v kakšnem sorodstvu je bil Tutankamon z drugimi egiptovskimi vladarji. Prizadevata si, da bi potrdila tezo, ki jo je svetovni znanosti predložil profesor Fairman, to je tezo o »rodovniku« egiptovskih vladarjev omenjene dinastije. Metoda anatomije Harrisona se opira na raziskave in primerjave krvne skupine Tutankamona z mumijami drugih faraoonov, o katerih tudi Fairman, da so s njim v neposrednem krvnem sorodstvu.

Mladenič naj bi bil umrl za kapjo

Profesor Harrison je med bivanjem v Kairu z dovoljenjem kustosa egiptovskega državnega muzeja vzel nekaj koščkov mumificiranih delov in jih dal v fiziološko raztopino, da bi poizkusil po posebno metodo ugotoviti krvno skupino. Prepričan je bil, da bo iz konserviranih beljakovin mumificiranih koščkov dobil odgovor na vprašanje, kdo so bili Tutankamonovi predniki.

Na podlagi prvih analiz je profesor Harrison kategorično zatrdil, da mladi Tutankamon ni umrl za tuberkulozo, kakor so doslej domnevali. Morda ga je zadela možganska kap, pravi Harrison, in ravno to bi bil razlog do kazal.

Profesor Harrison je s posebnim rentgenskim aparatom večkrat slikal lobanjo mlajšega Tutankamona in njegovega predhodnika Smerkareja, ki je v dolini Nila vladal samo nekaj mesecev. Na podlagi fizioloških podobnosti med egiptovskimi vladarji je Harrison pritril egiptovskemu faraonu Smerkareju, da sta bila tologu Fairmanu, da sta bila faraona Smerkare in Tutankamon brata. To pa je bilo treba šele dokazati z vsestranskimi analizami krvi, kar je začel laboratorij univerze v Liverpoolu. Fairmanova teza je zanimiva, saj je njegova izjava, da mu je znano, kdo so bili Tutankamonovi starši, razburkala ves znanstveni svet.

Oče je tudi ded

Fairman namreč zatrjuje, da je bil Smerkarejev oče Amenofis III., predhodnik faraona Akenatena. Z drugimi besedami: oboje egiptovska faraona — Tutankamon in Smerkare — sta morala biti sinova Amenofisa III., in sicer iz zakona z njegovo drugo ženo Sitamun, ki je bila hčerka kraljice Amenofisa III. in njegove zakonske zveze s kraljico Tijo. To bi torej pomenilo, da je bil Tutankamon, oče hčerki ded tega najmlajšega egiptovskega faraoona, njegova mati Sitamun pa polsestra.

Zaradi te Fairmanove domneve je prof. Harrison od potokov v Kairo s televizijsko ekipo. V egiptovskem držav-

nem muzeju bodo naredili nekaj novih rentgenskih posnetkov, s seboj pa so prinesli tudi natančne antropološke instrumente. Od vseh analiz, ki jih zdaj delajo v Liverpoolu, pričakuje Harrison od Fairmana odgovor na vprašanje: kaj je bil vzrok smrti faraona Tutankamona in kdo so bili starši tega vladarja Egipta pred tridesetimi stoletji.

MLADEN GAVRILLOVIČ

TUTANKAMON — Po rentgenskem pregledu mumije britansko amirano steklo nad faraoonovo grobnico. Foto: arhiv »Delo«

LIBANON — Baalbek, razvaline svetišča izra rimskih časov.

Foto: arhiv »Delo«

Anekdote

Leteči krožniki z vseh koncev

Konjiček našega rojaka v Kanadi: sistematično zbiranje »gradiva« o skrivnostnih »neznanih letečih predmetih«

Neki Kanadčan jugoslovanskega porekla, Ivo Lacković-John, ima nenavadnega konjička: zbira namreč anekdote, fotografije, in sploh vse, kar je povezano z letečimi krožniki in podobnim. Seveda vanje ne verjame preveč, zbira pa jih le. Njegovi znanci v šali pravijo: najprej se pojavi kakšno »skrivnostno vesoljsko telo«, za njim pa pride John Lacković.

Tako predstavlja Arena rojaka, ki se je ob koncu prejšnjega stoletja rodil nekje v bližini Karlova, od 1912 pa živi osamljen v Atlantiku, v Kanadi. Oče je bil kmet, ki pa si je bil za življenja nabral kar precejšnje premoženje; najprej si je v Kanadi kupil nekaj farm, kasneje pa kapital vložil v hotele in trgovino. Sin edinec John se je odločil za študij geografije in tudi diplomiral na vseučilišču v Torontu. Poučeval je na šolah po Kanadi, vendar brez skrbni za preživljanje.

Oče je Johnu Lackoviću zapustil pravo bogastvo in takrat se je geograf z dušo in telesom posvetil svojemu konjičku. Amatersko se je začel zanimati za astrologijo, znal pa je tudi duhovito karikaturirati in v gladi veseljačenja mu zlepa nihče ni bil kos. Sprva so k njegovi zbirki prispevali njegovi prijatelji, ki so mu posredovali originalne fotografije in anekdote, ki so bile kakorkoli povezane z »vesoljskimi telesci«.

Končni in edini namen Lackovićeve zbirke »vesoljskih redkosti« pa je, da bi v našem času — ko kar mrgoli ljudi, ki bi prisegli, da so neko čudno nebesno telo videli na lastne oči — dokazal, kako so te priče vesoljske panike neverjetno naivne in ali pa premetene.

Prvo, kar je zbiralec Johna presenetilo, je bilo spoznanje, da so »vesoljske pošastke in zgodbe okrog njih množično razširjene. Že res, da na Zemlji vsak dan pade večji ali manjši meteorit, zanimivo pa je, kako naniž reagirajo prosti ljudje, kako je vsak pripravljen prisesti, da kaj takega ni videl nihče pred njim in zgodbo tako napihne, da

postane prava znamenitost. O tem bo John Lacković v kratkem izdal knjigo; zatrjuje, da bo zanimiva in predvsem vesela.

V Lackovićevo zbirko je najbolj posrečena fotografija, ki jo je posnel nekdo v okolici Novega Sada že leta 1953. Spretni fotograf, ki je na filmu zabeležil nenaden padec meteorita s teleskopskim, je naredil nekaj posnetkov. Najuspešnejši pa je bil tisti, ko se je meteorit že povsem približal Zemlji na posnetku se zdi, da svetleče se telo pada na dekle in da se je ta vžgala, v resnici pa je zadel ob Zemljo precej dalje od nje. Res pa je, da je slika izvirna.

Spet nek drug očividec iz Orme gore je prevečeno izkoristil padec meteorita. Starec rad pripoveduje, kako se je pred štiridesetimi leti nek meteorit nameril prav na njegovo hišo. Tiste mirne noči je bleščeče telo iz vesolja priložilo možaka, da se je iz vališča umaknil zadnji trenutek, hip nato pa se je čudo iz vesolja razbilo ob pročelju. Starec je iz tega naredil pravi business, kakršnega se ne bi spomnili niti v Ameriki: košček meteorita je pustil v fasadi; vsakdo, ki ga je hotel

videti od blizu, je moral odšteti čedno vsoto, ki se je seveda povečala, če ga je kdo hotel fotografirati.

Čudodelni pesek

Se bolj pa se je poslovno izkazal nek premožen kmet iz italijanskega mesteca Avelino; ko je v bližini padel meteorit, težak kakih sto kilogramov, ga je prebrisani kmet odkupil, zmel v droben prah ter ga začel prodajati kot »čudodelni pesek«.

Meteoritski prah prodaja po gramih kot najdragocenejše zdravilo, saj preprečuje kmet iz italijanskega mesteca Avelino; ko je v bližini padel meteorit, težak kakih sto kilogramov, ga je prebrisani kmet odkupil, zmel v droben prah ter ga začel prodajati kot »čudodelni pesek«.

Lacković pa je naletel tudi na vžveverne ljudi. Neki ugledni kmet mu je pri vsem živem in mrtvem sorodstvu prisegel, da mu je velik leteči krožnik pozdravil kratkovidnost. Od takrat, ko ga je videl, pravi, ne nosi več očal, kar pripisuje »čudodelni radiaciji« letečih krožnikov. Lacković ga je seveda zvesto poslušal, kmetov »smedicinski« primer pa ga je kasneje navdihnil za izvirno karikaturo.

Po nesreči

Posledice plina

Tri mesece po nesreči v Medvodah, kjer je eksplodirala butanska bomba — Zavarovalnica še vedno čaka

17. decembra lani je stanovanjsko hišo frizerskega mojstra Ivana Bočka v Vašah pri Medvodah uničila eksplozija butanske bombe. Tri mesece po usodnem nedeljskem dopoldnevu, ko je družina Bočka v trenutku ostala brez doma, smo obiskali prizorišče nesreče. Vse je ostalo nedotaknjeno, le sosedje so deloma popravili streho, sicer pa razdejana hiša sameva.

Gospodar Ivan Bočko, še vedno prestrašen od nesrečne dogodke, si prizadeva obnoviti porušeni dom.

»Ne vem, ali bo treba porušiti vse do temeljev, ali se bo dalo kako drugače popraviti,« modrije bolj zase, »Hišo, ki je bila vredna najmanj 80 starih milijonov, sem na srečo dober mesec pred nesrečo zavaroval pri Zavarovalnici Maribor. Moram reči, da so bili zelo uvidni, saj so mi takoj po nesreči izplačali akontacijo 10 starih milijonov.«

»Toda, glejte,« nadaljuje Bočko razburjeno, »še do danes ni uradne izjave o vzroku eksplozije. Butanska bomba so člani preiskovalne komisije vzeli s seboj, toda nobenega rezultata ni. Kot mi je dejal sodnik občinskega sodišča v Ljubljani, bo to verjetno dolgotrajen proces. Tudi več verzij možnega vzroka je navedel. To zavlačevanje nekemu godi, meni

pa je v škodo, saj zavarovalnica odklanja izplačilo ostale škode, ker čaka na rezultate uradne preiskave. Sreča v nesreči je bila, da mi je takoj po nesreči prisloško na pomoč Janez Dolinar iz Goričan in mi odstopil stanovanje do preselitve v svojo hišo. Tako imamo vsaj streho nad glavo.«

»Toda,« skrušeno nadaljuje Bočko, »vse bi bilo v redu da ni prav žena Anica bila v nesreči najhujše poškodovana. Pri reševanju sina Metoda je dobila hude opekline (nad 50 odstotkov kože) in je

še vedno v ljubljanski klinični bolnišnici. Več plastičnih operacij je bilo potrebno in ekipa zdravnikov pod vodstvom dr. Arsenia Broda se je neutrudno prizadevala za popolno ozdravitev. Toda njeno okrevanje je še vedno pod vprašajem, ker so se pojavile težave z vidom, ki je zelo opesal. Ostali ponesrečenci so že okrevali. Hči Mojca obiskuje pedagoško gimnazijo, sin Metod, ki je imel kompliciran zlom noge, pa hodi na rehabilitacijo v zavod Soča. Tudi teti Fani Mileti so se rane že zacelile.«

Ostali pa je strah pred plinom, saj Ivan Bočko pravi, da otroci štijo posledice. Če voda prelije na steno, se vsak nenaden šum ali pok jih že prestraši in spravijo v strah. Ne nazadnje pa preživijo strahotno eksplozijo butanske bombe, ki je napravila pravo razdejano in spravila ob dom številno družino Ivana Bočka, le ni majhna stvar. FRANCIS ROZMAN

Konec slavne romance

Olimpijec H. Connolly se ločuje od žene, olimpijke Olge, roj. Fikotove

SANTA MONICA, Kalifornija, marca (Tanjug) — Harold Connolly, olimpijski zmagovalec v metanju kladiva 1956 v Melbourneu, zahteva ločitev zakona od Olge, roj. Fikotove, olimpijske zmagovalke v metanju diska, prav tako v Melbourneu.

42-letni Connolly, sedaj profesor angleščine v Santa Monici, boče zase najstarejšega sina, trije mlajši otroci pa naj bi ostali pri materi, kulturni učiteljici v Los Angelesu. Tako se torej končujo »melbournska romansa«, o kateri je tedaj pisalo časopisje po vsem svetu, zlasti o njuni poroki v Pragi leta 1957, še v ozračju hladne vojne.

Olga Connolly, v svojem 40. letu je dosegla nov ameriški rekord v metanju diska, je vzbudiva hudo kri med lankskimi olimpijskimi igrami v Münchnu, ko je med športniki vodila kampanjo proti vojni v Vietnamu. Konservativni krogi v ZDA so ji to sejo zamerali. Pravi, da Connolly plačala njeno zavzetost mir v Vietnamu je resda podpisana, vlati pare iz Melbourne »pa se ločuje«.

Prijatelji

Zvezi kapetan Vujadin Bošković je na vprašanje, kdo so njegovi prijatelji, odgovoril:

Vsi, ki ljubijo nogomet. Na vprašanje, koga se najbolj boji, pa: — Prijateljeve.

Cezar

Med premiero »Maratonci tečejo častni krogi« v gledališču Aletje 212, je znani književnik Aleksandar Popović ob prizoru golote zaklical: — Fuji, fuji, fuji! To ni gledališče, marveč navadna javna hiša. Tako je rekel in demonstrativno odšel. Kot Cezar, kontramitro očividca, Prizor sem, videl sem, pljunil sem.

Popović je tisti, ki je med prvimi uveljavil goloto v beogradske gledališča, pa tudi v svojih filmih se je ni branil, češ: — Če nam lahko goli igralce vrnejo občinstvo, potem nimam nič proti temu, da jih slečem.

Leksikon

V srbski vasi se kmet začudi sosedu, ko ga vidi z leksikonom v roki: — Kaj pa ti bo leksikon — zaaj na stara leta? Spremljam televizijske oddaje, kmetstvo, pa ne gre brez leksikona!

Anketa

Aktualen komentar

Devizne pravice

PISE: ANTEK MAHKOVEC

Samoupravno tržišni model gospodarskega sistema predpostavlja, da vsi segmenti sistema in ukrepi gospodarske politike delujejo za uspešno organizacijo združenega dela enako, se pravi, da so za združeno delo kot celoto uveljavljeni približno enaki pogoji gospodarjenja. Administrativni gospodarski sistem in politika na temelju na preraslo delovno in krojevno pogoje gospodarjenja izven organizacij združenega dela, praviloma na nekakšnih centralističnih, birokratskih in tehnokratskih posegih.

Ce bi imeli več samoupravne trdnosti, bi govorili manj o pravicah, obveznostih, dovoljenjih in prepovedih in več o skladnosti pogojev dogovorjene politike gospodarskega in družbenega razvoja.

Dandanes pa so še v posameznih delih gospodarskega sistema vgrajeni ukrepi in instrumenti, ki ustvarjajo dokaj različne pogoje gospodarjenja in tudi vplivajo, da za enako delo dobiva proizvajalec različne dohodke. Nedvomno bodo izgradnja novega sistema, hitrejša realizacija ustavnih dopolnil in tudi novi predpisi, ki bodo v bodoče spremenjeni, hitreje odpravljali nekatere neskladnosti administrativnih posegov. Zato ni nič manj pomembno še zdaj tudi pri sprejemanju raznih izvršilnih in tekočih ukrepov opozarjati na nekatere neskladnosti.

Takih je nekaj ostalo tudi od sprejemanja izvršilnih predpisov s področja zunanje-trgovinske in devizne sistema.

Predvsem bi zaslužili celovitejšo obravnavo izvoznih instrumentov in razmišljanje o dinamičnih in deviznih spodbudah, povračilih in dispartitami na izvozi strani ter carinskimi kontingenti, takimi in dispartitami na uvozi strani. Instrumentarij, ki očitno ustvarja tudi v regionalnem razporedu naše plačilne bilance neželjene rezultate, ki je v bistvu zastarel, nestimulativen, kompliciran in subjektivističen. Ta instrumentarij tudi vpliva: da se preko znežene proračuna preliva nekaj milijard dinarjev sredstev. Istočasno se poraja diferenciacija med izvoznimi in uvoznimi dejavnostmi, kar vemo omogoča, da se nekatere, kot npr. zunanjetrговinske organizacije in reeksportirji, dvigujejo nad ostalimi in formirajo kot posebni, družbenemu in gospodarskemu sistemu imenitni centri finančne, čisto pa tudi nesamoupravne moči. Zanimivo je, da so take organizacije večinoma neznane npr. v razvitih tujih gospodarstvih.

Aktualno je tudi vprašanje takolimenomnih deviznih pravic, posebej tistih, ki odražajo trenutni dohodek organizacije združenega dela, kot tistih, ki omogočajo investiranje, modernizacijo in splošno jutranjo razvoj organizacij združenega dela.

Devizne pravice so izpeljane obsejajočega deviznega sistema. V svojem bistvu so negacije konvertibilnosti in naporov, da se dinar približuje svoji notranji konvertibilnosti. Vendar jih je medrepubliški dogovor o temeljih za novi devizni in zunanjetrговinski režim zadržal kot institucijo prehodnega obdobja. Tudi zakon o deviznem poslovanju jih je vrnil v poglavje, ki bo evolutno, dokler ne nastanejo objektivne razmere za široko liberalizacijo ekonomskih odnosov s tujino.

Cepav torej kot začasne, naj bi devizne pravice vendarle sledile logiki sistema, ki vodi v široko liberalizacijo ekonomskih odnosov s tujino oziroma pravilneje rečeno, ki postopni konvertibilnosti dinarja. Zato je potrebno devizne pravice deliti v dve skupini: v tiste, ki izhajajo predvsem iz ustvarjenega izvoza in pomenijo participacijo izvoznika na ustvarjenem deviznem prilivu ter se bodo v konvertibilnosti enostavno in liberalno samsenile na katerikoli banki po obravnavi deviznega dinarja — devize, in v tiste, ki predstavljajo neke vrste porazdelitve.

Deviz in bodo ob konvertibilnosti lahko kupljene s dinarji, toda najbrž ne pod takimi pogoji, pod kakršnimi so lahko danes distribuirane. Obema vrstama deviznih pravic je tudi v današnjih pogojih objektivno postavljena meja v plačilni bilanci. Kajti pretravanje v eno in drugo smer se odraža pri izvozu in uvozu in torej v plusih in minusih trgovinske bilance.

Sedaj je v veljavi nekaj vrst deviznih pravic. Med najpomembnejšimi sta retencijska kvota in devizna amortizacija. Za nekatere organizacije združenega dela je še vedno vzpodbudna tudi institucija pretežne pravice. Izrazita distribucijska pravica je tudi globalna devizna kvota, se zlasti tisti del, ki po navadi glasi »za posebne namene«.

Pravica do nakupa dela deviz, ustvarjenih s izvozom takolimenomna retencijska kvota, je bila še lani podvojena. Le s manjšimi spremembami je uveljavljena tudi leto. Glede na obseg izvoza na konvertibilna področja ima jugoslovansko gospodarstvo letno pravico do nakupa retencijske kvote za preko 400 milijonov dolarjev. Lani je bila npr. bistveno skrajšana namembnost teh sredstev, ker jih smejo organizacije združenega dela uporabljati le za lastne potrebe in dokaj restriktivno tudi v sklopu poslovnotehničnega sodelovanja med proizvajalnimi organizacijami.

Pravico do namembnosti pravic je najbrž pogojevala, da je bilo lani dejansko porabljenih manj kot polovico deviznih sredstev, izhajajočih iz retencijske kvote. Tako je bilo torej v letu, ko je gospodarstvo po nekaterih zahtevah uspelo povrniti svojo udeležbo na pri izvozu ustvarjenih devizah, realiziranih iz teh sredstev toliko uvoza, kot leto poprej, po polovico njih participacij.

Devizna amortizacija je drugačen instrument. Je s predpisom dodeljena pravica tistim, ki ne izvažajo, da lahko za določeni odstotek svoje amortizacije kupijo pri Narodni banki Jugoslavije po uradnem tečaju konvertibilne devize za uvoz opreme in rezervnih delov. Hkrati jim služi dodeljena pravica do amortizacije kot osnova za srednjeročno in dolgoročno zadolževanje. Medrepubliški sporazum iz decembra 1971 je prehodno devizno amortizacijo zadržal za neizpolnjenosti in pod predpostavko, da bo vzporedno z uveljavljanjem programa liberalizacije blagovnih transakcij in vzpostavitvijo deviznega trga, devizna amortizacija upadla.

Nov predpis o devizni amortizaciji bo sprejel te dni. Po predlogu, ki je že več kot pol leta v obravnavi v gospodarstvu, naj bi se devizna amortizacija občno povečala. Medtem, ko je znašala v letu 1972 okoli 56 milijonov dolarjev, naj bi po novih stopnjah znašala pet do šestkrat več. Seve, le za nekatere dejavnosti.

Vprašljivo pa je, ali so taki predlogi v smislu dogovorjenih izhodov o razvoju zunanjetrговinskega in deviznega sistema. Ne je, da pomeni sprejetje takih predlogov nekakšno hipotezo za nadaljnji razvoj programa liberalizacije uvoza in za postopno vnašanje elementov trdnosti v poslovanje na deviznem tržišču, temveč bodo morali tudi vsakoletni načrti, plačilne bilance ter predvidene možnosti zadolževanja v tujini računati s skupnim zneskom deviznih pravic, zlasti s devizno amortizacijo.

Najbrž pa tudi ta primer kaže samo, kako trnova je pot odprave administrativnih posegov in prelivanja ter vnašanja v gospodarsko politiko več samoupravnih in tržnih elementov, kar pa je sicer leto zapisano v zvezi in slovenski resoluciji o smernicah za gospodarski razvoj.

Nemirne devize

V stockholmskih poslovnih krogih so začeli dvomiti, ali bo švedska krona sploh zmožna ohraniti svojo pariteto

OD NAŠEGA STOCKHOLMSKEGA DOPISNIKA

V ponedeljek, torek in sredo je bila švedska krona najtrdnješa valuta v Zahodni Evropi in zahodnonemška centralna banka je morala intervenirati s prodajo švedskih kron, da se tečaj kron ne bi preveč dvignil.

Petodsetna švedska devalvacija glede na zlato je bila potrebna švedski zunanji trgovini, v valutnem oziru pa verjetno ni bila upravičena, ker je krona zdaj bržčas podcenjena. V stockholmskih poslovnih krogih so začeli dvomiti, ali bo krona zmožna ohraniti svojo pariteto, ali pa bo švedska morala svojo devalvacijo vzeti nazaj in krono pododstotno revalorirati glede na zlato.

V ponedeljek in torek se je pokazalo, da so bile spekulacije tujega kapitala o morebitni revaloraciji krona preveliki zalogaj za običajne intervencije švedske centralne banke na deviznem tržišču.

Pripomnil je, da bo šved-

ska centralna banka zdaj krepkeje zategnila varjeto, nato pa je objavil vrsto kratkoročnih ukrepov, ki so začeli veljati pri priči: dobroimetja tujih nerezidentov v švedskih bankah ne smejo preseči povprečne neto vrednosti v mesecu januarju letos; če je na določenem računu prevelika vsota, mora tuj lastnik najkasneje do 26. marca izvršiti izplačila švedskim rezidentom ali pa tujemu valutno zamenjati; v nasprotnem primeru bo švedska centralna banka obremenila presežno vsoto z negativnimi obrestmi. Novih poslovnih računov za tujce nerezidente do nadaljnjega ni možno odpirati.

Tako imenovani enodnevni

»swap kredita« so do nedavnega prepovedani, zato ker je pri hitrih poslih težko nadzorovati njihovo velikost. Švedske banke morajo pri nakupu tujih valut do nadaljnjega naložiti desetino vrednosti na poseben brezobrestni račun pri centralni banki.

V torek je bila ogrožena tudi danška krona, vendar tuje spekulacije niso bile uperjene neposredno nanjo. Zahodnoevropski blok skupno drsčih valut je zadnje dni občutlivo težave, ki izvršijo iz tečajnih razlik med trdnimi valutami (švedska krona, belgijski frank in zahodnonemška marka) in najšibkejšo valuto (danška krona).

MITJA JERMOL

DINAR NA TUJEM

»ARLANDA«: Švedskim turistom zamenjajo v devize največ 6.000 kron
»KASTRUP«: Za dansko krono je treba odšteti 3,12 dinarja v malih bankovcih, velikih pa sploh ne menjajo

Slaba menjava

Kotacije dinarja v Skandinaviji so neugodne, saj od uradnega tečaja NB odstopajo za okoli 25 odstotkov

Svetovni monetarni potresi so se nekoliko poglobili. Denarne borse so ponovno odprle in poslovanje z dinarjem je spet urejeno. Naš stockholmski dopisnik Mitja Jermol poroča o novih kotacijah dinarja v Skandinaviji.

Na stockholmskem letališču »Arlanda« zahtevajo za švedsko krono 4,17 dinarja v malih bankovcih, velikih bankovcih pa za tečaj 5,00 dinarja za krono. Odstop od uradnega tečaja NB (3,71) je velik — od 12,40 do 33,81 odstotka. Švedskim turistom zamenjajo v devize največ 6.000 kron.

Nekoliko manjši razpon pri menjavi je na kölnskem letališču »Kastrup«. Za dansko krono zahtevajo 3,12

dinarja v malih bankovcih, velikih pa sploh ne menjajo. Razlika s tečajem NB (2,64) je 18,18-odstotna.

Mesto	Valuta	Tečaj valja za	Največji odstop od uradnega tečaja
Trst	lira	100	2,90
Celovec	šiling	100	83,00
Bonn	marka	100	645,00
Zürich	frank	100	526,00
Pariz	frank	100	435,00
London	funt	100	4406,00
Stockholm	krona	100	500,00
Köbenhavn	krona	100	312,00

„Izolacija“

Trgovinski boj med ZDA in »deveterico« EGS na obzoru - Izolacija ZDA?

Znani francoski strokovnjak za finance Jacques Reuff je izjavil, da so že na obzoru znamenja trgovinskega boja med ZDA in evropsko deveterico EGS. Njegova napoved je, da se utegnejo ZDA povrniti v gospodarsko izolacijo.

Ameriški predsednik Richard Nixon pripravila — po določenih informacijah — zakon o pooblastilih, s katerimi bi ameriški kongres omogočil uvedbo novih zaščitnih carin. Jacques Reuff poudarja, da je trajna rešitev valutarne krize v svetu nemogoča, dokler bo izven ZDA krožilo okrog 80 milijard dolarjev.

ZDA so vzemirne tudi zaradi deficita v energetski bilanci: posebno vzemirni je rast ovisnosti od uvoza nafte, zato je Belahiza ustanovila poseben odbor za reševanje tega resnega problema.

V odboru so med številnimi znanimi imeni tudi takšne politične osebnosti kot sta dr. Henry Kissinger in George Shultz.

Ameriški strokovnjaki predvidevajo, da bodo ZDA leta 1980 uvažale že 50 odstotkov potrebnega goriva, od tega 70 odstotkov z Blžnjega vzhoda. Računajo, da bodo znašala plačila arabskim proizvajalcem nafte leta 1980 kar 40 milijard dolarjev, kar bo seveda močno vplivalo na zunanjetrговinsko bilanco ZDA, ki je že sedaj v deficitu.

Dovolj umetnih gnojil

»Agrohemia« bo letos proizvedla 3 milijone ton umetnih gnojil

Iz nekaterih krajev Jugoslavije poročajo o pomanjkanju umetnih gnojil. V Slavoniji in Baranji trenutno priranjkuje 16.000 ton umetnih gnojil.

V poslovnem združenju »Agrohemia« pravijo, da je gnojil dovolj. Pomanjkanje je pravzaprav posledica neveljavnosti kmetijskega, ker je ta grupacija kmetijske industrije že pred nekaj meseci sprejela sklep, da gnojil ne bo dobavljala tistim, ki ga ne plačajo. V Agrohemiji pravijo, da bomo leto proizvedli 3 milijone ton umetnih gnojil, bo pa je za 16 odstotkov več kot lani.

Moskva: ameriški kredit

Za 202,4 milijona dolarjev kredita bo SZ kupila industrijsko opremo

Ameriško uvožno-izvozna »Exim« banka je objavila, da je s sovjetskimi funkcionarji dosegla sporazum o posojilu v višini 202,4 milijona dolarjev za nakup ameriške industrijske opreme.

Na podlagi tega sporazuma, ki ga bodo v Moskvi podpisali še ta teden, bo omenjena ameriška banka odobrila neposredno posojilo v znesku 101,2 milijona dolarjev sovjetski banki za zunanjo trgovino, poleg tega pa bo dala jamstvo za drugo polovico posojila trem ameriškim poslovnim bankam.

Dodatni stroški

Zaradi sprememb carinskih stopenj in devalvacije dinarja v »Sladkogorski« za tri milijone din večji stroški

Sladkogorska tovarna kartona in papirja bo imela pri svoji novi investiciji več kot tri milijone dinarjev dodatnih stroškov zaradi sprememb carinskih stopenj in devalvacije dinarja.

O dražji naložbi je sladkogorska tovarna papirja in kartona opozorila republiko in zvezno gospodarsko zbornico ter republiko in zvezni sekretariat za gospodarstvo.

Posojilo moskovski banki

Dve londonski banki sta podpisali sporazum, da bosta sovjetski moskovski banki dali evrodolarno posojilo v višini 50 milijonov dolarjev. To sedemletno posojilo je namenjeno financiranju izvoza strojev in opreme iz zahodnih držav v socialistične države.

INVESTICIJE

Inž. Maks Kocbek: »Carine na uvoz papirnih strojev so se povečale na 26, na uvoz strojev za konfekcioniranje papirja pa celo na 27 odstotkov«

Ko so načrtovali novo investicijo, niso računali na spremembo carinskih dajatev, ki je po njihovem mnenju nerazumljiva.

Tovarna v Sladkem vrhu

DELO

oglašujte v dnevniku

Integracija velikanov

Pogovori o združitvi koncernov za jeklo »August Thyssen Hütte« in družbe »Rheinstahl« v enega največjih proizvajalcev na področju jeklarstva

V evropski jeklarski industriji še vedno razpravljajo o nedavnem dogovoru o združitvi dveh močnih koncernov za jeklo »August Thyssen Hütte« in družbe »Rheinstahl«, iz katere bo izšla proizvodna organizacija na področju jeklarstva, ki bo med največjimi na svetu. Načrt za združitve hočejo uresničiti čim prej, preden bo nemški Bundestag sprejel dopolnilne predpise h kartelnemu zakonu v smislu kontrole združevanja, ki naj prepreči nastajanje podjetij s prevladujočo močjo na trgu oziroma s monopolnim položajem. O načrtu take dopolnitve protikartelne zakona že razpravljajo od lanskega leta, zdaj pa napovedujejo skorajšnjo sprejetje.

Združeno podjetje »Thyssen-Rheinstahl« bo imelo okrog 5 milijard mark letnega prometa v temeljni proizvodnji in prav toliko v predelavi. Združitev bodo izvedli s tem, da bo podjetje »Thyssen« odkupilo večino delnic družbe »Rheinstahl«, katere delniška glavnica znaša 470 milijonov mark. Odkup bo posredoval bančni konzorcijski pod vodstvom Dresdenske banke, ki je po naročilu koncerna »Thyssen« ponudila delničarjem odkup delnic po ceni 125 mark za 100 mark nominalne vrednosti, pri čemer je koncern »Thyssen« prevzel opcijo za okrog 250 milijonov mark glavnice »Rheinstahl«. Odkup pa bo počel, dokler združitev ne odobri skupnost EGS za prenos na jeklo v Bruslju, glede katere pa ni nevarnosti, da združitev ne bi odobrila.

Resnejša pa je nevarnost, da bi dopolnitve predpisov protikartelne zakona preprečile združitve. Koncern »Thyssen« skuša že vnaprej zavračati morebitne ugovore proti združitvi. Zagotavlja namreč, da se v glavnih skupnih proizvodnih in združitvenih ne bo tržni delež bistveno povečal, kar velja zlasti za surovo jeklo, saj se bo s priključitvijo njegovega deleža povečal le za eno desetino. Združitev pa bo zagotovila koncernu »Thyssen« boljše preskrbo s plemenitim jeklom. Glavna pridobitev za koncern »Thyssen« pa bo na področju predelave jekla, ki obsega pri družbi »Rheinstahl« promet za letnih 3,5 do 5 milijard mark, pri koncernu »Thyssen« pa le 1,2 milijarde. Združitev »Thyssen-Rheinstahl« bo prav na področju predelave jekla omogočila racionalizacijo proizvodnje in boljše izkoriščanje zmogljivosti. Pomembna pri tem je tudi udeležba koncerna »Thyssen« pri francoski jeklarski družbi »Solmer« v Fosu pri Marseilleu, kjer grade največjo francosko jeklarstvo. S to jeklarstvo sodeluje koncern »Thyssen« na področju razvijanja tehnoloških pridobivanja železa brez pridelavo z direktno redukcijo železne rude.

x x x

Ob tej priložnosti naj omenimo s področja jugoslovanskega jeklarstva.

skega jeklarstva, da je bila te dni podpisana pogodba med Jugoslovansko investicijsko banko na eni strani ter metalurškim kombinatom »Zenica« in zunanjetrговinskim podjetjem »Progres« v Beogradu o kreditu 200 milijonov dinarjev za zgraditev druge faze povečanja letne zmogljivosti na 2,5 milijona ton surovega jekla (lani je znašala proizvodnja jekla v Zenici 1 milijon ton). Z novim kreditom 200 milijonov dinarjev se skupno kreditiranje banke za razvoj železnice poveča na 350 milijonov dinarjev. F. S.

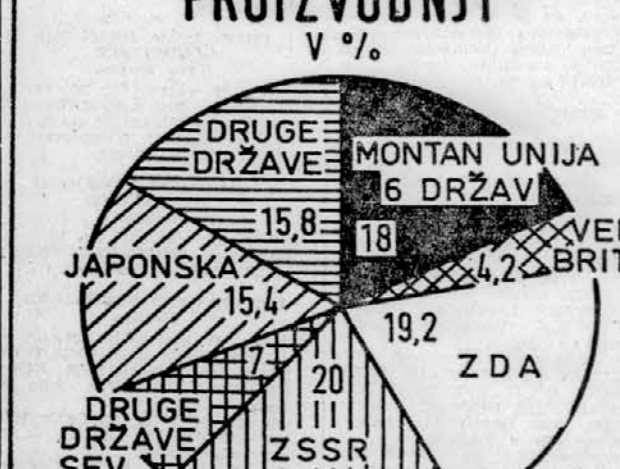
Izkop v jugoslovanskih rudnikih

V prvih dveh mesecih tega leta so rudarji v jugoslovanskih prenosovnih nakopali 5.211.000 ton premoga, to pa je za 0,5 odstotka več kot lani v enakih mesecih. V tem izkopu odpade na lignit 3.534.000 ton, na rjavi premog 1.584.000 ton, na črni pa 93.000 ton. V primerjavi z januarjem in februarjem leta 1972 se je običajno zmanjšal izkop črnega in rjavega premoga.

JEKLO

DELEŽ V SVETOVNI PROIZVODNJI

V %

SKUPNA PROIZVODNJA 629,2 MIL TON

SVETOVNA PROIZVODNJA JEKLA — ZR Nemčija je med najmočnejšimi proizvajalci v »Montan uniji« (šesterice EGS).

POSLOVNE VESTI

Maribor: Pogodba za 86 transformatorskih postaj

Tovarna stikalnih naprav Maribor je sklenila s podjetjem »Elektrovojvodine« pogodbo o dobavi 86 stikalnih naprav za transformatorske postaje — 29/04 kilovoltov moči 630 kilovoltamperjev. — Skupna vrednost posla znaša 7 milijonov dinarjev. Tovarna stikalnih naprav bo pogodbo izpolnila do 1. septembra letos v treh posilkah.

Maribor: Uspešno poslovanje »Sladkogorske«

Delavski svet »Sladkogorske tovarne kartona in papirja« je potrdil za ključni račun podjetja za leto 1983. Tovarna je poslovno leto 1972 končala s 11.680.000 dinarjev ostanka dohodka; od tega so razporedili v sklad skupne porabe 8,9 milijonov dinarjev. Iz tega denarja bodo že letos prispevali med drugim 3,8 milijone dinarjev, kar je polovico predvidene vsote, za 32 stanovanjski blok za dve delavce na Sladkem vrhu. Okoli 1 milijon dinarjev so namenili za življenjsko zavarovanje vseh članov kolektiva. 880.000 dinarjev za izobraževanje, 700.000 dinarjev za dopustne tude. »Sladkogorska tovarna kartona in papirja« je lani dosegla bruto prodajo v višini 139.880.000 dinarjev, kar je za 23 odstotkov več kot leta 1971. Lani so izvozili za več kot 2,7 milijona dinarjev svojih izdelkov.

Celje: Prva ladja z ilmenitom

Za potrebe nove tovarne titanovega dioksida v Celju je že na poti iz Avstralije prva pošiljka 7.000 ton rude ilmenit. Cinkarna je sklenila z avstralsko družbo »Industro« pogodbo o dobavi 150.000 ton ilmenita. Avstralski ilmenit kupuje tudi francoski proizvajalec titanovega belila, po katerega licenci so v Celju ob sodelovanju vzhodnonemškega kapitala zgradili tovarno za 25.000 ton titanovega belila letno.

Celje: Piratni ogorki za Zenico

Metallurško-kemična industrija »Cinkarna« Celje in metalurški kombinat v Zenici sta sklenila pogodbo o dobavi 30.000 ton piratnih ogorkov letno železarni v Zenici. Piratni ogorki so stranski produkt Cinkarne pri pridobivanju žvepene kisline. Cinkarna dobavlja Zenici suhe ogorki, ki so bogati na železo in ne vsebujejo več žvepla.

Beograd: Sodelovanje jugoslovanskih in poljskih podjetij

Beograjski časopis »Privredni pregled« in časopis poljske zunanjetrговinske zbornice sta organizirala v Beogradu pogovor o možnosti za jugoslovansko-poljsko poslovno in industrijsko sodelovanje. Posebno pozornost so posvetili znostim za kooperacijo v industriji avtomobilov in motornih vozil, proizvodnji kmetijskih strojev in traktorjev ter tako imenovani »bell tehniki«.

Beograd: Pomanjkanje jabolk

Zadnji mesec je čutili na domačem trgu pomanjkanje jabolk — ne toliko v prodaji na drobno kot v skladiščih. Prav zato so cenje jabolk začele naglo naraščati. Pred mesecem dni je bila povprečna cena 4 do 4,5 dinarja, zdaj pa jih ni več mogoče dobiti ceneje kot po 7 dinarjev. V nekaterih primorskih mestih in v Ljubljani pa je cena kar 8 dinarjev za kilogram. Zaradi takšnega položaja je zvezna direkcija za zaloge živil razpisala licitacijo za uvoz 10.000 ton tega sadja, kot tudi za uvoz 3000 ton bruslic. To sadije naj bi uvozili v aprilu in maju.

Beograd: Večja proizvodnja akumulatorjev

Po podatkih poslovnega združenja za šest jugoslovanskih proizvajalcev akumulatorjev izdelalo letošnje približno 32.000 ton raznih vrstnih akumulatorjev, kar je za 16.500 ton več kot lani. Tudi letošnje, tako kot lani, približno 50 odstotkov proizvedenih akumulatorjev prodanih v tujino, od tega približno 90 odstotkov v države, ki so članice vzhodnoevropskega sveta za vzajemno gospodarsko pomoč. Srednjeročni načrt razvoja te grupe predvideva, da mora proizvodnja akumulatorjev vsako leto narasti za približno 25 odstotkov.

New Delhi: Mešano podjetje za proizvodnjo traktorjev

Avstralska družba »Steyr« in indijsko podjetje »Tamil Nadu« sta podpisala s neko indijsko družbo sporazum o ustanovitvi skupnega mešanega podjetja, ki bo v Indiji izdelovala traktorje. V tem podjetju bodo na leto izdelali 12.000 traktorjev. Prihodnje leto bo zgrajen prvi del tovarne in že takrat bodo lahko v njej izdelali 5000 traktorjev letno.

Danes na RTV

TV ob 20.40:
Galla je mrtva
Galla Parsons je bila stara komaj devetnajst let, ko je umrla; vedela je, da je nihče nima rad, da ni nikomur mar, ali ostane živa ali umre. Vsi, ne samo tisti, ki so ji bili bližnji, smo sočrtni njene smrti. Mrtvo so jo našli v bojni kletni soli, kamor je pobegnila pred svetom, ki ni imel prostora zanjo. Prostor za njo ni bilo niti ob bitli, ki ga otrok najbolj potrebuje, ob materi. Življenjska pot nezaklenelega otroka je bila navsezadnje kruto logična: iz otroškega doma v poboljševalnico, v zapor, med narkomane, v bolnišnico, na cesto, na pokopališče. Pretresljivo dokumentarno pripoved o družbi, ki je povsem odpovedala v odnosu do inteligentne, a osamljene deklice, je posnela britanska televizija. Galla se celo sama nastopa v njej, saj so jo britanski televizijski delavci vzele v eni svojih prejšnjih družbenoloških reportaž o razmerah v vzgojnih zavodih in poboljševalnicah za značilen primer. Tedaj niso vedeli, da bo nekaj mesecev potem Galla mrtva, žrtev mamila. »Cetrtekovi razgledi« so za nas povzeli to bridko dokumentarno pričevanje o gluhosti za sočloveka, ki je v stiski.

TV ob 22.25:
Težko pričakovani
Ljubitelji košarke bodo močjo pravo gotovo prišli na svoj račun. V belgijskem me-

stu Liegu bo namreč veliki finale letošnjega pokala evropskih prvakov med italijanskim moštvom Ignisom iz Vareseja in moskovskim CSKA. To bo že šestnajsti finale in največji uspeha so imeli košarkarji CSKA, ki so v tem tekmovalju zmagali kar štirikrat, ekipa iz Vareseja pa je bila prva dvakrat; zadnjič lani, ko so v Tel Avivu premagali spiliško Jugoslavijo s 70:69. Možnosti so več ali manj na obeh straneh, saj v obeh ekipah nastopajo nekateri odlični igralci, pri CSKA izredni Sergej Belov, Zarnuhamedov in Je-deško, pri Ignisu pa najučinkovitejši strelec italijanskega prvenstva American Morse, ter temperamentni in rutinski Mehdihan Raga. Posnetek te tekme bo komentiral Janez Čišnar.

R I ob 9.05:
Plemiško pero
Možje, ki so nam prvi dali slovensko tiskano besedo, našli protestantski pisatelji, so med seboj dopisovali v nemščini. In dolgo je morala slovensčina zavračati ob-sodo, da je zgolj jezik niž-njih slojev. Toda tržaška plemi-kinja Maria Isabella Marenzi je v drugi polovici 17. sto-letja prav pridno sukala svoje pero in pisala pisma svoji plemiški materi na Kranjsko — v slovenskem jeziku. Njena ohranjenega pisma so eden od dokazov, da se je slovensčina oglašala ne le v kmečkih izbah, temveč tudi v gosposkih salonih. Tudi o-

Mina v fiat 500 osveta zločincev

V Gorici so prijeli pet, v Veroni pa še šestega atentatorja, ki so 1. junija 1972 z mino ubili tri karabinjerje

TRST, 21. marca. V Gorici so danes ob zori prijeli pet članov skupine, ki je lani 1. junija pripravila atentat na policijsko patruljo iz Gradišča ob Soči, pri čemer so izgubili življenje trije karabinjerji, četrti pa je bil hudo ranjen. Šestega atentatorja so zaprli v Veroni. Nihče od atentatorjev ni Slovenec.

Gre za pet moških in eno žensko, ki so stari od 25 do 35 let. Vsi so stari znanstveni policije, ki so se zaradi nasilja in drugih kaznivih dejanj že večkrat srečali s sodniki. Preiskovalni organi v Gorici so izključili možnost, da so zločinski napad na pripadnike javne varnosti pripravili s političnimi motivi. Šlo naj bi za surovo maščevanje. Kot smo svojčas obišli poročali, je karabinjerje zvalil v smrtno past neznan mlade-

niš, ki je telefoniral na po-licijsko postajo v Gradišče, češ da se ob cesti med Pe-tovljani in Zagrebom nahaja sumljiv avtomobil s prestre-ljenimi okni. Ko se je prvi policist dotaknil pokrova pri-ljajnika parkirane fiat 500 je s tem sprožil peklenški stroj. Glas neznanca, ki so ga posneli na magnetofonski trak in ga predvajali po ra-diu in televiziji, je bil za pre-slovalce pomembna sled, ki jih je po skoraj letu dni, pri-

VLAK USMRTEL MOPEDISTA — AJDOVŠČINA, 21. marca. Ivan Lišjak, 66-letni mopedist se čez nesrečno 11.30 kljub signalom strojevoznika tovornega vlaka, ki je peljal na prog AJDOVŠČINA—Prvačina, ni ustavil na nevarovanem prehodu čez železnico na cesti proti Vipavskemu križu. Vlak ga je zgrabil in ga hudo ranil. Lišjak je bil sicer po nesreči še pri zavesti in je dejal, da ni mogel ustaviti, toda med vožnjo v bolnišnico je umrl.

Foto: A. Sedej

Trgovci z žalnim marmorjem

Enajst fantov iz Somborja kradlo nagrobnike in jih prepredajalo

SOMBOR — Svoje, ki so prišli na pokopališče, so iz-nada obstali — spomenika njihovih pokojnikov ni bilo več. Samo raztrga zemlja je dokazovala, da so tatovi spomeni-kov živi ljudje in ne duhovi.

Kraje spomenikov so se v okolici vseh Somborja vr-stile dan za dnem in tudi mi-ličnikom precej časa ni uspe-lo razkrinkati prevarantnih ta-tov. Sedaj se pred sombor-skim sodiščem zagovarja sku-pina enajstih fantov.

Skupina je svoje delo pro-ti koncu opravljala že zelo rutinsko — najprej so si dan pred krajo ogledali pokopa-lišče, naslednjo noč pa se je mali tovarnjak kar šibil pod težo ukradenih nagrobni-kov. Ponavadi se v isti noči so bili zbrisani tudi nagrobni napis in nagrobni-ko, kjer so jih za majhen denar skoraj takoj prodali. Škoda je precej velika, ni pa še nastanilo ugotovljeno šte-vilo vseh ukradenih nagrob-nikov.

J. K.

Tovornjaka zgorela v gneči na meji

GORICA, 21. marca — Na parkirišču za tovarnjake ob mednarodnem prehodu pri Rdeči hiši sta sinoči kmalu po 23. uri popolnoma zgorela dva tovorna avtomobila italijanske registracije, tri tovarnjake jugo-slovanskih podjetij pa so z vlačilci komaj rešili iz ne-posredne sosesčine požara.

Sinoči je bilo na parkirišču na obeh straneh mej-nega prehoda več sto tovornih avtomobilov. Ves prejš-nji teden so namreč stivali italijanski cariniki in so pušali čez prehod le tovarnjake, ki so prevažali živino ali pa hitro pokvarljivo blago. Tudi večerj so mejne formalnosti potekale počasi. To je razbur-jalo voznike in so nekateri v znak protesta proti po-časnosti dela carinikov sinoči za nekaj časa zaprli s svojimi vozili normalni mejni promet.

V času, ko je nastal požar na tovarnjakih, so se vozniki v bližnjem gostišču pogovarjali o tem, kako bodo danes protestirali proti počasnemu delu na meji.

Vzroki požarov obeh tovarnjakov so zaenkrat še neznani. En pogorel tovarnjak je bil napolnjen z de-skami, drugi pa s žerjavci. Vozniki so danes vzme-rjirani in ne izključujejo možnosti saboteže. Zdi se jim namreč nemogoče, da bi na parkiranih avtomobi-lih, ki bi šele danes nadaljevali pot, lahko prišlo brez znanjih posegov do požarov.

L. K.

Zbil kolestarja in pobegnili

TROJANE, 21. marca — Doslej še neznani avtomobil-isti je večerj ob 16.10 v Iz-lakah, na cesti Zagonje—Tro-jane, zbil kolestarja Mitana Boleta (17 let) iz Zagonja.

Neznani avtomobilist je med prehitovanjem opazil kole-sarja, tako da je leta padel in se pri tem lažje poškodo-val. Za pobeglim voznikom poizvedujejo.

J. K.

Otroka zanetila 200 ha

Dobre štiri ure divjaj gozdni požar na Križni gori — Milijon škode

AJDOVŠČINA, 21. marca — Večraj popoldne je izbruhnil gozdni požar na Križni gori pri Colu. Povzročila sta ga otroka. Zanimala sta suho tra-ko 200 ha, škoda pa cenijo na 1 milijon dinarjev.

To je eden izmed največjih vo, ki pa je nista mogla več pogasiti. Tako se je požar razširil iz senožeti v 20 let star borov gozd. Gorelo je gozdni požar v zadnjih nekaj letih na tem področju. Gorelo je dobre štiri ure. V zelo težkih pogojih pa je ga-silo ta velik požar okoli 300 ljudi (vojaki, gasilci, gozdni delavci, vaščani in tečajniki civilne zaštite iz Ajdovščine).

J. P.

Trojno trčenje

LJUBLJANA, 21. mar. — Večraj je prišlo na Celovški cesti do troj-nega trčenja, pri čemer sta se lažje poškodovala Marjan Stijanc (44 let) in Jože Dabkovec (40 let), oba iz Ljubljane.

Ivan Kamnec (47 let) iz Ra-tovnika je vozil avtomobil iz Sent-viča proti mestu, ko se je vstavil med ustavljenimi avtomobili varnostne razdalje zaletel s avto-busom Andrej Velikonja (39 let) iz Kranja. Udarec je odvil avtomobil iz Stevančeve ceste, tako da je uletel v Stijancov avtomobil, ki je tudi prijel pri nasprotni strani. Materijalna škoda znaša preko 30 tisoč dinarjev.

J. K.

V drevo!

KAMNICA, 21. mar. — Večraj je s ceste v Kamniku zapeljal Stani-slav Novak (48 let) iz Kamnika in se zaletel v drevo. Ni udarca sta se voznik in njegova sopotnica Da-nijela Novak (45 let) iz Kamnika lažje poškodovala. Zakaj je Novak nenadoma zapeljal s ceste še ni ugotovljeno.

J. K.

V steber

CELJE, 21. marca — Voznik celjskega osebnega avta Kostja Zupanc se je večerj zaletel v ste-ber vrtin vrst v Vrtni ulici. Pred nepreglednim ovinkom je nameraval opaziti, da se mu pri-bližuje osebi, avto zaradi česar je močno zavrl, a nesreče ni mo-gel preprečiti. Škoda je za 5.000 din.

D. H.

Voznik prehitel v smrt

Pri čelnem trčenju je umrl voznik osebnega avta Josip Senčar

KOPER, 21. marca — Med Koprom in Izolo se je več-raj ob 15.15 pripetila huda prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje 29-letni Jo-sip Senčar iz Izole, lastnik je bil ranjen Drago Drobnič.

Nesreča se je pripetila, ko je voznik osebnega avtomobila Drago Drobnič vozil od Kopa proti Izoli. Med Re-žom in tovarno Ruda je pre-hitel kolono vozil ravno v trenutku, ko mu je nasproti s osebnim avtomobilom pri-peljal Josip Senčar. Med njima je prišlo do čelnega trče-nja. Senčar je umrl na sa-mem kraju nesreče, Drobnič pa so laže ranjenega odpel-pali v izolsko bolnišnico. I. U.

Zasebna vojna I. Bebeka

OSLJEK — Najprej je Ivanu Bebeku (28 let), ki je vdri v prostore osljske postaje milice, padla v oči brzostrelka in okvir s dvajsetimi naboji, nedaleč stran pa je našel v usnjeni torbici še 70 nabojev.

Z orožjem v roki se je napotil v ostale prostore po-staje milice in za prvimi vrati naletel na miličnika, ki je moral sledi svoj plašč, da je Bebek z njim prekril orožje. Z naperjenim orožjem se je napotil v začasni zapor in v celici našel mirno spečega V. G., ki se se-veda ni dolgo obotavljal in je storil to, kar mu je Be-bek zahteval. Hitro je odprl bližnje okno in skočil na ulico in čez nekaj kratkih sekund za njim ni bilo ne duha ne sluha. Ko je beboviti vilmice ugotovili, da na postaji milice ni nikogar več, se je z orožjem v roki napotil v mesto. Najprej se je ustavil v bližnji restavraciji, vse goste postavil ob steno in jim ukazal, da se ne premaknejo, sicer jim bo trda predla. Svoje besede je podprel z ralatom, s katerim je razbil veliko stensko ogledalo in natanko dva kozarca.

Dvignja pohoda s tem še ni bilo konec in Bebek se je napotil v bife Anteja Skenderije in na isti način ustreljal goste. V naslednjem bifeju se je razljudil z orožjem končalo, kajti skupina mladih fantov je bila dovolj hrabra, da je Bebek razorožila. Kasneje je po-vedal, da ni mislil sicer nič hudega, temveč je samo hotel neki natakardiki pokazati svojo hrabrost in domi-selnost, da bi se ji tako prikupil.

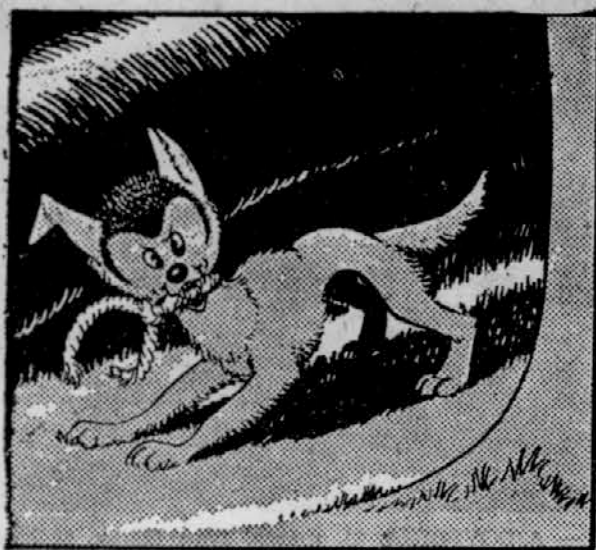
J. K.

Program

RADIO

4.30—6.00 DOBRO JUTRO! 8.00 Poročila: 8.10 Glasbena našina; 9.00 Poročila; 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev); 9.30 Ljubljanski volani; 10.00 Glasbena našina; 10.05 Danes dopoldne; 10.20—12.00 Pri vas doma; 12.00 Poročila; 12.10 Ju-rijo; 12.15 Glasbena našina; 12.20 Glasbena našina; 12.25 Glasbena našina; 12.30 Glasbena našina; 12.35 Glasbena našina; 12.40 Glasbena našina; 12.45 Glasbena našina; 12.50 Glasbena našina; 12.55 Glasbena našina; 13.00 Glasbena našina; 13.05 Glasbena našina; 13.10 Glasbena našina; 13.15 Glasbena našina; 13.20 Glasbena našina; 13.25 Glasbena našina; 13.30 Glasbena našina; 13.35 Glasbena našina; 13.40 Glasbena našina; 13.45 Glasbena našina; 13.50 Glasbena našina; 13.55 Glasbena našina; 14.00 Glasbena našina; 14.05 Glasbena našina; 14.10 Glasbena našina; 14.15 Glasbena našina; 14.20 Glasbena našina; 14.25 Glasbena našina; 14.30 Glasbena našina; 14.35 Glasbena našina; 14.40 Glasbena našina; 14.45 Glasbena našina; 14.50 Glasbena našina; 14.55 Glasbena našina; 15.00 Glasbena našina; 15.05 Glasbena našina; 15.10 Glasbena našina; 15.15 Glasbena našina; 15.20 Glasbena našina; 15.25 Glasbena našina; 15.30 Glasbena našina; 15.35 Glasbena našina; 15.40 Glasbena našina; 15.45 Glasbena našina; 15.50 Glasbena našina; 15.55 Glasbena našina; 16.00 Glasbena našina; 16.05 Glasbena našina; 16.10 Glasbena našina; 16.15 Glasbena našina; 16.20 Glasbena našina; 16.25 Glasbena našina; 16.30 Glasbena našina; 16.35 Glasbena našina; 16.40 Glasbena našina; 16.45 Glasbena našina; 16.50 Glasbena našina; 16.55 Glasbena našina; 17.00 Glasbena našina; 17.05 Glasbena našina; 17.10 Glasbena našina; 17.15 Glasbena našina; 17.20 Glasbena našina; 17.25 Glasbena našina; 17.30 Glasbena našina; 17.35 Glasbena našina; 17.40 Glasbena našina; 17.45 Glasbena našina; 17.50 Glasbena našina; 17.55 Glasbena našina; 18.00 Glasbena našina; 18.05 Glasbena našina; 18.10 Glasbena našina; 18.15 Glasbena našina; 18.20 Glasbena našina; 18.25 Glasbena našina; 18.30 Glasbena našina; 18.35 Glasbena našina; 18.40 Glasbena našina; 18.45 Glasbena našina; 18.50 Glasbena našina; 18.55 Glasbena našina; 19.00 Glasbena našina; 19.05 Glasbena našina; 19.10 Glasbena našina; 19.15 Glasbena našina; 19.20 Glasbena našina; 19.25 Glasbena našina; 19.30 Glasbena našina; 19.35 Glasbena našina; 19.40 Glasbena našina; 19.45 Glasbena našina; 19.50 Glasbena našina; 19.55 Glasbena našina; 20.00 Glasbena našina; 20.05 Glasbena našina; 20.10 Glasbena našina; 20.15 Glasbena našina; 20.20 Glasbena našina; 20.25 Glasbena našina; 20.30 Glasbena našina; 20.35 Glasbena našina; 20.40 Glasbena našina; 20.45 Glasbena našina; 20.50 Glasbena našina; 20.55 Glasbena našina; 21.00 Glasbena našina; 21.05 Glasbena našina; 21.10 Glasbena našina; 21.15 Glasbena našina; 21.20 Glasbena našina; 21.25 Glasbena našina; 21.30 Glasbena našina; 21.35 Glasbena našina; 21.40 Glasbena našina; 21.45 Glasbena našina; 21.50 Glasbena našina; 21.55 Glasbena našina; 22.00 Glasbena našina; 22.05 Glasbena našina; 22.10 Glasbena našina; 22.15 Glasbena našina; 22.20 Glasbena našina; 22.25 Glasbena našina; 22.30 Glasbena našina; 22.35 Glasbena našina; 22.40 Glasbena našina; 22.45 Glasbena našina; 22.50 Glasbena našina; 22.55 Glasbena našina; 23.00 Glasbena našina; 23.05 Glasbena našina; 23.10 Glasbena našina; 23.15 Glasbena našina; 23.20 Glasbena našina; 23.25 Glasbena našina; 23.30 Glasbena našina; 23.35 Glasbena našina; 23.40 Glasbena našina; 23.45 Glasbena našina; 23.50 Glasbena našina; 23.55 Glasbena našina; 24.00 Glasbena našina; 24.05 Glasbena našina; 24.10 Glasbena našina; 24.15 Glasbena našina; 24.20 Glasbena našina; 24.25 Glasbena našina; 24.30 Glasbena našina; 24.35 Glasbena našina; 24.40 Glasbena našina; 24.45 Glasbena našina; 24.50 Glasbena našina; 24.55 Glasbena našina; 25.00 Glasbena našina; 25.05 Glasbena našina; 25.10 Glasbena našina; 25.15 Glasbena našina; 25.20 Glasbena našina; 25.25 Glasbena našina; 25.30 Glasbena našina; 25.35 Glasbena našina; 25.40 Glasbena našina; 25.45 Glasbena našina; 25.50 Glasbena našina; 25.55 Glasbena našina; 26.00 Glasbena našina; 26.05 Glasbena našina; 26.10 Glasbena našina; 26.15 Glasbena našina; 26.20 Glasbena našina; 26.25 Glasbena našina; 26.30 Glasbena našina; 26.35 Glasbena našina; 26.40 Glasbena našina; 26.45 Glasbena našina; 26.50 Glasbena našina; 26.55 Glasbena našina; 27.00 Glasbena našina; 27.05 Glasbena našina; 27.10 Glasbena našina; 27.15 Glasbena našina; 27.20 Glasbena našina; 27.25 Glasbena našina; 27.30 Glasbena našina; 27.35 Glasbena našina; 27.40 Glasbena našina; 27.45 Glasbena našina; 27.50 Glasbena našina; 27.55 Glasbena našina; 28.00 Glasbena našina; 28.05 Glasbena našina; 28.10 Glasbena našina; 28.15 Glasbena našina; 28.20 Glasbena našina; 28.25 Glasbena našina; 28.30 Glasbena našina; 28.35 Glasbena našina; 28.40 Glasbena našina; 28.45 Glasbena našina; 28.50 Glasbena našina; 28.55 Glasbena našina; 29.00 Glasbena našina; 29.05 Glasbena našina; 29.10 Glasbena našina; 29.15 Glasbena našina; 29.20 Glasbena našina; 29.25 Glasbena našina; 29.30 Glasbena našina; 29.35 Glasbena našina; 29.40 Glasbena našina; 29.45 Glasbena našina; 29.50 Glasbena našina; 29.55 Glasbena našina; 30.00 Glasbena našina; 30.05 Glasbena našina; 30.10 Glasbena našina; 30.15 Glasbena našina; 30.20 Glasbena našina; 30.25 Glasbena našina; 30.30 Glasbena našina; 30.35 Glasbena našina; 30.40 Glasbena našina; 30.45 Glasbena našina; 30.50 Glasbena našina; 30.55 Glasbena našina; 31.00 Glasbena našina; 31.05 Glasbena našina; 31.10 Glasbena našina; 31.15 Glasbena našina; 31.20 Glasbena našina; 31.25 Glasbena našina; 31.30 Glasbena našina; 31.35 Glasbena našina; 31.40 Glasbena našina; 31.45 Glasbena našina; 31.50 Glasbena našina; 31.55 Glasbena našina; 32.00 Glasbena našina; 32.05 Glasbena našina; 32.10 Glasbena našina; 32.15 Glasbena našina; 32.20 Glasbena našina; 32.25 Glasbena našina; 32.30 Glasbena našina; 32.35 Glasbena našina; 32.40 Glasbena našina; 32.45 Glasbena našina; 32.50 Glasbena našina; 32.55 Glasbena našina; 33.00 Glasbena našina; 33.05 Glasbena našina; 33.10 Glasbena našina; 33.15 Glasbena našina; 33.20 Glasbena našina; 33.25 Glasbena našina; 33.30 Glasbena našina; 33.35 Glasbena našina; 33.40 Glasbena našina; 33.45 Glasbena našina; 33.50 Glasbena našina; 33.55 Glasbena našina; 34.00 Glasbena našina; 34.05 Glasbena našina; 34.10 Glasbena našina; 34.15 Glasbena našina; 34.20 Glasbena našina; 34.25 Glasbena našina; 34.30 Glasbena našina; 34.35 Glasbena našina; 34.40 Glasbena našina; 34.45 Glasbena našina; 34.50 Glasbena našina; 34.55 Glasbena našina; 35.00 Glasbena našina; 35.05 Glasbena našina; 35.10 Glasbena našina; 35.15 Glasbena našina; 35.20 Glasbena našina; 35.25 Glasbena našina; 35.30 Glasbena našina; 35.35 Glasbena našina; 35.40 Glasbena našina; 35.45 Glasbena našina; 35.50 Glasbena našina; 35.55 Glasbena našina; 36.00 Glasbena našina; 36.05 Glasbena našina; 36.10 Glasbena našina; 36.15 Glasbena našina; 36.20 Glasbena našina; 36.25 Glasbena našina; 36.30 Glasbena našina; 36.35 Glasbena našina; 36.40 Glasbena našina; 36.45 Glasbena našina; 36.50 Glasbena našina; 36.55 Glasbena našina; 37.00 Glasbena našina; 37.05 Glasbena našina; 37.10 Glasbena našina; 37.15 Glasbena našina; 37.20 Glasbena našina; 37.25 Glasbena našina; 37.30 Glasbena našina; 37.35 Glasbena našina; 37.40 Glasbena našina; 37.45 Glasbena našina; 37.50 Glasbena našina; 37.55 Glasbena našina; 38.00 Glasbena našina; 38.05 Glasbena našina; 38.10 Glasbena našina; 38.15 Glasbena našina; 38.20 Glasbena našina; 38.25 Glasbena našina; 38.30 Glasbena našina; 38.35 Glasbena našina; 38.40 Glasbena našina; 38.45 Glasbena našina; 38.50 Glasbena našina; 38.55 Glasbena našina; 39.00 Glasbena našina; 39.05 Glasbena našina; 39.10 Glasbena našina; 39.15 Glasbena našina; 39.20 Glasbena našina; 39.25 Glasbena našina; 39.30 Glasbena našina; 39.35 Glasbena našina; 39.40 Glasbena našina; 39.45 Glasbena našina; 39.50 Glasbena našina; 39.55 Glasbena našina; 40.00 Glasbena našina; 40.05 Glasbena našina; 40.10 Glasbena našina; 40.15 Glasbena našina; 40.20 Glasbena našina; 40.25 Glasbena našina; 40.30 Glasbena našina; 40.35 Glasbena našina; 40.40 Glasbena našina; 40.45 Glasbena našina; 40.50 Glasbena našina; 40.55 Glasbena našina; 41.00 Glasbena našina; 41.05 Glasbena našina; 41.10 Glasbena našina; 41.15 Glasbena našina; 41.20 Glasbena našina; 41.25 Glasbena našina; 41.30 Glasbena našina; 41.35 Glasbena našina; 41.40 Glasbena našina; 41.45 Glasbena našina; 41.50 Glasbena našina; 41.55 Glasbena našina; 42.00 Glasbena našina; 42.05 Glasbena našina; 42.10 Glasbena našina; 42.15 Glasbena našina; 42.20 Glasbena našina; 42.25 Glasbena našina; 42.30 Glasbena našina; 42.35 Glasbena našina; 42.40 Glasbena našina; 42.45 Glasbena našina; 42.50 Glasbena našina; 42.55 Glasbena našina; 43.00 Glasbena našina; 43.05 Glasbena našina; 43.10 Glasbena našina; 43.15 Glasbena našina; 43.20 Glasbena našina; 43.25 Glasbena našina; 43.30 Glasbena našina; 43.35 Glasbena našina; 43.40 Glasbena našina; 43.45 Glasbena našina; 43.50 Glasbena našina; 43.55 Glasbena našina; 44.00 Glasbena našina; 44.05 Glasbena našina; 44.10 Glasbena našina; 44.15 Glasbena našina; 44.20 Glasbena našina; 44.25 Glasbena našina; 44.30 Glasbena našina; 44.35 Glasbena našina; 44.40 Glasbena našina; 44.45 Glasbena našina; 44.50 Glasbena našina; 44.55 Glasbena našina; 45.00 Glasbena našina; 45.05 Glasbena našina; 45.10 Glasbena našina; 45.15 Glasbena našina; 45.20 Glasbena našina; 45.25 Glasbena našina; 45.30 Glasbena našina; 45.35 Glasbena našina; 45.40 Glasbena našina; 45.45 Glasbena našina; 45.50 Glasbena našina; 45.55 Glasbena našina; 46.00 Glasbena našina; 46.05 Glasbena našina; 46.10 Glasbena našina; 46.15 Glasbena našina; 46.20 Glasbena našina; 46.25 Glasbena našina; 46.30 Glasbena našina; 46.35 Glasbena našina; 46.40 Glasbena našina; 46.45 Glasbena našina; 46.50 Glasbena našina; 46.55 Glasbena našina; 47.00 Glasbena našina; 47.05 Glasbena našina; 47.10 Glasbena našina; 47.15 Glasbena našina; 47.20 Glasbena našina; 47.25 Glasbena našina; 47.30 Glasbena našina; 47.35 Glasbena našina; 47.40 Glasbena našina; 47.45 Glasbena našina; 47.50 Glasbena našina; 47.55 Glasbena našina; 48.00 Glasbena našina; 48.05 Glasbena našina; 48.10 Glasbena našina; 48.15 Glasbena našina; 48.20 Glasbena našina; 48.25 Glasbena našina; 48.30 Glasbena našina; 48.35 Glasbena našina; 48.40 Glasbena našina; 48.45 Glasbena našina; 48.50 Glasbena našina; 48.55 Glasbena našina; 49.00 Glasbena našina; 49.05 Glasbena našina; 49.10 Glasbena našina; 49.15 Glasbena našina; 49.20 Glasbena našina; 49.25 Glasbena našina; 49.30 Glasbena našina; 49.35 Glasbena našina; 49.40 Glasbena našina; 49.45 Glasbena našina; 49.50 Glasbena našina; 49.55 Glasbena našina; 50.00 Glasbena našina; 50.05 Glasbena našina; 50.10 Glasbena našina; 50.15 Glasbena našina; 50.20 Glasbena našina; 50.25 Glasbena našina; 50.30 Glasbena našina; 50.35 Glasbena našina; 50.40 Glasbena našina; 50.45 Glasbena našina; 50.50 Glasbena našina; 50.55 Glasbena našina; 51.00 Glasbena našina; 51.05 Glasbena našina; 51.10 Glasbena našina; 51.15 Glasbena našina; 51.20 Glasbena našina; 51.25 Glasbena našina; 51.30 Glasbena našina; 51.35 Glasbena našina; 51.40 Glasbena našina; 51.45 Glasbena našina; 51.50 Glasbena našina; 51.55 Glasbena našina; 52.00 Glasbena našina; 52.05 Glasbena našina; 52.10 Glasbena našina; 52.15 Glasbena našina; 52.20 Glasbena našina; 52.25 Glasbena našina; 52.30 Glasbena našina; 52.35 Glasbena našina; 52.40 Glasbena našina; 52.45 Glasbena našina; 52.50 Glasbena našina; 52.55 Glasbena našina; 53.00 Glasbena našina; 53.05 Glasbena našina; 53.10 Glasbena našina; 53.15 Glasbena našina; 53.20 Glasbena našina; 53.25 Glasbena našina; 53.30 Glasbena našina; 53.35 Glasbena našina; 53.40 Glasbena našina; 53.45 Glasbena našina; 53.50 Glasbena našina; 53.55 Glasbena našina; 54.00 Glasbena našina; 54.05 Glasbena našina; 54.10 Glasbena našina; 54.15 Glasbena našina; 54.20 Glasbena našina; 54.25 Glasbena našina; 54.30 Glasbena našina; 54.35 Glasbena našina; 54.40 Glasbena našina; 54.45 Glasbena našina; 54.50 Glasbena našina; 54.55 Glasbena našina; 55.00 Glasbena našina; 55.05 Glasbena našina; 55.10 Glasbena našina; 55.15 Glasbena našina; 55.20 Glasbena našina; 55.25 Glasbena našina; 55.30 Glasbena našina; 55.35 Glasbena našina; 55.40 Glasbena našina; 55.45 Glasbena našina; 55.50 Glasbena našina; 55.55 Glasbena našina; 56.00 Glasbena našina; 56.05 Glasbena našina; 56.10 Glasbena našina; 56.15 Glasbena našina; 56.20 Glasbena našina; 56.25 Glasbena našina; 56.30 Glasbena našina; 56.35 Glasbena našina; 56.40 Glasbena našina; 56.45 Glasbena našina; 56.50 Glasbena našina; 56.55 Glasbena našina; 57.00 Glasbena našina; 57.05 Glasbena našina; 57.10 Glasbena našina; 57.15 Glasbena našina; 57.20 Glasbena našina; 57.25 Glas

MEDVEDEK NEEWA

112.

Po sončnem zahodu je Miki med podrtnimi debli previdno zlezal na plano. Zdaj je trdno stal na svojih velikih šapah; noge je imel čvrste, telo kakor vliito in čilo; glava mu je že sedaj neupogljivo tičala med krepkimi pleči, ki so kazala nenavadno moč. Čutil je, da je ustvarjen za velike podvige. Prevzel ga je nov življenjski občutek. Nekaj časa je žvečil yrv, ki mu je še vedno visela okrog vratu...

113.

... potem pa je postal nestrpen in je Neeva, ki ga nikakor ni bilo na spregled, priklical z laježem. Odpravila sta se naprej. Noč je bila mirna, le od časa do časa sta zaslišala krik ali prhuhanje velike nočne roparice. Nenadoma pa so se iz daljave začuli divji in tuleči glasovi, ki so se naglo bližali in v Mikiju zbujali zmedo silnih občutkov, da je obstal in pozabil na vse drugo.

114.

S pojemajočimi močmi je bežal mladi severni jelen Atik pred volkovki; skušal je doseči vodo, ki bi ga bila rešila. Krdelo se je, da bi ga obkolilo, že razporedilo v podkev in najbližje zveri so se že pripravljale; da ga usmrte. Mlada žival je začutila, da se ji neusmiljeno bliža konec. Z obupnim skokom se je iznenada pognala vstran in izgnila v gozdu.

Nafta iz morja

Naftna ležišča v Severnem morju — Nad gladino se dviga Ekofisk, ploščad z vrtnimi stolpi in s stanovanji

STAVANGER — Sredi Severnega morja raste jeklena stavba, ki bo stala skoraj milijardo dolarjev. Okoli 500 ljudi naj bi do jeseni zgradilo »Ekofisk«, naselje in potrebne naprave za pridobivanje nafte iz bogatih ležišč v morskem dnu. Naftno ležišče je okoli dvesto milj jugozahodno od norveškega mesta Stavanger, na stičišču kopenskih temeljev Velike Britanije, Danske in Norveške.

V Ekofisku nameravajo pridobiti iz 30 vrtni dnevno okoli 300.000 sodov nafte. Zdaj je načrtano iz štirih po-

skusnih vrtni 40.000 sodov na dan. Ščasoma naj bi Ekofisk postal model za graditve »naftnih mest« na Severnem morju.

Severno od tega najdišča je naletela na nafto francosko - norveška raziskovalna skupina, Britanci pa jo iščejo blizu svojih severnih obal. Ekofisk, opt na velike jeklene stebre, zasidrane v trdnih plasteh morskega dna, se bo s svojimi ploščadmi dvigal 18 metrov nad morskimi gladinami. Morje je tam globoko 64 metrov.

Na naftnem otoku bo stal razen treh stanovanjskih ploščadi tudi 79 metrov visoki stolp, skozi katerega bodo odhajali odvečni plini. Neda- leč od vrtnih naprav bo ve-

lik zbiralnik nafte. Mostovi, ki bodo povezovali posamezne ploščadi, bodo dolgi skupno 900 metrov. Veliki zbiralnik bo imel prostornino milijon sodov surove nafte.

Takoj po sodbi

MAILMÖ — Karla Söderblom, 62-letna Švedinja, je hotela na sodišču dokazati, da njen pes ovdar ni prav nič nevaren: rahlo ga je ugriznila v smrekah. Nič se ni zgodilo, potem je sodnik zavrnil tožbo sgeda, ki je trdil, da pes ogroža njegovo družino. Švedinja je le po zahvalila, tisti hip pa je pes skočil in sodniku stregel hlače.

PRIPRAVE KOSMATEGA POTNIKA — Posnetek iz St. Louisa kaže veterinarski pregled samskega gorile Om Boma, ki so ga omamili, da bo z njim manj težav pri letalskem prevozu v Dallas, kjer ga v živalskem vrtu čakata dve samici.

Telefoto: UPI

Zadnja mila zima?

Vremenoslovec Harbulak opira napoved na podatke iz starih kronik

PRAGA — Češkoslovaški vremenoslovec Harbulak pravi, da se je končala zadnja mila zima in da so zdaj na vrsti hude zime z obilico snega in z zelo nizkimi temperaturami. Harbulak opisuje ne- navadno stanje, ko decembra in januarja ni bilo snega celo v hribovitih krajih, in ome- nja podatke iz starih kronik: pozimi 1185 se je sadno drevo je razcvetelo v decembru, naslednja žetev pa se je končala v maju; leta 1241 so česnje do- zorele v marcu; o božicu v tetih 1624 in 1778 so cvetele vrtnice; zima 1233-34 je bila tako mrzla, da je nekaj ljudi zmrazilo v postelji in da so plíce pevke otrple od mraza padale z vej. Po njegovem mnenju ne bo spet kmalu tako, kakor je bilo leta 1930, ko so v gnezdih že februarja čekali mladiči, ker se bodo zdaj vrstile zelo mrzle zime.

Pomisleki

HOLLAND — Mestni svet Hollanda v Michiganu se dolgo ni mogel odločiti, ali naj sprejme darilo neznanega darovalca. Knjige že vzamemo, je rekel eden izmed od- bornikov, toda kaj naj počnejo z enoletno nar- očnino za »Playboy«? Nazadnje so rekli, da si bo morda izposoditi tudi kakšno knjigo kateri iz- med tistih obiskovalcev knjižnice, ki bodo prišli listat po reviji.

Enoroki bandit ob pijači

Na švedskem bo prihodnji mesec le še tret- jina igralnih avtomatov

STOCKHOLM — Na šved- skem je okoli 15.000 senoro- kih banditov. Prihodnji me- sec se bo število igralnih av- tomatov skokovito zmanjša- lo. Po novem zakonu naj bodo smela imeti le gostišča s dovoljenjem za točenje al- koholnih pijač. Okoli 10.000 avtomatov za igranje na sre- čo stoji zdaj v trafikah, sla- dočarnah, frizerskih salonih in na bencinskih črpalkah.

Dva pionirja

NEW YORK — »Pionir 10« se bo v začetku decembra približal Jupitru. V kratkem bo šel na »Pionir 11«, ki naj bi v 21 mesecih priletel do Jupitra, kasneje pa bi se približal Saturnu.

Skupna vaja za sestanek

Sovjetski in ameriški vesoljci se bodo vadili za spojitve ladij

HOUSTON — V houston- skem vesoljskem centru se bodo poleg začele skupne va- je ameriških astronautov in sovjetskih kozmonavtov, ki se bodo sestali v vesolju leta 1975. Obe ekipi bosta jeseni v SZ nadaljevali skupni trening. Sovjetski profesor Bušev, ki je na obisku v ameriškem centru, pravi, da bodo v sovjetskem vesoljskem cen- tru tudi ameriški inženirji sodelovali pri strokovnem nadzoru nad skupnim po- letom, med katerim se bo- sta združili vesoljski ladij »Sojuz« in »Apollo«. V Hou- stonu sta tudi kozmonavta Jelisejev in Satalov, vendar še ni znano, ali bosta tadva v sovjetski ekipi. Ameriško posadko bodo sestavljali Staf- ford, Brand in Slayton.

Zrak in mir

V Moskvi bodo postopoma uvajali vo- zila na plin namesto bencina in nafte

MOSKVA — Mestni svet si prizadeva, da bi bila sov- jetska prestolnica mesto tišine in čistega zraka. Na posebni seji je razpravljalo o akcijah za varstvo živ- ljenjskega okolja. Predsednik Promislov je povedal, kaj so zadnje čase storili na tem področju.

Na mestnem območju je bilo precej zdravstveno škod- livih podjetij, okoli tristo so jih izselili ali pa opremili z ustreznimi napravami. Več tisoč kotlov, pod katerimi je goril premog, so razdrlili pa preuredili za plin. Mos- kovske tovarne imajo zdaj 7000 filtrov za prah, saje in

pline, v mestu je prepoveda- no graditi podjetja, ki one- snažujejo okolje.

V garažah in mehaničnih delavnicah pregledujejo iz- pušne pline avtomobilskih motorjev. Avtomobilski še- po takem pregledu dobi do- voljenje za vožnjo po mestu. V načrtu je širši javni pro- met na električni pogon. V štirih letih bodo izdelali 35 tisoč težkih in lahkih vozil na tekoči plin, ki je pri zgore- vanju mnogo bolj čist kakor bencin.

Voda iz pip je dobra, je rekel Promislov, zaradi skrbi za čiste reke in zbiralnike je mogoče loviti ribe celo v osrednjem delu mesta. Mos- kva ima 32.000 hektarov ze- lenih površin.

Pasje srce

PRAGA — Na bratislav- skem inštitutu za eksteri- mentarno kirurgijo so za 24 ur konservirali pasje srce, potem pa so ga uspešno pre- sadili v drugega psa. Zdrav- niki so srce napolnili s po- sobno tekočino, nato so ga ohladili na štiri stopinje in ga hranili pod pritiskom.

Deževje prineslo upanje

Ljudje iz zahodne Nika- rague so se oddahnili po najdaljši suši

MANAGUA — Po podru- gnu letu hude suše je te dni prvo deževje razveselilo prebivalce kmetijske pokraj- ne Chinandega v zahodnem delu Nikaragve. Minila je najdaljša suša v 70 letih. V Managui, ki jo je hud potres 23. decembra lani malone razvalil z zemljo, je še zne- rom zelo vroče. Dežja že do- lo go, dnevne tempera- ture dosega 38 stopinj Cel- zija.

Deset vesoljskih oblek

HOUSTON — Sovjetska akademija znanosti želi ku- piti deset vesoljskih oblek, kakršne so nosili astronauti v »Apollu«. Obleke bi bile po 185.000 dolarjev.

Župan zanika krivdo

Nevsakdanja pravda o prostituciji v švicar- skem mestecu Schippis

ZENEVA — Župan majhne- ga švicarskega mesta je bil obsojen pogojno na deset mesecev zapora in na 25.000 frankov kazni, ker je dvema prostitutkama omogočil, da sta opravljali svojo obrt v njegovih uradnih prostorih. Prostitutki sta izjavili na so- dišču, da je župan Zuffrey zahteval za to uslugo sto švicarskih frankov na dan. Žu- pan je odklonil vsakršno so- krivdo in napovedal pritož- bo. Zgodilo se je v mestecu Schippis ob Rodanu.

Veliko ločitev

DIJAKARTA — Po uradnih statistikah se konča z raz- vero skoraj četrtina zakonov v Indoneziji.

Smrt zaradi rubljev

Azerbajdžanski zakon predvideva za ponever- bo tudi smrtno kazen

MOSKVA — Azerbajdžan- sko vrhovno sodišče je potrdilo smrtno kazen za ban- nego uradnika, ki je v dese- tih letih poneveril skoraj 300 tisoč rubljev. Zakon predvi- deva za gospodarske kriminal- tud smrtno kazen.

Voda mori otroke

Množična zastrupitev šolarčkov v banglade- škem okrožju Noakali

DAKA — V Bangladešu je te dni umrlo okoli petdeset otrok, ki so pili okuženo vo- do. Do množične zastrupitve s slabo vodo je prišlo v okrožju Noakali, področju kakih 160 kilometrov ju- gozhodno od glavnega mesta.

Exbrayat

Belinda

7. nadaljevanje

»Da bi vas zlopa ali zgrda pripravila do tega, da bi kaj pojedli.«
»Poslušajte, Tex...«
»Nič ne bom poslušal! S silo vas bom odvedel, če bo treba.«
Tiho pa je dodal:
»Nikar vam naj ne bo neprijetno, Bert! Joyce je že pozabila na tiste neum- nosti.«

Tex in njegova sestra sta stanovala v Wesley Heights, v veliki, po starših podo- dani hiši kolonialnega sloga, ki je po su- ču ušla požrešnosti urbanistov. Joyce me je sprejela, kakor da bi se po- silovala prejšnji večer.

»Vesela sem, da vas spet vidim, Bert. Pogrešala sva vas... Pravzaprav sem vas pogrešala jaz, kajti Tex vas srečuje sle- herni dan...«
»Joyce...«
»No, zdaj ste tu, in to je glavno... Stopite v salon... Prepričana sem, da se niste pozabili, kje je...«

Ko sem stopil v prostorno, s starin- skim pohištvom opremljeno sobo, kjer sem preživel toliko prijetnih trenutkov, se me je polastilo dvojno čustvo. Trčate in kakor hitro se je eden izmed nas tega zavedel, ga je skušal s šalo pretrgati, ta pa je kljub vsem njegovim prizadevanjem in dobrim namenom padla v prazno. Naj- bolj mučna pa je bila ta narejena veselost. Vsi smo se tega zavedali. Naravnost od- dahnil sem se, ko se je kazalec na uri premaknil do tiste točke, ko je že dostoj- nost terjala, da se poslovim.

Sušnil sem Texu roko, Joyce pa me je pospremila v predsobo, da bi mi pomagala obliči plašč. Ko mi je pomnila ključek, me je tiho vprašala:

»In kaj mislite zdaj, Bert?«
»Zasmilja se mi je.«

»Ne vem, Joyce, čisto sem zmeden.«
»Vedel sem, da si neko vprašanje zge- ustnice, vedel pa sem tudi, da se ga ne upa izgovoriti. Preden sem se ji lahko od- mahnil, se je sklonila k meni, me objela in zapeševala:

»Vso srečo vam želim, Bert!«

Hotel sem biti čimprej sam, zato ni- sem privlekel na bi mi Tex pospremlil. Po telefonu poklicani taksi me je odložil na Mount Vernon Squaru. Preden bi legel, sem se hotel malo sprehoditi, kajti vedel sem, da drugače ne bom zaspal. Z dolgi- mi koraki sem hitel po Newyorški aveni- ji in dihal s polnimi pljuči.

EMILIE LORING

SREČANJE

24. nadaljevanje

Ima svoje, zelo skromne dohod- ke — moj brat ji je zapustil nekaj denarja in tako se nekako tolče naprej. Odločno je zavrnila moje de- narjo pomoč. Oh, Page, življenje, ki si ga je izbrala, je tako prazno, lah- ko pa bi ji bilo tako lepo. Samo ko bi se vrnila domov, da bi vedela, da je na varnem. Ko bi mi čisto, čisto malo zaupala in me imela rada...«

»Gospa Wentley... Teta Jane — bi hotela... Ali misliš, da bi kaj poma- galo, če bi jaz govorila z Marto? Pri- bližno istih let sva. Mogoče...«
»Ne vem, kaj bi vedela, da prihajaš od mene, najbrž ne bi pomagalo. Toda če bi jo pripeljala nazaj, bi te blago- slavljala do konca svojih dni. Naj sa- ma postavi pogoje, kakršne hoče. Dala ti bom njen naslov in se trudila, da ne bom preveč upala.«

Dvignila je plačienj iz Paginega na- ročja in ga postavila na mizo. »Pustila te bom, da se boš v miru skopala in oblekla. Oh, Vance, je jutraj pustil poročilo zate.« Položila ga je na to- aletno mizico in smehljaje se oddiša.

Page je skočila iz postelje in odprla ovojnjico. Braja je: »Dobro jutro. Upam, da si se pošteno spočila, kajti danes morava zares proslavljati, sicer bo teta Jane začela ugrabiti, kaj je na- robe. Oh enih te bom čakal v restav- raciji Pierre, kjer bova kosila, potem pa bova šla po zoročni prstan. Tvoj Vance.«

Namršila se je nad podpusom in sklenila, da je najbrž hotel napisati »Pozdrav Vance, Čeprav je bilo sporo- čilo čisto preprosto, ga vendar ni vr- gila v koš za smeti. Pazljivo ga je zga- nila in ga spravila v torbico.

Ko ji je Vance nehal naštevati, kaj vse so odkrili prejšnji večer na sestan- ku, je Page globoko vzdihnila: »Naj- bolj bo, da takoj pokličem Leslie in ji zagotovim, da je z menoj vse v redu.«

Vance se je zasmejal. »Zdi se mi, da je prepričana najmanj o tem da te je ugrabila zločinska topla. Če je boš pomirila, bo verjetno prišla na- me s puško! Bila je prav bojevitna, na vsak način te je hotela ščititi.«
»Čudovita je in bila bi ti zares všeč. Toda zdaj vsaj vemo, da nima nič skupnega z obeskomo.« Page je vzela nakit v roke in s prsti tipala gladko površino. »Toda...« in kako, pred- vsem pa zakaj si je izbral prav mene?«

»Predvsem bi ti rad vzel obesek, da ga pregledam v našem laboratoriju. Imaš kaj proti? Ne, ne! Ne zdaj. Ne na tako javnem kraju, kasneje.«

»Torej po kosilu.«
»Po kosilu bova šla najprej v banko.«

sem, da se na tem svetu vsak trenutek to- liko in toliko mož izneveri zaupanju. Joy- ce je bila zaljubljena vame. Imel sem jo prav rad, toda zaljubljen sem bil v Be- lindo.

»Je bil Pete Caistor vaš najboljši pri- jatelj, Bert?«

»Če je bil najboljši, ne vem, kajti tu je še Tex. Vsekakor pa je bil zvest prijatelj, na katerega sem se lahko zanesel.«

»Vam je zelo hudo, Bert?«

»Zelo...«
Za trenutek se je obotavljala, potem pa je tiho rekla:

»Rada bi delila bol z vami — pa mi je nemogoče... Ne bodite hudi name, Bert... Še vedno se ne morem otresti mi- sil, da bi bilo vse drugače, če... No, če Pete Caistor ne bi prišel na washington- ski FBI...«

»Joyce... Oprostite mi, prosim.«
Otožno se je nasmehnila.

»Oh, saj zdaj ni več važno... Pogumej je treba biti, Bert, in pozabiti. Pozabiti je treba, če hoče človek živeti.«

V sobo je stopil Tex in vzkliknil z na- rejeno veselil glasom:

»Kaj pa počneta, vrag vaju počtraj! Joyce, pripeljal sem ti Berta, da bi ga raz- vedrila, ti pa... Zdi se mi, da počneš rav- no nasprotno!«

Prepričan sem bil, da Tex ve, o čem sva pravkar govorila, in da noče, da bi spet pogrevala stare stvari. Ne da bi čakala na sestrin odgovor, je vzkliknil:

»Dajte, dajte, dober martini vas bo po- grel... in spet spravil na noge! In malo gina, Bert!«

»Veliko gina, Tex...«

Med jedjo smo govorili o vsem in o ničemer, kot ljudje, ki govorijo eno, v mislih pa imajo drugo. Jaz sem mislil na Belindo, ki je bila sedaj svobodna. Tudi Joyce je mislila na Belindo, ki je bila se- daj svobodna. Tex je mislil na Peta Cai- storja, čigar smrt je nehoti povzročil. Med- tem ko smo blodili med temi senami, je nad nami lebdela mučen in turoben molk.

In kakor hitro se je eden izmed nas tega zavedel, ga je skušal s šalo pretrgati, ta pa je kljub vsem njegovim prizadevanjem in dobrim namenom padla v prazno. Naj- bolj mučna pa je bila ta narejena veselost. Vsi smo se tega zavedali. Naravnost od- dahnil sem se, ko se je kazalec na uri premaknil do tiste točke, ko je že dostoj- nost terjala, da se poslovim.

Sušnil sem Texu roko, Joyce pa me je pospremila v predsobo, da bi mi pomagala obliči plašč. Ko mi je pomnila ključek, me je tiho vprašala:

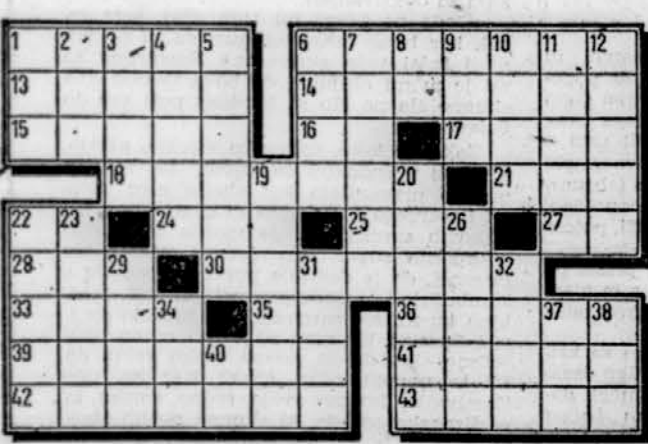
»In kaj mislite zdaj, Bert?«
»Zasmilja se mi je.«

»Ne vem, Joyce, čisto sem zmeden.«
»Vedel sem, da si neko vprašanje zge- ustnice, vedel pa sem tudi, da se ga ne upa izgovoriti. Preden sem se ji lahko od- mahnil, se je sklonila k meni, me objela in zapeševala:

»Vso srečo vam želim, Bert!«

Hotel sem biti čimprej sam, zato ni- sem privlekel na bi mi Tex pospremlil. Po telefonu poklicani taksi me je odložil na Mount Vernon Squaru. Preden bi legel, sem se hotel malo sprehoditi, kajti vedel sem, da drugače ne bom zaspal. Z dolgi- mi koraki sem hitel po Newyorški aveni- ji in dihal s polnimi pljuči.

Križanka

VODORAVNO: 1. rusko mesto, pri katerem se je leta 1943 odigra- la ena največjih bitk druge svetovne vojne, 5. življensko okolje, v katerem kdo živi in dela, 13. najsvetlejša zvezda v ozvezdju Orla, 14. češki kipar, ki je izdelal znameniti spomenik na Vavčakovem trgu v Pragi (Jozef Vavčar), 15. je umrl ameriški tenorist italijanskega po- rekla (Mario), 16. kratica za »izvirni svet«, 17. varuh domačega og- nišča pri starih Rimljanih, 18. lov na kite, 21. duša umrlega po vero- vanju starih Slovanov, 22. medmet klicanja, 24. električni aparat za sušenje las, 25. beogradska filmska igralca (Eva), 27. kemski znak za kobalt, 28. vrsta pihalca, 30. mesto v severovzhodni Italiji, zname- nito po mozaičih 33. malik, 35. šahu podobna japonska igra, 36. visko- ko letišča vas pod Blečjem na Gorenjskem, 39. izan sladkor za barvanje pijač, 41. sovočje tonov, skladnost, 42. starji ameriški filmski igralec (James), 43. svilen trak za odlikovanja.

NAVPIČNO: 1. cima, poganjek, 2. vrtna lopa, 3. lani umrl angli- šk filmski producent (Arthur), 4. eden od večnih trpinov v bajeslov- nem grškem podzemlju, 5. vulkanski črto, 6. organski radikal, 7. mesto v južni Indiji, 8. začetnik skladatelja »Rondane neveste«, 9. reka v zahodni Avstriji, 10. izraelski zunanji minister (Abah), 11. me- sto ob reki Balse v jugozahodni Franciji, 12. sklop živih celic v ana- tomiji, 19. perzijski polosek, 20. kulturi sovraženi barbar, 22. afriška antilopa s sabljinimi rogi, 23. sol jedove kisline, 25. reka v se- verozahodnem delu ZDA, 29. visoki hribi, 31. enota za merjenje napre- tnosti električnega toka, 32. reka v Angliji, ki teče skozi Shakespearov rojstni kraj, 34. škotski finančni in ekonomist (John), 37. ime pes- nika Sinkova, 38. večji kraj ob Tisi v Vojvodini, 40. avtomobilska oznaka Makarske.

RESITVE PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Björnson, 9. pas, 12. restorant, 13. urna, 14. vat, 15. volh, 16. Atena, 17. Ines, 19. buldozer, 21. rola, 22. oer, 24. ma- stičev, 27. Idol, 30. ark, 33. Etil, 34. Lena, 35. staranje, 37. Ind, 38. minister.

OBVESTILA

SKLADU ZA POMOČ SLEPI IN SLABOVIDNI MLADINI SO DAROVATI:
 Rakit Kadri iz Zagorja, 200 din; namesto venca na grob pokojni Mariji Kriznac, 200 din — sindikalna družina »DOMA«, Ljubljana; namesto venca na grob pok. Vere Dobrovolje, 800 din — hlači svet. Celovška 147, Ljubljana; namesto venca na grob pok. Jodetu Dermelj, očetni sodelavci dr. Vasilje Dermelj-Rajer, 800 din — sindikat zavoda za farmacije in prehrano zdravil Ljubljana; odvetnik Miro Možina iz Kranja, poravnalna zadeva, 200 din; namesto svetla na grob pokojni Ani Koblarjevi, 400 din — stanovanjski Filipovljevi 22, Ljubljana; v počastitev spomina pokojne Evgenije Klavdinkove, 220 din — stanovanjski hlači Zelnjakova 7, Ljubljana; v zahvalo za uspešno osebno operacijo, darilo skladu za pomoč slepi mladini, 800 din — Branko Prokocič, Celovška 145 a, Ljubljana; v počastitev spomina na namesto venca na grob umrlega Rika Grobelnika iz Celja, 100 din — Marija Osenjak, Petrovca 25.
 UPRAVA ZAVODA SE V IMENU GOJENCEV VSEM DAROVALCEM ISKRNO ZAHVALJUJE. — 0

POTUITE IN LETUITE Z VAŠO!

»KARAVANA PRIJATELSTVA«
 POREČ, 27. 4. do 5. 5.; 6 dni se od 230 din dalje
 4 dni MÜNCHEN ogled IHM — mednarodnega obrtniškega sejma
 odhod: 12. 4.
 3 dni NICA — MONTE CARLO odhod letala: 13. 4.
 1 dni PO SLEDEH MICHELANGELO
 odhod avtobusa: 27. 4.
 8 dni POLJSKA, POLSKOVINA KOPERNIKOVA vas vabi odhod letala: 24. 4.
 3 dni CHOPINOVA WARSZAWA odhod letala: 22. 4.
 4 dni ZLATÁ PRAGA odhod avtobusa: 28. 4.
 3 dni RUTIMESTER, FREE-STOLNICA OB DONAVI odhod avtobusa: 29. 4.
 3 dni LIECHTENSTEIN, ZÜRICH — INNSBRUCK odhod avtobusa: 29. 4.
 7 dni MOSKVA — LENINGRAD odhod letala: 29. 4.
 SMUČANJE KRANJSKA GORA — GILM tečaj — do konca marca
 GERVINTA — ITALIJA odhod avtobusa: 27. 4. — 2. 5.

POCITNICE, POCITNICE, POCITNICE
 — nudimo letovanja v vseh kategorijah hotelov vzdolž Jadrana
 — cene za 7-dnevna bivanja v juniju in septembru od 379 din dalje
 — za 7-dnevna bivanja v juliju in avgustu od 515 din dalje
 — vrhunske vse lakše in prijetne
 — sindikalnim organizacijam nudimo v obliki Alpe-Adria posebne popuste

Organiziramo:
 MATURANTSKE IZLETE IN SOLSKO EKSKURZIJU po domovini in v inozemstvo

Prijave in informacije ALPE — ADRIA, Masarykova 14, telefon: 315-092, komercialni oddelček 313-451.

Filozofska fakulteta v Ljubljani obvešča, da bo tov. Jurij KUNAVER, asistent, javno zagovarjal svojo doktorsko disertacijo: »GEOMORFOLOGIJA RAZVOJ KANINSKEGA POGORJA S POSEBNIM OZIROM NA RAZVOJ GLACIO-KRASKEGA RELIEFA«. Zagovor bo v petek, 23. 3. 1973 ob 9. uri v predavalnici št. 233 filozofske fakultete, Adskova 12, 2492-0.

Zavod SRS za transfuzijo krvi LJUBLJANA, Slajmerjeva 6
 objavlja prosta delovna mesta

1. skladiščnika s srednjem ekonomsko ali podobno izobrazbo;
2. pomočnika skladiščnika s nepopolno srednješolsko izobrazbo;
3. PK delavca v ekspektu
4. TRI PK ali NK delavce

Poskusno delo traja tri mesece. Ponudbe pošiljate najpozneje v osmih dneh po objavi. 2479

Komisija za delovna razmerja operativnega sektorja

Mestnega gledališča ljubljanskega razpisuje

2 prosti delovni mesti snazilke

Nastop službe takoj. Kandidatke naj se osebno zglase na Gornjem trgu 13 v dopoldanskem času. 2530

HALA TIVOLI - LJUBLJANA 23. MAREC
NAJVEČJI POP DOGODEK 1973
»SLADE« (ANGLIJA)
 EDEN NAJBOLJ POPULARNIH POP-ANSAMBLV ANGLIJE IN SVETA
»BARCLEY JAMES HARVEST« (ANGLIJA)
 SKUPINA KATERI PRIPADA PRIHODNOST
»NOVI AKORDI« — ZAGREB, PO ANKETI REVJE »STUDIO« ENA VODILNIH JUGOSLOVANSKIH SKUPIN GLEDE POPULARNOSTI V LETU 1972
VSTOPNICE PRODAJAJO V VSEH POSLOVALNICAH »KOMPASA«

VIATOR
 TURISTIČNA AGENCIJA LJUBLJANA.
 Trdnova 3, tel. 314-544

1 dan BENETKE samo 100 din
2 dni POREČ — weekend 150 din
1 dan smučanje — BADKLEINKIRCHHEIM 160 din

2 dni z letalom na SICILIO odhod: 27. 4. cena: 1280
 2 dni SAN MARINO odhod: 31. 3. cena: 348
 5 dni KNEŽEVINA MONACO odhod: 28. 4. cena: 1230

Posebna ugodnost! 12 mesečno kreditno odplačevanje za:

5 dni v SOVJETSKO ZVEZO vsako sredo od 23. aprila dalje.
 8 dni v GRČIJO vsak torek od 24. aprila dalje.
 8 ali 15 dnevne počitnice v SOUMIONU Grčija 2513

MALI OGLASI

TRIKOTAŽA IN JERSEY
triko
 BOSANSKA GRADIŠKA

»ENERGOINVEST«
 TOVARNA TRANSFORMATORJEV Ljubljana

Po sklepu delavskega sveta Tovarne transformatorjev Ljubljana Crnuče prodaja:

OSEBNI AVTOMOBIL FIAT 1500 s reg. št.: LJ 410-11.

Ogled avtomobila bo na dvorišču stare tovarne, Cesta 24, junija 3, dne 26. marca 1973, in sicer: za družbeni sektor ob 8. uri, za zasebne pa ob 9. uri. 2505.

ZAKONCA — študenta iščeta soto s skupno kopacino kjer koli v Ljubljani. Ponudbe pod »SLO« 889-6.

AMH-8, letnik oktobra 1970, malo volen, stalno garancija, prodaja. Povprašajte po telefonu 322-641 int. 200 do 16. ure ob delovnih urah. 8813-3.

DEKLE išče soto ali gre za soto, stalno, lahko tudi pomagala 24 ura tedensko. Ponudbe pod »SLO« 889-6.

STUDENTKA išče soto. Ponudbe pod »Poseben vhod«. 8849-6.

MLAD par, pred poroko išče opremljeno soto. Ponudbe pod »SLO« 889-6.

VRTALNI stroj stoji do 10 mm kupim takoj. Ponudbe pod »SLO« 889-6.

FIAT 1100 R, letnik 1967, dobro ohranjen prodam. Ogled vsak dan od 16. ure dalje. Renar, Soljseva 54, Ljubljana. 8827-3.

KVALITETNO polagava tapete, tapiserije in kopl pod. Ponudbe pod »Kvaliteta«. 8824-8.

V NOVI Gorici ali Sempetru nujno iščem soto zaradi nastopa službe. Nekadence, redno, ljubeč, dober plačnik. Ing. Djočič, Ravbarjeva 11 A, Ljubljana. 8823-6.

STANOVANJE s oddelno nudim nagrado v gotovini ali kupim starejšo garsonjero. Ponudbe pod »SLO« 889-6.

DVE omari Louis XV zaradi nastopa službe. Nekadence, redno, ljubeč, dober plačnik. Ing. Djočič, Ravbarjeva 11 A, Ljubljana. 8823-6.

POROČENA študenta iščeta soto ali garsonjero. Ponudbe pod »SLO« 889-6.

RADIO — kasetnik Kapsch prodam. Kumsč, Jakšičeva 1, Ljubljana. 8816-6.

DOBRO ohranjen globok otroški voziček prodam. Fortuna, Lj. tiska 53, Ljubljana. 8814-4.

STUDENT inštruktor s ženo in punčko išče neopremljeno soto s uporabo kopacine in možnostjo kuhanja na relaciji Ljubljana-Medvode-Kranj. Ponudbe pod »Prilika za sotoški izpit«. 8812-6.

Razpisna komisija pri Vrhovnem sodišču SR Slovenije v LJUBLJANI
 razpisuje delovno mesto **strokovnega sodelavca** (na upravnem oddelku)

Pogoji: diploma pravne fakultete, pravosodni izpit in najmanj 5-letna pravniška praksa.

Osebnih dohodkov po pravilniku o sredstvih za delo in delitvi dohodkov. Stanovanja ni.

Rok za prijavo: 15 dni od objave.

Kandidatki lahko dobijo natančnejša pojasnila v predsedstveni pisarni. 2493

Razpisna komisija za imenovanje direktorja pri podjetju za notranjo opremo »SLOG«
 CRIBOROVA ULICA ŠT. 6.

razpisuje prosto delovno mesto **DIREKTORJA**

Kandidat mora izpolnjevati pogoje z zakonom določenih pogojev se:

1. da ima strokovno izobrazbo višje šole (prva stopnja fakultete) ekonomsko-komercialne, lesno-industrijske smeri in najmanj 3 leta na vodilnih delovnih mestih — ali
2. da ima strokovno izobrazbo višje šole (prva stopnja fakultete) ekonomsko-komercialne, lesno-industrijske smeri in najmanj 6 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 4 leta na vodilnih delovnih mestih — ali
3. da ima srednjo strokovno izobrazbo lesno-industrijske smeri in najmanj 6 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 4 leta na vodilnih delovnih mestih.

Vloge z dokazili sprejema tajništvo v 15 dneh po razpisu. 2532

Razpisna komisija za imenovanje direktorja pri podjetju za notranjo opremo »SLOG«
 CRIBOROVA ULICA ŠT. 6.

razpisuje prosto delovno mesto **DIREKTORJA**

Kandidat mora izpolnjevati pogoje z zakonom določenih pogojev se:

1. da ima strokovno izobrazbo višje šole (prva stopnja fakultete) ekonomsko-komercialne, lesno-industrijske smeri in najmanj 3 leta na vodilnih delovnih mestih — ali
2. da ima strokovno izobrazbo višje šole (prva stopnja fakultete) ekonomsko-komercialne, lesno-industrijske smeri in najmanj 6 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 4 leta na vodilnih delovnih mestih — ali
3. da ima srednjo strokovno izobrazbo lesno-industrijske smeri in najmanj 6 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 4 leta na vodilnih delovnih mestih.

Vloge z dokazili sprejema tajništvo v 15 dneh po razpisu. 2532

HALA TIVOLI - LJUBLJANA 23. MAREC
NAJVEČJI POP DOGODEK 1973
»SLADE« (ANGLIJA)
 EDEN NAJBOLJ POPULARNIH POP-ANSAMBLV ANGLIJE IN SVETA
»BARCLEY JAMES HARVEST« (ANGLIJA)
 SKUPINA KATERI PRIPADA PRIHODNOST
»NOVI AKORDI« — ZAGREB, PO ANKETI REVJE »STUDIO« ENA VODILNIH JUGOSLOVANSKIH SKUPIN GLEDE POPULARNOSTI V LETU 1972
VSTOPNICE PRODAJAJO V VSEH POSLOVALNICAH »KOMPASA«

UGODNO prodam mazdo 1500. Ponudbe pod »Gotovina«. 8842-3.

ZACETO gradnjo — klet s parcelo v Domalah — Vir, primerno tudi za obrt prodam. Ponudbe pod »Gotovina«. 8811-7.

WARTBURG-turist, letnik 1971, prevolnih 35.000 km prodam. Cena 21.000 ND. Avto je udarjen. Telefon 341-366. 8809-3.

SPREJEM vas strojejsna dela na dom. Ponudbe pod »SLO«. 8803-6.

USLUZBENKA — študentka išče soto. Ponudbe pod »Mima«. 8803-6.

ISCEM opremljeno garsonjero s telefonom do 30. septembra. Ponudbe pod »Novinara«. 8802-6.

LAHKO, se krojeno konfekcijo sprejem v življenje. Ponudbe pod »Takoje«. 8804-8.

STABO dekliško kolo kupim. Sporodile maslov. Komolce, Trg revolucije 5, Ljubljana. 8803-6.

USLUZBENKA išče opremljeno centralno ogrevano soto s možnostjo pranja (in stiranja borozano). Ponudbe pod »Prilika za dobro«. 8803-6.

POLAGAM in oblagam keramične ploščice. Ponudbe pod »Kvaliteta«. 8803-6.

SPACKA, 1967, 70.000 km, prodam za 1290 ND. Zvonje Križič. Studentsko naselje II/213, Ljubljana. 8803-6.

TAKOJ sprejem delavca za pralnik v lesno-kovinarski stroji. Ulica padlih borcev 35. 8803-6.

UGODNO prodam cca. 3 kub. m siporeza za gradnjo. Ponudbe pod »SLO«. 8804-4.

GRADNENJA parcelo kupim v sredi Ljubljane — Domalah — Kamnik — Medvode. Ponudbe pod »Gotovina«. 8803-6.

USLUZBENKA išče opremljeno soto v širšem centru. Ponudbe pod »Srednji študij«. 8803-6.

PRIKOLICO za osebni avto prodam. 5800 din. Pišite na podružnico »Delos Kranj« pod oznako »Odelos«. 8804-4.

GARSONJERO v Ljubljani iscem. Ponudbe pod »Samski uslužbenec«. 8803-6.

SOTO, opremljeno v bližini avto-busne postaje oddam ali dva dnevna dekleta. Ponudbe pod »SLO«. 8803-6.

AMH urek, letnik 1968 ugodno prodam. Informacije po telefonu 314-885, Ljubljana. 8803-6.

OLAGAMO ta in stopnice s plastiko in preprogi, polaganje parketa, brušenje in lakiranje. Tel. 341-336. 8803-6.

PODEJTA ali tovarne, pozor! Oddam skladišče, suho v najem v predmestju Ljubljane, telefon in prevoz na razpolago. Ponudbe pod »Takoje«. 8803-6.

SOTO išče resen mlad fant. Ponudbe pod »SLO«. 8803-6.

ZASTAVO 750, 1. 1968, 50.000 km, ugodno prodam. Ljubljana, Tržaška 116. 8803-6.

PES, črn, velik izgubljen, sliči na ime »Fote«, prešin sporodile na naslov: Ivan Bozic, Ponova 24, Grosuplje. 8803-6.

NUJNO in poceni prodam osebni avto Volvo 144 S, letnik 1968. Ogled vsako popoldne. Naslov: Anton Kumsč, Vrščanje 29, p. 19. 8803-6.

880 special, letnik 1969 prodam. Franc Rotar, tel. 61255 vsako popoldne razen sobote. 8803-6.

PRIKOLICO za osebni avto, Piskice tel. 61-933 od 15. ure dalje. 8803-6.

DNE 20. 3. sem na poti od Starogaleza do Pruskega mostu izgubil vozniško dovoljenje in osebno izkaznico na ime Janko-vid Zoran, Poteklega najdljeje presem, da mi dokumente vrne na naslov: Zoran Janković, Ulica amru 17, Ljubljana. 8803-6.

AMH-8, star 3 leta, 42.000 km, prodam. Telefon 310-057. 8803-6.

ZASTAVO 750, letnik 1967, dobro ohranjen, ugodno prodam. Anken Ham, Vedno 80. 8803-6.

19 citren (dab) 1967, črna sedet staj, letnik 71/72, dobro ohranjen kupim. Ponudbe pod »Kvaliteta«. 8803-6.

ZA BANCNI kredit ali gotovino prodam dobro ohranjen avto NSU 110 SC — garancija. Ogled v petek popoldne, Rodna dolina cesta IV št. 30, Ljubljana. 8803-6.

UGODNO prodam ford taunus 12 M/67. Ogled vsak dan od 15 — 18. ure. Jagodic, Goe Deževa 37, Ljubljana. 8803-6.

NOVOTRUP — arnaberi Prešernovec (40x50) znamke Akomat, pod za sušenja silek, rumen filter, prešernice poceni, vse dobro ohraneno za 1.100 ND. Tel. (061) 315-366 int. 237 — Rabek ali pleserno na naslov: Črnič 65, Nova Gorica. 8803-6.

FANT in dekle pred poroko iščeta kjer koli stanovanje v Ljubljani z mestno, kuhinjo in pranja. Ponudbe pod »SLO«. 8803-6.

RENAULT 13 TL, letnik 1971, prodam. Vprašajte telefončno 57-304 ali 59-778 od 19. ure dalje. 8803-6.

GOSPODINSKO pomočnik sprejem Ugodni pogoji. Sicerlep, Ljubljana, Titova 108. 8803-6.

ISCEM garsonjero ali osebno stanovanje v Ljubljani in njemu okolič. Dober in reden plačnik. Ponudbe pod »SLO«. 8803-6.

ISCEM opremljeno ali neopremljeno soto. Plačam lahko tudi v naprej. Ponudbe pod »SLO«. 8803-6.

ZAMENJAM dvojnopolno komfortno stanovanje — visoko prilagojeno — za enega ali večje. Ponudbe pod »SLO«. 8803-6.

PSA voljaka, starega eno leto prodam. Ponudbe pošiljate pod »Zeno«. 8803-6.

SIMCO 1000 GLS, letnik 1967 prodam. Ogled na dvorišču Nazorjeve 12, popoldne. 8803-6.

NOVO hišo velikosti 11x10 z 20 a zemljišča prodam. Hiša je nedovršena. Družina Perčič, Mali Bukovci 201, pošta Murska Sobota. 674-7.

UPAM, da je tuje v ostanu soto s posebnim vdomom, ki čaka prav name. Če jo imate vi, se prosim oglasite pod »SLO«. 8803-6.

PLINSKE varnosne detektorje, uvožene, strokovno montirano na dom. Poletna garancija. Narocajte: »SLO«, 8110 Ljubljana, poštni predal 1. 8803-6.

ZASTAVO 750, letnik 1964, obnojen, z garancijo prodam. Telefon 317-802. 8803-6.

SAVSKO deklet išče opremljeno soto s posebnim vdomom. Ponudbe pod »Plačam za pol leta naprej«. 8804-6.

TOVARNI avto — 81 nosilnosti prodam po ugodni ceni, registriran od avgusta 73. Vožnje zagotovljene. Zgledite se na naslov: Jole Malerč, Ljubljana, Gosposvetska 13/27, vsak dan popoldne. 8803-6.

DVA študenta iščeta opremljeno soto v Ljubljani s so-uporabo sanitarij. Ponudbe pod »Navedite cenovno«. 8803-6.

KOMFORTNO velično garsonjoro v strogem srednjem centru. Ponudbe po telefonu 312-035 v popoldanskem času. 8803-6.

»ENERGOINVEST«
 TOVARNA TRANSFORMATORJEV Ljubljana

Po sklepu delavskega sveta Tovarne transformatorjev Ljubljana Crnuče prodaja:

OSEBNI AVTOMOBIL FIAT 1500 s reg. št.: LJ 410-11.

Ogled avtomobila bo na dvorišču stare tovarne, Cesta 24, junija 3, dne 26. marca 1973, in sicer: za družbeni sektor ob 8. uri, za zasebne pa ob 9. uri. 2505.

ZAKONCA — študenta iščeta soto s skupno kopacino kjer koli v Ljubljani. Ponudbe pod »SLO« 889-6.

AMH-8, letnik oktobra 1970, malo volen, stalno garancija, prodaja. Povprašajte po telefonu 322-641 int. 200 do 16. ure ob delovnih urah. 8813-3.

DEKLE išče soto ali gre za soto, stalno, lahko tudi pomagala 24 ura tedensko. Ponudbe pod »SLO« 889-6.

STUDENTKA išče soto. Ponudbe pod »Poseben vhod«. 8849-6.

MLAD par, pred poroko išče opremljeno soto. Ponudbe pod »SLO« 889-6.

VRTALNI stroj stoji do 10 mm kupim takoj. Ponudbe pod »SLO« 889-6.

FIAT 1100 R, letnik 1967, dobro ohranjen prodam. Ogled vsak dan od 16. ure dalje. Renar, Soljseva 54, Ljubljana. 8827-3.

KVALITETNO polagava tapete, tapiserije in kopl pod. Ponudbe pod »Kvaliteta«. 8824-8.

V NOVI Gorici ali Sempetru nujno iščem soto zaradi nastopa službe. Nekadence, redno, ljubeč, dober plačnik. Ing. Djočič, Ravbarjeva 11 A, Ljubljana. 8823-6.

STANOVANJE s oddelno nudim nagrado v gotovini ali kupim starejšo garsonjero. Ponudbe pod »SLO« 889-6.

DVE omari Louis XV zaradi nastopa službe. Nekadence, redno, ljubeč, dober plačnik. Ing. Djočič, Ravbarjeva 11 A, Ljubljana. 8823-6.

POROČENA študenta iščeta soto ali garsonjero. Ponudbe pod »SLO« 889-6.

RADIO — kasetnik Kapsch prodam. Kumsč, Jakšičeva 1, Ljubljana. 8816-6.

DOBRO ohranjen globok otroški voziček prodam. Fortuna, Lj. tiska 53, Ljubljana. 8814-4.

STUDENT inštruktor s ženo in punčko išče neopremljeno soto s uporabo kopacine in možnostjo kuhanja na relaciji Ljubljana-Medvode-Kranj. Ponudbe pod »Prilika za sotoški izpit«. 8812-6.

Razpisna komisija za imenovanje direktorja pri podjetju za notranjo opremo »SLOG«
 CRIBOROVA ULICA ŠT. 6.

razpisuje prosto delovno mesto **DIREKTORJA**

Kandidat mora izpolnjevati pogoje z zakonom določenih pogojev se:

1. da ima strokovno izobrazbo višje šole (prva stopnja fakultete) ekonomsko-komercialne, lesno-industrijske smeri in najmanj 3 leta na vodilnih delovnih mestih — ali
2. da ima strokovno izobrazbo višje šole (prva stopnja fakultete) ekonomsko-komercialne, lesno-industrijske smeri in najmanj 6 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 4 leta na vodilnih delovnih mestih — ali
3. da ima srednjo strokovno izobrazbo lesno-industrijske smeri in najmanj 6 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 4 leta na vodilnih delovnih mestih.

Vloge z dokazili sprejema tajništvo v 15 dneh po razpisu. 2532

Razpisna komisija za imenovanje direktorja pri podjetju za notranjo opremo »SLOG«
 CRIBOROVA ULICA ŠT. 6.

razpisuje prosto delovno mesto **DIREKTORJA**

Kandidat mora izpolnjevati pogoje z zakonom določenih pogojev se:

1. da ima strokovno izobrazbo višje šole (prva stopnja fakultete) ekonomsko-komercialne, lesno-industrijske smeri in najmanj 3 leta na vodilnih delovnih mestih — ali
2. da ima strokovno izobrazbo višje šole (prva stopnja fakultete) ekonomsko-komercialne, lesno-industrijske smeri in najmanj 6 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 4 leta na vodilnih delovnih mestih — ali
3. da ima srednjo strokovno izobrazbo lesno-industrijske smeri in najmanj 6 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 4 leta na vodilnih delovnih mestih.

Vloge z dokazili sprejema tajništvo v 15 dneh po razpisu. 2532

Razpisna komisija za imenovanje direktorja pri podjetju za notranjo opremo »SLOG«
 CRIBOROVA ULICA ŠT. 6.

razpisuje prosto delovno mesto **DIREKTORJA**

Kandidat mora izpolnjevati pogoje z zakonom določenih pogojev se:

1. da ima strokovno izobrazbo višje šole (prva stopnja fakultete) ekonomsko-komercialne, lesno-industrijske smeri in najmanj 3 leta na vodilnih delovnih mestih — ali
2. da ima strokovno izobrazbo višje šole (prva stopnja fakultete) ekonomsko-komercialne, lesno-industrijske smeri in najmanj 6 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 4 leta na vodilnih delovnih mestih — ali
3. da ima srednjo strokovno izobrazbo lesno-industrijske smeri in najmanj 6 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 4 leta na vodilnih delovnih mestih.

Vloge z dokazili sprejema tajništvo v 15 dneh po razpisu. 2532

Sveži vetrc v pomladni modi

Zdaj vam muhasto pomladansko vreme ne more več do živoga. Tako oblečeni boste vselej in povsod občudovani. Vedri in živahni plašči, v katerih se vam za vreme ni treba brigati. Dva izmed njih v blagovnicah FORUM.

Ohlapen plašč
 z našitimi žepi, okrasnimi šivi in v raznih barvah iz flanele 1.295.— S, iz popelina samo **S 1.100,-**

Ženske hlače
 z zavihki v različnih izvedbah že naprej od **S 319,-**

Balonski plašči
 s pasom, diolen/bombaž v različnih barvah samo **S 1.155,-**

Simpatične veleblagovnice

Forum

Klagenfurt/Celovec, Domplatz
 Villach/Bellak, Bahnhofplatz 3

Komunalni zavod za zaposlovanje CELJE

Kadrovska komisija Komunalnega zavoda za zaposlovanje Celje razpisuje prosto delovno mesto (ni resekcijske)

VODJE skupine za poklicno usmerjanje

Za to delovno mesto se zahteva visoka izobrazba psihološke smeri, s triletno ustrezno prakso.

Kandidat mora imeti organizacijske sposobnosti za vodenje skupine in smisel za komuniciranje z ljudmi.

Kandidatki naj vložijo svoje ponudbe s potrebnimi dokazili (o strokovni izobrazbi in praksi) in kratkim življenjepisom, v 15 dneh po objavi razpisa na Komunalni zavod za zaposlovanje Celje. 2506

Komisija za izvedbo razpisa delovnega mesta direktorja

POMURSKEGA ZDRAVSTVENEGA DOMA Murska Sobota

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA Pomurskega zdravstvenega doma Murska Sobota

Pogoji: zdravstveni delavec z visoko strokovno izobrazbo in z 10-letno prakso v zdravstveni službi, od tega najmanj 5 let na vodilnih delovnih mestih v zdravstvenih zavodih.

Prijavo s priloženimi dokazili o strokovni izobrazbi in z življenjepisom pošiljate v 15 dneh od objave na naslov: Komisija za izvedbo razpisa direktorja pri Pomurskem zdravstvenem domu Murska Sobota 2494

Komisija za prodajo blaga pri

CARINARNICI Gornja Radgona

drugi razpisuje

prodajo z zbiranjem pisemnih ponudb za razno tehnično, tekstilno in ostalo blago, odvzeto po carinskih prekrških in ki mu je rok tečenja potekel.

Izključna cena je po spiskih št. 01-456/1-73 in 01-457/1-73 N din 294.775,95 fco skladišče carinarne Gornja Radgona, prometni davek plača kupec.

Spiska blaga si interese lahko ogledajo pri carinarnici Gornja Radgona vsak delavnik razen sobote od 8.—12. ure.

Blago bomo prodali skupaj najboljšemu ponudniku. Pravico do udeležbe pri nakupu blaga imajo vse pravne osebe, ki so registrirane za opravljanje tovrstnih zadev.

Udeleženci morajo pred pošiljanjem pisemne ponudbe vplačati kavnico v višini 10 odstotkov od izključne cene. Kavnico lahko vplačajo pri Carinarnici ali na račun št. 5191-697-45106.

Ponudbe za odkup blaga bo carinarnica prejela do 30. marca 1973 do 10. ure. Vse ponudbe in potrdila o vplačilu kavnice morajo prispeti v zaprtih — zapečatenih ovojnica pod šifro »Prodaja blaga«.

Dne 30. marca 1973 ob 12. uri bo komisija v prostori carinarne pregledala prispele ponudbe in določila za kupce najboljšega ponudnika. V primeru enakih ponudb se upošteva nižji datum vplačila kavnice.

Pooblaščen predstavniki ponudnikov lahko prisostvujejo pri odpiranju ponudb.

Kupec mora blago prevzeti najkasneje v desetih dneh po zaključku prodajnega postopka, po predhodnem vplačilu kupnine. 2499

Svet DE Uprava LK »SAVINJA« Celje
 objavlja prosto delovno mesto **VODJE razvoje službe**

Kandidat za zasedbo tega delovnega mesta mora imeti visoko izobrazbo lesne smeri ter 5 let prakse v stroki.

Osebnih dohodkov po pravilniku podjetja o delitvi osebnih dohodkov.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo splošno kadrovskega sektorja podjetja v 15 dneh. 2509

Komisija za izvedbo razpisa delovnega mesta direktorja

POMURSKEGA ZDRAVSTVENEGA DOMA Murska Sobota

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA Pomurskega zdravstvenega doma Murska Sobota

Pogoji: zdravstveni delavec z visoko strokovno izobrazbo in z 10-letno prakso v zdravstveni službi, od tega najmanj 5 let na vodilnih delovnih mestih v zdravstvenih zavodih.

Prijavo s priloženimi dokazili o strokovni izobrazbi in z življenjepisom pošiljate v 15 dneh od objave na naslov: Komisija za izvedbo razpisa direktorja pri Pomurskem zdravstvenem domu Murska Sobota 2494

Komisija za prodajo blaga pri

CARINARNICI Gornja Radgona

drugi razpisuje

prodajo z zbiranjem pisemnih ponudb za razno tehnično, tekstilno in ostalo blago, odvzeto po carinskih prekrških in ki mu je rok tečenja potekel.

Izključna cena je po spiskih št. 01-456/1-73 in 01-457/1-73 N din 294.775,95 fco skladišče carinarne Gornja Radgona, prometni davek plača kupec.

Spiska blaga si interese lahko ogledajo pri carinarnici Gornja Radgona vsak delavnik razen sobote od 8.—12. ure.

Blago

Sporočamo žalostno vest, da je tragično preminila
naša kolegica

ANICA BERANIČ

učiteljica v pokoju

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 23. marca 1973 ob 15. uri
na mestnem pokopališču v Celju

Kolektiv Zavoda »Ivanke Uranjekove« Celje

Celje, 21. marca 1973

Nenadoma je umrla naša mama, stara mama
in tašča

Anica Beranič

učiteljica v pokoju

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 23. marca 1973,
ob 15. uri na mestnem pokopališču v Celju

Zalujoča hčerka Inka s možem in otrokoma

Ontario — Kanada, Celje, Ptuj

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob nenadni smrti moje ljubljene žene,
naše mame

Gizele Novak

roj. Jurše

s nami sočustvovali, poklonili cvetje in vence na
njen prezgodnji grob ali jo spremili na njeni zadnji
poti, naša iskrena zahvala. Posebno zahvalo pa
smo dolžni našim dobrim sosedom, sestram Veri-
niki, Steli in Ireni za njihov izredni trud in soč-
ustvovanje ob nenadni smrti moje žene, DPM za
ganjlive poslovljne besede, ZB in vsem družbeno-
političnim organizacijam KS Stara Ljubljana, sode-
lavcem Zavoda SRS za statistiko in sodelavcem MK
ter prijateljem in znancem, ki so kakorkoli poča-
stili njen spomin, vsem iskrena hvala.

Mož Karol, sin Andrej z ženo Lidijo
in hčerko Barbko.

Ljubljana, 20. 3. 1973

Po dolgi in težki bolezni je umrla naša draga mama
in stara mama

Marija Jenc

Grbča mama

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 23. marca,
ob 16. uri izpred hiše žalosti Zerovnica 15,
na pokopališče Zerovnica

Zalujoči:

sinovi France, Jože, Ivan, Matija in hčerka Maika
s družinami ter vnuk Drago in drugi sorodniki

Zerovnica, Podpeč, Melbourne, Ljubljana, Cerinica,
Stari trg

Skromno in tiho kakor je živel, nas je zapustil naš dragi ata

FRANC SEČNIK

iz Samotorice p. d. Šimenčev ata

Pogreb dragega ata bo v Ljubljani v petek, 23. marca 1973
ob 15. uri iz kapelice Sv. Jožefa na Zalah

Zalujoči:

žena Ivanka, otroci Janez, Angela, Julka, Ivanka, Marinka,
Pavla s družinami, Šimenčevi in drugo sorodstvo

Ljubljana, Borovnica, Pokojišče, Avstrija, Kanada, 21. marca 1973

Sporočamo žalostno vest, da nas je po težki bolezni
zapustila naša sodelavka

MARIJA ŠTORM

delavka mlzarske delavnice
Tovarne vrat Borovnica

Na njeno zadnjo pot smo jo pospremili včeraj, 21. marca
na vrhniško pokopališče

Vestno sodelavko bomo ohranili v lepem spominu

Delovni kolektiv in sindikalna organizacija »LIKO« Vrhnik,
Tovarna vrat Borovnica

Sporočamo, da je umrla naša draga mama,
stara mama

Neža Hribar

Matičkova mama

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 23. marca 1973,
ob 15. uri izpred hiše žalosti na pokopališču Kolovrat

Zalujoči:

hči Anica s možem, sin Ivan s družino, družina
Pokoren in drugo sorodstvo

Mlinše, 21. marca 1973

Sporočamo, da nas je po težki bolepi zapustila
naša dobra mami, žena, sestra, stara mama in teta

Terezija Ščurk

Pogreb bo v četrtek, 22. III. 1973, ob 17. uri na
pokopališču Rudnik

Zalujoči:

mož Pavel, hčerka Martina s družino, sin Roman in
Pavel s družinami, brat Franc s družino in drugo
sorodstvo

Ljubljana, 20. marca 1973

Zalujoči:

žena Vladimira, otroci Danila s možem Brankom
in vnukinjo Majo, Vida s možem Borisom,
sin Gregor ter sestra Eleonora in Amalija
s družinami

Križevci, Ljutomer, Ljubljana, Maribor,
21. marca 1973

Dotrpel je naš dobri mož, oče, brat, stric in dedek

IVAN POLZELNIK

profesor v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 23. marca 1973 ob 13.45
iz Janezove mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

žena Milena, sin Janez s družino in drugo sorodstvo

Ljubljana, Velike Lašče, Celje, Cleveland, Koper

SPOROCAMO PRETRESLJIVO VEST, DA NAS JE ZA VEDNO
ZAPUSTIL NAŠ DOLGOLETNI SODELAVEC

JERNEJ SPRUK

PRODAJALEC NA BENCINSKEM SERVISU ŠMARTINSKA 45

POGREB POKOJNEGA TOVARISA BO 23. MARCA 1973, OB 17. URI
NA VISKEM POKOPALIŠČU

»PETROL« LJUBLJANA, PE POSLOVALNICE LJUBLJANA,
SINDIKALNA PODRUŽNICA

GLOBOKO UZALOŠČENI SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST,
DA JE PO TEŽKI IN ZAHRTNI BOLEZNI PREMINIL MOŽ, OČE,
DEDEK IN AKTIVIST OD LETA 1941

KAREL GROZNIK

UPOKOJENEC

POGREB POKOJNEGA BO V PETEK, T. J. 23. MARCA 1973,
OB 16. URI NA POKOPALIŠČU NA RUDNIKU

DO POGREBA LEŽI V KRISTOFOVI MRLISKI VEŽICI NA ZALAH

Zalujoči:

ŽENA ANA, HČERKA ANICA, POR. KUSAR
IN DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE KRIM-RUDNIK

ZAHVALA

Ob težki, nenadomestljivi izgubi naše ljubljene žene, nepozabne mame,
stare mame, sestre in tete

ANE UDOVIČ

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo v življenju spoštovali, imeli radi, jo
tako mnogoštevilno spremili na njeni poslednji poti, zasuli njen prerani grob
s številnimi venci in z nami sočustvovali. Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki
ste se trudili, da bi nam našo mamo obdržali pri življenju, posebno dr. Jam-
šku, dr. Ropmanu in zdravstvenemu osebju bolnišnice dr. Petra Deržaja,
dr. Pirčevi in zdravstvenemu osebju Kliničnega centra v Ljubljani. Prisrčna
hvala g. župniku za tolažilne besede slovesa, pevcem in godbam za ganjlive
žalostinke

Užaloščeni:

mož Marko, sin in hčerke s družinami

Radeče pri Zidanem mostu, 22. marca 1973

Tiho je odšel od nas naš dobri atek

JANKO BENET

upokojenec

Na zadnjo pot ga bomo pospremili v petek, 23. marca 1973
ob 15.30 izpred domače hiše v Svetju 34 na pokopališču v Presko

Globoko, zalujoča žena Anica in hčerka Ruža s družino

Sporočamo, da nas je nenadoma in mnogo prezgodaj zapustila
v 67. letu življenja naša draga mama in babica

PAVLA PUC

roj. BURGER

Od nje smo se poslovili v ožjem družinskem krogu na Zalah
v sredo, 21. marca 1973

Zalujoči:

sin Bogo s družino, hči Marinka, por. Zavadlav s družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljenega moža, brata, svaka in strica

MIHA UDRIHA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu
darovali vence in cvetje ter sočustvovali s nami. Posebno zahvalo izrekamo
kolektivu Kovinotehna, ki se je tako častno in prisrčno poslovilo od svojega
sodelavca, njegovim najbližjim prijateljem, ki so nam v težkih dneh zvesto
stali ob strani in nudili svojo pomoč ter kolektivu centra za socialno delo,
Posebno se zahvaljujemo primariju dr. Rojniku in primariju dr. Jenšterju za
njuno požrtvovalno delo

Zalujoči:

žena, bratje, sestre in drugo sorodstvo

Za vedno je ugasnilo mlado življenje naše ljube hčerke in sestre

NUŠE FÜRST

študentke PA

Pogreb bo dne 22. marca 1973, ob 15.30 v Šmarju pri Jelšah

Prosimo tihega sožalja

Zalujoči:

mama in atek, Maja s družino, Tanja, Danči, Branko, Jure, Marko
in stari mami, ter drugo sorodstvo

Šmarje pri Jelšah, 20. marca 1973

ZAHVALA

Ob boleči izgubi nepozabne žene, skrbne in ljubeče mame in sestre

EME KOSOVEL

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so
jo spremili na zadnji poti ter poklonili cvetje, vsem ki so nam pismeno in
ustno izrazili sožalje. Zahvaljujemo se zdravstvenemu in strežnemu osebju
nevrološkega oddelka Kliničnega centra ter sobnemu zdravniku dr. Skariču
za vso skrb. Hvala vsem, ki so ji bili v življenju dobri.

Zalujoči:

mož Evgen, hčerka Nika in sestra Draga

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste prišli
pospremiti na zadnjo pot našega dragega

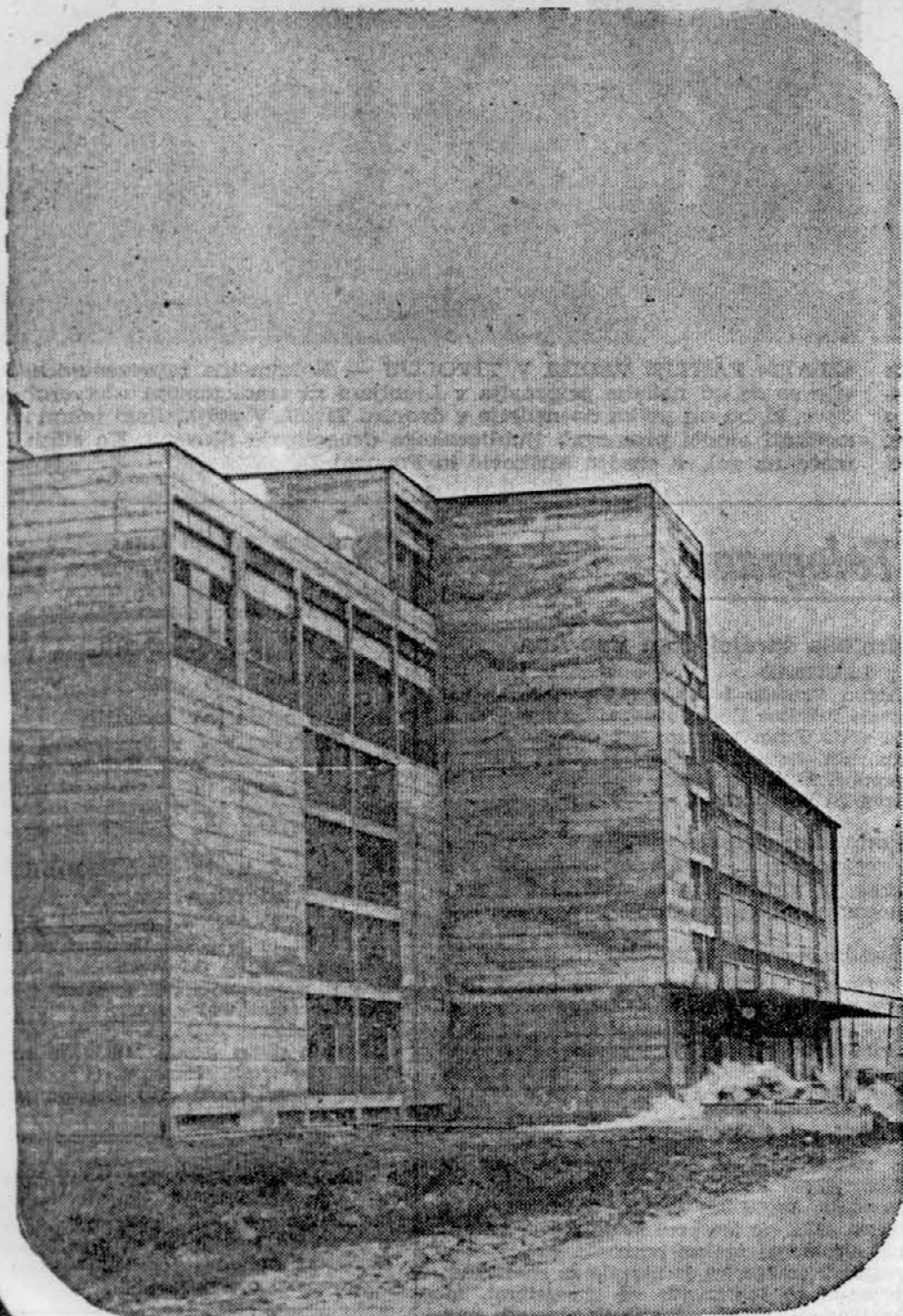
MARTINA KAJTNA

Iskrena hvala vsem darovalcem vencov in cvetja ter vsem za ustno in pismeno
izražena sožalja. Posebej smo dolžni zahvalo Zdrženju zasebnih obrtnikov iz
Litije za izkazano pozornost. Prisrčna hvala, č. g. dr. Merliaku za spremstvo
na zadnji poti. Vsem, še enkrat iskrena hvala!

NJEGOVI

PROIZVAJALCI PIVA PROIZVAJALCI MOČNIH KRMIL GOSPODINJE TRGOVCI

GRANEXPORT VAM PREDSTAVLJA SVOJ NOVI MLIN ZA PREDELAVO KORUZE

MLIN ZA PREDELAVO KORUZE je v novi luki »Dunav« v Pančevu, kjer so tudi drugi moderni in veliki objekti podjetja »GRANEXPORT«. MLIN ZA PREDELAVO KORUZE je opremljen s sodobno mlinsko opremo svetovno znane tvrdke OGRIM S.p.A. iz Cremona v Italiji, kombinirane z mlinsko opremo domačega proizvajalca »Zmaj« iz Zemuna.

MLIN ZA PREDELAVO KORUZE uporablja sodobno tehnologijo s delno vlažnim odstranjevanjem kalčkov iz koruze, s čimer se iz koruznega zrna odstrani znaten odstotek maščobe, in na naš trg prihajajo proizvodi, ki so sicer na seznamu uvoženih proizvodov. Z začetkom obratovanja našega mlina je odpadla vsaka potreba po uvozu, dosežena kakovost proizvodov namreč prekaša kvaliteto uvoženih.

MLIN ZA PREDELAVO KORUZE lahko proizvede vse vrste granulacije, kakršno hoče naročnik. Za delo mlina je zagotovljena koruza »trdinka«, pridelka leta 1971.

POTROŠNIKI V PIVOVARNIŠKI INDUSTRIJI

MLIN ZA PREDELAVO KORUZE dobavlja na trg poseben zdrob, namenjen pivovarniški industriji. Ta zdrob ima samo 0,6—0,9% maščobe, kar v veliki meri povečuje uporabo tega surogata v proizvodnji piva. Rok za zdravo hranjenje tega zdroba je podaljšan tudi na več kot 6 mesecev.

PIVOVARNIŠKI ZDROB iz našega mlina je dobil najvišje ocene vseh pivovarn, ki ga uporabljajo in katere popolnoma oskrbuje naš mlin. Za odstotek maščobe in kvaliteto pivovarniškega zdroba j a m č i m o, na zahtevo kupcev pa za dobavljeno blago priskrbimo uradne analize inštituta za prehransko industrijo v Novem Sadu.

TRGOVCI

Upoštevajte želje vaših kupcev, kvalitetni proizvodi iz našega novega mlina bodo ustregli njihovim potrebam.

GRANEXPORT

poduzeće za prehrambenu Industriju i trgovinu,
11000 BEOGRAD — Terazije 27, telefon: 330-603,
telex: 11213 YU Granex — 11278 YU Granex.

Varčujte z deviznimi sredstvi. Oskrbujte se iz našega MLINA ZA PREDELAVO KORUZE, saj po kvaliteti in ceni naš pivovarniški zdrob konkurira uvoženemu zdrobu.

POTROŠNIKI V TOVARNAH MOČNIH KRMIL

Oskrbujte se z živinsko moko in kvalitetnimi koruznimi kalčki v našem MLINU ZA PREDELAVO KORUZE.

GOSPODINJE

S posebnimi napravami za kuhanje MLIN ZA PREDELAVO KORUZE proizvode na uro 1.600 kilogramov takolimenovane »EXPRES POLENTA« oziroma »EXPRES KACAMAKA«.

V dveh granulacijah in sicer kot VECJI oziroma DROBNEJSI zdrob, EKSPRESNA POLENTA je našla svoj prostor v številnih trgovinah in samopostrežnih trgovinah po vsej državi in je naprodaj po enotni ceni 3 dinarje za 0,5 kilograma v kartonskem zavitku.

Varčujte s časom. Z uporabo našega proizvoda »EXPRES POLENTE« imate v dveh minutah pripravljeno hrano. Kupujte v trgovinah naš novi proizvod »EXPRES POLENTO«.

KORUZNA MOKA IN KORUZNI ZDROB, visokokvalitetni proizvodi novega električnega mlina, so pakirani v sodobni kartonski ambalaži. Zmanjšan odstotek maščobe jamči dolgo dobo trajanja.

Izvršni odbor

Jugoslovanske kmetijske
banke Beograd,
Sremska ulica 3—7

razpisuje

NATEČAJ

za delovna mesta:

1. DVEH POMOČNIKOV generalnega direktorja
2. DIREKTORJA direkcije za pravne zadeve in organizacijo

Pogoji za delovna mesta:

pod 1.: končana ekonomska ali pravna fakulteta ali druga fakulteta in najmanj 10 let delovne prakse, od tega najmanj 3 leta na vodilnih delovnih mestih pri gospodarskih in finančnih opravilih ter manjše enega svetovnega jezika.

Kandidat mora imeti moralno-politične kvalitete za to delovno mesto; da je prej uspešno opravljal opravila kot vodja in da za njegovo imenovanje ne obstajajo zakonske ovire.

Poleg navedenih pogojev mora kandidat za delovno mesto pomočnika poznati družbeno ekonomski sistem; za eno delovno mesto je potrebno poznavanje kreditno-monetarne problematike, za drugo delovno mesto pa deviznih opravil in opravil plačilnega prometa;

pod 2.: končana pravna fakulteta in opravljen pravosodni izpit s 10 leti delovne prakse, od tega 5 let na vodilnih ali visoko strokovnih delovnih mestih v gospodarstvu, bankah ali javnih službah.

Kandidat mora poznati gospodarsko in kreditno-monetarni sistem ter bančno poslovanje, imeti mora izkušnje pri vodstvenih opravilih.

Rok za pošiljanje ponudb je 15 dni od dneva objave.

V prijavi navedite poleg splošnih podatkov tudi podatke, ki se zahtevajo za to delovno mesto in priložite dokument o končani šolski izobrazbi.

2534

TRGOVSKO PODJETJE

»TKANINA« — Celje

razpisuje

delovno mesto

GLAVNEGA POSLOVODJE
veleblagovnice »TKANINA« Celje

Pogoji: ekonomist, najmanj 5 let prakse ali srednješolska izobrazba in 8 let prakse v trgovini.

Pismene ponudbe sprejema Splošni sektor podjetja v 30 dneh od dneva objave.

2498

Avtoturistično podjetje

»IZLETNIK« — Celje

komisija za kadre

objavlja prosta delovna mesta na:

1. VODJO oddelka za plan in analize v gospodarsko-finančnem sektorju
2. UPRAVNIKA hotela Celica — Celje
3. SALDAKONTISTA v gospodarsko-finančnem sektorju
4. KNJIGOVODJO osnovnih sredstev v gospodarsko-finančnem sektorju
5. REFERENTA za obračun na TC Golteh nad Mozirjem
6. DVA REFERENTA v turističnem sektorju
7. VEC SOFERJEV »D« kategorije
8. VEC KV avtomobilov (10)
9. VEC KV avtoelektričarjev (5)

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje, pod zap. številko:

- 1.: visoka šola ekonomske smeri in 4 leta delovnih izkušenj;
- 2.: srednja ekonomska šola, 5 let delovnih izkušenj in znanje enega tujega jezika;
- 3.: srednja ekonomska šola, 3 leta delovnih izkušenj in mehanografski izpit;
- 4.: srednja ekonomska šola, 3 leta delovnih izkušenj in mehanografski izpit;
- 5.: srednja ekonomska šola, leto delovnih izkušenj;
- 6.: srednja ekonomska šola, 1 leto delovnih izkušenj in znanje enega tujega jezika;
- 7.: VKV — prometne stroke in »D« kategorija;
- 8.: kvalificiran avtomobilnik in eno leto delovnih izkušenj;
- 9.: kvalificiran avtoelektričar in eno leto delovnih izkušenj.

Za vsa delovna mesta se zahteva 2-mesečna poskusna doba.

Vlogo s kratkim življenjepisom in podatki o dosežani zaposlitvi in dokazom o strokovni usposobljenosti, pošljite kadrovski službi podjetja.

Poleg navedenih prostih delovnih mest objavljamo tudi prosta učna mesta učencev v gospodarstvu:

1. 15 učnih mest za avtomobilnike
2. 4 učna mesta za avtoelektričarje
3. 4 učna mesta za avtokleparje
4. učno mesto za strugarja
5. učno mesto za avtomobilarja
6. 4 učna mesta za natakarje v hotelu Celica
7. 5 učnih mest za kuharje v hotelu Celica — Celje
8. 3 učna mesta za kuharje v TC Golteh nad Mozirjem
9. 3 učna mesta za natakarje v TC Golteh nad Mozirjem

Za učence v gospodarstvu je pogoj: uspešno končana osnovna šola in uspešno opravljen spretnostni test pri Komunalnem zavodu za zaposlovanje delavcev v Celju.

2496

OGLASNA AGENCIJA, Ljubljana, Šubičeva 1

(Tel.: 21-896 in 22-020)

Spoznajte svet svežine!

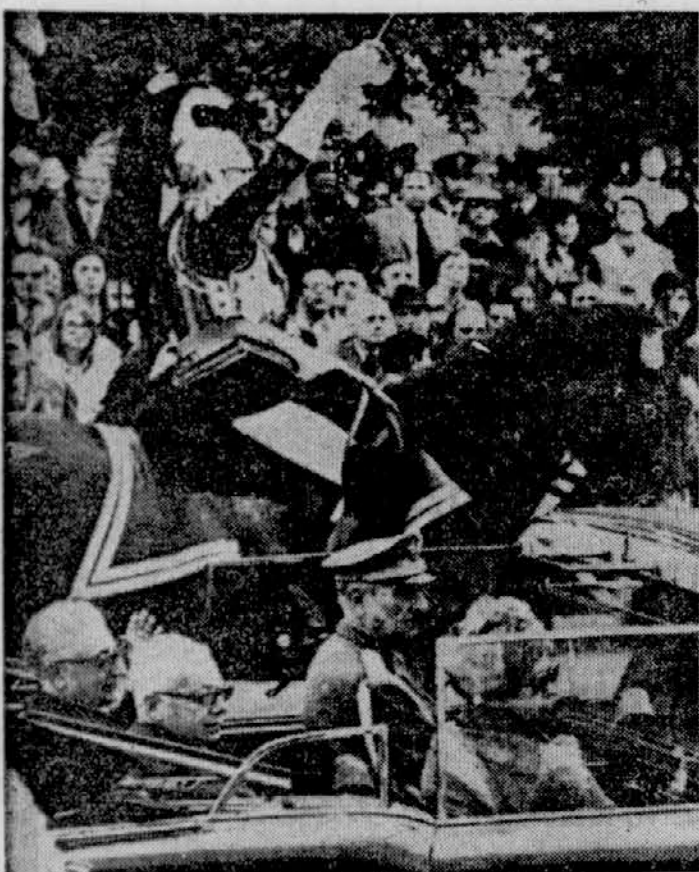

HLADILNIK »SUPER DELUXE« 170 in 200 litrov

POSEBNO PODROČJE ZA HLAJENJE VSEH ŽIVIL
NARAVNA SVEŽINA HRANE
ZAPIRANJE VRAT Z MAGNETOM
POSEBNA TOPLOTNA IZOLACIJA
TO SO PREDNOSTI ZARADI KATERIH SE BOSTE ODLOČILI ZA
ENEGA OD NAVEDENIH HLADILNIKOV

**ZANUSSI
KONČAR**

PRODAJA NA
POTROŠNIŠKI KREDIT

SPREJEM PO ITALIJANSKO — Kirasir na konju vodi državni sprevod s Gustavom Heinemannom, ki je včeraj prisel na uradni obisk v Italijo. Ob njem sedi na levi predsednik italijanske republike Giovanni Leone.

VSAKDANOST V BELFASTU — Vojak britanske straže na ulicah Belfasta opazuje učinek izida takojmenovane 'bele listine' britanske vlade o prihodnosti Severne Irske.

SPET POSEBNOST IZ ZENEVE — Eden najbolj originalnih eksponatov letošnjega avtomobilskega salona v Zenevi je švicarska izvedba 'mini volswagana'. Montiran je na ogrodje go karta, poganja pa ga motor kosilnice. Doseže 60 km na uro.

»ZLATI« FANTJE VADILI V TIVOLIJU — Rokometna reprezentanca Jugoslavije se že od nedelje pripravlja v Ljubljani za tradicionalni »Cetverboj« narodov, ki bo od petka do nedelje v dvorani Tivoli. V prijateljski tekmi so reprezentanti sinoči premagali ljubljanskega drugoligaša Slovana. Na sliki: Lavrić meče na gol, v ozadju Mišković in Popović.

Dopolnila med ljudmi

Očitno je, da delovni ljudje poznajo temeljni politični kurz ustavnih dopolnil in ga sprejemajo, ker predstavljajo uveljavitev dela našega delovnega človeka

LJUBLJANA, 21. marca. Iz biroja za informacije skupščine SRS smo prejeli: Predsedstvo skupščine SR Slovenije je na današnji seji, ki jo je vodil predsednik Sergej Kraigher, najprej obravnavalo poročilo, ki ga je predložila komisija enotnega zbora delovnih skupnosti za razvoj samoupravnega prava v delovnih organizacijah o svojem delu v zadnjem letu, s posebnim poudarkom na uresničevanju ustavnih dopolnil.

Predsedstvo je ocenilo, da je treba poročilo čimprej obravnavati v zborih skupščine in začeti takoj pripravljati poseben skupščinski dokument, ki naj bi vseboval vse poglavitne probleme pri uresničevanju ustavnih dopolnil in ki naj postavi v ospredje naloge, ki jih je treba nujno opraviti za doseganje uresničevanja ustavnih dopolnil na vseh področjih, združenega dela.

V tem okviru je potrebno prikazati bilanco dosedaj že doseženih uspehov, hkrati pa identificirati vse zavestne in podzavestne odpore, ki se pojavljajo v družbeni praksi proti uveljavljanju ustavnih dopolnil. Predsedstvo je opozorilo, da se ne bi smelo posploševati nekaterih empiričnih ugotovitev ali formalnih podkov, da delovni ljudje prejemajo vsebinsko sprejetih ustavnih dopolnil o združenem delu, saj je očitno, da sleherni delovni človek pozna njihov temeljni politični kurz in ga sprejema, ker predstavlja uveljavitev dela delovnega človeka v celotnem sistemu družbeno-ekonomskih odnosov. Čeprav je treba vložiti vse napore, da bo tudi zakonodaja s tega področja sledila sprejetim ustavnim dopolnilom in so že v pripravi tudi nekateri zakoni s področja združenega dela, pa po mnenju predsedstva taka formalno-pravna vprašanja ne smejo vplivati na neposredno uresničevanje ustavnih dopolnil, ki se nanašajo na združeno delo. Pripravevanj za uresničitev ustavnih dopolnil ni mogoče ločiti od pripravevanj za odpravo inflacije in v gospodarstvu nestabilnosti. Gre torej za odgovorno in dolgotrajno nalogo, ki pomeni zahteven družbeno-ekonomski in socialni proces, karsakega je mogoče uresničiti samo s pritegnitvijo vseh družbenih subjektov, zlasti vseh samoupravnih in družbeno-političnih sil. Priporočilo o neposrednih nalogah pri izvajanju ustavnih dopolnil od XXII. do XXIII. let, ki ga je sprejela zvezna skupščina, bo gotovo prispevalo k pripravi, da se na najdejo nove rešitve in odpravijo obstoječe nejasnosti in dileme. Na podlagi tako pripravljenega

dokumenta naj bi tudi zbori delovnih skupnosti skupščine SR Slovenije konkretno opredelili naloge za posamezna področja združenega dela. Predsedstvo je razpravljalo še o programu dela skupnosti slovenskih občin in o financiranju tega programa. Zadržalo se je zlasti pri tistih nalogah predloženega programa, za katere nosi odgovornost republika Slovenija in je njihovo izvajanje v njenem interesu. Razumljivo je sicer, da bodo programi skupnosti morale pretresti finančni slovenske občine, čeprav bi kazalo razmisliti ali ustreza sedanja njihova sorazmerna participacija, ki ne upošteva predvsem ekonomske moči posameznih občin. Seveda se republika ne sme dezinteresirati na listih programskih nalogah, za katere izvajanje nosi odgovornost, vendar bi bilo treba za izdelavo točnejših meril, podrobnejše opredelitve interesov republike ter njen delež v sofinanciranju delovnega programa skupnosti slovenskih občin. Odgovornost republike je tudi v tem, da so občine o njenem delu informirane. Razen tega je predsedstvo še menilo, naj se prouči ali je potrebno položaj te skupnosti opredeliti v republiški ustavi.

Predsedstvo je na seji obravnavalo tudi spremembe in dopolnitve družbenega dogovora o osnovah za nadomestila odbornikom, poslancem in voljenim ter imenovanim funkcionarjem. Menilo je, da je potrebno pravčasno pripraviti take rešitve, ki ne bodo ovirale izvajanja kadrovskih rešitev pri uveljavljanju novega skupščinskega sistema. Pripravi rešitve morajo biti seveda usklajene s sistemom samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov.

Predsedstvo je zavzelo tudi svoje stališče do predloga sprememb in dopolnitev zveznega zakona o delu in pravicah zveznih poslancev in funkcionarjev, ki jim je prenehal mandat. Opazovalci domnevaajo, da bo generalni sekretar CK KP Sovjetske zveze na povabilo ameriškega predsednika Richarda Nixona obiskal Združene države Amerike junija letos.

Brežnjev kmalu v ZDA?

Izjava Nixonove žene Patricije o skorajšnjem obisku Brežnjeva v ZDA

WASHINGTON, 21. marca (UPI) — Žena ameriškega predsednika Patricia Nixon je sinoči povedala, da bosta generalni sekretar CK komunistične partije Sovjetske zveze Leonid Brežnev in njegova žena kmalu pripotovala v Washington. Rekla je, da je datum obiska že določen, vendar dneva ni bila pripravljena izdati.

Opazovalci domnevaajo, da bo generalni sekretar CK KP Sovjetske zveze na povabilo ameriškega predsednika Richarda Nixona obiskal Združene države Amerike junija letos.

Zadnje vesti

Nobenih bistvenih sprememb

Varnostni svet se bo moral izjasniti o dveh predlogih resolucije

PANAMA, 21. marca (Tanjug) — Varnostni svet, ki je preteklo noč prekinil sejo, je nadaljeval z delom danes okoli polnoči (ob 18. uri po jugoslovanskem času). Prvo in drugo resolucijo o Panamskem prekopu sta pripravila Panama in Peru ob tesnem sodelovanju jugoslovanske in nekaterih drugih delegacij neuvrščenih držav. Članice varnostnega sveta. Ker so ZDA ostro nasprotovale posameznim določbam tega besedila, so spremenili nekatere formulacije. Novi predlog resolucije so skupno predložili Panama, Peru, Jugoslavija, Kenija, Gvineja in Sudan. V njej so ohranili vse bistvene elemente panamske zahteve, da se s konca prekopov čimprej in v celoti reintegrira z republiki Panamo. Preden bo varnostni svet nočjo končal enotensko sedenja se bo varnostni svet moral izjasniti o dveh predlogih resolucije. En predlog se nanaša na Panamski prekop, drugi (predlagatelj: Panama, Peru in Jugoslavija) pa zahteva od vseh držav, da ne sprejemajo ukrepov, ki bi rušili parlamentarno suverenost držav Latinske Amerike nad njihovimi naravnimi bogastvi.

Libijski »mirage« napadel ameriško letalo

WASHINGTON, 21. marca (Tanjug) — Zahodne agencije poročajo, da je neko libijsko letalo danes napadlo nad Sredozemljem ameriško transportno letalo. Kako poročajo agencije, je libijski »mirage« odprl ogenj na ameriško letalo in ga zažgal. To so potrdili tudi v glavnem mestu Male Valletti.

Matak v hišnem priporu

PHNOM PENH, 21. marca (UPI) — Phnompenška vojska policija je sporočila, da je Siri Matak v hišnem priporu. Siro Matak je bil eden najpomembnejših kambodžskih politikov, ki so pripravili državni udar in 18. marca 1970. leta odstranili princa Sihanuka in prevzeli oblast. Bil je prijatelj in sodelavec šefa režima Lon Nola.

Sodni proces v Kartumu

KARTUM, 21. marca (Reuters) — V Kartumu se je danes začel sodni proces proti skupini devetih vojaških in civilnih oseb pod obtožbo, da so vmešali v zaroto, katere namen je bil odstraniti režim sudanskega predsednika El Nimeirija. Vsi obtoženci, ki so jih aretirali januarja letos, so zavrnili obtožbo.

Umrl turški pesnik

ANKARA, 21. marca (Reuters, AFP) — Ponoči je v rojstni vasi Sivralan, središču Anatolije, umrl v 79. letu eden od najbolj znanih turških pesnikov in zadnji veliki pevec Turčije Veilsi Satirolu. Bil je slep od sedmega leta, kar je bila posledica črnih koz. Svoje pesmi je pel ob spremljavi ljudskega glasbila saze, podobnega kitari.

Telegrami

Vratuša sprejel Tran Van Ana

BEOGRAD — Podpredsednik ZIS dr. Anton Vratuša je sprejel včeraj delegacijo zveze mladine FNO Južnega Vietnam, ki jo je vodil Tran Van An. Šef delegacije se je zahvalil vladi in narodu Jugoslavije za pomoč, ki so jo nudili vietnamskemu ljudstvu za osvoboditev.

Podaljšani prisilni dopust

NAIROBI — Ugandski predsednik Idi Amin je podaljšal še za mesec dni prisilni dopust vsem članom vlade.

Svoboda edini kandidat

PRAGA — Češkoslovaški predsednik Ludvík Svoboda je edini kandidat narodne fronte ČSSR za položaj šefa države za obdobje prihodnjih petih let. Predsednika ČSSR bodo izvolili danes na slovesni seji obeh domov federalne skupščine.

Več kapitalnih dobrin

PEKING — V Sanghaju, največjem industrijskem mestu LR Kitajske, se je proizvodnja kapitalnih dobrin v primerjavi z letom 1965, po katerem se je začela kulturna revolucija, močno povečala. Proizvodnja majhnih traktorjev je narasla za enajstkrat, brigalov za šestkrat, inštrumentov za 60 %, kemičnih umetnih gnojil pa za 150 %.

Zbudil se je po sto letih

MOSKVA — Izvestja pišejo o edinem znanem primeru naravne hibernacije. Gre za vrsto močerad, sibirskih tritonov, ki se je prebudil po sto letih. Ves ta čas je preživel v naravnem hladilniku — bloku ledu — 11 metrov pod zemljo na skrajnem severovzhodu Sovjetske zveze. Led se je stopil po sto letih in močerad se je prebudil. Sibirski tritoni so znani po tem, da zimo preživijo, normalno pa živijo 10 do 15 let.

Lippmana zadela kap

NEW YORK — Uglednega ameriškega časnikarja Walterja Lippmana, starega 83 let, je zadela srčna kap. Prepeljali so ga v bolnišnico. Lippman je dobil za svoja poročila o mednarodnem življenju Pulitzerjevo nagrado.

Sedem rudarjev zasutih

WAKEFIELD — V neki rudnik v severni Angliji je vdrla voda. Sedem rudarjev je zasutih, 8 pa se jih je tik pred poplavo rešilo. Reševalne ekipe so že v rudniku, vendar se za zasutimi rudarji še niso moge povezati.

Petkrat povožen

HOLLYWOOD — Na cesti pri Hollywoodu se je pripetila nenavadna prometna nesreča. Nekega moškega je povozilo pet različnih avtomobilov — vendar nobeden izmed voznikov ni ustavil. Potem ko ga je povozil prvi avto, se je vzdignil na noge, a že ga je podrl drugi. Moški je spet vstal in zadel v tretji. Komaj se je hotel zvrniti, ga je opazil četrti avto. Peti ga je povozil do smrti.

Nov incident

BEJRUT — Dopoldne je skupina kakih 10 obojestranskih ljudi napadla postajo na križišču nedaleč od Atin Araba, kakih 15 km severno od Rašaje, je sporočilo poveljstvo libanonske armade. Sporočilo pa ne navaja podrobnosti o napadalu.

Pa še to:

PREPLONKANA IDEJA — Na predlog strokovnjakov britanskega inštituta so na nekaterih angleških avtomobilskih cestah napravili tudi do 10 metrov dolge odseke, ki so posuti s grobim gramozom; s tem žele povečati budnost voznikov na »dolgočasnih« odsekih avtomobilskih cest in tako povečati varnost prometa. Močno sumimo, da se je ta ideja porodila enemu izmed strokovnjakov britanskega inštituta, ko se je na pomlad vozil po — naših cestah...

Tesnejše sodelovanje

Džemal Bijedić: Naša želja je, da bi mnogi Jugoslovani, ki žive v Avstraliji, bili most prijateljstva in sodelovanja med Jugoslavijo in Avstralijo

CANBERRA, 21. marca (Tanjug). Predsednik ZIS Bijedić je danes izjavil, da je po njegovem mnenju izmenjava mnenj s premierom Whitlamom pomembno prispevala k medsebojnemu seznanjanju in poglajbljanju vzajemnega sodelovanja na dvostranskem in mednarodnem področju. To je bil tudi cilj našega obiska v Avstraliji, je dejal Bijedić v intervjuju za avstralsko televizijo.

»Izredno cenimo prizadevanja, s katerimi skuša vlada premiera Whitlama okrepiti mir in miroljubno sožitje, tako na našem območju kot tudi drugod po svetu,« je opozoril Bijedić. Dejal je, da se je z avstralskim premierom dogovoril, naj bi se jugoslovansko-avstralski stiki na vseh področjih in v gospodarstvu stabilizirajo. Zatem je rekel: »Znamo nam je pozitivno stališče naše države do jugoslovanskih gospodarskih emigrantov. Prav tako pripisujemo velik pomen odločnemu stališču avstralske vlade proti dejavnosti naciofistične protijugoslovanske emigracije, katere teroristične aktivnosti je naperjena proti prijateljskim stikom med našima državama. Naša želja je, da bi bili mnogi Jugoslovani, ki žive v vaši državi, lojalni državljani Avstralije ter most prijateljstva in sodelovanja

med našima državama.« Predsednik ZIS Bijedić je imel danes dve prijateljski srečanja z Jugoslovani, zaposlenimi v Avstraliji. Najprej se je pogovarjal s predstavnikom jugoslovanskih gospodarskih organizacij, ki so pojasnili premieru svoje probleme in težave v zvezi s povečanjem trgovine in drugih oblik gospodarskega sodelovanja z Avstralijo. Pogovor je bil zelo stvaren in bo živahna spodbuda za premiera Bijedića in njegove sodelavce pri razgovorih o dvostranskem gospodarskem stiku. Drugo srečanje pa ni bilo

uradno, temveč prav ganljivo, pristržno in neposredno. Večja skupina jugoslovanskih izseljencev in naših zdolencev v Avstraliji je prišla v rezidenčno veleposlanstvo Vidovića in se s predsednikom Bijedićem, njegovo ženo in drugimi člani jugoslovanske delegacije pristržno pogovarjala skoraj dve uri. Vmes je bilo precej obujanja spominov na stare kralje, prijateljske in družinske vezi, zdravje, pa tudi solza. Predsednik tukajšnjega kluba »Jugalski Marlin Kovačević je v imenu vseh pozdravil predsednika Bijedića in druge goste ter poudaril: »Ve-

Koroške sence

Mnenja in zahteve konference avstrijske socialistične stranke v zvezi z izgredi proti naši manjšini v Avstriji

OD DOPISNIKA RTV LJUBLJANA

CELOVEC, 21. marca. Na dunajski konferenci socialistične stranke Avstrije, ki je bila pod geslom »Varnost in ugodna prihodnost, so se ukvarjali tudi z dogodki minulo jesen na južnem Koroškem. Socialistični poslanec Josef Hindles je opozoril, da je zaradi skupine razgrajevcev v nevarnosti mir in red na Koroškem. Citiral je besede bivšega koroškega deželnega glavarja Wedeniga, ki je na generalni skupščini »zveze socialističnih borcev za svobodo in žrtve fašizma« poudaril, da je to, kar se je dogajalo na Južnem Koroškem v lanskem jeseni, ko so razgrajevali nezakonito odstranjevali dvojezične krajevne napise in psovali avstrijskega zveznega kanclerja, pravi škandal in sramota za Avstrijo.

Poslanec Hindles je zahteval osterje zakonske zaščite proti takšnim kršilec red in zakonitosti. Na te zahteve je odgovoril avstrijski notranji minister Resch, ki je dejal, da so bile proti napadalcem na dvojezične krajevne napise in proti razgrajevalcem na Južnem Koroškem že doslej vložene številne prijave. Z novim kazenskim zakonikom pa bodo dane možnosti ostrih ukrepov proti takšnim storilcem, čeprav bi bi-

lo tudi doslej dovolj možnosti za ustrezno ukrepanje, če bi bilo vloženo več prijav proti storilcem, ki so poskovali tujo lastnino, je poudaril avstrijski notranji minister. Celovško glasilo avstrijske ljudske stranke Volkszeitung pa je razpravo na dunajski konferenci socialistične stranke Avstrije uporabilo za predvotilno propagando pred nedeljskimi občinskim volitvami in se vprašuje, ali bo

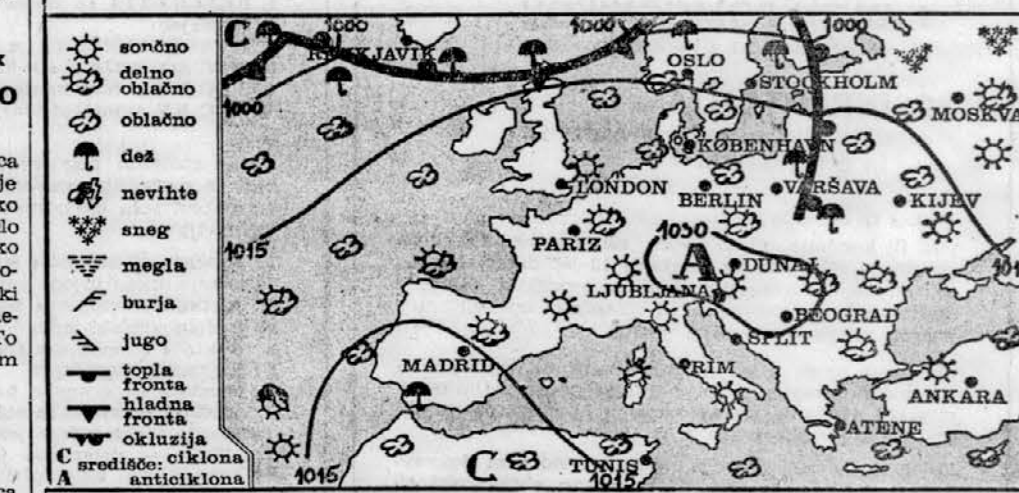
Nastopilo sedaj na Južnem Koroškem obdobje preganjanja in zasledovanja. Časopis poroča, da so bile baše na podlagi vrnih lista vložene številne prijave proti lastnikom avtomobilov, ki so se s svojimi vozili udeleževali pogromov proti dvojezičnim napisom in demonstracij ter pravi, da je od volilnih rezultatov na nedeljskih volitvah odvisno, kako jih bodo obravnavali.

Umrli turški pesnik

ANKARA, 21. marca (Reuters, AFP) — Ponoči je v rojstni vasi Sivralan, središču Anatolije, umrl v 79. letu eden od najbolj znanih turških pesnikov in zadnji veliki pevec Turčije Veilsi Satirolu. Bil je slep od sedmega leta, kar je bila posledica črnih koz. Svoje pesmi je pel ob spremljavi ljudskega glasbila saze, podobnega kitari.

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 22. marca 1973 ob 7. uri

Vreme in temperature 21. marca 1973

kraj	ob 7. uri	stopenj	ob 13. uri	stopenj
Ljubljana	jasno	—	rahlo oblačno	11
Planica	pol oblačno	—7	oblačno	9
Bozovce	pol oblačno	—6	oblačno	—
Kranjska Gora	pol oblačno	—7	oblačno	—
Maribor	rahlo oblačno	—1	rahlo oblačno	10
Sl. Gradec	pol oblačno	—6	rahlo oblačno	9
Celje	poloblačno	—6	poloblačno	11
Novo mesto	jasno	—3	rahlo oblačno	10
Koper	jasno	6	rahlo oblačno	10
Rovani	jasno	3	rahlo oblačno	13
Pula	jasno	2	jasno	14
Hvar	jasno	6	jasno	15
Dubrovnik	jasno	10	jasno	12
Zagreb	jasno	—4	rahlo oblačno	12
Beograd	oblačno	2	oblačno	10
Sofija	poloblačno	—1	jasno	8
Tiflis	poloblačno	—2	jasno	13
Celovec	jasno	—4	jasno	10
Udine	pol oblačno	—4	rahlo oblačno	6
Benetke	poloblačno	—5	rahlo oblačno	10
Milano	oblačno	5	oblačno	8
Genova	jasno	11	jasno	11
München	jasno	0	jasno	14
Zürich	rahlo oblačno	—7	poloblačno	6
Rim	jasno	—4	jasno	7
Pariz	jasno	0	jasno	13
Berlin	oblačno	5	oblačno	12
Stockholm	poloblačno	2	poloblačno	7
Moskva	jasno	—7	—	—

Snežne razmere včeraj ob 7. uri

Zlatica na Veliki planini: —3, jasno, ščrnovec 80, Tiba dolina 110 cm, proge teptane, vse naprave obratujejo; Zlatica na Kravanc: —4, pretežno oblačno, zgoraj 90, Tiba dolina, Nivice 120 cm, zmrznjeno, proge urejene, vse žarnice obratujejo; cesta prevoznica; Zlatica na Vogel: 0, delno oblačno, 210 cm, zmrznjeno, pot na Komno prehodna, tov. železnica obratuje, cesta do Savice prevoznica; Zlatica na Zelenici: —2, oblačno, 180 cm, vse žarnice obratujejo; Ljubelj: —predor: 1, delno oblačno, 70 obratujejo, drsnišče odprto; Zlatica Podkoren: 0, Kranjska gora: —6, jasno, 40 cm, suh, žarnice obratujejo; —1, pretežno jasno, 10 cm, suh; Zlatica Zatrnič: jasno, 30 cm, suh, sistem žarnice obratuje, cesta prevoznica, Poljuka: pretežno jasno, 75 cm, zmrznjeno, vse žarnice obratujejo; Pohorska vzpenjača: —1, rahlo oblačno, 90 cm, obratujejo vse žarnice; Zlatica na Vogel: 0, delno oblačno, 50 cm, suh, obratuje samo žarnice ob torkih, četrtih, sobotah od 14—17.30, ob nedeljah od 10—17.30, dostop v redni črna na Koroškem: —5, delno oblačno, 90—130 cm, suh, dostop po cesti iz Vuzenice do sp. postaje in iz Sliv Gradca do zg. postaje žarnice, naprave obratujejo.

Nova tečajna lista

BEOGRAD, 21. marca (Tanjug) — Narodna banka Jugoslavije je objavila novo listo kupoprodajnih tečajev, ki velja od 22. marca 1973. leta.

država	valuta	enote	nakup	prodaja
Avstrija	šiling	100	79,00	79,50
Belgija	frank	100	40,70	41,10
Danska	krona	100	261,00	264,00
Finska	marka	1	4,30	4,32
Francija	frank	100	360,00	363,50
Nizozemska	forint	100	560,00	564,00
Italija	lira	100	2,885	2,905
Japonska	jen	100	6,60	6,65
Kanada	dolar	1	16,65	16,75
ZR Nemčija	marka	100	575,00	580,50
Norveška	krona	100	272,00	275,00
ZDA	dolar	1	16,62	16,72
Španija	peseta	100	27,00	27,30
Švica	frank	100	495,00	500,00
Švedska	krona	100	367,00	371,00
V. Britanija	funt	1	40,50	41,50

Enotna nadomestila

Po samoupravnem sporazumu naj bi v delovnih kolektivih hrastniške občine uskladjali nadomestila za zaposlene, ker so bila doslej zelo različna

HRASTNIK, 21. marca. V hrastniški občini bodo delovne organizacije sklenile samoupravni sporazum o nekaterih nadomestilih delavcem. S tem želijo uskladjati nadomestila, ki so bila v podjetjih zelo različna.

Občinski sindikati svet je na zadnji seji plenarna sprejel predlog in jih poslal v obravnavo delovnih organizacij na območju občine. Tako sindikati predlagajo, da bi bila odpravljena ob upoko-
jilni v višini enega povprečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji.

Redne nagrade vajencem za prvi letnik naj bi bile 200 dinarjev, za drugi 300 dinarjev, v tretji 400 dinarjev. Razen tega naj bi vajenci dobili še variabilni del nagrade, ki pa bi bila odvisna od uspeha v šoli in pri praktičnem pouku. Tako bi vajence dobili za odlični uspeh v šoli še 150 dinarjev in prav toliko za naj-

ponesreč pri delu pa najmanj en povprečni osebni dohodek v Sloveniji, pri čemer bo treba upoštevati socialne razmere v družinah.

Hrastniški sindikati predlagajo tudi, da bi bilo nadomestilo osebnega dohodka za čas bolezni v višini 90 odstotka od osnove.

P. BURKEJC

NOVO MESTO

Prvi prispevki za otroke

— Pri občinskem odboru Rdečega križa v Novem mestu so v 14 dneh zbrali že 47.000 dinarjev za organizacijo letovajoč otrok iz novomeške občine. Največ so do sedaj prispevale delovne organizacije. »Novomeška« — 25.000 dinarjev, »Gozdne gospodarstva« — 15.000 dinarjev, »Novolasar« — 10.000 dinarjev itd. Pričakujejo tudi odziv drugih delovnih organizacij, ki so do sedaj še vsako leto pomagale. Predvidevajo, da bodo zbrali v ta namen 200.000 dinarjev.

S. D.

STO LET KUNSTELJNA — Znan radovljiška gostilna na Kunstelj praznuje leto stoletnico. »Nagraj« z gamson je na fasadi narisal naš znani slikar Ive Šubic leta 1970, tri leta pred častitljivim jubilejem.

Foto: Andrej Triler

Suša žuga

Koper: kapnice že kažejo dno - Zgodnje vrtnice so že v zamudi za 3 tedne

KOPER, 21. marca. Letos na precejšnjem delu zahodne Istre še ni bilo izdatnega dežja. To se pozna zlasti na pronicavem apnenčastem svetu, kjer je občutna, za ta letni čas doka nenavadna suša.

Zaradi pomanjkanja vode, pa tudi zaradi hladnega vremena, zadnje zimsko tedno, so na obali vsaj za tri tedne v zamudi zgodnje povrtnine. Burja in mraz pa sta tudi zavirala cvetenje dreves. Mandljevi so se sicer letos razcveteli zelo zgodaj, breskve in češnje, ki bi morale biti v cvetju, pa šele napenjajo popke.

Suša pa je posebej hudo občutila v višinskih vaseh, kjer nimajo vodovodnih izvir-
ov. Kapnice so že pokazale dno, redki izvirji pa so se skoraj povsod že posušili. V mnoge vase morajo voziti vodo s cisternami. Avtocestna koprška komunalna služba je zaposlena samo z dovozom vode v višinske kraje. Suša pa prebivalcem višinskih krajev nalaga dodatne izdatke. Za dovoz vode je treba odšteti 2,40 dinarjev za kubični, razen tega pa za uro vožnje s cisterno, ki lahko prepele enkrat 5 kubičnih metrov, pa je treba plačati 75 dinarjev. Ku-
bični meter vode velja tako okoli 30 dinarjev.

Nov oddelek vrtca v Radgoni

V Gornji Radgoni je za nekaj let urejen problem kam s mušiči, ki bi radi obiskovali vrtce. Te dni je namreč začel v bloku na Trgu svobode delati oddelek vrtca, ki lahko sprejme 40 otrok. Namnjen je predvsem mlajšim. Skupno lahko sedaj obiskuje vrtce v Gornji Radgoni 120 otrok.

F. K.

Denar na vsaki pošti

Novost pri poslovanju soboškega kombinata s kmeti kooperanti

MURSKA SOBOTA, 21. marca — Letos bo namenila hranilno kreditna služba obrata za sodelovanje s kmeti pri soboškem kombinatu 36 milijonov dinarjev kot investicijska posojila kmetom kooperantom.

Uvajajo tudi novost. Kmetje, ki še sedaj dobivajo denar za prodano blago na hranilne knjižice, bodo poslej lahko vlagali in dvigovali denar s hranilnih knjižic na spletni pošti v soboški občini.

P. P.

Slovenski zdravniki na Otočcu

Občni zbor Slovenskega zdravniškega društva bo 25. in 26. aprila

NOVO MESTO, 21. marca — V počastitev 30-letnice Koroškega zbora, bo Slovensko zdravniško društvo, ki vključuje 2351 zdravnikov v desetih podružnicah in 35 strokovnih sekcijah, imelo 25. in 26. aprila na Otočcu občni zbor, ki ga bo pripravila podružnica Novo mesto. Organizacija občnega zbora je za upana podružnica Novo mesto, kot v znak priznanja, za njeno izredno plodovito delo, zlasti v zadnjih letih.

Zbor slovenskih zdravnikov spremlja razgiban delovni program. Prvi dan bo v Dolenjski galeriji v Novem mestu odprli razstavo »Partizanska saniteta v Sloveniji«, imeli pa bodo tudi predavanje »Zgodovina zdravstva na Dolenjskem in delovanje partizanske sanitete v NOB«, hkrati pa bodo v Dolenjskem muzeju v Novem mestu tudi odprli razstavo »Zgodovina zdravstva na Dolenjskem«. Zdravniki dan srečanja bodo obravnavali epidemiologijo in karantenske bolezni, kjer bo glavna skrb posvečena epidemijam, ki nas ogrožajo, vprašanju organizacije zdravstvene in drugih služb ter njihovi koordinaciji v primeru epidemije. Strokovno bodo obdelali in analizirali akcije cepjenja proti kormu, ki je bila pri nas lani ob pojavu koz.

S. DOKL

POSTOJNA

»Gradovi na Notranjskem«

POSTOJNA, 21. marca — V muzeju so odprli kot pri-
spevek k proslavi 400-letnice kmetijskih uporov na Slovenskem razstavo »Gradovi na Notranjskem«. Grafične podo-
be tih gradov so povzete po Valvasorju. O nekaterih skrajša ni več sledov, medtem ko so drugi še povsem ohranjeni. Zbirka obsega 21 pogledov, Obiskovalci si poleg razstave lahko ogledajo še vrsto muzejskih eksponatov, zlasti pa zbirko arheoloških izkopavin in etnografskega bogastva Notranjske.

V. I.

Letos most čez Savo?

V Kresnicah se pripravljajo na graditve pomembnega objekta

KRESNICE, 21. marca — Kresniška industrija apna, krajevna skupnost in vse družbenopolitične organizacije se že lep čas prizadevajo za dograditve mostu čez Savo. Gre za objekt, od katerega je odvisen gospodarski in družbeni razvoj Kresnic in okolice. Kaže, da se na naslednjem mesecu v Kresnicah vendarle odpravi nekatera odprta vprašanja v zvezi s postavitvijo prilepnega mostu čez Savo in da uletega začeti z deli že prihodnji mesec. Nosilce akcije je kolektiv kresniške industrije apna, ki si je zagotovila tudi pomoč in sodelovanje skoraj vseh ljudskih delovnih organizacij, občinske skupščine in nekaterih občin, ki jim za študij primanjkuje sredstev. Nasploh naj bi v večji meri skrbeli za izobraževanje mladih. Podpirali naj bi razvoju varstva otrok in pri graditvi stanovanj.

Na konferenci so navzoči sprejeli predlog, naj bi bil predsednik Tito dosmrtni predsednik ZKS.

B. BLENKUS

Sklepi mladih Jeseničanov

JESENICE, 21. marca — Na redni volitvi in delovni konferenci občinske konferen-
ce ZMS so izvolili novo vodstvo in sprejeli program dela za v prihodnje. Za predsednika konferen-
ce je bil izvoljen Miro Lapajne, za sekretarja Ivan Plišar, za organizacijskega sekretarja pa Slavka Mitelj, članica Republiške konferen-
ce ZMS.

Zavzeli so se za štipendiranje mladih, spodbujanje ljudi, ki jim za študij primanjkuje sredstev. Nasploh naj bi v večji meri skrbeli za izobraževanje mladih. Podpirali naj bi razvoju varstva otrok in pri graditvi stanovanj.

Na konferenci so navzoči sprejeli predlog, naj bi bil predsednik Tito dosmrtni predsednik ZKS.

B. BLENKUS

REVILJA ZA RADIO
IN ZABAVNO GLASBO

Riko za Jumbo-jete

Stane Škrabec, direktor ribniškega Rika, o naglem razvoju podjetja in prodoru na tuji trg — Novo: letalsko vlečno vozilo in stopnice za Jumbo-jet

RIBNICA, 21. marca. Čez nekaj dni bo na letališču Brnik na poskusni vožnji posebno letalsko-vlečno vozilo. Projektilni in izdelali so ga strokovnjaki ribniškega podjetja Riko. Podjetje, ki je imelo še pred nekaj leti izgubo, se sedaj mota po glavah letalskih strokovnjakov v Nemčiji, ime Riko izgovarjajo tudi strokovnjaki pri Douglasu v Ameriki.

Ceprav sredi razvite lesne obrti, so se v podjetju Riko tudi poteli, ko so kot kooperanti ljubljanskega Škopa za brežlji v težave, odločili se za izdelavo kovin. Najprej so se lotili vozilov, kakršne uporabljajo na letališčih za prevoz kmetov. Potlej so izdelali vlečno vozilo za letala, pa različne stopnice za letališča in sedaj so med strokovnjaki, ki nosijo oznako Riko, tudi stopnice za sletnega letalnika neba Jumbo-jet.

Mimo tega pa so, kot smo že omenili, izdelali prototip traktorja, v katerem pogonja motor hidravlični sistem, leti pa na kolesa, letalski traktor ima največji hitrost 20 kilometrov na uro, njegova vrtilna pa je v tem, da lahko povsem brez sunka premakne tudi največje letalo.

Za tako nagel razvoj podjetja, saj postaja zadnje štiri leta v svetu vse bolj znano po kakovostni letalski in

»Trenutno v lastni šoli

Novi odnosi

V litijski občini so delovanje sindikatov prilagodili novim spremembam

LITJA, 21. marca. Tu je bila popoldne skupna seja komiteja občinske konferen-
ce ZKS in predsedstva občinskega sindikalnega sveta.

Člani partijskega in sindikalnega vodstva v Litiji so spregovorili o novi organiziranosti sindikatov. V občini so že prilagodili nekatere oblike organiziranosti in delovanja sindikatov novim spremembam. Tako novi občinski sindikalni svet in njegove komisije se sestavljajo izvoljeni delegati iz osnovnih sindikalnih organizacij.

Tajnik RS ZSS Slavko Grčar je v razpravi poudaril, da ustavne spremembe terjajo radikalni poseg v orga-

in, da so sindikati delavci sami. Grčar je opozoril tudi na pomembnost uveljavljanja delegatskih odnosov v sindikatu, ki se morajo bistveno spremeniti od sedanjih.

P. BURKEJC

Predavanja

KINO KRIZANKE: amer. barv. film JEZDEC BREZ MILOSTI. Režija: Burt Kennedy. Igrajo: Robert Mitchum, Angie Dickinson, Robert Walker, Jack Kelly. Odlični vestern, ki ga po vsebini in dejanju lahko primerjamo s filmom »Vojna opoldneva«. Predstavi ob 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred začetkom.

KINO VEČICE: razposeljenih dijakov (2. del) VRAG VZEMI PROFESORJE. Igrajo: Hansi Kraus, Theo Lingon, Gila von Welterhausen in drugi. Ob 20. uri angli-ital. barv. krimi. Igrajo: Leonard Mann, Peter Martelli, Woody Strode.

KINO TRIGLAV: nem. barv. komedija o razposeljenih dijakih (2. del) VRAG VZEMI PROFESORJE. Igrajo: Hansi Kraus, Theo Lingon, Gila von Welterhausen in drugi. Ob 20. uri angli-ital. barv. krimi. Igrajo: Leonard Mann, Peter Martelli, Woody Strode.

KINO ZALOG: ital. barv. kavbojka CHUCK MOOL, MASCEVALE. Ob 20. uri. Igrajo: Leonard Mann, Peter Martelli, Woody Strode.

KINO SAVA: filmska predstava. Predstavi ob 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred začetkom.

KINO SAVA: filmska predstava. Predstavi ob 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred začetkom.

KINO SAVA: filmska predstava. Predstavi ob 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred začetkom.

KINO SAVA: filmska predstava. Predstavi ob 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred začetkom.

KINO SAVA: filmska predstava. Predstavi ob 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred začetkom.

KINO SAVA: filmska predstava. Predstavi ob 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred začetkom.

Podeno streho?

Hitrejša rešitev blejske komunale bi bila možna z združitvijo komunalnega in obrtno gradbenega podjetja

BLEJ, 21. marca. Dobro urejena komunalna služba je za turistično središče, kakršno je Blej, prav gotovo še posebno pomembna. Toda resnici na ljubo je treba povedati, da je prav komunalna že vrsto let eden največjih problemov tega kraja. V zadnjem času pa so pričeli z akcijo, da bi to dejavnost naposled le spravili na zeleno vejo.

Z njo se zdaj ukvarjajo kar tri organizacije. Poleg komunalnega podjetja nekatera dela opravljata še krajevna skupnost in turistično društvo. Tako razdrobljenost pa prav nič ne koristi, marveč le škoduje komunalni urejenosti Bleja, zaradi katere so razen prebivalcev pričakujejo tudi gostinski in turistični delavci.

V organizacijo komunalne službe je prišel precejšen sprememba odlok, ki ga je pred petimi leti sprejela občinska skupščina Radovljica. Tedaj so s tem hoteli napraviti več reda, ko so obrtno dejavnost ločili od čiste komunale. Toda ostalo je le pri tej razdrobljenosti, medtem ko jim vse komunalne ni uspelo spraviti skupaj.

Zdaj pa so na Bledu in v Radovljici zastavili vse sile da bi ta načrt le uresničili. Odločili pa so se za obratno pot kot pred petimi leti. Za-
vzemajo se za to, da bi se komunalno in obrtno gradbeno podjetje združila. Menijo, da bi bilo organizacijsko, strokovno in finančno močnejše podjetje, ki bi se lahko zaveznilo v blejski komunali. Naj omenimo samo graditve nove kanalizacije in čistilne naprave. Blejsko kopališče je še vedno brez dostojne mrliške vežice. V vodovodnem in kanalizacijskem omrežju pa jim manjka kaster. Del obeh podjetij se že sedaj marsikje dopolnjuje.

Pri združevanju pa se je zateklo v komunalnem podjetju. Nekateri člani tega kolektiva namreč ne morejo pozabiti ločitve pred petimi leti, ko so na račun obrtnega gradbenega podjetja ostali tako rekoč prazni rok pred vrati. Njihov odpor proti ponovni povezavi s tem podjetjem je prevladal tudi pri drugih, zato so bili vsi predlogi in pritiski od zunaj v začetku zaman.

Naj bo tako ali drugače, prebivalci Bleja si želijo le to, da bi bila komunalna v njihovem kraju naposled urejena. Vse to dogovarjanje in sestankovanje pa se po njihovem mnenju je predolgo vleče, zato naj bi vsi, ki so v to vključeni, pohitili z delom.

L. STRUŽNIK

Dolenjska cesta bo moderna

Ze letos 4 vozni pasovi med avtobusnim obratniščem in streliščem

LJUBLJANA, 21. marca — Dolenjska cesta, ki je bila v zadnjih letih po spomladanskem odjugu večkrat bolj podobna razbitemu kolovozu kot pa sodobni mestni vpadnici, je lani poletni med Škofljico in Lavrici končno dobila približno 3 km dolgo sodobno vozilašče, saj je zastarele in dotrajane kocke zamenjal asfalt.

V republiški skupnosti za ceste smo zvedeli, da bodo letos asfaltni trak na Dolenjski cesti spet podaljšali, med avtobusnim obratniščem na Rudniku in streliščem pri železniškem prelazu pa bo Dolenjska cesta urejena v štiri voznih pasovi. Tako bo že letos Dolenjska cesta ena izmed najbolj urejenih mestnih vpadnic.

I. P.

DANES AVTO

Trg s slabo izbiro

Trbovlje: cene kot pred dnevi — Za pomladni dan cenejši nageljni

TRBOVLJE, 21. marca — Trboveljska tržnica, kljub vsemu pomladanskemu dnevu, ni bila kaj prida založena. Gospodinj, ki so se v zgodnjih dopoldanskih urah odločile za nakup, so se lahko dobile radič po 24 dinarjev, za zapoznele pa je ostala slaba (bolj slaba in po 10 dinarjev) in regrat po 20 dinarjev. Špinace po 18 dinarjev, nekaj maloga je bilo ohrovtu po 9 dinarjev. Z zelenjavo ni bilo zadrege, tudi semen za spomladansko setev ni primanjkovalo. Z jajčki je bilo tudi dobro založen. Cene se niso spremenile, ne navzgor ne navzdol, tudi za smetano in skuto ne.

Za prvi spomladanski dan so prodajalci znatno cene nagnolov od 4 na 2,50 dinarja. Danes sta se pojavila na tržnici prodajalca iz Krškega z glasnimi izdelki, vendar pa s kar visokimi cenami. Pletenin in ženske konfekcije ni manjkalo.

G. P.

Vrtiljak želja

V radovljiški občini so na zboreh volilcev govorili predvsem o komunalnih problemih in v posameznih krajih

RADOVLJICA, 21. marca. Zbori volilcev v radovljiški občini so zaključili. Na splošno lahko rečemo, da so bili z malo izjemami zelo dobro obiskani, da so ljudje v glavnem razumeli letošnje težave s proračunom, da je treba upoštevati vse stabilizacijske napore tudi v občini in da so pretežno razpravljali o komunalnih problemih. Slišati pa je že bilo mnenja, da se morajo krajevne skupnosti zanimati ne le za komunalne probleme ampak tudi za ostale, prav tako pomembne za občane na podeželju!

Poglejmo na kratko kaj teži občane v posameznih krajih? V Radovljici so največ govorili o kanalizaciji v mestu, v Vrhnjahi in predtudi o smetišču, pokopališču in dostopu do njega, seveda pa

tudi o ureditvi cest in kopališča. V Begunjah je bil osnovni problem gradnja nove sole, ureditve ceste do pokopališča v Dragi in transformator za vas Slatno. V Lencovem in Dobravi so se najbolj zavzemali za asfaltiranje cest, kar jim je bilo že davno objavljen in bo letos tudi končno v komunalnem programu občine.

V Kamni gorici in Kropi ni manjkalo vprašanj in problemov, vendar občani v glavnem zahtevajo trgovino, ki jo »življak iz Kranja« že leta objublja, ostalo pa je le pri tem. Hočejo tudi končne urbanistične načrte za ta pre-

B. B.

Dežurne službe Kinematografi Obvestila Predavanja

Kinematografi	Obvestila	Predavanja
KINEMA CENTRUM — KRAJ: jap. barv. film MAX IN DINAMIT ZA LADJO ROTTERDAM, ob 16. in 18. in 20. uri.	KRIK V TEMI , ob 17. in 19. uri.	KINO DOLAJ — NOVO MESTO: amer. avtor. barv. film UMA ZANI HEROJI JUKE.
KINO STORIC — KRAJ: amer. barv. komedija LJUBIMCI IN OSTALI TUJCI, ob 16. in 18. in 20. uri. Igrajo: Bonnie Dedalia, Gig Young, Michael Redgrave, Harry Guardino.	LJUBLJANA	KINOTEKA , Miklošičeva c. 28: ob 16. in 18. in 20. uri: amer. barv. film PRINC STUDENT. Režija: Richard Thorpe. Glav. vlogi: Edmund Purdom, Ann Blyth, Louis Calhern, John Ericson.
KINO RADIO — JESENICE: ital. span. barv. film MOSTOVO REVOLVERSE, ob 17. in 19. uri.	KINOTEKA , Miklošičeva c. 28: ob 16. in 18. in 20. uri: amer. barv. film PRINC STUDENT. Režija: Richard Thorpe. Glav. vlogi: Edmund Purdom, Ann Blyth, Louis Calhern, John Ericson.	KINO SLOGA : dom. barv. film IN BOG JE USTVARIL KAVARNISKO PEVKO. Prod.: FRZ Beograd, 1972. Režija: Jovan Zivanović. Glav. vlogi: Vera Milič, Lepa Lukic, Bata Živojinović in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.
KINO PLAVE — JESENICE: franc. barv. film MAX IN TATU, ob 18. in 20. uri.	KINO UNION : premiera amer. barv. kriminalnega filma (3. del) DOLLAR. Prod.: Columbia, 1971. Glav. vlogi: Quincy Jones, Fotograf. film: Petrus Scholamp. Sloga: v režiji: Richard Brooks. Glav. vlogi: Warren Beatty, George C. Scott, Bert Remick, Bert Remick in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.	KINO SLOVA : dom. barv. film V BOG JE USTVARIL KAVARNISKO PEVKO. Prod.: FRZ Beograd, 1972. Režija: Jovan Zivanović. Glav. vlogi: Vera Milič, Lepa Lukic, Bata Živojinović in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.
KINO DELAVSKI DOM — JAVORNIK: franc. barv. film SICILIJANSKI KLAN, ob 19. uri.	KINO UNION : premiera amer. barv. kriminalnega filma (3. del) DOLLAR. Prod.: Columbia, 1971. Glav. vlogi: Quincy Jones, Fotograf. film: Petrus Scholamp. Sloga: v režiji: Richard Brooks. Glav. vlogi: Warren Beatty, George C. Scott, Bert Remick, Bert Remick in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.	KINO SLOVA : dom. barv. film V BOG JE USTVARIL KAVARNISKO PEVKO. Prod.: FRZ Beograd, 1972. Režija: Jovan Zivanović. Glav. vlogi: Vera Milič, Lepa Lukic, Bata Živojinović in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.
KINO KRK GORA : amer. barv. CS film DAN VRAŽJE PIŠTOLE.	KINO UNION : premiera amer. barv. kriminalnega filma (3. del) DOLLAR. Prod.: Columbia, 1971. Glav. vlogi: Quincy Jones, Fotograf. film: Petrus Scholamp. Sloga: v režiji: Richard Brooks. Glav. vlogi: Warren Beatty, George C. Scott, Bert Remick, Bert Remick in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.	KINO SLOVA : dom. barv. film V BOG JE USTVARIL KAVARNISKO PEVKO. Prod.: FRZ Beograd, 1972. Režija: Jovan Zivanović. Glav. vlogi: Vera Milič, Lepa Lukic, Bata Živojinović in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.
KINO RADOVLJICA : ital. barv. film BRIGADA PROTIV ZLOČIN, ob 20. uri.	KINO UNION : premiera amer. barv. kriminalnega filma (3. del) DOLLAR. Prod.: Columbia, 1971. Glav. vlogi: Quincy Jones, Fotograf. film: Petrus Scholamp. Sloga: v režiji: Richard Brooks. Glav. vlogi: Warren Beatty, George C. Scott, Bert Remick, Bert Remick in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.	KINO SLOVA : dom. barv. film V BOG JE USTVARIL KAVARNISKO PEVKO. Prod.: FRZ Beograd, 1972. Režija: Jovan Zivanović. Glav. vlogi: Vera Milič, Lepa Lukic, Bata Živojinović in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.
KINO DELAVSKI DOM — TROBVLJE: nem. barv. CS film OSCEOLA, ob 19. uri.	KINO UNION : premiera amer. barv. kriminalnega filma (3. del) DOLLAR. Prod.: Columbia, 1971. Glav. vlogi: Quincy Jones, Fotograf. film: Petrus Scholamp. Sloga: v režiji: Richard Brooks. Glav. vlogi: Warren Beatty, George C. Scott, Bert Remick, Bert Remick in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.	KINO SLOVA : dom. barv. film V BOG JE USTVARIL KAVARNISKO PEVKO. Prod.: FRZ Beograd, 1972. Režija: Jovan Zivanović. Glav. vlogi: Vera Milič, Lepa Lukic, Bata Živojinović in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.
KINO SORA — SKOFJA LOKA: amer. barv. film JOE YOUNG SE JE ODVODILO, ob 20. uri.	KINO UNION : premiera amer. barv. kriminalnega filma (3. del) DOLLAR. Prod.: Columbia, 1971. Glav. vlogi: Quincy Jones, Fotograf. film: Petrus Scholamp. Sloga: v režiji: Richard Brooks. Glav. vlogi: Warren Beatty, George C. Scott, Bert Remick, Bert Remick in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.	KINO SLOVA : dom. barv. film V BOG JE USTVARIL KAVARNISKO PEVKO. Prod.: FRZ Beograd, 1972. Režija: Jovan Zivanović. Glav. vlogi: Vera Milič, Lepa Lukic, Bata Živojinović in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.
KINO KRKA — NOVO MESTO: angli-nem. barv. krim. film TRUPLO IZ TEMZE, ob 17. in 19. uri.	KINO UNION : premiera amer. barv. kriminalnega filma (3. del) DOLLAR. Prod.: Columbia, 1971. Glav. vlogi: Quincy Jones, Fotograf. film: Petrus Scholamp. Sloga: v režiji: Richard Brooks. Glav. vlogi: Warren Beatty, George C. Scott, Bert Remick, Bert Remick in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.	KINO SLOVA : dom. barv. film V BOG JE USTVARIL KAVARNISKO PEVKO. Prod.: FRZ Beograd, 1972. Režija: Jovan Zivanović. Glav. vlogi: Vera Milič, Lepa Lukic, Bata Živojinović in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.
KINO DELAVSKI DOM — ZAGORJE OB SAVI: franc. barv. film VV, krim. film	KINO UNION : premiera amer. barv. kriminalnega filma (3. del) DOLLAR. Prod.: Columbia, 1971. Glav. vlogi: Quincy Jones, Fotograf. film: Petrus Scholamp. Sloga: v režiji: Richard Brooks. Glav. vlogi: Warren Beatty, George C. Scott, Bert Remick, Bert Remick in drugi. Tek. št. 11. Predstave ob 16. in 18. in 20. uri.	KINO SLOVA : dom. barv. film V BOG JE USTVARIL KAVARNISKO PEVKO. Prod.: FRZ Beograd, 1972. Režija

Pisma bralcev

SOS za parke in zelenice

Parke in zelenice niso le v okras okolice, čistijo tudi zrak, so pljuča mest. Kako so vedrjene te površine, v njih in v starejših naseljih, to je odločilno, izkustveno, kakšni so stanovanjski, ki prebivajo ob njih oziroma hodijo mimo njih.

Na novo narejene zelenice so večkrat v kratkem času prava smetišča. Uredili smo toliko in toliko kvadratnih metrov novih zelenic, posadili zelo veliko okrasnih grmičev, dreves, tako poročajo komunalna podjetja vsako leto. Znamjka pa sredstva za urejanje.

Najhuje pa je, da stanovanjski, občani, celo umirajočim zelenice in parke. Manjši otroci pomembno travo, polnijo okrasno grmičevje. Motorniki obkrožijo zelenice z avtomobili. Lastniki povodijo le-te na sprehojo na zelenice, da se otajajo, ker v stanovanjskih hišah hišalnika opravila niso zalela.

V Triglaviški ulici, pred transformatorjem, je nekdo mlado drevo celo odlomil, pol metra od tla. Prostor spredaj je asfaltiran, uporabljajo ga bližnji stanovanjski za parkiranje avtomobilov. Še eno drevesce stoji ...

LADO ARTNIK, Ljubljana, Posavskega 20

Osirotela Mura

Vratice, ki jih, pišem, naj nikogar ne vznemirijo, namerjane so predusmeti tistim, ki se jim včasih stoži po starinah.

Iz preteklega leta imam lep spomin. Naslonil sem se na zeleno ograjo in gledal valove Mure, ki so počasi poginjali stari mlini. Takrat se je ustavil kraj mene avtomobil z zagrebško registracijo številko. Nekaj potnik je hitro izstopil, usmeril kamero na mlino in posnel. Hotel je imeti spomin iz bližnje stoletnega zgradila Stalina — Radenci. Tako so se vrstili v letih od mlina naš in tuji gostje in ga fotografirali.

Danes mlina na Muri ni več. Starodavna dobrotnika kraj prejšnjih rodov na slovenski Muri ni več. Drobil je darove zemlje in pripravljaj, kar krepki človeka. Danes je na bregu Mure, razdi čaka na čas, ko o njem ne bo več sledu. Zadnji o lepi okoli starodavne zgradila.

Hitro prihaja čas, ko ne bodo naša znanca ničesar vedeli o mlinih na Muri. Zgodovinarji bodo stikali za podatki o njih in iskali o njih podobe. Omenjeni mlini pa se danes išče človeka, ki zvedo razume, ki bi mu morda odprl prava vrata rešitve.

Ne izpustimo mlina, dokler ga še imamo. Od mlina se ustavi marsikateri radenski gost, ob sprehoju ob Muri mu popusti bivanje v lepem zgradilu Stalina — Radenci.

MATILJA BOHINEC, Mele 24 pri Radenci

Toplice v Potoku?

Pred tedni so na Potoku v Tuhijski dolini nehali raziskovati izvirke tople vode. Na tavrku so pustili kakih deset centimetrov debelo cev, iz katere ustrajno teče precej topla voda. Ko se vsak dan oziramo tam mimo, se vedno ozrem pod cesto, k potoku, od kod se zjutraj iz toplega izvira kadi sapa. Pa sva si pred dnevi dejala s prijateljem, ki vozi iz Tuhijske doline les, da mora biti voda, če se kadi, tudi topla. Ustavila sva in šla k izviru. Na prvi pogled se mi je videlo, da je vode precej več, kot je bilo takrat, ko so nehali vrati, in zdelo se mi je tudi bolj topla. No, tega, da je toplejša, ne morem trditi, ker toplote nisem meril, vendar pa bi se najraje v njej okopal, tako prijetna je bila.

Nisem strokovnjak, mislim pa, da bo škoda, da topla voda ne bo več.

JOZE BRUNEC, Murska Sobota, Kocičeva 6

Dva sindikata?

DELO

Mitja Gorjup (glavni urednik). Jak Koprivc (odgovorni urednik). Ante Mahkota (pomočnik glavnega urednika). Vlado Jarc (notranja politika in gospodarstvo). Janez Stanič (zunanjia politika). Tit Vidmar (kultura). Miro Zakrjarski (dopisništvo). Evgen Bergant (šport). Vojko Černelič (centralna redakcija). Jaka Štular (nedeljska izdaja "Dela"). France Vrečar (sobotna priloga). Bogo Savojec, Olga Rajej, Ivan Kranjc (kronika, reportaža). Aco Pasterjak (poslovna stran).

da nekorišno teče v potok. Zato bi rad vedel, kaj je pravzaprav s to vodo. Ali namenjena namudi ob smirku bazen? Morda pelje asfaltna cesta in kraj je tako blizu Kamnika. Zanima me tudi, če je voda zdravilna. Če bi bilo to, bi se morda dalo v Potoku napraviti še kaj bolj koristnega? Rad bi slišal, da bi kdo, ki zadevo bolj pozna, na to pismo odgovoril.

Ivan PODGORNIK, Kamnik, Cesta treh talcev 15

Lepa gesta

Dne 2. marca letos, ponoči ob 21.30 uri, se je zgodilo nekaj, kar moramo sporočiti javnosti in javno pohvaliti.

Na koprski avtobusni postaji je bilo mnogo potnikov, ki so potovali proti Banjaluki. Ko je pripeljal avtobus iz Poreča smo videli, da nas je 16 preveč. Šofer in spremljevalec avtobusa KP 184-18 Alojz Stihovič in Mario Lejole sta nista odklonila potnikov, pač pa je šel eden od njih v garažo po nov avtobus in tam so stopili vodilni potnik ter tako udobno potovali do Zagreba.

V imenu vseh potnikov naj se zahvalim za uvidenost in lepo gesto obema tovarišema in podjetju SLAVNIK, ki ima takšne ljudi.

GOJKO BABIČ, Koper, Kresljeva 3

Zastarela slika

Pokrajino v severovzhodnem delu Slovenije, ki jo danes nazivamo Prekmurje, so v stari Jugoslaviji nekateri imenovali slovenska Sibirija. V to pokrajino so namreč takrat kazensko premeščali nekatere slovenske naprednjake. V tej, takrat blatni, zasoljeni pokrajini, ki jo danes v besednjaku naše gospodarstvene politike večkrat imenujemo manj razvito območje, smo prebivalci po osebnosti in le nekaj napravili, na to, kar smo ustvarili, smo tudi pomislili.

Zato želimo, da se na TV ekranu med poročili, ko je govor o dogajanjih v Murski Soboti, ne pokaže slika mesta iz leta 1963 (8. ali 9. marca, upotleno po porušeni zgradbi), ampak novejša. Če si delavci RTV Ljubljana ne upajo priti v našo lepo pokrajino, da bi napravili nekaj novih posnetkov, naj nam to sporočijo, damo jim bomo zagotovili 100-odstotno varnost, saj smo sticer mlajubni ljudje, razen če nam kdo na sprste stopi. Če pa ne ustegeto priti ali bi s tem imeli prevelike stroške, naj nam sporočijo tudi to: poslali jim bomo brezplačno nekaj lepih fotografij, kajti toliko smo se že razvili, da imamo med drugim nekaj odličnih fotografij.

Pri radijskih poročilih o snežnih razmerah in prevostnosti cest je bilo nekega dne konec februarja ves dan slati, da po vsej Sloveniji sneži, medtem ko v Murski Soboti ni padla ves dan niti ena snežinka ali dežna kaplja. Pri tem se vprašujemo, ali nekateri ne vedo, da spada tudi Prekmurje k Sloveniji?

Zelim opozoriti še na to, da so poročila na TV o dogajanjih v naši pokrajini, ki je plača v primerjavi s poročili o dogajanjih v drugih pokrajinah, naše republike. Menim, da bi morali biti le bolj zanimivo, kaj se dogaja v manj razviti pokrajini tik ob tromežnici. Prosimo torej malo več poslušati do nas, ki razvijamo manj razvito območje. Prekmurcem je blizu to sto stotice. Zemeljica v roke!

JOZE BRUNEC, Murska Sobota, Kocičeva 6

Ustavna zaščita za samoupravo

Z. Dragan o zamislih in predlogih, s katerimi naj bi v novi ustavi zagotovili trdnješe samoupravne odnose

SEŽANA, 21. marca. Nova jugoslovanska ustava bo vsebovala — kot vse kaže — več elementov zaščite samoupravljanja in jamstva za večjo osebno odgovornost, vstevši gmočne posledice.

V predavanju na seminarju o samoupravljanju pred udeleženci iz vse Slovenije je član IS in član CK ZKS Zveze Dragan orisal med drugim zamisli in predloge, s katerimi bi v novi ustavi zagotovili trdnješe samoupravne odnose, pri čemer je odgovornejše ravnanje eden prvih pogojev.

Tako naj bi člani samoupravnega telesa tudi materialno odgovarjali, kadar bi delavski svet sklepal o nečem, o čemer bo dobro vedel, da ne sodi v njegovo pristojnost. Gmočne sankcije bi doletele tudi tiste, ki bi povzročili škodo z neresničnim obveljavanjem samoupravnih teles ali kolektivov, kadar bi zavestno prikrivali dejstva. Ispeljalo bi tudi materialne odgovornosti, ki zagotovijo zakon.

V samoupravnih sporih — recimo o tem, ali se sme

»Poslovna hiša«

MOSTAR, 21. marca (Tanjug) — V Mostarju ustanovljajo »poslovno hišo za področje osebnega dela, ki naj bi svoje člane preskrbovala s potrebnim orodjem in strovinami, skrbela za prodajo njihovih izdelkov in storitev ter jim preskrbela tudi naravnice. Z ustanovitvijo te organizacije žele preprečiti stagnacijo obrtne dejavnosti v BiH.

Perišin na Reki

REKA, 21. marca (Tanjug) — Predsednik hrvaškega IS dr. Ivo Perišin se je danes na Reki pogovarjal s predstavniki medobinskih družbenopolitičnih organizacij z reškega in istrskega območja ter s predstavniki Reke o aktualnih gospodarskih vprašanjih.

Več gradbenih del

BEograd, 21. marca (Tanjug) — Jugoslovanska gradbeno podjetja so januarja letos opravila s 5 odstotki manj delavcev dela v vrednosti 1.007 milijonov dinarjev, kar je za 15 odstotkov več kot januarja lani.

Kmetijski sejem v Kranju

Med 90 razstavljalci tu di podjetja iz Avstrije, Italije in ZRN

KRANJ, 21. marca — Na razstavišču v Savskem logu bo od 31. marca do 8. aprila 12. mednarodni spomladanski kmetijski sejem. Na njem bo sodelovalo okoli 90 razstavljalcev, 60 proizvajalcev pa bodo zastopala trgovska podjetja.

Razen domačih bo na sejm tudi precej avstrijskih, italijanskih in zahodnonemških kmetijskih strojev. Dovoljenje za uvoz so že dobili, v prihodnjih dneh pa pričakujejo še devize za odkup. Tako bo mogoče na sejmu nekaj uvoženih kmetijskih mehanizacij kupiti tudi za dinarje. Razstavljalci in prodajalci bodo tudi izdelke široke porabe.

L. S.

TOZD odcipiti, ali je TOZD mogoče ustanoviti ali ne — bi razložila posledice samoupravnega sodišča. V njih bi bili ne samo pravilni, marveč tudi drugi, ki so poklicani razsojati o samoupravnih sporih, štiti družbeno lastnino in družbene interese, je dejal Dragan.

Braniči samoupravljanja prav tako niso institucije, ki bi delovali v obliki in v publiku. Sprožali bi postopke pred skupščinami, sodišči in ustavnimi sodišči.

Značilna novost v predlogih za novo ustavo je tudi obnova t. i. paritetnih komisij za volitev direktorjev. V njih naj bi bili po novem tudi delegati skupščin in ti bodo enakovredno s predstavniki delovne organizacije odločali o tem, koga predlagati za direktorja. Volitev direktorja pa bo še naprej pravica delavskega sveta. S tem bo bolj poudarjen samoupravni, družbeni interes pri izbiri vodilnih kadrov.

Dragan je tudi obširno spregovoril o teoretičnih in ustavnopravnih zamislih o družbeni lastnini. Nova ustava določa naj bi predvsem učinkovite preprečevalne odločitve, odločitve o delovnih ljudih, odločitve o monopoli in upravljanje in prilaganje dohodkov. Te odločitve bodo orodje za zagotovitev dominantnega položaja delavskega razreda v družbi.

Po zamislih o novi ustavi naj bi zajamčili posege v tisti del dohodka, ki je posledica rente, monopola dohodka — bodisi s samoupravnim sporazumom ali z družbenim posegom. Ta del dohodka bi imeli obvezno nameniti razvoju.

Snovalci nove ustave bodo prav tako predlagali vrsto ustavnih norm, s katerimi bo omogočena enakopravnost proizvodnje nasproti veletrgovini, reeksportu, bankam. Tako naj bi zagotovili pravice vseh, ki združujejo sredstva, do resničnega upravljanja z njimi.

Trdnješe kot doslej bo opredeljeno tudi planiranje kot sinteza načrtov delavcev v TOZD, upoštevaje težave zakonitosti, samoupravne pro-

Predlog vdrugič

Hrvaški IS bo ponovno predlagal saboru, da odobri zvišanje sredstev sklada za razvoj manj razvitih krajev

ZAGREB, 21. marca (Tanjug). Hrvaški IS bo najbrž ponovno predlagal saboru, naj odobri zvišanje sredstev republiškega sklada za razvoj gospodarsko premalo razvitih krajev na Hrvaškem.

IS se zavzema, naj se delež tega sklada v družbenem proizvodnem skladu poveča od zdajšnjih 1,37 promila na 1,46 promila; tako naj bi do leta 1975 zbrali še dodatnih 35 milijonov dinarjev. IS sprejeli v republiki, ki združujejo zavrnili v gospodarstvenem zboru sabora — ta z milijonsko načrtovano nostjo ocenjuje vse zahteve, ki bi lahko delovne organizacije še dodatno obremenile.

IS pa vztraja pri svojem predlogu, prepričan, da nekatere območja republike brez okrepljene družbene pomoči še dolgo ne bodo mogla priti na zeleno vejo; približno 30 odst. celotnega prebivalstva s teh območij so-

deluje le s 14 odstotki pri ustvarjanju republiškega družbenega proizvoda; nanje odpade le 9 odst. vseh investicij in v sorazmerju s tem se oblikujejo tudi skladi, ki zaradi svoje plosčasti zavorajo napredovanje. Hkrati pa velika mestna središča in številne občine beležijo evropsko raven gospodarskih gibanj, a z vsemi značilnostmi takega naglega razvoja; s poglabljanjem prepada med bogatimi in siromašnimi deli republike. Od poprejšnjih 12 je še številno občin, ki uživajo status manj razvitih, povzpelo zlahka na 48 (od 106 občin v SRH).

Današnje razmere med manj razvitimi so eden od argumentov republiškega IS,

Še večji prevoz rude?

Delegacija Linza na Reki — Povečane potrebe avstrijskih jeklar

REKA, 21. marca (Tanjug) — Delegacija Linza je končala tridnevni obisk na Reki, kjer se je pogovarjala o nadaljnjem razširitvi sodelovanja med gospodarstvom obeh mest. Zupan Franjo Hillinger je izjavil, da je združitev celotne avstrijske jeklarne industrije nastala velika možnost, da se zelo močan prevoz železove rude, ki poteka prek specialnih pristaniških naprav v Bakru za jeklarstvo Voest iz Linza, znatno poveča. Jeklarji bodo razširili, hkrati pa gradijo še tretjo avstrijsko jeklarstvo. To bo znatno povečalo potrebo po vrzih rude. Predsednik Reke obinske skupščine Nedeljko Andrić je poudaril, da bodo morale prometne organizacije Reke svojo investicijsko politiko uskladiti z razvojem avstrijskih jeklar, da ne bi naš transport postal ozko grlo avstrijske jeklarne industrije.

Na seminarju so obravnavali tudi delavsko kontrolo, kodeks samoupravljanja in sporazume ter dogovore o delitvi dohodka in osebnih dohodkih. Uvodne besede o tem so imeli: predsednik komisije za samoupravljanje slovenskih sindikatov Mitja Svab, sekretar jugoslovanskih sindikatov Marjan Rožić in članica sekretariata CK ZKS Danica Jurković.

JOZE SIRČELJ

Enotne rešitve

Že aprila medrepubliški dogovor o varstvu borcev, ki žive na vasi — Blažji cenzus za uveljavljanje pravic

BEograd, 21. marca (Tanjug). Razprava o položaju borcev NOV, ki žive na vasi, v skupni komisiji vseh zborov zvezne skupščine za vprašanje borcev in vojaških vojni invalidov je pokazala, da vprašanje varstva borcev na vasi terja vrsto posebnih rešitev, ki sodijo bolj v pristojnost republike, pokrajin in komun kot pa v pristojnost federacije.

Komisija je sklenila, da je treba kmalu, najbrž že aprila, pripraviti medrepubliški dogovor o teh vprašanjih. V dogovoru, ki naj bi ga sklenili predsedniki komisije, ZZZ NOV, republiških organov in drugi, naj bi uređili tudi vprašanje borcev na vasi.

Zvezni simpozij o kmetijstvu

MARIBOR, 21. marca — Skupnost kmetijskih sil Slovenije organizira 10. in 11. maja letos v Mariboru zvezni simpozij, na katerem bodo sodelovali predstavniki kmetijskih sil iz vseh republik. Razpravljali bodo o nekaterih posebnih problemih kmetijskega solstva.

M. K.

si, ki ne izpolnjujejo minimalnih pogojev za priznanje pokojnine in katerih materialni položaj je treba urediti približno enako v vsej državi.

Zadnji popis borcev je pokazal, da je na vasi precej borcev, ki v zakonskem roku niso uredili svojega borcevskega statusa. Na seji komisije so navedli podatke, da v Vojvodini več kot 21.000 borcev, ki žive na vasi, ni uredilo svojega borcevskega statusa; podatki pa hkrati govorijo, da ima več kot 35 odstotkov borcev, ki žive na vasi, manj kot 1000 dinarjev mesečnega dohodka.

Po mnenju članov komisije bi bilo treba pravice kmetov glede pokojnine urediti v posebnem poglavju republiških

Odlok ZIS ščiti samo potrošnjo

Priporočilo odbora za agrarno politiko ZIS: namesto sprejetega odloka pripraviti ustrezne ekonomske ukrepe

BEograd, MURSKA SOBOTA, 21. marca. Člani odbora zbora narodov za agrarno politiko so na današnji seji poudarili, da je odlok ZIS o enotnih odkupnih cenah živine ter o najvišjih cenah v prodaji na drobno za meso in mesnine vnesel med živinorejce razburjenje in zmedo, predvsem zato, ker štiti interese potrošnikov, ne pa interese razvoja in napredka živinorejce.

Prve posledice tega odloka že čutimo: na domačem trgu so že opazne težnje po prenehanju prodaje mesa, pri živinorejcih pa težnje po prenehanju reje živine, ker do ločene cene živine in mesa niso spodbudne zanje. Ker menimo, da bi lahko reja živine kmalu obširno upadla, so poslanci sklenili poslati ZIS nujno priporočilo, naj preuči vse kompleksne probleme v živinoreji in sprejme takšne ukrepe, ki bodo povečali zanimanje živinorejcev za rejo in pitanje živine.

Namen priporočila ZIS ni v tem, so poudarili v skle-

pih odbora — da bi neutemeljeno in na hitro zahtevali zvišanje cen mesa oziroma odkupnih cen za živino, čeprav bi bilo to glede na visoke cene živinske krme in na veliko povpraševanje po mesu pri nas in v svetu opravičljivo. Namen priporočila je, da bi namesto odloka, ki jih sprejemamo na hitro, sprejeli ustrezne ekonomske ukrepe in rešitve, ki ne bi samo spodbudile razvoj živinoreje, temveč bi tudi dolgoročneje reševale še daljša poredna problema preskrbe domačega trga z mesom.

Poslanci so na koncu izrazili upanje, da odlok ZIS o odkupnih cenah živine in o cenah v prodaji na drobno za meso in mesnine ne bo dolgo v veljavi, temveč da ga bodo kmalu zamenjali gospodarsko ustrežnejši ukrepi.

Področno posvetovanje, ki ga je o problemih živinoreje, predelave in prodaje mesa sklical danes v Murski Soboti republiška gospodarska zbornica s podpisniki spoznoma, minilo v znamenju vroče razprave o vzrokih in posledicah sedanjih neurejenih tržnih razmer ter zahtev predstavnikov kmetijstva in predelovalne industrije po korenitih popravkih v politiki oblikovanja cen.

Če bo kmetijstvo v bazi moralo še naprej prenašati levi del bremena stabilizacije, ni pričakovati zboljšanja razmer tudi v živinoreji, v klavnicah in mesni industriji, v mlekarstvu in drugod, so poudarili. Upravičeno nastaja vprašanje, ali grožnje izgube ne bodo usodno vplivale na uresničitev sprejetih programov v proizvodnji, to pa bi usrgnilo zavre naša prizadevanja za kontinuirano proizvodnjo in po določenih strukturalnih spremembah ter težnje po izboljšanju njene, kakovosti in podobno.

Predstavnik gospodarske zbornice Franc Sunčič je v uvodni besedi dejal, da se je

ZIS s sprejemom odloka o cenah živine in mesa iznevolil tem težnjam, saj je ves problem zožil na problem narasčanja življenjskih stroškov in se v svojih ukrepih omejuje pretežno na linearno zviševanje cen tudi pri mesu, mleku in drugih kmetijskih proizvodih. Kot neizpolnjene naloge že od leta 1970 pa je označil neurejene cene za meso krmliva, v zadnjem letu tudi mislo uskladiati cen mlečnih izdelkov z dogovorjenimi odkupnimi cenami mleka, slednjaj pa z zadnjim odlokom ZIS o cenah mesa v prodaji na drobno kljub trimesečnemu odlašanju nismo rešili niti kontinuitete proizvodnje, niti eksistenčnih problemov klavniške industrije.

V znamenju teh in drugih problemov so udeleženci razpravljali o letošnjem proizvodnem načrtu v Sloveniji in posebej v Pomurju, ki ima velik delež v skupnem slovenskem načrtu. Uresničevanje tega načrta zahteva dosledno uresničevanje zahtevnih operativnih nalog in v prihodnje bolj enotno reševanje spleta odprtih problemov v kmetijstvu, zlasti še v živinoreji, ter tremo spoznavanje vseh ravneh.

A. A., B. B.

Posvet o dopolnilih

BEograd, 21. marca (Tanjug) — Beogradska gospodarska zbornica je organizirala posvet o uveljavljanju ustavnih dopolnil v blagovnem prometu; na posvetu sodelujejo razen predstavnikov beogradske trgovine, tudi predstavniki 80 proizvajalnih organizacij iz vse države, s katerimi sodelujejo beogradske trgovinske organizacije.

Dober štart

BEograd, 21. marca (Tanjug) — Finančni obseg proizvodnje v tekstilni industriji je bil februarja za 8 odstotkov višji kot februarja lani, v prvih dveh mesecih letos pa je bil za 12 odstotkov večji kot v istem obdobju lani.

Razstava „Jutro 73“ na GR

Odprta bo do 31. marca — 200 podjetij iz 11 držav — Tudi aranžerstvo

LJUBLJANA, 21. marca — V ponedeljek bodo na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču odprli 4. mednarodno razstavo trgovske in gostinske opreme, aranžerstva, embalaže, strojev za pakiranje, transportne in skladiščne opreme »Jutro 73«.

Posebnost letošnje razstave, na kateri bo sodelovalo 200 podjetij iz 11 držav, bo prikaz prve eksperimentalne samopostrežne blagovnice v Jugoslaviji. Opremila so jo domača podjetja.

Na razstavi, kjer bo posebnost na pozornost posvečena tudi aranžerstvu, bodo vsak dan, od zaključka 31. marca, strokovna predavanja.

Podpora

BEograd, 21. marca (Tanjug) — V pismu ZIS svet ZSJ zahteva, naj se v okviru možnosti upošteva zahteva rudnikov premoga po povečanju cen, vsekakor pa je potrebno najti način za zboljšanje materialnega položaja rudarjev.

OD rudarjev, navaja pismo, so nedopustno nizke: lanske povprečje je bilo vsega 1.617 dinarjev, od tega v Sloveniji 2.231, v Srbiji 1.383, v BiH pa 1.575 dinarjev. V rudniku Kakanj je najnižji OD 800, najvišji pa 3.400 dinarjev. Zaradi pomanjkanja denarja se v rudnikih uklinjajo sredstva za družbene prehrano, prevoz rudarjev, stanovanjsko gradnjo, povečuje pa se število nesreč pri delu. Rudnik Kakanj pri toni črne premoga pri prodaji cenil izgubi 11.900 dinarjev. Realni OD rudarjev so lani v primerjavi s 1971. upadli za 6. v ožji Srbiji zelo za 10 odstotkov.

Na razstavi, kjer bo posebnost na pozornost posvečena tudi aranžerstvu, bodo vsak dan, od zaključka 31. marca, strokovna predavanja.

L. A.

Vpisujejo notranje posojilo

V ZTP Beograd doslej vpisalo posojilo za stabilizacijo 75 % delavcev

BEograd, 21. marca (Tanjug) — V ZTP Beograd poteka vpis notranjega prostovoljnega posojila za stabilizacijo poslovanja. V nekaj dneh je posojilo v višini enomesečnega dohodka vpisalo približno 75 odstotkov delavcev. Vpis notranjega posojila za stabilizacijo, ki ga bodo uporabili za obratna sredstva, bo končan do konca tega meseca. Računajo, da bo do delavci vpisali 80 milijonov dinarjev posojila (toliko znaša njihov enomesečni sklad neko osebnih dohodkov); tako bo 43.000 članov kolektiv dokazal, da je pripravljen prispevati svoj delež k stabilizaciji.

Zgodilo se je

Danes je četrtek, 22. marec, 81. dan v letu. Do konca leta je ostalo še 284 dni. Ob tem se spominjamo naslednjih pomembnejših dogodkov:

1955 — Umrli je Ivan Šubašić, politik, ki je kot predsednik jugoslovanske begunske vlade podpisal s maršalom Titom sporazum, na podlagi katerega je bila begunska vlada razpuščena, tovariš Tito pa je dobil mandat za sestavo vlade, v kateri je Šubašić dobil resor zunanje ministarstva. Na tem položaju pa je ostal samo nekaj mesecev.

1946 — Transjordanija je bila razglašena za neodvisno državo.

1945 — Ustanovljena je bila arabska liga. Sporazum o tem so podpisali voditelji Sirije, Saudske Arabije, Egipta, Libanona, Iraka, Jemena in Jordanije.

1937 — Izšla je uredba o izvajanju zavarovanja delavcev za onemoglost, starost in smrt. Začela je veljati 1. septembra.

1876 — Rodil se je srbski pisatelj Borislav Stanković. Njegovi najbolj deli sta roman »Nečista kri« in drama »Koštana«.

1832 — Umrli je največji nemški književnik in mislec Goethe, ki je s svojo raznovrstno ustvarjalnostjo pripeljal nemško književnost v vrsto velikih evropskih književnosti.

1599 — Rodil se je nizozemski slikar Antonius van Dyck, genitlen umetnik v edini najuglednejši predstavniki flamske slikarske šole. Delal je tudi v Rotterdamu, nato pa v Italiji,

„Tiskati moramo zlasti marksistično literaturo!“

Pogovor predsednika Tita z našimi založniki, ki so ga seznanili s svojimi težavami — Pri mladim moramo vzbuditi veselje do branja — Marksistična literatura je za branje, ne le za citiranje

BEograd, 21. marca (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je 15. marca sprejel delegacijo združenja založnikov in knjigarnarjev Jugoslavije na čelu s predsednikom upravnega odbora združenja Ivanom Bratkom. Sprejema se je udeležil tudi član izvršnega biroja predsedstva ZKJ Todor Kurtović. Pogovor med predsednikom Titom in delegacijo založnikov bo objavljal Komunist v jutrišnji številki. Člani delegacije so predsedniku Titu povedali, da smo v Jugoslaviji po vojni natisnili okrog milijardo knjig, oziroma povprečno okrog 50 knjig na prebivalca.

Zdaj že kakih 10 let natisnemo v Jugoslaviji letno okrog 55 milijonov knjig. Založniki so govorili tudi o tem, da bi morali zakonodajno, ki zadeva promet s knjigami (davek in druge lastnosti), v državi poenotiti. Zakon o založniških podjetjih, ki so zdaj v pripravi, bi moral imeti enotna temeljna načela.

Težavna pot od založnika do bralca

Člani delegacije so opozorili tudi na gospodarske težave založnikov, ki izvršajo delo iz neustreznih finančnih instrumentov, po katerih je bila knjiga na trgu zmanjšena s drugim blagom.

Omenili so tudi zmanjšanje marksistične literature in težave s njeno prodajo. Delo s ustanavljanjem prodajne mreže je skoraj zamrlo, tako da je pot od založnika do bralca vse težavnejša.

Nadalje so opozorili na položaj pisatelja. Polovica pisateljev ni mogla urediti družbe, sinisti zaradi tega, ker so v nekaterih založniških hišah zagospodarile sile, ki so pisatelja potlačile v odvisnost, tako da zdaj zaradi pritiska včasih tudi odstopi od svojih načel. V nekaterih založniških hišah se skušajo uveljaviti tudi nacionalistične in protisamoppravne sile, ki vplivajo na založniške programe ter dajejo prednost publikacijam in knjigam, ki ustrezajo njihovim konceptom.

Posebej so govorili tudi o prevajanju. Odpiranje naše države v svet še ne pomeni odpiranja so proti regresivni moči, tistemu, kar ima za cilj spodkopavati razmere v državi. Veliko je prevedenih izjav, ki niso le brez vrednosti, temveč so tudi neposredno naprjene proti osnovni smeri našega razvoja. Tudi na tem področju je liberalizem, saj del založnikov. Obstaja pravačata poplava prevodov iz Zahodne Evrope in Amerike, ne da bi bilo pri tem kakršnokoli sorazmerje pri plašanju naših knjig v teh državah.

Kritika nima pravih meril

Tudi kritika, ki spremlja posamične izdaje, je resen problem. Razen dokaj redkih resnih kritik so druge večinoma navijaške, pogosto pa izgubljajo nadzire potrebna merila. Zato je treba ustvariti pogoje, da premočno tako razmere, pri tem pa je treba pritegniti mlade, ustvarjalno in idejno jasno opredeljene sile.

Opozorili so tudi, da se mora povečati vpliv svetov kot družbenih organov in da mora biti razmerje organizacij ZKJ do politike založniških hiš bolj aktivno. Glede položaja naše knjige v tujini so opozorili, da bi morala biti dejavnost bolj organizirana in poverljiva.

Založniki so predsednika Tita med pogovorom seznanili tudi o tiskanju knjig v jezikih narodnosti, o kadrovske politiki in o napakah, do katerih je prišlo. Poudarili so, da je v zadnjem času opaziti družbeno razdaljo, ki je upoštevna za premostitev problemov in težav.

Predsednik Tito je opo-

zori, da približno enaka letna naklada knjig v zadnjem desetletju ne pomeni le stagnacije, temveč upoštevanje, da narašča število prebivalstva, tudi nazadovanje. Zatem je rekel:

Vsa lahka literatura ni šund

»Moram povedati, da sem bil pogosto nezadovoljen z založniško dejavnostjo, in to iz več razlogov. Ta dejavnost je potekala dokaj stihistično. Zdaj, ko smo začeli bolj odločno uresničevati načela zveze komunistov o razvoju naše družbe, bi se moralo to pokazati tudi pri založniški dejavnosti. Ne gre le za to, da za vse velja neke vrste nadzorstvo, temveč da zagotovimo razvoj družbe v smeri, za katero se zavzema ZKJ, v smeri nadaljnje izgradnje samoppravne socialistične družbe in ohranjanja pridobitev revolucije, za katere je bilo veliko krivovnega.«

Predsednik Tito je zatem govoril o šundovski literaturi in poudaril, da ta pojem pri nas še ni opredeljen. Omenil je, da v šund sodijo predvsem razne pornografske izdaje in nekatere uvožene brezredne in škodljive knjige, ter dejal, da del literature včasih napačno uvrščajo med šund. »Vseeno na primer lahko literaturo. Kot ovek sem prebral knjigo o Sherlocku Holmesu. Name niso slabo vplivale. Mislim, da lahko take knjige pri otrocih spodbujajo domišljijo in občutek za pravico.«

Predsednik je opozoril, da je v svetu veliko literature, ki lahko pozitivno vpliva na mlade. Med drugim je omenil, da so najzgodnejši načrti izredni izredni vti romani Jacka Londona. »Klasika dela svetovne književnosti — Balzacova, Tolstojeva, Molitorova, sodijo med tejšo literaturo in zelo rad sem jih prebral pomene, ko mi je branje že postalo potreba. Otrokom ne moremo kar čez noč vsiliti Tolstojeva, Balzacova ali Marxa, temveč jim moramo predstaviti razmišljeno literaturo, ki bo pri njih zbudila veselje do branja, zatem pa iti dalje. Menim, da se je treba vsega tega lotiti bolj studično in da moramo dobro razločevati med tem, kaj je šund in kaj ni. Vse, kar je šund, zlasti pornografija, je treba popolnoma zavreči. Take izdaje kvarijo ljudi.«

Potrebuemo množično marksistično literaturo

Predsednik Tito je zatem opozoril, da pri nas še dolgo zametajo marksistični odnos v založniški politiki, zaradi česar je prišlo na tem področju do stihističnosti. Naše izobraževalne ustanove, univerze, srednje šole in podobno, so bile tako izpostavljene raznim negativnim vplivom iz Zahoda.

»Tiskati moramo predvsem marksistično literaturo in poskrbeti, da bo bodo naši ljudje brali,« je poudaril predsednik Tito. »Ne gre le za to, da bi voditelji jemali citate iz teh del, kadar so jim potrebni. Vsi moramo poznati to teorijo, preiti mora v srce razumevanja našega družbenega razvoja. To je zdaj naša

neposredna naloga. Seveda zdaj ne moremo zahtevati od ljudi, da bi kupili vsa Marxova dela. To je najtežja literatura. Ko sem bil na prisilnem delu, sem nekaj mesecev študiral prvi in drugi del »Kapitala«. Tedaj sem imel čas. Zdaj pa na primer ne bi imel toliko. V današnjem času moramo tiskati tudi popularne izdaje, skripte, izvirke in podobno, da bi zagotovili, da bi lahko marksistično literaturo brali tudi začetniki. Potrebuemo množično marksistično literaturo, ker je marksistična izobrazba naših ljudi daleč pod zahtevano ravni.«

Vrh tega je marksistična knjiga pri nas draga in bi morali poskrbeti za njeno pocenitev. Skupnost bi morala izločiti sredstva za ta namen. Tako federacija kot republike in drugi morajo omogočiti s subvencijami, da bomo izdajali čimveč te literature. Mislim, da brez tega ni mogoče.«

Ne izdajati ničesar, kar ni v skladu z načeli našega razvoja

Predsednik Tito je opozoril, da so se včasih skozi založniška podjetja infiltrirala v naše družbeno življenje tudi kontrarevolucionarna stališča. Tudi tukaj nismo bili dovolj budni. Pri tem bi morali nastopiti tudi delovni kolektivi, zlasti komunisti v njih in vsi, ki ste neposredno odgovorni za te stvari.

O literaturi, ki jo izdajajo verske skupnosti, je tovarš Tito rekel, da mora biti ta dejavnost v skladu s našimi ustavnimi načeli in s splošno smerjo družbenega razvoja, da se mora podpreti splošni zahtevam naših narodov.

Predsednik republike je govoril tudi o tem, da je najhiterje reševati problem prodaje knjig, in poudaril, da knjige ni mogoče prodati v kratkem času, v letu ali dveh, temveč da je ciklus prodaje knjig precej daljši.

Kar zadeva prevajanje, del s področja družbenih ved, je tovarš Tito opozoril, da so tako založniki kot organi ZKJ dolžni poskrbeti, da ne bomo izbirali in prevajali tistega, kar je v nasprotju z načeli našega razvoja.

»Omenil bi tudi vprašanje prevajanja literature iz raznih držav,« je nadaljeval predsednik Tito. »Založniška dejavnost je na primer v Južni Ameriki razvita, vendar imamo pri nas prevedene zelo malo njihove literature. Vseeno na primer Mehiko. Te knjige rad berem.«

Premalo poznano literaturo nevrščeni

Tudi v mnogih drugih državah izdajajo napredno literaturo. Naši prevajalci in drugi, ki skrbijo za to, bi se morali bolj zavzeti za to, reči. Izhajati je treba iz dejstva, da je naša država med nevrščeni in da ni logično, da pri nas tako malo prevajamo dela, npr. iz nekaterih afriških in drugih držav. Temu moramo posvetiti več pozornosti.

Tovariš Tito je pozitivno ocenil prizadevanja založnikov, da bi izdajali več del iz sovjetske literature, zlasti pa iz klasične ruske literature, ki je zelo bogata.

Zgodovine ni moč prikrojiti

»Naše publicistično dejavnost moramo tako usmeriti, da se bodo naši ljudje čim bolj seznanili s svetom. To je mogoče doseči ne samo z raznimi referati, predavanji itd., temveč je treba omogočiti vsakemu človeku, da se s tem sam neposredno seznani. Tistim, ki želijo brati knjige v tujih jezikih — mislim knjige, ki jih pri nas ne bi bilo smotno prevesti — je treba omogočiti, da bo to lažje knjige lahko kupovali in brali.«

Zaradi nasprotujočih si vestí o spremembah odkupnih cen so kmetje iz okolice Celja ponudili za zalok nekaj več živine. Ta izvor pa bo verjetno kmalu usahnil.

Od torika naprej, ko so v Pomurju začele veljati nove cene, so mesnice mnogo bolj zaželeno, kot nekaj dni po-

Ustavna dopolnila poglobljajo enakopravnost vseh narodov in narodnosti Jugoslavije. Republike in pokrajini imajo zdaj več pravic. Se zmeraj pa imamo opraviti z nerazumevanjem, z odkloni in celo s separatističnimi pojmovanji. Zveza komunistov in njena vodstva so dolžni zagotoviti pravilno linjo nadaljnega razvoja naše enotne jugoslovanske skupnosti, ki ne goslovanske lastnosti oporeka nacionalnih lastnosti in nacionalnih pravic posebnim narodom in narodnostim. S tem v zvezi je predsednik Tito spregovoril tudi o prikazovanju zgodovine naših narodov, o poskusih ne-katerih nacionalistov, da bi zgodovino prikrojili in pril-

godili svojim pogledom. Zgodovina je znanstvena disciplina, pisati jo morajo znanstveniki, vendar takšni, ki razumejo družbene zakonitosti in ki izhajajo iz marksističnih pozicij, pozicij Zveze komunistov Jugoslavije.

To velja tudi za proučevanje našega družbenega razvoja, odkar smo ustanovili našo socialistično skupnost. Tudi v teh zadevah ne sme biti razhajanj, kar nas vse povezuje enoten interes, interes razvoja socializma in samoppravnih družbenih odnosov. To ni interes ene same republike, temveč vseh, vse naše skupnosti. Tudi v tem pogledu moramo biti enotni, je končal predsednik Tito.

Pet partnerjev

Republiško koordinacijsko telo za mednarodno sodelovanje v kulturi, prosveti, znanosti in pri tehnični pomoči

LJUBLJANA, 21. marca. Na seji koordinacijske komisije IS SRS za družbene dejavnosti, posvečeni tokrat sistemski problematiki mednarodnega sodelovanja na področjih znanosti, kulture, prosvete in tehnične pomoči, je bila temeljna iztočna ugotovitev, da je treba pri vzpostavljanju ustreznih koordinacijskih organov nujno slediti ustavni formuli: ta pa pravi, da so kultura, prosveta, znanost in tehnično sodelovanje ustrezno opredeljene v okviru pristojnosti republik in nato v okviru republik opredeljene v interesnih skupnostih.

Pri iskanju sistemskih rešitev, je bilo rešeno, je treba zato upoštevati tri med seboj preplečajoče se linije: upravno, samoppravno in strokovno (strokovne službe).

V tej luči so člani komisije ugotovili, da nam primanjkuje republiške koordinacije na omenjenih področjih, pri čemer je najbolj v zraku področje tehničnega sodelovanja oziroma pomoči.

Edinostno so sprejeli predlog, naj bi prvi republiški koordinacijski organ za sodelovanje na področjih kulture, prosvete, znanosti in tehnične pomoči za začetek sestavljalo teh-

le 5 partnerjev: kulturna skupnost, gospodarska zbornica in zvezni svet, pri čemer je treba poudariti, da bodo morali gospodarsko zbornico kot najmočnejšo asociacijo gospodarstva pobližati za to vlogo njeni partnerji, koordinacija za prosveto in kulturno sodelovanje ter koordinacija za znanstveno in tehnično sodelovanje.

Prvi se naj bi slovenski koordinacijski organ v omenjeni zasedbi sešel v prvi polovici aprila. Tedaj bi se dogovorili o pristojnostih, programu in dokončni sestavi koordinacijskega telesa. P. Z.

Odbor za proslavo AVNOJ

Med 37 člani so tudi 4 predstavniki iz Slovenije — 30. obletnica

BEograd, 21. marca (Tanjug). Predsedstvo zvezne skupštine je na osnovi predlogov in soglasja republik in pokrajinskih skupščin, funkcionarjev AVNOJ in drugih imenovalo zvezni odbor za proslavo 30-letnice drugega zasedanja AVNOJ v Jajcu. Za predsednika odbora so imenovali predsednika zvezne skupštine Mijalka Todorovića, med 37 člani odbora, uglednih družbenopolitičnih delavci iz vse države, pa so iz Slovenije sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc, predsednik skupštine SR Slovenije Sergej Kraigher, predsednik republiške konference SZDL Slovenije Mitja Ribičič, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. Josip Vidmar.

„Vaša pomoč v najhujši stiski“

M. Rahman: Jugoslovanski narodi in vlada so nam stali ob strani, ko nam je bila pomoč najbolj potrebna

DAKA, 21. marca (Tanjug). »Jugoslavija je ena od naših najboljših prijateljic. Jugoslovanski narodi in vlada so nam stali ob strani v trenutkih, ko nam je bila pomoč najbolj potrebna. Še posebej smo hvaležni predsedniku Titu, ker se osebno zanimala za našo državo. Zato nam je ljubo, da si bo jugoslovanski premier utrgal čas in v kratkem obiskal Bangladeš. Sprejeli ga bomo kot draga prijatelja in moram reči, da se veselimo njegovega obiska.«

Tako je izjavil premier Muddibur Rahman v intervjuju z dopisnikom Tanjuga Brankom Savicem pred obiskom predsednika ZIS Džemala Biječiča v Bangladešu. Prvo vprašanje, ki ga je postavil Savic premieru Rahmanu, je bilo, kakšen uspeh so bili v zadnjih 14 mesecih neodvisnosti po njegovem mnenju najbolj pomembni.

»Jugoslavija je tudi na lastni koki okusila podobno trpljenje in iz svojih iskrenih ve, kaj pomeni obnavljati razrušeno domovino,« je dejal Rahman. »Največ težav pa smo imeli prve dni z rehabilitacijo 10 milijonov tujincev, ki so se vračali iz Indije. Čim hitreje je bilo treba tudi obnoviti komunikacije, ki jih je pakistanska armada namenoma uničila. Uničenih ali močno poškodovanih je bilo 274 mostov, poplavljenih 66 od 96 brcov, cestno omrežje pa je bilo v takem stanju, da ga ni bilo mogoče uporabljati. Poleg tega so bile razmere v državi zelo težavne, zaznamovane s mnogimi posledicami pravkar končane vojne.«

Vlada je storila vse, kar je bilo v človeških močih. Če bi se še moral odločiti za največji uspeh v minulem obdobju, je po mojem mnenju tak uspeh sprejetje ustave Bangladeša in prve splošne volitve v tako kratkem času.«

Na vprašanje, katere neurejene probleme, s katerimi se je soočila njegova vlada, ima za najhujšnje in najtežavnejše, je premier odgovoril, da je takih problemov veliko, posebej pa je omenil: zagotoviti dovolj hrane, omejit brezposelnost, rehabilitirati žrtve terorja. Zatem je poudaril, da je sistem izo-

braževanja zastarel, da ima kolonialno obelježje, kar seveda ne ustreza novim potrebam. Socialistično gospodarstvo, ki smo ga začeli graditi, je poudaril Rahman, terja reorganizacijo izobraževalnega sistema.

V odgovoru na neko drugo vprašanje je bil premier poudaril, da se Bangladeš usmerja v izgradnjo socialistične družbe, katere glavni cilj je omogočiti izkoriščanje človeka po človeku. »Socializma pa ni mogoče zgraditi čez noč,« je poudaril. »Za to je potreben čas, upoštevati pa je treba tudi specifične pogoje dežele. Začeli smo že uresničevati agrarno reformo, nacionalizirali smo ključne industrijske veje in tudi nekatera druga področja. Ne želimo pa uvoženega socializma. Hočemo socializem, ki nam bo najbolj ustrežal.«

»Ta cilj naj bi pomagali uresničiti tudi prvi petletni plan, ki naj bi ga začeli uresničevati že letos, in še vrsto drugih ukrepov, ki jih bomo v kratkem sprejeli,« je dodal premier Rahman.

Premiera Rahmana smo se prosili, naj pove svoje mnenje o položaju na področju, ki se kljub temu, da je poteklo že skoraj leto in pol od dramatičnih dogodkov, zelo počasi ureja.

»Normalizacija ni možna,« je poudaril premier, »dokler Pakistan ne bo sprejel nove stvarnosti na področju. Zahodni Pakistan se vedno imenuje Bangladeš vzhodni Pakistan ali administracija v Dakki. Premier je poudaril, da že to dejstvo kaže, da se Islamabad še ni odrekel željam po Bangladešu in da tako potrjuje, da »sovravnosti še ni konec.«

»To daje misliti,« je dejal Rahman, »da tudi niso izpol-

njeni pogoji za uresničevanje ženevske konvencije o vojnih ujetnikih. Pa vendar se vsi sklicujejo na to konvencijo in skirbe za pakistanske vojne ujetnike. Zakaj ne bi enake skirbi izkazovali tudi 900 tisoč konfiniranim beguncem, civilistom, ki so v pakistanskih ječah,« je vprašal Rahman. Izrazil je še mnenje, da bi se OZN vsakega morala zavzeti za ureditev tega vprašanja, kar gre za civilno prebivalstvo, za ljudi, ki niso zagrešili nikakršnega zločina. Ne bi smeli biti tako ravno-dušni ob takem ravnanju v Bengali v Pakistanu.

Premier Rahman je še poudaril, da je predlagal zamenjavo Pakistancov v Bangladešu za Bengolce v Pakistanu. Ponovno je opozoril na odločenost Bangladeša, da bo pred sodišče v kratkem postavil vse tiste pakistanske ujetnike, ki so krivi genocida v nekdanjem Vzhodnem Pakistanu. »Fotili so 3 milijone ljudi, pobili so naše intelektualce,« je povedal premier Rahman z drhtečim glasom. Omenil je tudi posilstva in druga teroristična dejanja.

Sprejemi in obiski

Goste iz Irana zanima naš politični sistem

BEograd, 21. marca (Tanjug). Generalni sekretar zvezne konference SZDL Ali Šukria je danes sprejel skupino študentov in profesorjev z visokega inštituta političnih ved v Iranu, ki ga vodi prof. dr. Mohamed Mahdidi. Goste iz Irana, ki so prišli v Beograd vrniti, bodo ostali pri nas štiri dni, da bi se seznanili s političnim sistemom Jugoslavije in delom nekaterih naših ustanov.

Titograd: prve tone glinice

Ladja s 5.000 tonami odplula iz Bara proti Poljski — Letos 170.000 ton

TITOGRAĐ, 21. marca (Tanjug). — Iz titogradskega kombinata aluminija so odplule prve tone glinice, namenjene za tuje in domače tržišče.

Ladja s 5000 tonami glinice je odplula iz barskega pristanišča proti Poljski. Čez nekaj dni bodo poslali tja še eno ladjo s tolikšno tovorom. Titogradski kombinat je večer odposlal glinice v tovarniških kovin »Boris Kidrič« v Šibeniku.

Od konca lanskega leta, ko so začeli izdelovati glinice, so je v tem kombinatu izdelali že 20.000 ton. Predvideno bodo letos izdelali 170 tisoč ton glinice, letne zmožnosti pa naj bi sicer znašale 200.000 ton.

Sarajevo: 50% OD za posojilo?

Predlagajo posojilo ali prispevek k stabilizacijskemu varčevanju

SARAJEVO, 21. marca (Tanjug). — Mestna konferenca zveze sindikatov Sarajeva je v soglasju s drugimi družbenopolitičnimi organizacijami pozvala vse prebivalce Sarajeva, naj v svojih kolektivih začno prostovoljno vplašati interneta posojila ali prispevajo k stabilizacijskemu varčevanju. Višina posojila naj ne bi bila manjša od polovice mesečnega zaslužka delavcev. V tistih organizacijah, kjer sredstev trenutno ne primanjkuje, pa naj bi se odločili za namensko stabilizacijsko varčevanje, ravno tako v višini 50 odstotkov mesečnega dohodka. Ta denar bi vplačali v 12 mesečnih obrokih. Delavci, ki zaslužijo manj kot 1000 din, naj bi vplačali posojila.

Mlečna vojna v BiH?

Proizvajalci sirov, masla in drugih mlečnih proizvodov so zoper republiške izvršne svete in ZIS, ki ne dovolijo zvišanja cen, »izkopali bojno sekiro«

OD NASEGA SARAJEVSKEGA DOPISNIKA

SARAJEVO, 21. marca. Na tržišču BiH skorajda ni več sirov, masla in drugih mlečnih izdelkov. Vzrok je znan: nizke maloprodajne cene so prisilile proizvajalce v Slavoniji in Vojvodini, glavne oskrbovalce republike, da so zmanjšali oskrbovalne kontingente.

V BiH je to pomanjkanje najbolj opazno. Razlog je preprost: to območje zaradi slabo razvitega kmetijskega slova in nima intenzivne proizvodnje mlečnih izdelkov.

Ob tem so v državi te dni izbruhnili glasovi, da nam preti še večje pomanjkanje mlečne prehrane kot smo je bili vajeni doslej. Proizvajalci sirov, masla in drugih mlečnih proizvodov so namreč izkopali zoper ZIS in republiške IS, ki se niso strinjali s povečanjem maloprodajnih cen in kompenzacij, bojno sekiro.

Primer iz lanskega leta, o njem je razpravljalo tudi ustavno sodišče, je vsem znan. Poslovno združenje mlekarjev Mlekosim iz Beograda je od

republiških IS zahtevalo kompenzacijo izgov oziroma nadomestek za sredstva, ki so bila zaradi nizkih maloprodajnih cen prešla iz Slavonije in Vojvodine na druga mesta. Vojvodine na druga mesta. Vojvodine na druga mesta. Vojvodine na druga mesta.

Primer iz lanskega leta, o njem je razpravljalo tudi ustavno sodišče, je vsem znan. Poslovno združenje mlekarjev Mlekosim iz Beograda je od

bo poreklo predsedstvo SFRJ, ki mu pripada končna beseda v jugoslovanski mlečni

vojni, pa je že zdaj jasno, da bodo proizvajalci mlečnih izdelkov na svojo roko našli izhod iz izgub. Eden teh izhodov je tudi zmanjšanje proizvodnje, kar prinaša s seboj dejstvo, da bosansko hercegovsko tržišče ne bo preskrbljeno. Črna, vendar logična misel. M. BAUER

Pot ladij

Kljub vsemu jih je bolje izdelovati za tuje naročnike — Posojila za ŽTP

LJUBLJANA, 21. marca. Novoimenovani komite za promet pri IS Slovenije, ki je posvetovalni organ izvršnega sveta, je obravnaval načrt modernizacije železnice v Sloveniji v obdobju od 1973. do 1977. leta.

Med drugim je komite podprl predloge, da se cene železniškega prevoza povečajo v skladu s sprejeto politiko cen. Načrt modernizacije železnice naj se uresničuje v skladu s denarjem, ki je na raspolago. V skladu s predpisanim postopkom naj republika Slovenija da jamstvo mednarodni banki za njeno posojilo.

Ko so govorili o položaju, nadaljnjem razvoju in težavah slovenske trgovske mornarice oziroma podjetja Splotna plova, so predstavniki tega podjetja opozarjali na neenakopraven položaj naših ladij — primerjavi s tujimi. Bode jih tudi dejstvo, da doma ne morejo kupiti novih ladij kljub temu, da jih veli-

ko izdelamo. Še več, teh ladij tuji kupci ne plačajo v gotovini, ampak jim jih dajemo na up. Zato trdijo, da bi se bolj izplačalo, če bi te ladije ostale doma, da bi sam vozili z njimi in pobirali devizno vozino.

Predstavniki sekretariata za gospodarstvo s tem mnenjem niso soglašali in poudarili, da izkazuje koristi govorje za sedanje ravnanje. Ladije je moč kupiti v tujini tudi ceneje, kot pa stanajo pri nas. Seveda pa je treba zanje plačati 6 odstotkov carine, kar pa je v zvezi pristojnosti. Veljalo pa bi razmisliš, da carine ne bi zaračunavali za ladije, ki bi vozile le med tujimi pristanišči.

ILJA POPIT

Meso je in ni

Kljub nekoliko višjim cenam mesa so mesnice še vedno prazne - V Pomurju dovolj - V Črni gori za 18 % dražje

LJUBLJANA, 21. marca. Mesarji na ljubljanskem trgu so imeli spet prazne mesnice. V Emoni so imeli dovolj ovčjega mesa po 38 dinarjev, nekaj odlokov in nekaj perutnine, Pomurka je imela na prodaj malo govejega mesa, svinine in perutnine, Mercatorjeva mesnica pa nekaj konjskega mesa, govedine in perutnine.

Iz Celja poročajo, da je bilo na voljo nekaj svinine, ki pa so jo zelo hitro razprodali. Mesnem kombinatu kmetijskega kombinata Hrnčar so povedali, da bo prihodnji dan nekaj boljše preskrbe, vendar le za kratek čas.

Zaradi nasprotujočih si vestí o spremembah odkupnih cen so kmetje iz okolice Celja ponudili za zalok nekaj več živine. Ta izvor pa bo verjetno kmalu usahnil.

Goveje meso stane zdaj v povprečju 27,30 dinarja, svinjsko pa 24,75 dinarja. Seveda pa so cene različne, kar je odvisno od kakovosti. Goveja pljučna pečenka je stala prej 45 dinarjev, zdaj pa jo prodajajo po 60 dinarjev. Najmanj so se podražile slabše vrste mesa, kot na primer rebra, ki stanejo 20,80 dinarja, prej pa so stala 20,40 dinarja.

Po dolgem času je v mesnicah v Murski Soboti napredoval naprej, ko so v Pomurju začele veljati nove cene, so mesnice mnogo bolj zaželeno, kot nekaj dni po-

Obeta se „velika metla“

Množična akcija Rdečega križa — Stran z umazanijo in navlako

LJUBLJANA, 21. marca — Informativno propagandna komisija in svet založbe republiškega odbora Rdečega križa Slovenije sta pregledala poročilo o svojem delu v lanskem letu. Lani so izdali 69 pripomočkov za propagiranje zdravstvenih vzgoje in RK naslopih in sicer v nakladi 2,45 milijona izvodov. Potisnili so 1,28 milijona izvodov.

Letos se bodo na Slovenskem lotili akcije »velika metla«. To bo množična akcija ob tednu Rdečega križa. V tem času bodo odstranjevali umazanijo, navlako in odpadke v vsej republiki. Zanimajo si, naj bi bila akcija stalna, kar pomeni sprotno skrb za čistoto. D. R.

danes izšlo

AUTO

- AKTUAL

Kompromis

Po sedmih žalostih poskusih, da bi izpolnili predsedniške republike, so se v turški svetli ljudski skupščini odločili za kompromisno rešitev: sedanemu predsedniku Sunayju so podaljšali mandat za dve leti. Takšna začasna rešitev napoveduje nove spopade med najpomembnejšimi igralci: dvema največjima strankama v parlamentu ter vojsko.

Sprva je kazalo, da bo general Güler izvoljen brez tešav: odstopil je s položaja načelnika urbovne stabe in postal dosmrtni senator — tako je dobil pravico da kandidira. Kazalo je, da drugih kandidatov ne bo. Toda ko je vojska zahtevala popolno preoblikovanje parlamenta in prepovedalo časopisom pisati o poteku predsedniških volitev, je vsem postalo jasno, da je Güler dobil tekmeča. Vsaj enega je bilo pričakovati: ne glede na osebnost je bilo slutiti, da bo Demirelova Stranka pravice (njeno vlado je vojska vrnila marca 1971) metala vojakom polena pod noge. Stranka je postavila svojega kandidata, predsednika senata Arıbürlina, ki je med glasovanji v parlamentu in senatu dobil precej glasov. Presenetljivo pa je bil tretji kandidat: vodja Demokratske stranke Boşevli. (Vendar ni dobil niti toliko glasov, kolikor poslancev ima njegova stranka v parlamentu...)

Glede na to, da Demirelovi poslanci še zaradi tega, ker je vojska vrnila njihovo vlado, niso glasovali za Gülerja, in da se je druga najmočnejša stranka, Ecevitova Narodna republikanska partija, odločila za bojkot volitev, je Güler neslavno propadel: dobil ni niti absolutne večine, za izvolitev pa bi potreboval dve tretjini glasov.

Takšen izid je seveda hudo ponižanje za turško vojsko. Ponižanje, ki je prišlo po vrsti neuspešnih poskusov, da bi s civilno Melenovo vlado, ki so jo postavili po strnoglavljenju Demirela, izvedli reforme in naloge, postavljene v sklopu memorandumu marca 1971. Vojska je v toliko neugodnem položaju, ker je samo opravila umazano delo, se pravi, da je velikim pritiskom zadržala vojsko levo in upela sred in mire v državi.

Zdaj je vojska tudi na poti: v oktobru naj bi bile parlamentarne volitve, na katerih bi gotovo spet zmagala Demirelova stranka. Vojska ne niti pomišlja na to, da bi bil Demirel spet predsednik vlade, zato je moglo pričakovati od nje najrazličnejše ukrepe: predvsem lahko ne dovolijo voliti ali pa kratko in malo do kraja izvede državni udar in prevzame vso oblast v svoje roke. Takšna rešitev pa ne bi koristila niti oboroženim silam Turčije.

S. IVANČ

Po zapletu

Kar so hoteli Panamski doseči z zasedanjem varnostnega sveta v Panami Cityju je doseženo: svetovna javnost je izrazito potanko seznanjena s problemom prekopa, ameriško okupacijo in posele — ne glede na to, kako bo formulirana resolucija varnostnega sveta in ne glede na ameriško reakcijo nanjo — bo Panamski prekop enakim vprašanjem na lestvi svetovnih političnih problemov. To toliko bolj, ker so bile debate na zasedanju osredotočene predvsem na paradoksalen položaj, v katerem se nahaja država, gostiteljica zasedanja, in so nekoliko manj konkretno, pa pa bolj splošno in načelno poudarjale še druge nevarne točke, ki jih poraja delovanje multinacionalnih družb na zelenem kontinentu. Panama, ki ji ameriška zaveza na prekopi brani, da bi se politično, gospodarsko in socialno integrirala, je po tem, ko je zavrnila dogovore z ZDA iz leta 1967 (ti so predivili nekaj različnih rešitev problema) postavila stvar na ostrino noža: ZDA naj oddajo prekopa, pa naj še tako zavržejo to možnost, pa naj še tako vztrajajo ob njej, ker da je življenjskega pomena za Washington. Razprave na zasedanju varnostnega sveta pa so vendarle skušale poslati tudi tako rešitev, ki bi bila v tem političnem trenutku najbolj razumna, uspešna. Prvi osnutki resolucije sedaj prvega, morda da nekoliko ublažujo. Združenim državam Amerike danes tudi ne more biti vseeno, če bi se zaradi prekopa zrušila nanje aversija ne samo latinskoameriških držav, pač pa tudi ostalih udeležencev zasedanja. V tem kontekstu je modro za obe strani, da nekoliko ublažita ton. Jugoslavija je na tem zasedanju s živahnostjo aktivnosti ponovno dokazala, da je s svojo zgledno nevršeno politiko lahko primeren konsulent.

Panamski prekop, ki je simbol ameriške penetracije v Latinsko Ameriko, bo po srednjem nabrži sprožil korekture v vedenju ZDA do sosed, ki se nacionalno osvobodila, kajti postal je polarizacijska točka za vse emancipatorske težnje zelene kontinenta.

P. BRESČAK

Avstralija opazovalka na konferenci nevrščenih?

Whitlamova vlada želi aktivneje sodelovati v mednarodnem življenju — Udeležba v Alžiru bi povsem ustrezala težnjam avstralske zunanje politike — Plodni pogovori med delegacijama

CANBERRA, 21. marca (Tanjug). V dobro poučenih krogih avstralske in jugoslovanske delegacije, ki se tukaj pogovarjata o mednarodni politiki in dejavnosti obeh držav na mednarodnem področju, se je zvedelo, da se je Avstralija pripravljena kot opazovalka udeležiti 4. konference voditeljev nevrščenih držav v začetku septembra v Alžiru.

Izjavljajo, da to popolnoma ustreza sedanjim težnjam avstralske zunanje politike in

željam nove vlade, da tvornejše sodeluje z vsemi državami in izvaja politiko, ki bi

temeljala na popolni neodvisnosti in suverenosti oziroma politiko, ki po vsem tem, česar se je do zdaj lotila Whitlamova vlada, pelje k izboljšanju mednarodnega sodelovanja in demokratizaciji mednarodnih odnosov sploh.

GOUGH WHITLAM: Zanimanje za nevrščenost

DŽEMAL BIJEDIĆ: Zelo koristen obisk

možnostih, da bi Avstralija prišla v Alžir, so, kot se je zvedelo, razpravljali na današnjem sestanku avstralskih in jugoslovanskih političnih funkcionarjev in izvedencev. Te pogovore sta vodila namestnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Jakša Petrić in namestnik predsednika vlade senator Willessee, ki vodi zunanje ministertvo. Izjavljajo, da se je avstralska stran zelo zanimala za jugoslovansko zunanje-politično dejavnost in jugoslovanska stališča o aktualnih mednarodnih problemih in dogodkih, zlasti za neodvisno in

svobodno politično dejavnost v sosednem svetu. Zanimala se je tudi za probleme gospodarske integracije v Evropi, za obnavljanje koristi majhnih in srednjih držav v teh integracijskih gibanjih, dalje za jugoslovansko oceno položaja na Bliskem vzhodu, indijski podcelini, v jugovzhodni Aziji in drugod.

Bistvo tega zanimanja in izmenjave mnenj je bilo v tem, da se ugotovi, kako majhne in srednje države v sedanjem obdobju spoznavanja in dogovarjanja med velikimi silami, kar je sicer dobro, lahko in morajo ohraniti svojo neodvisnost, koristi in pravice sodelovanja v prizadevanjih, da se izboljša mednarodno sodelovanje.

Jugoslovanski pogajalci trdijo, da so bili današnji politični pogovori zelo izkoristi, koristni in odkriti in da so potekali v zelo pristranskem ozračju.

Ostro proti teroristom

Namestnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Jakša Petrić je imel danes tudi ločene pogovore s stalnim sekretarjem za notranje ministertvo Hardom. Pogovarjala sta se o položaju jugoslovanskih delavcev v Avstraliji in

o dejavnosti ekstremne teroristične emigracije. To je bila pravzaprav podrobnejša razprava o teh vprašanjih, ki sta jih večerjalo načelno sprožila premiera Bijedić in Whitlam. Izjavljajo, da je avstralska stran tudi na današnjih pogovorih odločno sporodila, da ne bo dovolila, da bi bila Avstralija dežela, kot je bila prej, za začetke in središče kakršnekoli teroristične in fašistične dejavnosti proti jugoslovanskim skupinam. Vlada se bo lotila vseh ukrepov proti takšnim organizacijam, saj njihova dejavnost predvsem škoduje odnosom med državama, škoduje miru, varnosti in normalnemu delu številnih jugoslovancev v Avstraliji ter hkrati pomeni nevarnost za mir in demokratično ureditev v sami Avstraliji. Kot ukrepe so omenili preprečevanje dejavnosti, kaznovanje po avstralskih zakonih vse do izgonu tistih, ki se ukvarjajo s teroristično dejavnostjo.

Jugoslovanska delegacija je izrazila zadovoljstvo nad pripravljenostjo nove avstralske vlade, ki pri tem izhaja iz dejstva, da v Avstraliji resnično obstajajo in delujejo fašistično-teroristične organizacije, kar sicer prejšnja avstralska vlada ni priznavala. S tem bo, kot izjavljajo v krogih obeh delegacij, odstranjena največja ovira za normalen in dober razvoj jugoslovansko-avstralskih stikov na vseh ravneh.

Več gospodarskega sodelovanja

Danes dopoldne se je član ZIS dr. Branko Ljudviger pogovarjal s nekaterimi vladnimi funkcionarji in strokovnjaki o gospodarskem sodelovanju. Potem, ko so ugotovili, da gospodarstvu dveh držav drugo drugemu ne poznata dovolj, je Ljudviger pojasnil avstralskim predstavnikom jugoslovanski gospodarski sistem in možnosti našega gospodarstva, ki pride v poštev za sodelovanje z Avstralijo. Gre predvsem za boljše poznavanje tržišča obeh držav, odpravo nekaterih ukrepov neenakopravne udeležbe jugoslovanskih podjetij na tem tržišču, boljše pogoje za uvoz na podlagi sedanjih predpisov za manj razvite države, v katere sodi tudi Jugoslavija. Pravijo, da so tudi ti pogovori dobro znamenje za prihodnje tesnejše sodelovanje.

Ljudviger je opozoril, da je nevedrno to, da Jugoslavija uvozi iz Avstralije na leto za približno 40 milijonov dolarjev blaga, v glavnem surovini, izvori pa je pičli milijon. Omenili so tudi možnost za uvedbo redne letalske zveze med državama. To bodo verjetno povežali s pogajanjem v Kuala Lumpurju in Singapuru, o uvedbi takšne zveze med Beogradom ter državami jugovzhodne Azije in Avstralijsko.

Težave z diplomati

Newyorška policija ima namreč težav s tujimi diplomati, ki za mestu nepravilno parkirajo svoje avtomobile. Doslej so poskušali še najrazličnejše, da bi napovedi ne napravili red. Zdaj so vključili v akcijo sprejemajočo diplomatomestno Komisijo za Zdržene narode, ki je vsakemu diplomatu poslala slike prometnih znakov za prepoved parkiranja, za avtomobus postajališče in prehod za pešce. Upajo, da bo to dovolj zgovorno opozorilo...

Škotska krilca

Ugandski predsednik Idi Amin, ki se je baje nedavno prelevil iz generala v feldmaršala, je ondan naročil na Škotskem, naj mu izdelajo več tradicionalnih škotskih krilc, tako imenovanih kilts. Da si ne bo kdo kaj mislil, so v Kampali razložili, da bodo ta krilca, ki jih sicer nosijo škoti, nosile ženske pripadnice Aminove garde.

Nepravilni sklep škofov

ISTANBUL, 21. marca (Reuters) — Carigralski patriarh Dimitrije je izjavil, da je odločitev sinode ciprske pravoslavne cerkve o odvzemu duhovniškega naslova predsedniku Makariosu v nasprotju s kanonskim pravom. Deljal je, da njegova patriaršija ni pooblaščenka uveljaviti se v zadeve ciprske pravoslavne cerkve. Pojasnil pa je, da samo sveta sinoda z najmanj 12 škofi lahko odvzame duhovniški naslov kakemu škofu ali nadškofu. Potemtakem je odločitev treh ciprskih škofov kršitev kanonskega prava, je dodal Dimitrije I.

Sovjetsko-minovski plinovod

BUDIMPEŠTA, 21. marca (Tanjug) — Poročajo, da bodo kmalu začeli graditi sovjetsko-minovski plinovod, ki bo dolg 127 km, veljal pa bo milijardo 300 milijonov forintov. Novi plinovod omogoči Madžarski, da bo že leta 1975 lahko uvozila milijardo kubičnih metrov zemeljskega plina in tako pokrila petino svojih potreb. Plinovod bodo zgradili do Leninvarosa, kasneje pa ga bodo podaljšali do Budimpešte.

Stavka v cerkvi

SEVILLA, 21. marca (Reuters) — Pri španskem mestu Sevilji je policija izgnala 18 cerkve 42 delavcev, ki so se tam zbrali, da bi stavkali iz protesta, ker so izgubili delo. Ti delavci so bili svojčas zaposleni pri neki cementarni in so sklenili, da bodo 48 ur stavkali v cerkvi in zahtevali nove zaposlitve.

Danska stavka

Največja stavka na Danskem po letu 1936 — Življenje je ohromljeno — Prihodnji teden se bo stavka razširila

OD NAŠEGA STOCKHOLMSKEGA DOPISNIKA

STOCKHOLM, 21. marca. Na Danskem je danes začelo stavkati četr milijona delavcev, ker so bila dosedanja kolektivna pogajanja in sindikati in delodajalci brezuspešna. Za delo je to največja stavka po letu 1936 in njene posledice je bilo videti že takoj danes jutraj: nobenih dnevnih časnikov, nobenih delavcev v pristaniščih, prazne tovarne in ladje, zaradi stavke šoferjev pa je ustavljen ves prevoz sveže hrane (mesa, mleka in mlečnih izdelkov, sadja in zelenjave).

Za naslednji teden so sindikati napovedali tudi začetek stavke med letalskimi mehaniki, delavci v termičnih električnih centralah, in šoferji, ki prevažajo avtomobile z ljudmi. To bo pomenilo hud udarec normalnemu življenju na Danskem. Letalske zveze bodo prekinjene, električni promet se bo ustavil. V zadnjih dveh dneh so zabeležili velikanski naval na benzinne črpalke in superjele.

Vlada še vedno vztraja na stališču, da se ne meša v pogajanja med delavskimi sindikati in delodajalci. Toda če bo stavka močno ogrozila proizvodnjo in normalno življenje v državi, bo vlada celju vsemu prisiljena intervenirati. To je tudi namen sindikatov. Kompromisno rešitev, ki jo je državni posrednik predlagal delavcem in delodajalcem, ugetne vlada ukazati in tako končati krizo. Stavka namreč ni objavljena za določen čas, temveč bo trajala načelno toliko časa, kolikor bo potreben.

Spodrezani frak

Da bi čimbolj razširili med ljudmi nadzorstvo nad rojstvi, so v Indiji vključili v kampanjo tudi tri silovite opice, ki mišesar ne vidijo, ne slišijo in ne govorijo, s pokritimi očmi, ušesi in usti. Pridržiteli so jim še četrto opico, ki vne počenja pregrehe, pri čemer sramotljivo pokriva določen del telesa. Poročajo, da so kipi te štirih opic postali sila priljubljeni...

Demonstrantke, ki so šle na dan žena po londonskem Trafalgar Square, so si izbrale zelo posredno transparent. Na velikem lepaku je namreč pisalo: »Homo sapiens je poševna svinja.« Pravijo, da bodo ta plakati lahko uporabili še za druge demonstracije, bodisi politične, pa za državljanske pravice, pa za onesnaženje okolja, pa za lakoto v svetu, pa za pomoč nerazvitim...

Predsednik Nixon je nedavno zavrnil čašo šampanjca, ki so mu jo ponudili. Razložil je, da ne niti uvideti neč šampanjca, odkar je moral pred leti kot predsedniški kandidat med svoj 70-dnevno predvolilno turnejo vsak večer na slavnostnem banketu piti samo šampanjec...

ZAC: KRPANJE DOLARJA

»Fourquoi pas?«, Bruselj

Vladna kuhinja

Francoska vlada bo v sredo skoraj gotovo odstopila — Predsednik Pompidou zaenkrat molči o svojih namenih

OD NAŠEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, marca. Francoska vlada bo skoraj gotovo v sredo, 28. marca, odstopila. Tega sicer po ustavi ni dolžna storiti, vendar se je to doslej po parlamentarnih volitvah še vselej zgodilo. Ali to pomeni, da bo nova vlada bistveno drugačna od stare, je seveda drugo vprašanje.

O tem bo odločil predsednik republike, ki mu dajeta pravico tako ustava kot običaj. On imenuje premiera in tudi odločilno vpliva na sestavo vlade. A ker Pompidou doslej ni rekel o tem ne bele ne črne, se o sestavi nove vlade v Parizu samo ugiba.

Gotovo je le to, da bo Francija dobila novega zunanjega ministra. Maurice Schumann in René Pleven sta bila namreč na volitvah poražena in sta bila zaradi tega prisiljena odstopiti. Kdo ju bo zamenjal, je še popolnoma nejasno. Prav tako ni odgovora na poglavito vprašanje — kdo bo novi premier. Komentarji omenjajo dve možnosti — senatnega predsednika vlade Pierrea Messmerja in za ministra za investicijsko izgradnjo Oliviera Guicharda.

Messmer sicer v teh nekaj mesecih, odkar vodi vlado, ni posebno zabavil, vendar je navsezadnje le vodil zmagovalno volilno kampanjo in zato mnogi menijo, da bo vsaj za zdaj obdržal svoj položaj — razen če se ne bi Pompidou odločil za široko prenosno vlado, ki naj bi začela takoj uresničevati program napovedanih reform; seveda pa je tudi ta program za sedaj še v zraku.

MAURICE SCHUMANN: Nič več stolčka v vladi

Gotovo je tudi to, da v novi vladi ne bo sredinskih reformatorjev. Leti so sicer med dvema krogoma volitev odločno podprli vladno koalicijo, vendar so novo izvoljeni poslanci de struje-kritiziral vodjo demokratskega centra Jeana Lecourta, da je preveč kolektoral za vlado. Njegov partner na čelu reformatorskega gibanja Jean-Jacques Servan-Schreiber ga je celo obtožil, da je videl »socialistično komunistično nevarnost« tam, kjer je ni bilo, češ, bil je žrtve optične prevare. Zelo verjetno je, da reformatorji v takem ozračju ne bodo silili v tabor vladne koalicije, ampak bodo počakali, da se bo videlo, ali se bo vlada res odločila za bolj odprto politiko kakor doslej.

Medtem teko tudi živahni manevri v hodnikih bourske palače. Čeprav bo prva seja novega parlamenta šele 2. aprila, se je že razveljal boj za položaj predsednika parlamenta. Za to mesto se potegujejo trije kandidati iz vrst vladne koalicije — le ti imajo namreč možnost za zmago: dosedanj predsednik Peretti, minister za socialno Faure in dosedanj vodja parlamentarne skupine neodvisnih republikancev Paquet. Veliko pa se govori tudi o bivšem premieru Chabanu Delmasu, ki je bil predsednik parlamenta do leta 1969, vendar je slišati mnenja, da v elizjski palači niso posebno naklonjeni Chabanovi kandidaturi, češ, Chaban bi si lahko na tem položaju ustvaril močne pozicije za predsedniške volitve, ki bodo že čez tri leta. Zato pripisujejo največ možnosti Edgarju Fauru. Leta je hotel sprva ustanoviti lastno parlamentarno skupino iz poslancev tako imenovane ga študijskega odbora za nov družbeni pogodbo. To je skupina poslancev iz vladnega tabora, ki se s svojim soci-

alnim programom postavlja nekoliko levo od vlade. Toda govori se, da je Pompidou sam odvrnil »Edgarja od teh »secesijskih« namenov in mu v zameno ponudil mesto predsednika parlamenta.

Medtem pa so se zunaj strankarskih kuhinj oglašali sindikati. Najmočnejši organizacija CGT, ki je tesno povezana s komunisti in CFDT, ki je blizu socialistom in PSU, ki sta se sestali in jasno napovedali, da je prišel čas, ko bo treba obljube, storjene pred volitvami, tudi izpolniti. Oba leva sindikata se pri tem sklicujeta na tako imenovani »program iz Provinse«, ki ga je sprejela vladna koalicija med kampanjo, a hkrati dajeta vedeti, da samo ta program, ki je skupek kvantitativnih socialnih izboljšav, delavcev ne bo zadovoljil.

Ozračje je torej »stidno«. Ne stranke ne sindikati še nimajo jasno izdelane strategije in osnovna dejavnost se zakulisna kosila, večerje in celo zahtirki strankarskih voditeljev, ki se poskušajo čim bolj pripraviti za bližnje spopade. Prvo razjasnitev pa je mogoče pričakovati šele prihodnji teden, ko bo spregovoril orakelj iz Elizeja.

ANDREJ NOVAK

Šola zoper gverilo

ZDA so ob Panamskem prekopi izurile 26.000 vojakov

PANAMA, 21. marca (Tanjug) — Prihod članov varnostnega sveta OZN v Panamo, kjer je razpravljal o Panamskem prekopi, je svetovni javnosti odkril tudi nekatere zadeve, ki so povezane z ameriško kolonialistično navzočostjo v tej državi. Izkazalo se je, da Američani v Panami niso samo zaradi Panamskega prekopa, ampak da to strateško zelo pomembno točko uporabljajo kot odskočno desko za navzočnost v Latinski Ameriki. V tem pogledu je posebno vlogo odigrala tako imenovana ameriška šola za antiverilsko vojskovanje in učenci ljudskih uporov. Združeni in predavatelji te šole so sodelovali v likvidaciji gverilskega gibanja Che Guevare. To posebno šolo, ki leži na atlantski obali Paname v zalivu Cristobal, je doslej končalo približno 26.000 latinsko-ameriških vojakov in oficirjev. V tej šoli ameriški inštruktorji poučujejo svoje učence, kako se v latinsko-ameriških razmerah dušijo stavke, študentske demonstracije, ljudski upori in kako se nalotijo in naulčijo vojske. Likvidirajo skupine tako v hribih kot v mestih.

Konferenca v Oslu

OSLO, 21. marca (Reuters) — OZN in organizacija afriške enotnosti prirejata v Oslu od 8. do 14. aprila mednarodno konferenco za podporo žrtvam politike apartheida v Južnoafriški republiki. Navzoči bodo predstavniki 65 držav in devetih afriških osvobodilnih gibanj.

SPREJEM PO ITALIJANSKO — Kirasir na konju vodi državni sprevod z Gustavom Heinemannom, ki je včeraj prispeval na uradni obisk v Italijo. Ob njem sedi na levi predsednik italijanske republike Giovanni Leone.

Telefoto: UPI

VSAKDANJOST V BELFASTU — Vojak britanske straže na ulicah Belfasta opazuje udeleženca izdaja takozvanih »bele listine« britanske vlade o prihodnosti Severne Irske.

Telefoto: UPI

SPET POSEBNOST IZ ZENEVE — Eden najbolj originalnih eksponatov letošnjega avtomobilskega salona v Zenevi je švicarska izvedba »mini volkswagna«. Montiran je na ogrodje go karta, pogonja pa ga motor kosilnice. Doseže 60 km na uro.

Telefoto: UPI

JOSEPHINE BAKER V SARAJEVU — Umetnica svetovnega slovesa, ambasador UNICEF in velik prijatelj otrok, slavnostna Josephine Baker je včeraj v Sarajevu s svojo navzočnostjo počastila dobrodelno prireditev v korist sklada za zgraditev oddelka za zgodnje odkrivanje raka na dojki. Na sliki: pevka Sofka Nikolić in Josephine Baker.

Telefoto: Tanjug

Dopolnila med ljudmi

Očitno je, da delovni ljudje poznajo temeljni politični kurz ustavnih dopolnil in ga sprejemajo, ker predstavlja uveljavitev dela našega delovnega človeka

LJUBLJANA, 21. marca. Iz biroja za informacije skupščine SRS smo prejeli: Predsedstvo skupščine SR Slovenije je na današnji seji, ki jo je vodil predsednik Sergej Kraigher, najprej obravnavalo poročilo, ki ga je predložila komisija enotnega zbora delovnih skupnosti za razvoj samoupravnega prava v delovnih organizacijah o svojem delu v zadnjem letu, s posebnim poudarkom na uresničevanju ustavnih dopolnil.

Predsedstvo je ocenilo, da je treba poročilo čimprej obravnavati v zbirah skupščine in začetki takoj pripravljati poseben skupščinski dokument, ki naj bi vseboval vse poglavitne probleme pri uresničevanju ustavnih dopolnil in ki naj postavi v ospredje zlasti tista izdihajoča in opredeljena tista naloge, ki jih je treba nujno opraviti za doseganje uresničitve ustavnih dopolnil na vseh področjih družbenega dela.

V tem okviru je potrebno pritisniti na bilanco dosežkov in doseženih uspehov, hkrati pa identifikirati vse zavestne in podzavestne odpore, ki se pojavljajo v družbeni praksi proti uveljavljanju ustavnih dopolnil. Predsedstvo je opozorilo, da se ne bi smelo pozabljati na nekatere empirične ugotovitve ali formalnih podatkov, da delovni ljudje premalo poznajo vsebino sprejetih ustavnih dopolnil o družbenem delu, saj je očitno, da sleherni delovni človek pozna njihov temeljni politični kurz in ga sprejema, ker predstavlja uveljavitev dela delovnega človeka v celotnem sistemu družbeno-ekonomskih odnosov. Čeprav je treba vložiti vse napore, da bo tudi zakonodajna s tega področja delovala sprotno, je potrebno dopolniti in so še v pripravi tudi nekatere zakonske s področja družbenega dela, pa formalno-pravna vprašanja ne smejo vplivati na neposredno uresničevanje ustavnih dopolnil, ki se nanašajo na združeno delo. Pripravevanj za

uresničitve ustavnih dopolnil ni mogoče ločiti od prizadevanj za odpravo inflacije in gospodarske nestabilnosti. Gre torej za odgovorno in dolgotrajno nalogo, ki pomeni zahteven družbeno-ekonomski in socialni proces, kakršnega je mogoče uresničiti samo s pritegnitvijo vseh družbenih subjektov, zlasti vseh samoupravnih in družbeno-političnih sil. Priporočilo o neposrednih nalogah pri izvajanju ustavnih dopolnil od XXI. do XXIII., ki ga je sprejela zvezna skupščina, bo gotovo prispevalo k prizadevanjem, da se najdejo nove rešitve in odpravijo obstoječe nejasnosti in dileme. Na podlagi tako pripravljenega dokumenta naj bi tudi zbori delovnih skupnosti skupščine SR Slovenije konkretno opredelili naloge za posamezna področja družbenega dela. Predsedstvo je razpravljalo še o programu dela skup-

nosti slovenskih občin in o financiranju tega programa. Zadržalo se je zlasti pri tistih nalogah predloženega programa, za katere nosi odgovornost republika Slovenija in je njihovo izvajanje v njenem interesu. Razumljivo je sicer, da bodo programi skupnosti morale pretežno financirati slovenske občine, čeprav bi kazalo razmisлити ali ustreza sedanja njihova sorazmerna participacija, ki ne upošteva predvsem ekonomske moči posameznih občin. Seveda se republika ne sme dezinteresirati na listih programskih nalogah, za katerih izvajanje nosi odgovornost, vendar bi bilo treba za izdelavo točnejših meril, ki nas vodijo k uveljavitvi interesa države pri njenem delu v o-

financiranju delovnega programa skupnosti slovenskih občin. Odgovornost republike je tudi v tem, da so občine o njenem delu informirane.

Brežnjev kmalu v ZDA?

Izjava Nixonove žene Patricije o skorajšnjem obisku Brežnjeva v ZDA

WASHINGTON, 21. marca (UPI) — Žena ameriškega predsednika Patricia Nixon je sinoči povedala, da bosta generalni sekretar CK komunistične partije Sovjetske zveze Leonid Brežnev in njegova žena »kmalu« priporočila v Washington. Rekla je, da je datum obiska že določen, vendar dneva ni bila pripravljena izdati.

Opazovalci domnevajo, da bo generalni sekretar CK KP Sovjetske zveze na povabilo ameriškega predsednika Richarda Nixona obiskal Združene države Amerike junija letos.

Predsedstvo je zavzelo tudi svoje stališče do predloga sprememb in dopolnitev zveznega zakona o delu in pravicah zveznih poslancev in funkcionarjev, ki jim je prenehal mandat.

Slednji je predsedstvo obravnavalo tudi predlog svoje komisije za poveljstvo in v skladu z vlogo, ki mu jo določa ustava SR Slovenije, odločilo o predlogih za povelj-

Bakarić predaval v Bruslju

Govoril je o politiki neuvrščenja in o vlogi Jugoslavije v njej

BRUSSEL, 21. marca (Tanjug) — Član predsedstva zveze komunistov Jugoslavije dr. Vladimir Bakarić je sinoči v kraljevskem inštitutu za mednarodne odnose predaval na temo Politika neuvrščenja v luči popuščanja napetosti med Vzhodom in Zahodom. Predavanje so poslušali predstavniki parlamenta Achille van Acker, politične osebnosti in člani diplomatskega zbora v Bruslju. Bakarić je med drugim orisal vlogo Jugoslavije pri oblikovanju politike neuvrščenja.

Dr. Vladimir Bakarić je izbrano razložil nastanek politike neuvrščenja in vlogo Jugoslavije pri oblikovanju te politike. Na kratko je prikazal zgodovinski razvoj jugoslovanske države ter razložil vire neodvisne jugoslovanske politike, ki se je rodila v narodnosvobodilno vojno, in njen nadaljnji razvoj po spopadu s komunistično vojsko leta 1948.

Nato je dr. Bakarić govoril o razvoju politike neuvrščenja v svetu in njenih ciljih, o prvi, drugi in tretji konferenci neuvrščenih držav.

Ko je spregovoril o konferenci neuvrščenih, ki bo septembra v Alžiru, je poudaril, da se stališča neuvrščenih držav do cele vrste mednarodnih vprašanj zelo skladajo ter da njihove predloge večkrat sprejemajo v OZN in v drugih mednarodnih organizacijah.

Na koncu je dr. Bakarić spregovoril o možnostih za okrepitev gospodarskega sodelovanja v Evropi, zdaj ko je popustila napetost med Vzhodom in Zahodom. Dejal je, da Jugoslavija pozdravlja prizadevanja za razvoj evropskega sodelovanja, na koncu pa poudaril: »Pri- družujemo se vsaki akciji, katere cilj je okrepiti varnost. Prepričani smo, da miru in varnosti ni mogoče opreti samo na ravnotežje velikih sil, temveč da smo za to odgovorni vsi skupaj. Zaradi tega sodelujemo pri pripravi na konferenco o evropski varnosti in sodelovanju.«

oglašujte v dnevniku DELO

lo tudi doslej dovolj možnosti za ustrezno ukrepanje, če bi bilo vložnih več prijav proti storilcem, ki so poškodovali tujo lastnino, je poudaril avstrijski notranji minister.

Celovško glasilo avstrijske ljudske stranke Volkszeitung pa je razpravo na dunajski konferenci socialistične stranke Avstrije uporabil za predvillno propagando pred nedeljskimi občinskimi volitvami in se vprašuje, ali bo nastopilo sedaj na Južnem Koroskem obdobje preganjanja in zasledovanja. Časopis poroča, da so bile baje na podlagi »mrnih listov« vložne številne prijave proti lastnikom avtomobilov, ki so se s svojimi vozili udeleževali pogromov proti dvojezičnim naplominom in demonstracij ter pravi, da je od volilnih rezultatov na nedeljskih volitvah odvisno, kako jih bodo obravnavali.

ZVONE ZORKO

Telegrami

Lippmana zadela kap

NEW YORK — Uglednega ameriškega časnikarja Walterja Lippmana, starega 83 let, je zadela srčna kap. Prepejali so ga v bolnišnico. Lippman je dobil za svoja poročila o mednarodnem življenju Pulitzerjevo nagrado.

Sedem rudarjev zasutih

WAKEFIELD — V neki rudnik v severni Angliji je vdrla voda. Sedem rudarjev je zasutih, 8 pa se jih je tik pred poplavo rešilo. Reševalne ekipe so že v rudniku, vendar se z zasutimi rudarji še niso mogle povezati.

Podražitev nafte

PARIZ — V Bejrutu se bodo sešli ministri 11 držav, članice organizacije izvoznice nafte. Pogovarjali se bodo o podražitvi nafte v zvezi z nedavnim razvrednotenjem dolarja.

Več kapitalnih dobrin

PEKING — V Sanghaj, največjem industrijskem mestu LR Kitajske, se je proizvodnja kapitalnih dobrin v primerjavi z letom 1965, po katerem se je začela kulturna revolucija, močno povečala. Proizvodnja majhnih traktorjev je narasla za enajstkrat, brizgaln za šestkrat, za trinajskrat, in sektori za 60 %, kemičnih umetnih gnojil pa za 150 %.

Zbudil se je po sto letih

MOSKVA — Izvešča pišejo o edinem znanem primeru naravne hibernacije. Gre za vrsto modrača, sibirskega tritona, ki se je prebudil po sto letih. Ves ta čas je preživel v naravnem hladilniku — bloku ledu — 11 metrov pod zemljo na skrajnem severovzhodu Sovjetske zveze. Led se je stopil po sto letih in modraček se je prebudil. Sibirski tritoni so znani po tem, da zimo prepišajo, normalno pa živijo 10 do 15 let.

Petkrat povožen

HOLLYWOOD — Na cesti pri Hollywoodu se je pripetila nenavadna prometna nesreča. Nekega moškega je povzročilo pet različnih avtomobilov — vendar nobeden izmed voznikov ni ustavil. Potem ko ga je povozil prvi avto, se je vzdignil na noge, a že ga je podrl drugi. Moški je spet vstal in zadel v tretji. Komaj se je hotel zvrnati, ga je opazil četrti avto. Peti ga je povozil do smrti.

Splov v ZRN?

BONN — Vse kaže, da bo socialdemokratsko-liberalna koalicija v zahodnem nemškem Bundestagu lahko izglasovala spremembe v zakonih, tako da bi naposled tudi v ZRN dovolili splov. Doslej je bil vsak splov, razen tistega, ki so ga zahtevali zdravniki, kazniv.

Pravica do ribolova

RAVALPINDI — Pakistan je sprejel sklep o razširitvi svojega ekskluzivnega ribolovnega območja na 50 morskih milj od obale v Arabskem morju. Meje pakistanskih omejskih voda pa ostanejo slej ko prej 12 morskih milj od obale.

Nov incident

BEJRUT — Dopoldne je skupina kaldi 10 oboroženih ljudi napadla postajo na križišču nedaleč od Ain Araba, kakih 15 km severno od Rašaje, je sporočilo poveljstvo libanonske armade. Sporočilo pa ne navaja podrobnosti o napadalcih.

Pa še to:

PREPLONKANA IDEJA — Na predlog strokovnjakov britanskega inštituta so na nekaterih angleških avtomobilskih cestah napravili tudi do 10 metrov dolge odseke, ki so posuti z grobim gramozom; s tem žele povečati budnost voznikov na dolge častne odsekih avtomobilskih cest in tako povečati varnost prometa. Močno sumimo, da se je ta ideja porodila enemu izmed strokovnjakov britanskega inštituta, ko se je na pomlad vozil po — naših cestah...

Tesnejše sodelovanje

Džemal Bijedić: Naša želja je, da bi mnogi Jugoslovani, ki živijo v Avstraliji, bili most prijateljstva in sodelovanja med Jugoslavijo in Avstralijo

CANBERRA, 21. marca (Tanjug). Predsednik ZIS Bijedić je danes izjavil, da je po njegovem mnenju izmenjava mnenj s premierom Whitlamom pomembno prispevala k medsebojnemu seznanjanju in poglabljanju vzajemnega sodelovanja na dvostranskem in mednarodnem področju. To je bil tudi cilj našega obiska v Avstraliji, je dejal Bijedić v intervjuju za avstralsko televizijo.

»Izredno cenimo prizadevanja, s katerimi skuša vlada premiera Whitlama okrepiti mir in miroljubno sožitje, tako na vašem območju kot tudi drugod po svetu,« je opozoril Bijedić. Dejal je, da se je z avstralskim premierom dogovoril, naj bi se jugoslovansko-avstralski stiki na vseh področjih še uspešneje razvijali. Zatem je rekel: »Znamo nam je pozitivno stališče vaše države do jugoslovanskih gospodarskih emigrantov. Prav tako pripisujemo velik pomen odličnemu stališču avstralske vlade proti dejavnosti nacistične protijugoslovanske emigracije, katere teroristična aktivnost je naperjena proti prijateljskim stikom med našima državama. Naša želja je, da bi bili mnogi Jugoslovani, ki živijo v vaši državi, lojalni državljani Avstralije ter most prijateljstva in sodelovanja med našima državama.«

Predsednik ZIS Bijedić je imel danes dve prijateljski srečanja z Jugoslovanci, zaposlenimi v Avstraliji. Najprej se je pogovarjal s predstavniki jugoslovanskih gospodarskih organizacij, ki so pojasnili premiero svoje probleme in težave v zvezi s povečanjem trgovine in drugih obliki gospodarskega sodelovanja z Avstralijo. Pogovor je bil zelo stvaren in bo živahna spodbuda za premiera Bijedića in njegove sodelavce pri razgovorih o dvostranskem gospodarskih stikih.

Drugo srečanje pa ni bilo uradno, temveč prav ganljivo, prisrčno in neposredno. Večja skupina jugoslovanskih izselencev in naših zotomcev v Avstraliji je prišla v rezidenčno veleposlanika Vidovića in se s predsednikom Bijedićem, njegovo ženo in drugimi člani jugoslovanske delegacije pristočno pogovarjala skoraj dve uri. Vmes je bilo precej občujanja spominov na stare kraje, prijateljske in družinske vezi, zdravice, pa tudi solza. Predsednik tukajšnjega kluba »Jugala« Marin Kovačević je v imenu vseh pozdravil predsednika Bijedića in druge goste ter poudaril: »Velika večina Jugoslovancov, ki nas živi tukaj, je z vsem srcem navezana na novo Jugoslavijo. Zelo smo veseli, da ste prišli na obisk, ter upamo, da bodo vaš obisk in razgovori tudi nam izboljšali življenjske in delovne pogoje.« Kovačević je dejal, da ekstremisti in teroristi sestavljajo le manjšo emigrantsko skupino, ter izrazil prepričanje, da bodo tudi ta problem in vse težave, ki jih take skupine povzročajo poštem jugoslovonom v Avstraliji, s tem obiskom dokončno uredit v odpravi.

Predsednik Bijedić je popoldne položil venec na spomenik avstralskim vojakom. Premier Whitlam je zvečer priredil v svoji zasebni rezidenca večerjo na čast Džemalu Bijediću.

Za slovo obisk v Vrbi

LJUBLJANA, 21. marca — Člani kulturne delegacije SR Makedonije so danes popoldne, ko so izjavili, z nena- vadno lepimi vtisi, po dvo- dnevnem obisku v Sloveniji od- povtvali v Skopje.

Makedonski gostje so imeli dopoldne še izlet na Gorenjsko. V Prešernovi hiši v Vrbi jih je pozdravil predsednik kulturne skupnosti Jesenice Bojan Čebulj. Med kosilom na Bledu je spregovoril pred- sednik skupščine občine Ra- dovčica Stane Kajdič.

Nova tečajna lista

BEograd, 21. marca (Tanjug) — Narodna banka Jugoslavije je objavila novo listo kupoprodajnih tečajev, ki velja od 22. marca 1973. leta.

država	valuta	enote	nakup	prodaja
Avstrija	šiling	100	79,00	79,50
Belgija	frank	100	40,70	41,10
Danska	krona	100	261,00	264,00
Finska	marka	1	4,30	4,32
Francija	frank	100	360,00	363,50
Nizozemska	forint	100	560,00	564,00
Italija	lira	100	2,885	2,905
Japonska	jen	100	6,60	6,65
Kanada	dolar	1	16,65	16,75
ZR Nemčija	marka	100	575,00	580,50
Norveška	krona	100	272,00	275,00
ZDA	dolar	1	16,62	16,72
Španija	peseta	100	27,00	27,30
Švedska	frank	100	495,00	500,00
Švica	krona	100	367,00	371,00
V. Britanija	funt	1	40,50	41,50

Koroške sence

Mnenja in zahteve konference avstrijske socialistične stranke v zvezi z izgredi proti naši manjšini v Avstriji

ODDOPIŠNIKA RTV LJUBLJANA

CELOVEC, 21. marca. Na dunajski konferenci socialistične stranke Avstrije, ki je bila pod geslom »Varnost in ugodna prihodnost«, so se ukvarjali tudi z dogodki minulo jesen na južnem Koroskem. Socialistični poslanec Josef Hindles je opozoril, da je zaradi skupne razgrajevanja v nevarnosti mir in red na Koroskem. Citiral je besede bivšega koroškega deželnega glavarja Wadenigga, ki je na generalni skupščini »zveze socialističnih borcev za svobodo in žrtve fašizma« poudaril, da je to, kar se je dogajalo na Južnem Koroskem v lanskem jeseni, ko so razgrajali nezakonovno odstranjevali dvojezične krajevne napise in psovali avstrijskega zveznega kanclerja, pravi škandal in sramota za Avstrijo.

Poslanec Hindles je zahteval ostrejšo zakonsko predpi- se proti takšnim kršitvam re- da in zakonitosti. Na te za- teve je odgovoril avstrijski notranji minister Resch, ki je dejal, da so bile proti napadalcem na dvojezične krajevne napise in proti razgrajajem na Južnem Koroskem že do- slej vložene številne prijave. Z novimi kuzenskimi zakon- kom pa bodo dane možnosti ostrejših ukrepov proti tak- šnim storilcem, čeprav bi bi-

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 22. marca 1973 ob 7. uri

Vreme in temperature 21. marca 1973

kraj	ob 7. uri	ob 13. uri	ob 19. uri
Ljubljana	jasno	—3	raho oblačno
Planica	pol oblačno	—7	oblačno
Brnik	pol oblačno	06	raho oblačno
Krško	pol oblačno	—7	oblačno
Maribor	raho oblačno	—1	raho oblačno
Sl. Gradec	pol oblačno	—5	raho oblačno
Celje	poloblačno	—6	poloblačno
Novo mesto	jasno	—3	raho oblačno
Koper	jasno	—6	raho oblačno
Reka	jasno	—3	raho oblačno
Pula	jasno	—2	jasno
Hvar	jasno	—6	jasno
Dubrovnik	jasno	—4	jasno
Zagreb	jasno	—5	jasno
Beograd	oblačno	—2	oblačno
Sarajevo	poloblačno	—1	jasno
Tiograd	poloblačno	—4	jasno
Podgorica	jasno	—4	jasno
Celovec	oblačno	—4	raho oblačno
Trzin	raho oblačno	—1	raho oblačno
Mur	oblačno	—5	oblačno
Benetke	jasno	11	jasno
Milano	jasno	0	jasno
Genova	jasno	—1	jasno
München	raho oblačno	—3	poloblačno
Zürich	jasno	—4	jasno
Basel	jasno	—1	jasno
Pariz	jasno	0	jasno
Berlin	oblačno	—5	oblačno
Stockholm	poloblačno	—2	poloblačno
Moskva	jasno	—7	poloblačno

SLOVENIJA:

Pretežno sončno bo. Najnižje nočne temperature bodo med —5 in —1, v izpostavljenih krajih okoli —8, v Primorju 4, najvišje dneve med 10 in 15 stopnjami.

IZGLEDI ZA PETEK:

Lepo vreme se bo nadaljevalo.

JUGOSLAVIJA:

V severovzhodnih krajih države bo zmerno oblačno, drugod po državi pretežno sončno.

VREMENSKA SLIKA:

Večji del Evrope z Balkanom je v območju visokega zračnega pritiska. V višinah doteka nad naše kraje toplejši zrak, zato se bo lepše vreme še nadaljevalo.

Snežne razmere včeraj ob 7. uri

Zbirna na Veliko planino: —3, jasno, slaneveč ob 8. Thia dolina 110 cm, proge leptane, vse naprave obratujejo, žičnica na Kravce: —4, pretežno oblačno, zgoraj 80, Thia dolina, Nivice 120 cm, zmrzanje, proge urejene, vse žičnice obratujejo, cesta prevozna, žičnica na Vogli: 0, dežno oblačno, 210 cm, zmrzanje, pot na Komno prehodna, tov. žičnica obratuje, cesta do Savice prevozna: žičnica na Zelenici: —3, oblačno, 160 cm, vse žičnice obratujejo, Ljubelj — predor: 1, dežno oblačno, 70 cm, zmrzanje, drsališče odprto: žičnica Podkoren: —4, jasno, 40 cm, suh, žičnice na Kranjski gori: —4, jasno, 40 cm, suh, žičnice —6, jasno, 40 cm, suh, sedelastni obratuje, Bled: —1, pretežno jasno, 10 cm, suh; žičnica Zatmirk: jasno, 50 cm, suh, sistem snižuje obratuje, cesta prevozna: Pokljuka: pretežno jasno, 75 cm, zmrzanje, vse žičnice obratujejo; Pohorje: vse žičnice: —1, rahlo oblačno, 60 cm, obratujejo; večje Belvedere, Bolek in Habakuk: Rahtelov vrh: —5, dežno oblačno, 50 cm, suh, obratuje samo žičnica na Korčul, četrtih, sobotah od 14—17,30, ob nedeljah od 10—17,30, dostop v redu; črna na Koroskem: —5, dežno oblačno, 90—130 cm, suh, dostop po cesti iz Vuzenice do sp. pu- staje in iz Slov. Gradca do zg. postaje žičnice, naprave obratujejo;

